

2022. GADA RUDENS | EB 98.1

DG COMM | SABIEDRISKĀS DOMAS UZRAUDZĪBAS NODAĻA

EIROPAS PARLAMENTS

EIROBAR

OMETRA

APTAUJA

PARLEMETRS 2022

IMPRESSUM IMPRESSUM

Ziņojumu Eiropas Parlamentam sagatavoja Kantar.

ATBILDĪGĀ PERSONA

Philipp SCHULMEISTER, nodaļas vadītājs

AUTORI, KAS PIEDALĀS

Dimitra Tsoulou MALAKOUDI (projekta vadītāja), Monika ALPOEGGER, Matthias BÜTTNER, Yasser EL KOURA, Gonzalez VELASCO MONASTERIO, Verena ZIMMERMANN, Olaf ZÜHLKE

PRODUKCIJAS RAŽOŠANA

Katarzyna Oniszk Sistēmas Prasības

GRAFISKAIS DIZAINS

Aleksandra BUDNIK

Manuskripts pabeigts 2022. gada decembrī

Brisele, © Eiropas Savienība, 2022. gads

PAR IZDEVĒJU

Šo dokumentu publicēja Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļa (DG COMM).

Lai sazinātos ar Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļu, rakstiet uz šādu adresi: dgcommpom@europarl.europa.eu

VALODAS VERSIJA

Oriģināls: LV LV

ATRUNA

Šis dokuments ir sagatavots un galvenokārt adresēts Eiropas Parlamenta deputātiem un darbiniekiem, lai palīdzētu viņiem parlamentārajā darbā. Par dokumenta saturu atbild vienīgi tā autors(-i), un šajā dokumentā paustos viedokļus nevajadzētu uzskatīt par tādiem, kas atspoguļo Parlamenta oficiālo nostāju.

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokuments, ko sagatavojis Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](https://e-d-e.org/)

Šā "pagaidu" dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam cilvēku Eiropas Savienībā iepazīties ar Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (un ko finansē no viņu nodokļiem). **Jatulkojumi, cilvēki tiek izslēgti no debatēm.**

Šis dokuments "Parlemetrs" bija [tikai angļu valodā](#) pdf-failā. No šī sākotnējā faila mēs izveidojām odt-failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra mašīntulkošanai uz citām valodām. Rezultātā tagad ir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Ir vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkojumus. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai likumi un noteikumi, bet arī svarīga informācija, kas nepieciešama, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](https://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Satura rādītājs

DESMIT ATSLĒGAS ATŅEM.....	4
KOPSAVILKUMI.....	6
KONTEKSTS.....	10
METODIKAS IZSTRĀDE.....	15
I. EIROPAS PILSONU PROBLĒMAS.....	18
1.1. Iedzīvotāju pašreizējās bažas.....	18
1.2. Attieksme uz nākotni.....	27
II. PIEAUGOŠĀ DZĪVES DĀRDZĪBA.....	39
2.1 ES mājsaimniecību finansiālais stāvoklis.....	40
2.2 Nākotnes perspektīva.....	50
2.3 Apmierinājums ar pašreizējiem valstu un Eiropas pasākumiem.....	56
III. ATBALSTS UKRAINAI.....	59
3.1. Iedzīvotāju atbalsts ES nostājam un pasākumiem Ukrainas atbalstam.....	59
3.2 Apmierinājums ar dalībvalstu sadarbību.....	68
3.3 Maza pārliecība, ka dzīve nemainīsies.....	70
IV. ES UN EP PILSONU ACĪS.....	77
4.1 Eiropas Parlamenta loma un uztvere.....	77
4.2 ES uztvere.....	98
V. SILDĪŠANA: PILSONU INTERESE PAR ES UN NĀKAMAJĀM EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM.....	123
5.1 Interese par ES lietām.....	123
5.2. Eiropas Parlamenta vēlēšanas.....	140
SECINĀJUMI.....	156
TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS.....	157

DESMIT ATSLĒGAS ATŅEM

1. POLIKRĪZES NOSKAŅOJUMS.

Pieaugošā dzīves dārdzība pašlaik ir aktuālākā problēma 93 % eiropiešu; seko nabadzība un sociālā atstumtība (82 %). Gan iespējamā kara izplatīšanās Ukrainā uz citām valstīm, gan ārkārtas situācija klimata pārmaiņu jomā joprojām rada bažas 81 % ES iedzīvotāju.

2. MIERS KĀ EIROPAS KODOLS (UN DIBINĀŠANAS IEMESLS).

Vairāk nekā septiņdesmit gadus pēc Šūmaņa deklarācijas miers atkal ir galvenais ieguvums no dalības ES. 36 % eiropiešu apgalvo, ka Eiropas Savienības ieguldījums miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā ir galvenie ieguvumi no dalības ES, kas ir sešu punktu pieaugums kopš 2021. gada rudens. Eiropieši arī uzskata, ka ES veicina labāku sadarbību starp dalībvalstīm (35 %) un veicina ekonomikas izaugsmi (30 %).

3. KOPĀ MĒS STĀVAM.

Eiropas iedzīvotāji turpina noturīgi atbalstīt Ukrainu. 74 % atbalsta ES atbalstu pēc Krievijas iebrukuma kopumā, un 73 % atbalsta konkrētas darbības, piemēram, sankcijas pret Krievijas valdību, kā arī finansiālu, militāru un humāno atbalstu Ukrainai.

4. DEMOKRĀTIJA IR ĻOTI SVARĪGA.

Demokrātijas aizsardzība joprojām ir vissvarīgākā vērtība (36 %) ES pilsoņi vēlas, lai Eiropas Parlaments iestājas par to. Seko cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē (29 %), kā arī vārda un domas brīvība (28 %). Vēl viena vērtība, kas laika gaitā arvien vairāk tiek pieminēta, ir solidaritāte starp ES dalībvalstīm un reģioniem.

5. PĀRMAIŅU VĒJI, BET MĒS ESAM LABĀKI KOPĀ.

Divi no trim eiropiešiem (65 %) uzskata, ka Ukrainas kara rezultātā viņu dzīve mainīsies. Tomēr vairākums ir optimistiski noskaņoti attiecībā uz ES nākotni (57 %) un pauž gandarījumu par ES dalībvalstu sadarbību visā konflikta laikā (58 %).

6. KRĪZES UZŅEMAS ATBILDĪBU.

Gandrīz puse aptaujāto ES iedzīvotāju (46 %) apgalvo, ka Covid-19 pandēmija, karš Ukrainā un dzīves dārdzības krīze jau ir negatīvi ietekmējusi personisko dzīves līmeni. Paredzams, ka nākamajā gadā tiks skarti divi no pieciem (39 %), savukārt 45 % Eiropas mājsaimniecību apgalvo, ka tām jau ir grūtības dzīvot ar pašreizējiem ienākumiem.

7. VISPIRMS JĀCĪNĀS PRET NABADZĪBU.

Pieaugot inflācijai un dzīves izmaksām, iedzīvotāji vēlas, lai Eiropas Parlaments koncentrētos uz cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību (37 %). Sabiedrības veselība joprojām ir svarīga daudziem iedzīvotājiem (34 %), kā arī nepārtrauktai rīcībai pret klimata pārmaiņām (31 %). Šajā sarakstā ir arī liels atbalsts ekonomikai un jaunu darbvietu radīšanai (31 %).

8. ES IR DAĻA NO RISINĀJUMA.

Nesenās krīzes pastiprina iedzīvotāju atbalstu Eiropas Savienībai: 62 % uzskata, ka dalība ES ir laba lieta — viens no augstākajiem rezultātiem kopš 2007. gada. Divas trešdaļas (66 %) uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga, un 72 % uzskata, ka viņu valsts ir guvusi labumu no tās.

9. ES REPUTĀCIJA IR PAKĻAUTA SPIEDIENAM.

Tomēr iedzīvotāji sagaida, ka ES nāks klajā ar risinājumiem, lai mazinātu krīzes sarežģīto ietekmi, ar ko saskaramies. Eiropas Savienībai kā tādai turpinās liels atbalsts, taču tā pamatā ir pēdējo gadu laikā gūtā pieredze, ka ES rastu risinājumus šādu krīžu sekmīgai risināšanai. Piecu punktu

samazinājums kopš 2022. gada pavasara (52 % līdz 47 %) to iedzīvotāju vidū, kuriem ir pozitīvs ES tēls, varētu tikt uzskatīts par brīdinājumu, ka ES patiešām drīz būs jāsniedz rezultāti.

10. EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS UZ HORIZONTA.

Vairākums (54 %) pauž interesi par 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, bet 45 % — nē. Ja Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiktu nākamnedēļ, 67 %, visticamāk, balsotu (dot punktu skaitu no 7 līdz 10 10 punktu skalā).

KOPSAVILKUMI

Globālā polikrīze iedzīvotājiem rada vairākas, dziļas problēmas. Parlamenta 2022. gada rudens Eiropabarometra apsekojumā tie ir skaidri izklāstīti un parāda dzīves dārdzības krīzes būtisko ietekmi uz ikdienas dzīvi. Tomēr, neraugoties uz šīm bažām, atbalsts ES joprojām ir liels. Visā Eiropas Savienībā iedzīvotāji aicina Eiropas Parlamentu aizstāvēt demokrātiju, aizsargāt cilvēktiesības un domas brīvību. Viņi arī vēlas, lai par prioritāti izvirzītu cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību, “sabiedrības veselību”, “rīcību pret klimata pārmaiņām” un “atbalstu ekonomikai”.

PIEAUGOŠĀS IZMAKSAS, KAS SAISTĪTAS AR LIFINGU KĀ GALVENO PROBLĒMU

Starp daudzajiem jautājumiem dzīves dārdzības pieaugums pašlaik ir aktuālākais gandrīz visiem respondentiem (93 %) šajā aptaujā visās vecuma grupās, dzimumos, izglītībā un sociāli profesionālajā vidē. Tas ir arī vissteidzamākais jautājums visās ES dalībvalstīs, bet vienā — Zviedrijā.

Neatkarīgi no ietekmes uz personīgo dzīves līmeni eiropieši kā galveno satraukumu min “augošo dzīves dārdzību”. Pat tie, kas (gandrīz) nesaskaras ar grūtībām rēķinu apmaksāšanā, ir noraizējušies par šo jautājumu (91 %), salīdzinot ar 96 % no tiem, kuri lielākoties saskaras ar grūtībām.

Šis jautājums skar visas dalībvalstis, jo satraucošo iedzīvotāju īpatsvars pārsniedz 90 % visās valstīs, izņemot Austriju (89 %), Slovēniju (88 %), Rumāniju (82 %), Nīderlandi (81 %), Dāniju (77 %) un Zviedriju (74 %).

Saskaņā ar šo konstatējumu ļoti liela nozīme ir nabadzībai un sociālajai atstumtībai, kas ir augsta arī eiropiešu skatījumā (82 %). Tiem, kas apgalvo, ka viņu personīgais dzīves līmenis jau ir samazinājies, nabadzība un sociālā atstumtība ir otrā lielākā problēma.

(90 %). Tā ir īpaši izplatīta Kiprā (94 %) un dalībvalstīs, kuras visvairāk skāra eurozonas krīze, tostarp Grieķijā (97 %), Portugālē (95 %), Spānijā (93 %) un Itālijā (92 %).

“Kara izplatīšanās Ukrainā uz citām valstīm” ir trešais visbiežāk paustās bažas (81 %). Respondenti Maltā (93 %), Portugālē (91 %), Polijā (91 %) un Lietuvā (90 %) ir visvairāk satraukuši. Šīs bailes ir īpaši izplatītas sieviešu un vecāku paaudžu vidū. Visbeidzot, klimata pārmaiņas joprojām ir galvenais jautājums 81 % ES iedzīvotāju, tomēr — ievērojami — ne tikai jaunāko respondentu vidū. Faktiski 81 % no 55 gadus veciem un vecākiem cilvēkiem uzskata, ka viņiem un viņu tuviniekiem tas ir satraucoši, lai gan ir mazāk ticams, ka viņi to uzskatīs par galveno EP prioritāti nekā jaunākiem eiropiešiem. Bažu līmenis svārstās no 44 % Lgaunijā līdz 93 % Maltā.

DZĪVES LĪMENIS IR ĻOTI IETEKMĒTS

Aplūkojot iedzīvotāju finansiālo stāvokli, apsekojums liecina, ka polikrīzes, tostarp kara Ukrainā, Covid-19 pandēmijas un pieaugošās inflācijas, sekas arvien vairāk jūtas. Gandrīz puse ES iedzīvotāju (46 %) apgalvo, ka viņu “dzīves līmenis jau ir samazinājies”, un vēl 39 % sagaida ietekmi nākamajā gadā, un tikai 14 % sagaida, ka pārmaiņas vispār nemainīsies.

Iedzīvotāju ar zemāku izglītības līmeni dzīves līmenis jau ir būtiski ietekmēts (56 % salīdzinājumā ar 34 % vēl studējošo).

Ir svarīgi atzīmēt, ka jau skarto iedzīvotāju īpatsvars dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras: Viszemākais rādītājs ir Zviedrijā (24 %) un Somijā (27 %) un visaugstākajā līmenī Kiprā (70 %), Grieķijā (66 %), Maltā (65 %) un Francijā (62 %). Tomēr pat Ziemeļvalstīs, kur tās pašreizējā ietekme ir ierobežota, vairākums jau jūt dzīves līmeņa pazemināšanos vai sagaida, ka tas notiks tuvākajā nākotnē. 45 % Eiropas mājāsaimniecību apgalvo, ka tās jau saskaras ar grūtībām, bet 54 % apgalvo, ka tās joprojām dzīvo ērti. Arī starp valstīm pastāv lielas atšķirības, jo tādu cilvēku īpatsvars, kuri saskaras ar grūtībām, ir daudz zemāks tādās valstīs kā Zviedrija (13 %), Dānija (13 %), Somija (16 %), Nīderlande (16 %) un Luksemburga (19 %) pretstatā citām valstīm, piemēram, Grieķijai (79 %) un Bulgārijai (75 %).

Vēl viens nozīmīgs rādītājs, ka pieaug ekonomiskie ierobežojumi, ir to iedzīvotāju īpatsvara pieaugums, kuri saskaras ar rēķinu apmaksas grūtībām “galvenokārt” vai “dažreiz”, kas ir deviņu procentpunktu pieaugums (30 %–39 %) kopš 2021. gada rudens un +6 procentpunkti kopš 2022. gada pavasara.

Aplūkojot pasākumus, kas veikti, lai risinātu pieaugošās dzīves dārdzības problēmu, katrs trešais eiropietis ir apmierināts ar pasākumiem, kas veikti gan valsts, gan ES līmenī. Apmierinātība ar valsts pasākumiem svārstās no 66 % Maltā līdz 15 % Igaunijā un 55 % Īrijā un 13 % Igaunijā attiecībā uz ES pasākumiem.

APSTIPRINĀJUMS ES ATBALSTAM UKRAINAI JOPROJĀM IR STABILS UN AUGSTS

Galvenais apsekojuma ieskaits ir Eiropas pilsoņu pastāvīgais atbalsts Ukrainai: 74 % respondentu atbalsta ES atbalstu pēc Krievijas iebrukuma kopumā, un 73 % apstiprina konkrētus “Eiropas Savienības pasākumus Ukrainas atbalstam”, piemēram, sankcijas pret Krievijas valdību, kā arī finansiālo, militāro un humāno atbalstu Ukrainai. Visās dalībvalstīs to cilvēku īpatsvars, kuri apstiprina ES atbalstu, ir lielāks nekā to cilvēku īpatsvars, kuri puda neapmierinātību, un augstākais līmenis ir Zviedrijā (97 %), Somijā (95 %), Nīderlandē (93 %), Portugālē (92 %) un Dānijā (92 %).

Aplūkojot iespējamās korelācijas starp valsts atbalstu Ukrainai un atsevišķu finanšu situāciju, rodas vairākas interesantas atziņas: iedzīvotāji dalībvalstīs ar augstāku IKP uz vienu iedzīvotāju, visticamāk, apstiprinās ES atbalstu Ukrainai. No otras puses — un, iespējams, vēl vairāk ņemot vērā to, kur lielākā daļa Eiropas iedzīvotāju personīgi atbalsta šo jautājumu — apstiprinājums ES atbalstam Ukrainai joprojām ir augsts neatkarīgi no valsts inflācijas līmeņa un bezdarba līmeņa. Pat lielākā daļa ES pilsoņu, kas saskaras ar finansiālām grūtībām, atbalsta ES nostāju ar Ukrainu: 70 % no tiem, kuru dzīves līmenis ir samazinājies (salīdzinājumā ar 79 % no tiem, kuru ienākumi vēl nav samazinājušies, un 73 %, kuriem nav izmaiņu/palielinājuma). Atbalsts ir arī diezgan stabils neatkarīgi no vecuma grupas, dzimuma un politiskās piederības.

Dalībvalstu centieni koordinēt reakciju uz iebrukuma sekām lielā mērā ir vērtējami atzinīgi. 58 % ES iedzīvotāju ir apmierināti ar sadarbības līmeni starp valstīm, bet 37 % — nē. Īpaši augsts apstiprinājums ir Īrijā (84 %), Portugālē (83 %), Dānijā (83 %), Zviedrijā (81 %) un Somijā (80 %). Respondenti Grieķijā (34 %), Kiprā (40 %) un Slovākijā (41 %) ir vieni no vismazāk apmierinātajiem. No tiem, kas ir apmierināti ar dalībvalstu sadarbību, kuras mērķis ir novērst kara sekas Ukrainā, 68 % vēlas, lai EP būtu svarīgāka loma, savukārt tie, kuriem ir pozitīvs ES un EP tēls, visticamāk, arī būs apmierināti ar dalībvalstu sadarbības līmeni.

Ņemot vērā drūmo ekonomisko perspektīvu Eiropā un dominējošo satraukumu par dzīves dārdzību, iedzīvotāji saprotami uzskata, ka “lietas nevirzās pareizajā virzienā” ne viņu attiecīgajās valstīs (62 %), ne ES (51 %). Lielākā daļa eiropiešu (65 %) arī nejūtas pārliecināti, ka viņu dzīve turpināsies tā, kā viņi ir. Valstīs, kurās IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks, iedzīvotājiem ir lielāka iespēja, ka viņu dzīve varētu mainīties. Piemēram, Grieķijā tikai 10 % ir pārliecināti, ka viņu dzīve paliks nemainīga, savukārt puse respondentu Īrijā par to ir pārliecināti. Iedzīvotāji, kuriem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, kopumā pauž mazāku uzticēšanos stabilai nākotnei: tikai 21 % ir pārliecināti, salīdzinot ar 35 % to cilvēku vidū, kuri (gandrīz) nekad nesaskaras ar viņiem. Pirmie, visticamāk, arī sajūtīs, ka viņu dzīvē viss notiek nepareizā virzienā un ir mazāk optimistisks attiecībā uz ES nākotni kopumā. Bet pat tie, kas dzīvo ērti, lielākoties uzskata, ka viņu dzīve var mainīties (59 %). Neraugoties uz to, lielākā daļa eiropiešu (57 %) joprojām optimistiski vērtē ES nākotni. Optimistiskākās prognozes pauž Īrijas (84 %) un Dānijas (81 %) respondenti. Tas jo īpaši attiecas arī uz Eiropas jauniešiem.

PRIEKŠSTATS PAR ES UN EIROPAS PARLAMENTU KOPUMĀ JOPROJĀM IR POZITĪVS

Priekšstats par ES ir pozitīvs 47 % eiropiešu, neitrāls attiecībā uz 38 % un negatīvs 14 % iedzīvotāju. Pēc rekordlielām rezultātiem 2022. gada pavasara apsekojumā ES pozitīvais tēls ir atgriezies 2020. un 2021. gada līmenī. Lielākajā daļā dalībvalstu vairākumam ir pozitīvs ES tēls,

izņemot gadījumus, kad dominē neitrāls viedoklis. Negatīvs ES tēls ir mazākuma viedoklis visās Eiropas valstīs. Līdzīgus secinājumus var izdarīt attiecībā uz EP tēlu. Pēdējos gados un jo īpaši kopš Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma tā ir pastāvīgi uzlabojusies, 2022. gada pavasara apsekojumā sasniedzot augstāko punktu — 39 %. No 2022. gada rudens EP pozitīvais tēls ir atgriezies 2020. un 2021. gada līmenī, proti, 36 %. Augstākais rezultāts ir Maltā (62 %), Īrijā (58 %) un Zviedrijā (53 %), bet viszemākais — Grieķijā (27 %), Igaunijā (27 %), Slovēnijā (26 %) un Francijā (22 %), kur “neitrāls” ir visvairāk pieminētā atbilde. Lielākā daļa eiropiešu vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme (55 %, -3 procentpunkti salīdzinājumā ar 2022. gada pavasari un 2021. gada rudeni). Šī ir vispopulārākā atbilde 23 dalībvalstīs, kur vislielākais īpatsvars ir Kiprā (87 %), Grieķijā (75 %) un Spānijā (75 %). Eiropieši, kuri kopumā ir pozitīvāki par ES un EP, arī vēlas, lai Parlamentam būtu lielāka loma, kā tas ir attiecībā uz pilsoņiem, kuri balsoja iepriekšējās Eiropas valsts vai pašvaldību vēlēšanās.

Vēl jo svarīgāk pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā ir uzskats, ka dalība ES ir “labā lieta” joprojām ir augsta (62 %, -3 procentpunkti) un nepārtraukti saglabājas aptuveni visaugstākajā līmenī kopš 2007. gada. Lielākā daļa iedzīvotāju visās valstīs, izņemot Grieķiju un Slovākiju, kurās dominē neitrālāka uztvere, uzskata, ka viņu valsts ES iemīļojums ir “labā lieta”. Augstākais īpatsvars ir Luksemburgā (90 %) un Īrijā (83 %), savukārt lielākais pieaugums salīdzinājumā ar 2021. gada rudeni ir Lietuvā (+ 17 procentpunkti), Maltā (+ 17 procentpunkti), Somijā (+ 6 procentpunkti) un Slovākijā (+ 5 procentpunkti).

Papildus uzskatam, ka dalība ES ir “labā lieta”, divas trešdaļas eiropiešu (66 %) arī uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir “svarīga”. Ļoti liela daļa eiropiešu (72 %) arī teiktu, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES. Šis rādītājs kopš 2021. gada rudens nav mainījies, kas liecina par ES iedzīvotāju vispārējo noturību. Tas ir arī vairākuma viedoklis visās dalībvalstīs, kur īpatsvars pārsniedz 90 % Maltā (95 %), Īrijā (92 %), Lietuvā (91 %) un Luksemburgā (91 %). Lielākajā daļā valstu šis rezultāts ir saglabājies relatīvi stabils, visnozīmīgākais pieaugums

novērots Maltā (+ 6 procentpunkti), Somijā (+ 6 procentpunkti) un Zviedrijā (+ 4 procentpunkti). Gados jaunākie respondenti, pastāvīgie vēlētāji, kā arī pilsoņi, kuri uzskata, ka balsošana ir svarīga, visticamāk, apgalvo, ka viņu valsts ir guvusi labumu no ES dalībvalsts.

Vēl viens nozīmīgs ieskats, ņemot vērā pašreizējo kontekstu, ir tas, ka respondenti sniedz ES ieguldījumu miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā (36 %) kā galveno iemeslu, kāpēc viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES. Šā rādītāja rezultāti kopš 2021. gada oktobra/novembra ir palielinājušies par 6 punktiem, kas ir lielākais no šajā jautājumā uzdotajiem posteņiem. Lielākais pieaugums ir Latvijā (+ 16 procentpunkti), Lietuvā (+ 15 procentpunkti), Nīderlandē (+ 13 procentpunkti), Igaunijā (+ 12 procentpunkti), Maltā (+ 11 procentpunkti) un Polijā (+ 11 procentpunkti). Tas norāda uz Krievijas kara pret Ukrainu ietekmi. Citi iemesli, kas cita starpā izceļas, ir sadarbība starp ES valstīm (35 %, + 3 procentpunkti) un ES ieguldījums attiecīgās valsts ekonomiskajā izaugsmē (30 %, =). Interesanti, ka pēdējais minētais liecina par vislielāko pieaugumu valstīs, kurās respondenti ziņo par vislielākajām finansiālajām grūtībām, piemēram, Bulgārijā (+ 7 procentpunkti), Grieķijā (+ 7 procentpunkti), Kiprā (+ 5 procentpunkti) vai Slovākijā (+ 5 procentpunkti), norādot, ka iedzīvotāji uzskata ES par daļu no risinājuma, saskaroties ar pieaugošām grūtībām.

Attiecībā uz vērtībām, ko eiropieši vēlas, lai EP aizstāvētu, demokrātija (36 %, -2 procentpunkti kopš 2022. gada pavasara), cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē (29 %, + 2 procentpunkti) un vārda un domas brīvība (28 %, + 1 procentpunkts) veido trīs ES līmenī. Šīs vērtības kopš 2021. gada rudens ir konsekventi pieminētas visvairāk, uzsverot iedzīvotāju spēcīgo vēstījumu, ko viņi sagaida no EP. Eiropas iedzīvotāji, kuriem ir “pozitīvs tēls” par ES un EP, un vēlas, lai Eiropas Parlamenta loma būtu svarīgāka, drīzāk min demokrātiju kā vērtību, kas prasa aizsardzību. Šis segments pozitīvi vērtē dalību ES un uzskata, ka ir svarīgi balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Eiropas Parlamentam paustās politikas prioritātes liecina arī par vispārējo politisko kontekstu: Vēlreiz pēc 2022. gada pavasara cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību ir augstāka par 37 % (-1 procentpunkti kopš 2022. gada pavasara), kam seko “sabiedrības veselība” (34 %, -1 procentpunkti), rīcība pret klimata pārmaiņām (31 %, =) un atbalsts ekonomikai un jaunu darbvieta radīšanai (31 %, +1 procentpunkts). Cīņa pret nabadzību ir augstāka prioritāte respondentiem, kuriem ir zemāks izglītības līmenis un kuri saskaras ar lielākām finansiālām grūtībām. Kā konstatēts iepriekšējos apsekojumos, cīņa pret klimata pārmaiņām joprojām ir prioritāte gados jaunākiem respondentiem un studentiem. Sabiedrības veselība (42 %–34 %), kā arī migrācija un patvērums (23 %–11 %) tagad ir kļuvuši mazāk nozīmīgi salīdzinājumā ar 2021. gada rudenī.

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS UZ HORIZONTA

Eiropas Parlamenta 2022. gada rudens Eiropabarometra apsekojumā, kas tika veikts pusotru gadu pirms 2024. gada maija Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ir aplūkota arī Eiropas iedzīvotāju attieksme pret pēdējo. Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2024. gadā joprojām ir svarīgas un ievērojami lielākas salīdzinājumā ar to pašu laiku pirms 2019. gada vēlēšanām.

Balsošana Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir ļoti svarīga 46 % eiropiešu, vidēja nozīme — 39 % un maznozīmīga — 14 %. Gandrīz ceturtajai daļai respondentu to uzskata par galveno

pilsonisko pienākumu (10. punktu) (24 %). Salīdzinājums un kontrasts ar rezultātiem pusotru gadu pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām liecina, ka balsošanas nozīme Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir palielinājusies par 4 punktiem — no 42 % 2017. gada rudenī līdz 46 % 2022. gada rudenī, ar dažām būtiskām atšķirībām vairākās valstīs. Lielākais pieaugums ir Portugālē (+19 procentpunkti), Grieķijā (+17 procentpunkti), Horvātijā (+17 procentpunkti) un Čehijā (+14 procentpunkti). Bulgārijā (-5 procentpunkti), Vācijā (-4 procentpunkti), Francijā (-4 procentpunkti) un Lietuvā (-4 procentpunkti) šis īpatsvars ir samazinājies — daudz mazākā mērā. Vairāk nekā puse iedzīvotāju (54 %) ir ieinteresēti 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās, bet 45 % apgalvo, ka viņi nav tādā pašā līmenī kā 2017. gada rudenī, kad interese bija 55 %. Kopš tā laika lielākajā daļā valstu tā ir ievērojami atšķīrusies: visvairāk pieaug Grieķijā (+14 procentpunkti), Horvātijā un Portugālē (+9 procentpunkti abās valstīs), savukārt lielākais samazinājums ir Somijā (-14 procentpunkti), Igaunijā (-13 procentpunkti) un Nīderlandē (-13 procentpunkti). Visbeidzot, lai gan iespēja balsot nākamajās Eiropas vēlēšanās kopš 2022. gada pavasara ir nedaudz samazinājusies, tā joprojām ir augsta, proti, 67 % ES līmenī. Varbūtība balsot svārstās no 49 % Igaunijā un 51 % Kiprā līdz vairāk nekā astoņiem no desmit Zviedrijā (85 %), Nīderlandē (83 %) un Dānijā (82 %).

KONTEKSTS

Darbs uz vietas

Eiropas Parlamenta 2022. gada rudens Eiropabarometra aptauju no 12. oktobra līdz 7. novembrim veica Kantar Public visās 27 ES dalībvalstīs. Lai pareizi interpretētu apsekojuma rezultātus, ir būtiski ņemt vērā politisko un sociālo kontekstu darba veikšanas laikā. Visi valstu rezultāti attiecībā uz šajā aptaujā uzdotajiem jautājumiem un turpmāk arī Eiropas vidējie rezultāti ir jāskata, ņemot vērā situāciju un publiskās debates darba uz vietas laikā.

Krievijas karš pret Ukrainu

Valsts diskursā lauka darbu laikā dominēja karš Ukrainā, kas sākās 2022. gada 24. februārī, kad Krievijas prezidents Vladimirs Putins pavēlēja viņa karaspēks iebrukt Ukrainā. Tikai uzsākot lauka darbu, Krievija **pastiprināja raķešu un dronu uzbrukumus** galvaspilsētai Kijevai un citām lielākajām pilsētām. Tas notika pēc tam, kad Vladimirs Putins apsūdzēja Ukrainu par uzbrukumu tiltam, kas savieno Krimu ar kontinentālo Krieviju. Smagie gaisa uzbrukumi Kijevā, Harkovā, Ļvovā un citās Ukrainas pilsētās izraisīja nāvi un iznīcināšanu, un daudzas pilsētas un ciemati visā Ukrainā palika bez apkures, elektrības un ūdens, jo uzbrukumi bieži vien bija **vērsti uz vitāli svarīgu civilo infrastruktūru**. Ņemot vērā apzinātos uzbrukumus civiliedzīvotājiem un civilajai infrastruktūrai, kā arī pieaugošos pierādījumus par citiem **kara noziegumiem, uz vietas veiktā darba laikā pieauga aicinājumi izveidot īpašu kara noziegumu tribunālu**.

Kopš Krievijas agresijas kara sākuma **ES ir sniegusi Ukrainai humāno, politisko, finansiālo un militāro atbalstu**. ES ļoti ātri vienojās par vairākiem sankciju kompleksiem pret Krieviju, reaģējot uz iebrukumu,¹ kas ietvēra embargo Krievijas ogleņiem un dažu Krievijas banku izslēgšanu no SWIFT, kas ir starptautiska maksājumu sistēma. 6. oktobrī ES vadītāji vienojās par **astoto sankciju paketi**, reaģējot uz Krievijas nepārtraukto eskalāciju, tostarp nelikumīgo aneksiju Ukrainas Doņeckas, Luhanskas, Zaporizhzhia un Kherson reģionos, pamatojoties uz fiktīviem "referendiem", mobilizējot papildu karaspēku un izdodot atklātus kodoldraudus. Astotā pakete cita starpā ieviesa jaunus eksporta un importa aizliegumus, kuru mērķis ir atņemt Krievijas militārajai un rūpniecības nozarei galvenās sastāvdaļas un tehnoloģijas, kas vajadzīgas, lai veiktu karu Ukrainas teritorijā. Tiesību aktu kopums arī radīja pamatu nepieciešamajam tiesiskajam regulējumam, lai īstenotu G7 paredzēto naftas cenu maksimālo apjomu.² Turklāt operatīvā darba laikā Polija, Baltijas valstis un Īrija jau bija iesniegušas priekšlikumu deviņtajai sankciju paketei pret Maskavu, tostarp ierobežojumiem Baltkrievijai atbalstīt Krievijas kara centienus.

Kopš kara sākuma Eiropas **komanda** (kas sastāv no Eiropas Savienības, ES dalībvalstīm, tostarp to īstenošanas aģentūrām un valsts attīstības bankām, kā arī Eiropas Investīciju banka un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka) **Ukrainai ir piesaistījusi finansiālu atbalstu 19,7 miljardu eiro apmērā**.

Liela daļa atbalsta tiek sniegta makrofinansiālās palīdzības veidā. Turklāt uz vietas veiktā darba laikā turpinājās darbs pie stratēģiskākas un paredzamākas pieejas ES finansiālajam atbalstam

1 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

2 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_5989

Ukrainai 2023. gadā. Pēc Eiropadomes 2022. gada 20.–21. oktobra sanāksmes Komisija ierosināja Ukrainai paredzētu atbalsta paketi 18 miljardu EUR apmērā 2023. gadam.³ Oktobrī 25, EK prezidents fon der Leyen un Vācijas kanclers Scholz atklāja Starptautisko ekspertu konferenci par Ukrainas atveseļošanu Berlīnē, lai apspriestu ilgtermiņa palīdzību ar starptautiskajiem līdzekļu devējiem.⁴ 2022. gada martā ES aktivizēja **Pagaidu aizsardzības direktīvu**, kas⁵ palīdz cilvēkiem, kuri bēg no kara. Kopš tā laika Ukrainas bēgļiem ir tiesības saņemt uzturēšanās atļauju, kā arī piekļuvi izglītībai un darba tirgum. Šī pagaidu aizsardzība tika pagarināta oktobrī un tagad ir spēkā līdz 2024. gada martam.

Operatīvā darba laikā ES valstis vienojās kopīgi apmācīt 15 000 Ukrainas karavīrus Eiropas teritorijā, lai risinātu **Ukrainas neatliekamās militārās apmācības vajadzības** un ļautu valstij aizstāvēt savu teritoriālo integritāti un suverenitāti tās starptautiski atzītajās robežās. Turklāt tika apstiprināti Eiropas Miera nodrošināšanas fonda (EPF) palīdzības pasākumi 16 miljonu euro apmērā, lai atbalstītu Ukrainas bruņoto spēku spēju veidošanu.⁶ Tuvojoties lauka darbu perioda beigām, Krievijas iestādes brīdināja, ka Ukraina būtu gatava uzsākt “netīru bumbu”, ko daži analītiķi interpretēja kā Krieviju, gatavojot pamatu turpmākai kara eskalācijai.

Krievijas agresijas karš ir izraisījis arī lauksaimnieciskās ražošanas, piegādes ķēžu un tirdzniecības traucējumus, kas ir noveduši pasaules pārtikas un mēslošanas līdzekļu cenas līdz nepieredzētam līmenim. Sestdien 29. oktobrī Krievija paziņoja, ka tā apturēs savu dalību agrākā nolīgumā par graudu eksportu, **ieročus pārtikai** tās karā pret Ukrainu. Tomēr 2. novembrī graudu sūtījumi no Ukrainas atsākās pēc tam, kad Krievija piekrita atkārtoti pievienoties ANO atbalstītajai Melnās jūras graudu iniciatīvai, izbeidzot rezerves, kas draudēja atjaunot globālo pārtikas krīzi, jo daudzas valstis visā pasaulē lielā mērā paļaujas uz pārtikas eksportu no Ukrainas.

19. oktobrī **Eiropas Parlaments “Ukrainas drosmīgajiem cilvēkiem, kurus pārstāvēja tās prezidents, ievēlētie līderi un pilsoniskā sabiedrība”, piešķīra 2022. gada Saharova balvu par domas brīvību** — balvu, ko katru gadu piešķir Eiropas Parlaments, lai godinātu personas un organizācijas, kas aizstāv cilvēktiesības un pamatbrīvības.⁷

Ekonomiskais konteksts

Saskaņā ar EK 2022. gada rudens ekonomikas prognozi Krievijas agresijas pret Ukrainu kara sekas ir pastiprinājuši globālo inflāciju.⁸ ES ir viena no visvairāk skartajām attīstītajām tautsaimniecībām, ņemot vērā tās ģeogrāfisko tuvumu un lielo atkarību no gāzes importa no Krievijas. **Energoapgādes krīze palielina** iepriekš pastāvošo inflācijas spiedienu un piegādes ķēdes vājās vietas, ko galvenokārt izraisīja Covid-19 pandēmija un Ķīnas joprojām īstenotā nulles Covid-19 politika.

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6699

4 <https://www.consilium.europa.eu/media/59728/2022-10-2021-euco-conclusions-en.pdf>

5 <https://www.schengenvisa.info/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians>

6 https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-establishes-military-assistance-mission-support-ukrainian-armed-forces-and-endorses_en

7 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221017IPR43706/the-ukrainian-people-awarded-the-european-parliament-s-2022-saharovs-prize>

8 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

Visi šie faktori **mazina mājsaimniecību pirktspēju un ietekmē ražošanu**. Ekonomikas noskaņojums ir ievērojami samazinājies. Prognozes ziņojumā prognozēts, **ka izaugsme gada mijā ievērojami samazināsies, vairākās dalībvalstīs nonākot recesijā**.

Tāpat arī Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) ziņojumā par pasaules ekonomikas perspektīvām⁹ uzsver, **ka pasaules ekonomikai nākamgad draud recesija**. Globālā ekonomiskā aktivitāte piedzīvo plašu un straujāku palēninājumu nekā gaidīts, inflācijas līmenis ir augstāks, nekā novērots vairākās desmitgadēs. Dzīves dārdzības krīze, stingrāki finanšu apstākļi lielākajā daļā reģionu, Krievijas iebrukums Ukrainā un ilgstošā Covid-19 pandēmija — tas viss nopietni ietekmē perspektīvu. Tiek prognozēts, ka globālā izaugsme palēnināsies no 6,0 procentiem 2021. gadā līdz 3,2 procentiem 2022. gadā un 2,7 procentiem 2023. gadā. Tas ir vājākais izaugsmes profils kopš 2001. gada, izņemot globālo finanšu krīzi un Covid-19 pandēmijas akūto posmu. SVF ziņojumā arī norādīts, ka enerģētikas krīzes radītais satricinājums Eiropā ir strukturāls un tāpēc maz ticams, ka tas būs pārejoša parādība.

Saskaņā ar Eiropas **Savienības Statistikas biroja Eurostat publicētajiem datiem eurozonas gada inflācija 2022. gada oktobrī bija 10,6 % (septembrī — 9,9 %)**. Oktobrī vislielākais eurozonas gada inflācijas devums bija enerģētika (+ 4.44 procentu punkti (pp)), kam sekoja pārtika, alkohols un tabaka (+ 2,74 procentpunkti). **Eiropas Savienības gada inflācija 2022. gada oktobrī bija 11,5 % (septembrī — 10,9 %)**. Pirms gada šis rādītājs bija 4,4 %. Zemākās gada likmes tika reģistrētas Francijā (7,1 %), Spānijā (7,3 %) un Maltā (7,4 %). Visaugstākie gada rādītāji bija Igaunijā (22,5 %), Lietuvā (22,1 %) un Ungārijā (21,9 %).¹⁰ Inflācijas ietekmi arvien vairāk atspoguļo patērētāju pirkšanas paradumi, jo cilvēki atsakās no brīvdienām vai noteiktām aktivitātēm, meklē vairāk darījumu un pērk lētākus produktus.

Eiropas Centrālā banka (ECB) 27. oktobrī paaugstināja procentu likmes par 0,75 procentu punktiem līdz augstākajam līmenim kopš 2009. gada, sasniedzot trešo lielāko monetārās politikas likmju kāpumu pēc kārtas.¹¹ ECB atsauces procentu likme tagad ir 2 %.

Neskatoties uz sarežģīto vidi, **I aboutirgus ir turpinājis aktīvi darboties**, un nodarbinātības līmenis gadu desmitos ir visaugstākais. Straujā ekonomikas izaugsme, ko piedzīvoja Covid-19 pasākumu atvieglošana, 2022. gada pirmajā pusē ļāva nodarbināt vēl divus miljonus cilvēku, palielinot nodarbināto personu skaitu ES līdz visu laiku augstākajam līmenim — 213,4 miljoniem. Bezdarba līmenis septembrī saglabājās rekordzems — 6,0 %. Paredzams, ka darba tirgi reaģēs uz ekonomiskās aktivitātes palēnināšanos ar nobīdi, bet saglabās noturību. Tiek prognozēts, ka nodarbinātības pieaugums Eiropas Savienībā 2022. gadā būs 1,8 %, pirms 2023. gadā tas apstājas un 2024. gadā mēreni sasniegs 0,4 %.¹² 2022. gada septembrī eurozonas sezonāli koriģētais bezdarba līmenis bija 6,6 % (salīdzinājumā ar 6,7 % 2022. gada augustā) un samazinājās no 7,3 % 2021. gada septembrī. ES bezdarba līmenis 2022. gada septembrī bija

9 <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/10/11/world-economic-outlook-october-2022>

10 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15265521/2-17112022-AP-EN.pdf/b6953137-786e-ed9c-5ee2-6812c0f8f07f>

11 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ecb.mp221027~df1d778b84.en.html>

12 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

6,0 %, kas bija stabils salīdzinājumā ar 2022. gada augustu un samazinājās no 6,7 % 2021. gada septembrī.¹³

Kopumā **ekonomikas perspektīvu joprojām ieskauj ārkārtēja nenoteiktība**, jo Krievijas karš pret Ukrainu turpinās un turpmāku ekonomikas traucējumu potenciāls nebūt nav izsmelts. Vislielāko apdraudējumu rada nelabvēlīgi notikumi gāzes tirgū un deficīta risks, jo īpaši 2023.–24. gada ziemā.

Tiesiskais konteksts ES līmenī

Praktiskā darba periodu raksturoja visu likumdošanas dalībnieku pastāvīga diskusija par to, kā risināt **enerģētikas krīzi, ar ko saskaras ES**. 18. oktobrī EK priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena nāca **klajā ar jaunu ārkārtas regulējumu, lai risinātu augstās gāzes cenas ES** un nodrošinātu piegādes drošību nākamajos ziemas mēnešos. Tiesību akta projektā tika izvirzīti plāni izveidot kopīgus gāzes iepirkumus un izstrādāti solidaritātes noteikumi starp dalībvalstīm, lai novērstu iespējamo trūkumu. Komisija arī ierosināja līdz 2023. gada aprīlim izstrādāt jaunu gāzes tirdzniecības etalonu LNG.¹⁴ Tomēr Komisijas tiesību aktu kopumā nebija iekļauta tūlītēja maksimālā robežvērtība gāzes cenām, jo dalībvalstīm bija politiskas domstarpības un bažas par ietekmi uz piegādes drošību.

26. oktobrī priekšsēdētājas izpildvietnieks Timmermanss iepazīstināja ar **aktu par tīrāku gaisu un ūdeni**. Kā “pagaidu” mērķi Eiropas Komisija ierosināja **samazināt slāpekļa oksīda gada robežvērtību** no 40 līdz 20 mikrogramiem, savukārt nulles gaisa piesārņojuma mērķis ir jāsasniedz vēlākais līdz 2050. gadam. Eiropadome un Parlaments 27. oktobrī apstiprināja Komisijas priekšlikumu **par emisiju standartiem jauniem transportlīdzekļiem**, tostarp iekšdedzes dzinēju ekspluatācijas beigām līdz 2035. gadam, kas ir svarīgs solis ES klimata mērķu sasniegšanā.¹⁵

Eiropas Komisija 12. oktobrī ieteica ES27 **piešķirt Bosnijai un Hercegovinai ES kandidātvalsts statusu**, un 18. oktobrī Eiropas Parlaments mudināja Eiropas Savienības Padomi līdz 2022. gada beigām pieņemt lēmumu par Rumānijas un Bulgārijas pievienošanu Šengenas zonai.¹⁶

Praktiskā darba periodā turpinājās diskusijas un sarunas ar Poliju un Ungāriju par tiesiskuma nosacījumiem ES līdzekļu izmaksai.

Citi nozīmīgi pasākumi valsts vai starptautiskā līmenī

Irānā 22 gadus vecās kurdu sievietes **Jina Mahsa Amini nāve policijas** apcietinājumā izraisīja demonstrācijas un to vardarbīgu apspiešanu. Lielā mērā sieviešu un skolnieču vadītie **protesti, kuros aicināja veikt politiskas pārmaiņas**, turpinājās praktiskā darba laikā.

Sagatavošanās COP 27 konferencei par klimata pārmaiņām, kas sākās 6. novembrī Šarmelšeihā/Ēģiptē, turpinājās praktiskā darba laikā. Gatavojoties konferencei, Pasaules

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15228148/3-03112022-AP-EN.pdf/0fb6330c-11bf-3e4a-3590-a1b74ff5104b>

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6225

15 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221024IPR45734/deal-confirms-zero-emissions-target-for-new-cars-and-vans-in-2035>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221014IPR43207/end-discrimination-and-admit-bulgaria-and-romania-to-schengen-meps-devīrieša>

Meteoroloģijas organizācija (PMO) un ES Copernicus Klimata pārmaiņu dienests publicēja ziņojumu, kurā norādīts, ka pēdējo 30 gadu laikā temperatūra Eiropā ir vairāk nekā divas reizes palielinājusies nekā vidēji pasaulē un ka tas ir visstraujāk sasilšanas reģions uz planētas.¹⁷ **“Pēdējās paaudzes” klimata aktīvisti** pievērta uzmanību klimata pārmaiņu postošajām sekām, vandalizējot mākslas darbus, bloķējot ceļus un iesaistoties citos pilsoniskās nepaklausības pasākumos.

Ķīnas prezidents Sji Dzjinpins nodrošināja vēsturisku trešo termiņu kā Ķīnas līderis pēc nedēļas ilgā Komunistiskās partijas kongresa. Viņš arī veicināja dažus no saviem tuvākajiem komunistiskās partijas sabiedrotajiem, nostiprinot savu pozīciju.

30. oktobrī **Prāgā pret pieaugošo ekstrēmismu un populismu demonstrēja** desmitiem tūkstošu čehu, divas dienas pēc galēji labējo politisko kustību koalīcijas, fringe grupējumu un komunistiskās partijas protestu tajā pašā vietā. Daudzi pūlī pauda atbalstu Ukrainai karā pret Krieviju, atšķirībā no agrākajiem protestiem, kad dalībnieki, kas iebilst pret Eiropas Savienību un NATO, aicināja veikt tiešas sarunas ar Maskavu par gāzes piegādi.

Apvienotajā **Karalistē** konservatīvais premjerministrs Liz Truss paziņoja par savu atkāpšanos tikai pēc 45 dienām, un 25. oktobrī viņu pārņēma Rishi Sunak, kurš kļuva par pirmo Lielbritānijas premjerministru ar Indijas mantojumu.

Vēlēšanas

Tieši pirms praktiskā darba **Latvijā un Bulgārijā notika parlamenta vēlēšanas.**

Saeimas vēlēšanas **Latvijā** notika 2022.gada 1.oktobrī pēc 2018. gadā ievēlētās 13. Saeimas pilnvaru termiņa beigām. Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa Jaunā Vienotības partija saņēma vislielāko balsu skaitu (19 %) un ieguva visvairāk vietu (26). Valsts prezidents Egils Levits 2022. gada 3. oktobrī pilnvaroja Kariņu vadīt diskusijas, lai izveidotu koalīcijas valdību. 59 % no atbilstīgajiem vēlētājiem balsoja, salīdzinot ar 55 % iepriekšējās vēlēšanās.¹⁸

Bulgārijā 2022. gada 2. oktobrī notika pirmstermiņa parlamenta vēlēšanas. Tūlītējās vēlēšanas tika sasauktas pēc četru partiju koalīcijas Petkova valdības krišanas 2022. gada jūnijā. Šīs bija trešās parlamenta vēlēšanas kopš 2021. gada, un iepriekšējās vēlēšanas notika 2021. gada aprīlī, jūlijā un novembrī. GERB un tās ilggadējais līderis Boyko Borisov uzvarēja pēdējās vēlēšanās, bet jaunais parlaments joprojām ir sadrumstalots un politiskā situācija valstī ir traušļa. Turpinoties politiskajai krīzei un nestabilitātei, valsts mēroga vēlētāju aktivitāte ir samazinājusies līdz 39,5 %.¹⁹

Prezidenta vēlēšanas Austrijā: 9. oktobrī pirmajā kārtā par Austrijas prezidentu atkārtoti tika ievēlēts vēsturiskais Aleksandrs Van der Bellens. Darbojoties kā neatkarīgs kandidāts, bet kas izriet no Austrijas Zaļās partijas, Van der Bellen savā kampaņā koncentrējās uz to, ka “droša izvēle vētrainos laikos”.

Van der Bellen ieguva otro sešu gadu pilnvaru termiņu ar 56,7 % balsu. Balsošanā piedalījās seši citi kandidāti, no kuriem labējais Valters Rosenkranzs (FPÖ) ieguva otro vietu ar 17,7 % balsu. Visu pārējo kandidātu vērtējums bija mazāks par 10 %. Vēlētāju aktivitāte bija 65,2 %.²⁰

17 <https://public.wmo.int/en/media/press-release/temperatures-europe-increase-more-twice-global-average>

18 <https://sv2022.cvk.lv/pub/velesanu-rezultati>

19 <https://results.cik.bg/ns2022/rezultati/index.html>

20 <https://bundeswahlen.gv.at/2022/>

Prezidenta vēlēšanas Slovēnijā: 23. oktobrī konservatīvā ārlietu ministre Anže Logara (34 %) uzvarēja prezidenta vēlēšanu pirmajā kārtā pret juristi Natašu Pirku Musāru (26,9 %), bijušo kreiso liberālo komisāru. Kreisais noliecošais kandidāts Milan Brglez (15,45 %) ierindojās trešajā vietā starp septiņiem kandidātiem, kam sekoja Vladimirs Prebiličs (10,60 %), Sabina Senčar (5,94 %), Janez Cigler Kralj (4,37 %) un Miha Kordiš (2,81 %). Vēlētāju aktivitāte bija 51,7 %. 13. novembra balsojumā Nataša Pirc Musar uzvarēja, kļūstot par Slovēnijas pirmo sievieti prezidentu.²¹

Parlamenta vēlēšanas Dānijā: 2022. gada 1. novembrī Dānijā notika parlamenta vēlēšanas. Ministru prezidente Mette Frederiksen un viņas Sociāldemokrātu partija 20 gadu laikā pirmo reizi sasniedza vienu no labākajiem rezultātiem ar 27,5 % balsu un ieguva 50 vietas,²² un tas notika, neraugoties uz Frederiksena pretrunīgo lēmumu pandēmijā, kas izraisīja tūlītējās vēlēšanas, nokaut visas ūdeles. Sociāldemokrātu partijas spēcīgā izrādīšana, vadot kreiso bloku, lai nodrošinātu 90 vietas, kas nepieciešamas 179. vietas parlamenta vairākumam, ir kavējusi Frederiksena plānu pārtraukt blokus un veido lielu koalīciju pār tradicionālo kreiso un labo plaisu, apgalvojot, ka starptautiskās nenoteiktības laikā ir nepieciešama politiskā vienotība. Vēlēšanas notika tikai pāris nedēļas pēc divu cauruļvadu sabotāžas, kas pārvadā gāzi no Krievijas uz Vāciju caur Dānijas ūdeņiem, ietekmējot drošības sajūtu dāņu vidū. Papildus tam svarīgi jautājumi kampaņās bija iekšzemes jautājumi, tostarp nodokļu samazinājumi un nepieciešamība cīnīties pret inflāciju un enerģijas cenu paaugstināšanos. Kad galvenā tēma, imigrācija bija mazāk tēma, daļēji tāpēc, ka sociāldemokrāti grūtā nostāja attiecībā uz migrāciju liedza labvēlības partijas iespējamo saliedēšanas punktu. Vēlētāju aktivitāte bija 84,1 %. Sarunas par valdības izveidi turpinājās laikā, kad notika darbs uz vietas.

Itālijas premjerministra pirmā sieviete: 22. oktobrī Giorgia Meloni tika iecelta par premjerministru pēc tam, kad viņas galēji labējā partija Itālijas brāļi bija uzvarējusi vēlēšanās pirms 2022. gada septembra. Labējā koalīcija (ieskaitot Lega un Forza Italia) parādījās triumfēja no vēlēšanām, 44 % balsu un Meloni partijai 26 %.²³

3. novembrī premjerministrs Meloni devās uz Briseli, lai tiktos ar ES vadošajiem iestāžu pārstāvjiem, tostarp Eiropas Komisijas priekšsēdētāju fon der Leienu, Eiropadomes priekšsēdētāju Mišelu un Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju Metsolu. Savās sanāsmēs PM Meloni norādīja, ka Itālijas nostāja attiecībā uz migrāciju ir mainījusies, un norādīja, ka ārējo robežu aizsardzība ir kļuvusi par galveno prioritāti.

15. oktobrī **Ungārijas valdība publicēja valsts apspriešanas aptauju**, aicinot iedzīvotājus piekrist vai nepiekrīt valdības opozīcijai **ES sankciju politikai pret Krieviju** par tās iebrukumu Ukrainā. Ministru prezidents Viktors Orbans bieži ir iekāpis pret sankcijām.

METODIKAS IZSTRĀDE

Šajā apsekojumā izmantotā metodika

21 <https://volitve.dvk-rs.si/vp2022/en/#/rezultati>

22 <https://www.thedanishparliament.dk/news/2022/election-result-2022>

23 <https://elezioni.interno.gov.it/camera/scrutini/20220925/scrutiniCl>

Šajā 2022. gada rudens Eurobarometra apsekojumā, ko veica 98.1. vilnī, izmanto Eurobarometra apsekojumus, kas veikti Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta (Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļas) uzdevumā. Aptauju no 2022. gada 12. oktobra līdz 7. novembrim veica Kantar Public visās 27 ES dalībvalstīs. Kopumā tika veiktas 26 431 intervijas. ES rezultāti tika svērti atkarībā no iedzīvotāju skaita katrā valstī.

Eurobarometra aptaujas tiek veiktas klātienē cilvēku mājās vai pie viņu sliekšņa valsts valodā. Visās valstīs tika izmantota CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Dānijā un Čehijā dažas intervijas tika veiktas, izmantojot datorizētu videointervijas (CAVI) tehniku. Intervētājs administrē anketu respondentam, izmantojot video, kur abas daļas var redzēt viena otru: intervijas apstākļi ir ļoti līdzīgi klātienē apstākļiem.

Caveat Caveat Sistēmas Prasības

Šajā aptaujā vairāki tendenču jautājumi ir salīdzināti ar Eiropas Parlamenta 2022. gada pavasara Parlemtu no Eurobarometra 97.3 viļņa, kas veikts 2022. gada aprīlī-maijā. Covid-19 dēļ nebija iespējams veikt tiešas intervijas visās valstīs. Tolaik Beļģijā, Čehijā, Dānijā, Igaunijā, Maltā, Latvijā, Nīderlandē, Slovēnijā, Somijā un Zviedrijā klātienē režīms tika papildināts ar tiešsaistes intervijām.

Daži citi jautājumi ir salīdzināti ar Eiropas Parlamenta 2021. gada rudens parlemtu no Eurobarometra 96.2 viļņa, kas veikts 2021. gada novembrī un decembrī. Tolaik Beļģijā, Čehijā, Dānijā, Maltā, Slovēnijā un Somijā tiešais režīms tika papildināts ar tiešsaistes intervijām. Latvijā visas intervijas tika veiktas tiešsaistē.

Šis režīma izmaiņas var ietekmēt rezultātus, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem ar spontānu izvēli. Pēc definīcijas šie kodi netiek parādīti pirmajā ekrānā, kas tiek parādīts atbildētājam, un tie parādās otrajā ekrānā tikai tad, ja atbildētājs nolemj neizvēlēties kādu no sākotnēji piedāvātajiem elementiem. Tā rezultātā spontānas atbildes izvēlas tikai nedaudz tie, kas piedalās aptaujā tiešsaistē.

Ir svarīgi to ņemt vērā, analizējot evolūciju.

Tomēr valstu evolūcijai ir vairāki skaidrojumi, un būtiska nozīme ir kontekstuālām izmaiņām.

Pēc ES Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) respondentiem tika jautāts, vai viņi piekrīt uzdot jautājumus par jautājumiem, kurus varētu uzskatīt par "sensitīviem".

Piezīme: Šajā ziņojumā ES valstis ir minētas to oficiālajā saīsinājumā. Šajā ziņojumā izmantotie saīsinājumi atbilst:

Beļģija	SKATĪT VISAS ATSAUKSM ES	Lietuva	LTD
Bulgārija	BG BG	Luksemburga	RĪGA, LV- 1050
Čehija	CZ CZ	Ungārija	HU

Dānija	DĀNIJA	Malta	MT — MT
Vācija	SKATĪT VISAS VIESNĪCAS VIETĀ	Nīderlande	NL
Igaunija	RĪGA, LV- 1050	Austrija	VIESNĪCAS NETĀLU NO:
Īrija	IEPAK.	Polija	ATRAŠANĀ S VIETA: PL
Grieķija	EL EL	Portugāle	RĪGA, LV- 1050
Spānija	ES	Rumānija	RO IZVĒLE
Francija	FR	Slovēnija	SI
Horvātija	ATRAŠANĀ S VIETA: RĪGA	Slovākija	ATRAŠANĀ S VIETA: SK
Itālija	TĀ TAS IR.	Somija	RĪGA, LATVIJA
Kipras Republika	CY*	Zviedrija	SE — SE
Latvija	LV LV		

Eiropas Savienība — 27 dalībvalstu vidējais svērtais rādītājs ES-27 VALSTIS

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TI, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT euro zona

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE ārpus eurozonas

* Kipra kopumā ir viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Tomēr *acquis communautaire* darbība ir apturēta tajā valsts daļā, kuru nekontrolē Kipras Republikas valdība. Praktisku iemeslu dēļ intervijas, kas veiktas Kipras Republikas valdības kontrolētajā valsts daļā, ir iekļautas kategorijā “CY” un ES-27 vidēji.

I. EIROPAS PILSONU PROBLĒMAS

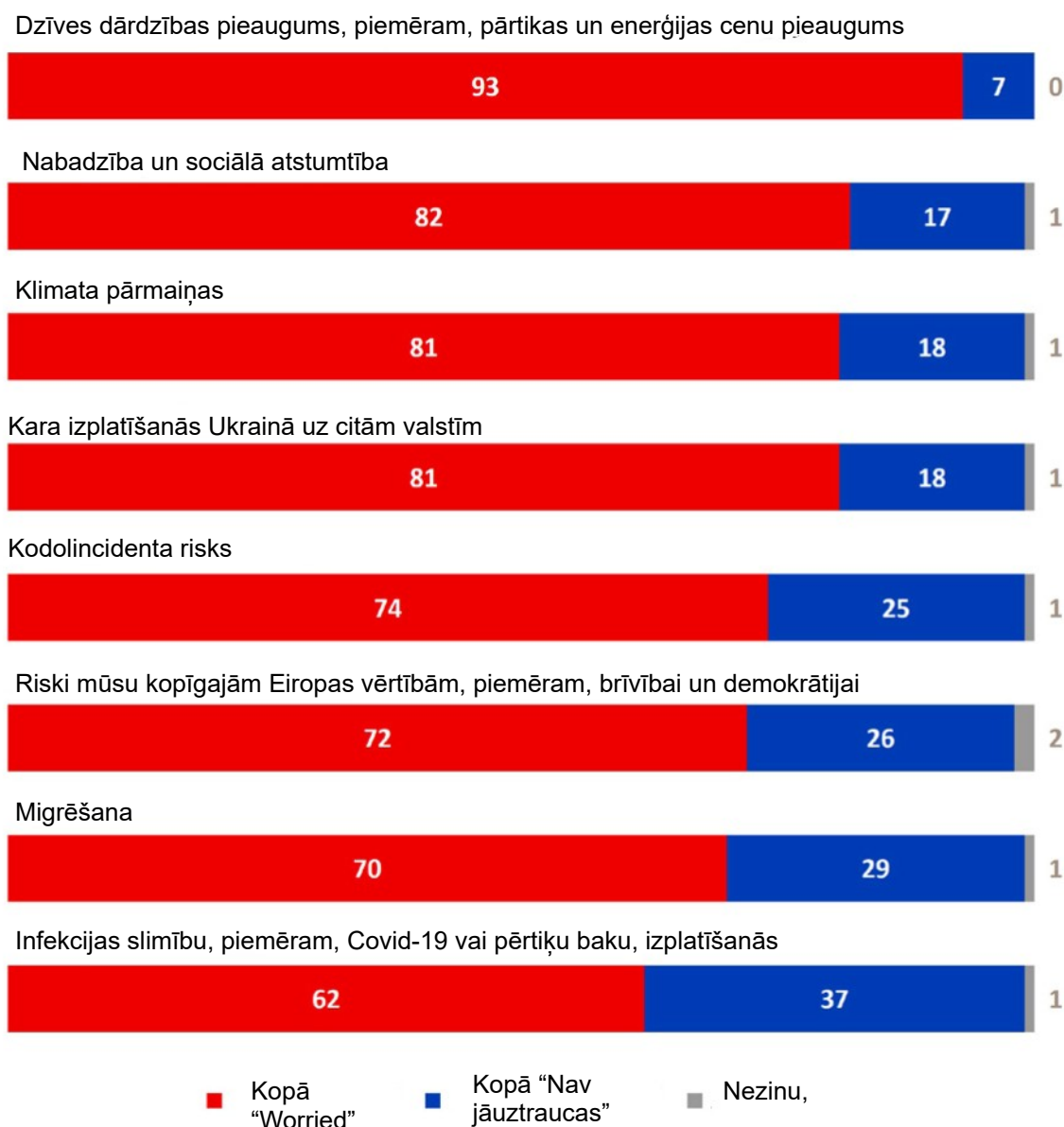
1.1. Iedzīvotāju pašreizējās bažas

Ziņojuma pirmajā nodaļā ir aplūkotas ES pilsoņu bažas, kā arī viņu viedoklis par pašreizējo situāciju ES, viņu valstī un savu dzīvi. Tas liecina, ka ir daudzi jautājumi, kas satrauc eiropiešus, galvenokārt pieaugošā dzīves dārdzība, bet arī nabadzība, klimata pārmaiņas un karš pie ES robežas. Tas ietekmē to, kā viņi redz pašreizējo situāciju savā valstī un ES. Pagājušajā gadā pilsoņu perspektīva ir nedaudz svārstījusies, taču, neraugoties uz to, ka attieksme bija mazāk pozitīva nekā pirms sešiem mēnešiem, attieksme joprojām ir noturīga un optimisms ES nākotnē joprojām ir augsts.

Eiropas pilsoņi saka, ka viņi ir noraizējušies par vairākiem dažādiem jautājumiem, un vismaz seši no desmit saka, ka ir ļoti vai nedaudz noraizējušies par katru no astoņiem jautājumiem, kas iekļauti šajā jautājumā.

Galvenokārt respondenti ir nobažījušies par dzīves dārdzības pieaugumu, piemēram, par pārtikas

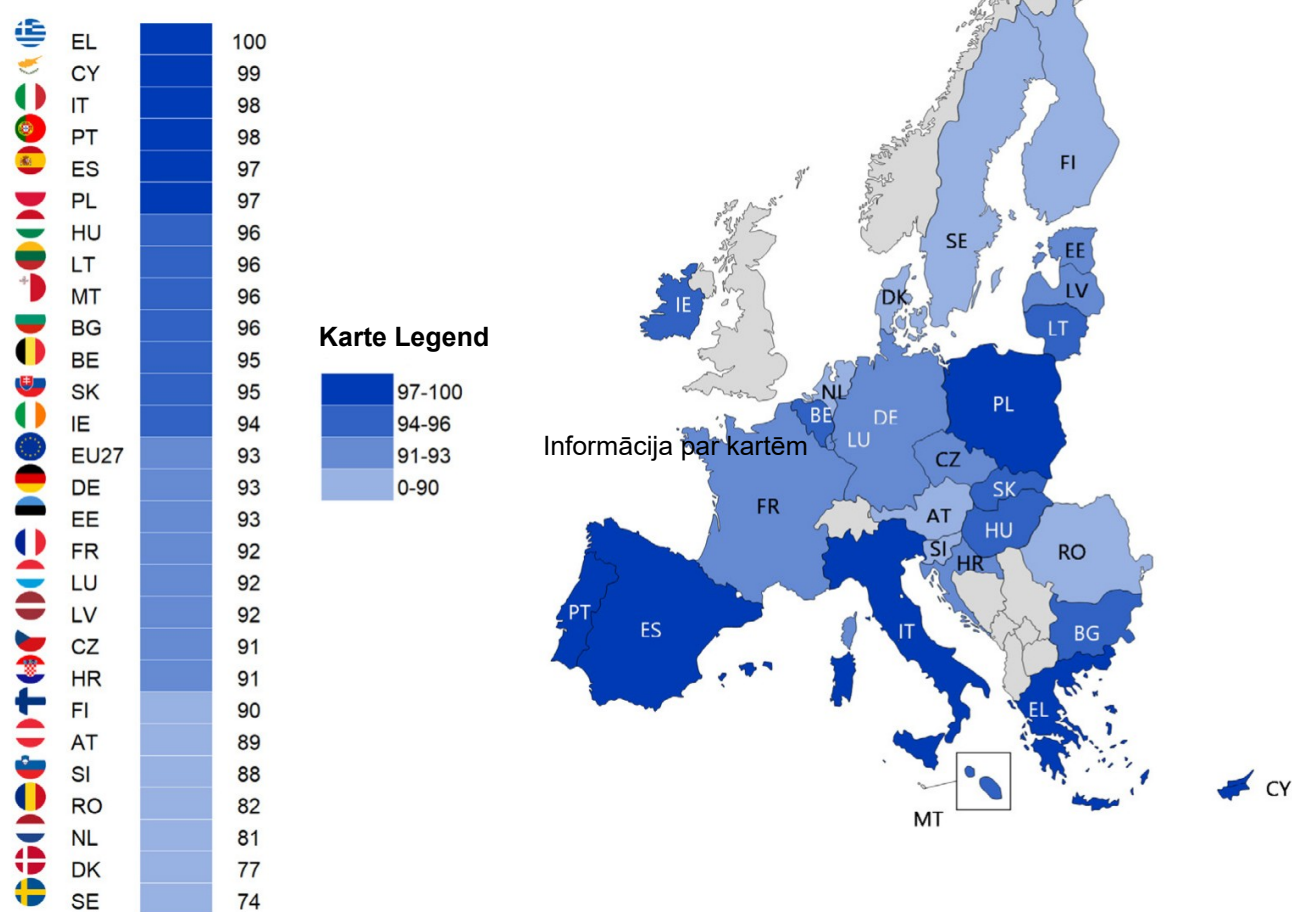
QA18 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvu dzīvi? (% — ES27)

Dalībvalstīs pastāv plaši izplatītas bažas par **nabadzību un sociālo atstumtību**. Piecās valstīs vairāk nekā deviņi no desmit respondentiem ir nobažījušies par to: Grieķija (97 %), Portugāle (95 %), Kipra (94 %), Spānija (93 %) un Itālija (92 %). Ir arī septiņas valstis, kurās vairāk nekā puse respondentu ir ļoti noraizējušies, un to vada Portugāle (75 %), Grieķija (74 %) un Kipra (71 %).

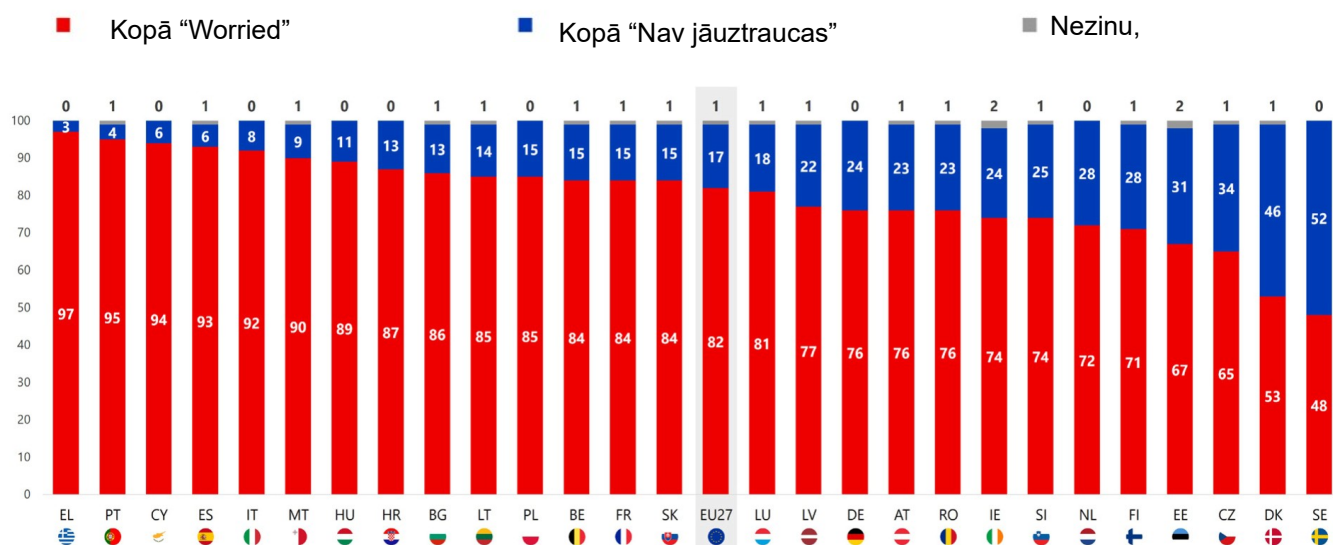
QA18.4 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvu dzīvi? Dzīves dārdzības pieaugums, piemēram, pārtikas un enerģijas cenu palielināšanās (% — kopā “Uzslavēts”)

(% — kopā “Worried”)

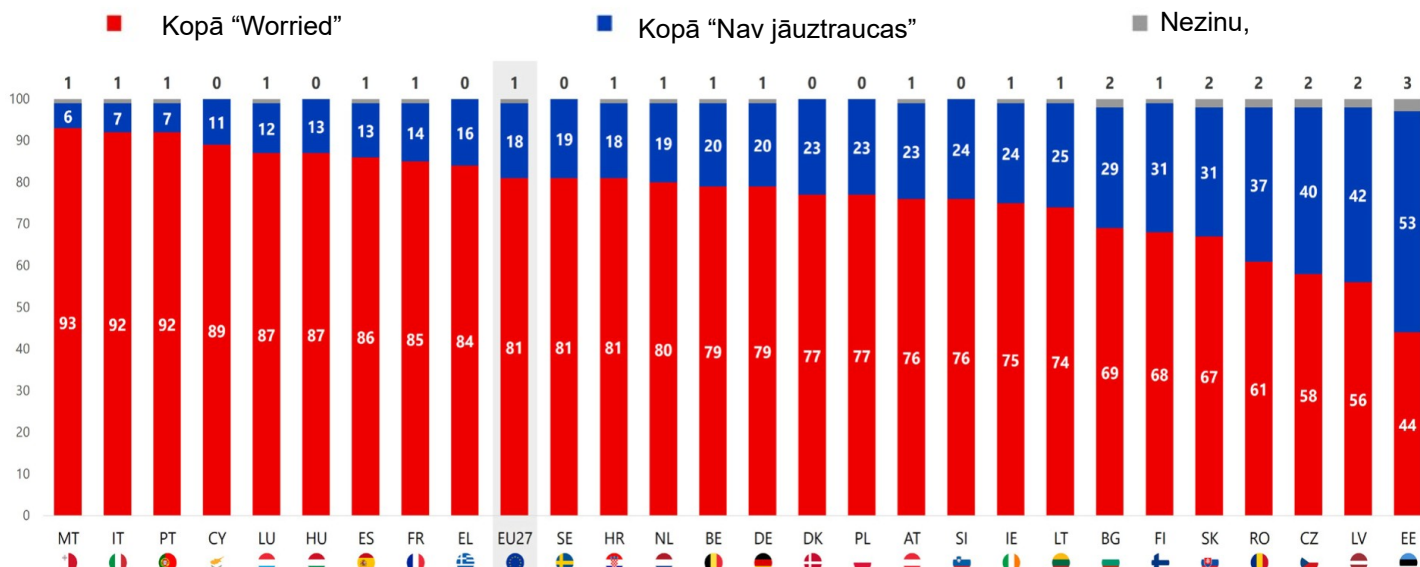
Turpretī tas attiecas uz mazāk nekā pusi respondentu Zviedrijā (48 %) un mazāk nekā septiņi no desmit respondentiem Dānijā (53 %), Čehijā (65 %) un Igaunijā (67 %).

QA18.8 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — nabadzība un sociālā atstumtība)

Kopumā 81 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka ir noraizējušies par **klimata pārmaiņām**. Tas attiecas uz vairāk nekā pusi respondentu gandrīz katrā valstī, un vislielākais īpatsvars ir Maltā (93 %), Itālijā un Portugālē (abās 92 %). Izņēmums ir Lgaunija, kur mazāk nekā puse respondentu (44 %) ir nobažījušies par klimata pārmaiņām. Vislielākais īpatsvars, kas apgalvo, ka viņi ir ļoti noraizējušies, ir Kiprā (68 %), Maltā (62 %), Francijā un Portugālē (abās 59 %).

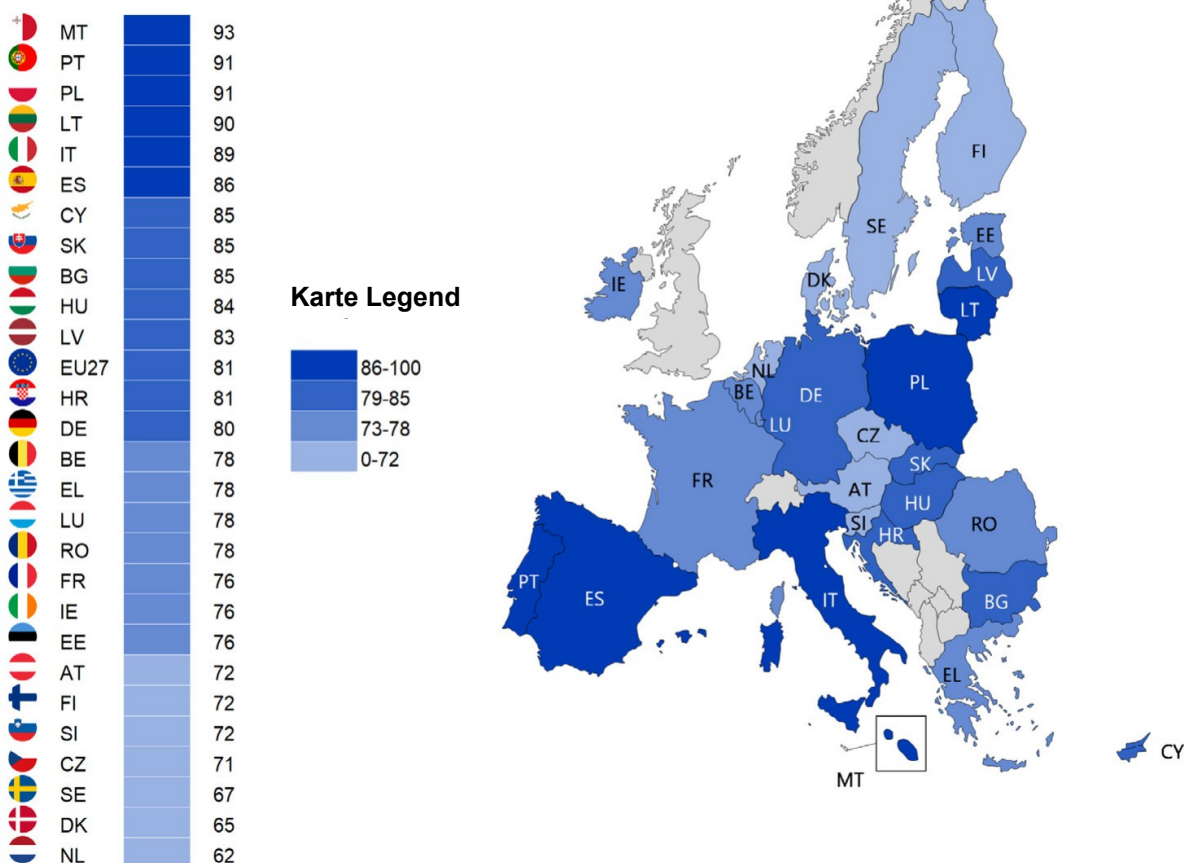
QA18.1 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — klimata pārmaiņas)

Vismaz seši no desmit respondentiem katrā valstī saka, ka viņi ir noraizējušies par **karu Ukrainā, kas izplatās uz citām valstīm**. Augstākais īpatsvars ir Maltā (93 %), Polijā, Portugālē (abās 91 %) un Lietuvā (90 %), savukārt viszemākais ir Nīderlandē (62 %), Dānijā (65 %) un Zviedrijā (67 %).

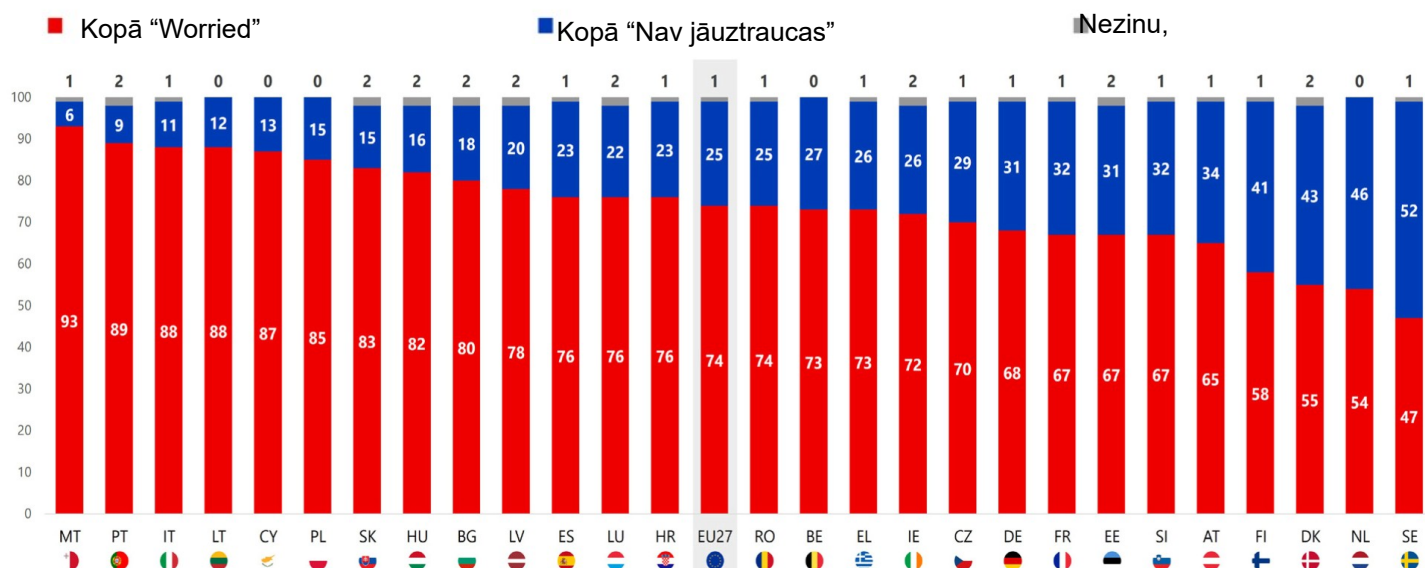
Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka ir ļoti noraizējušies par kara izplatīšanos citās valstīs Portugālē (66 %), Maltā (63 %), Kiprā (62 %) un Latvijā (60 %).

QA18.5 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? Kara izplatīšanās Ukrainā uz citām valstīm (% — Kopā “Worried”)

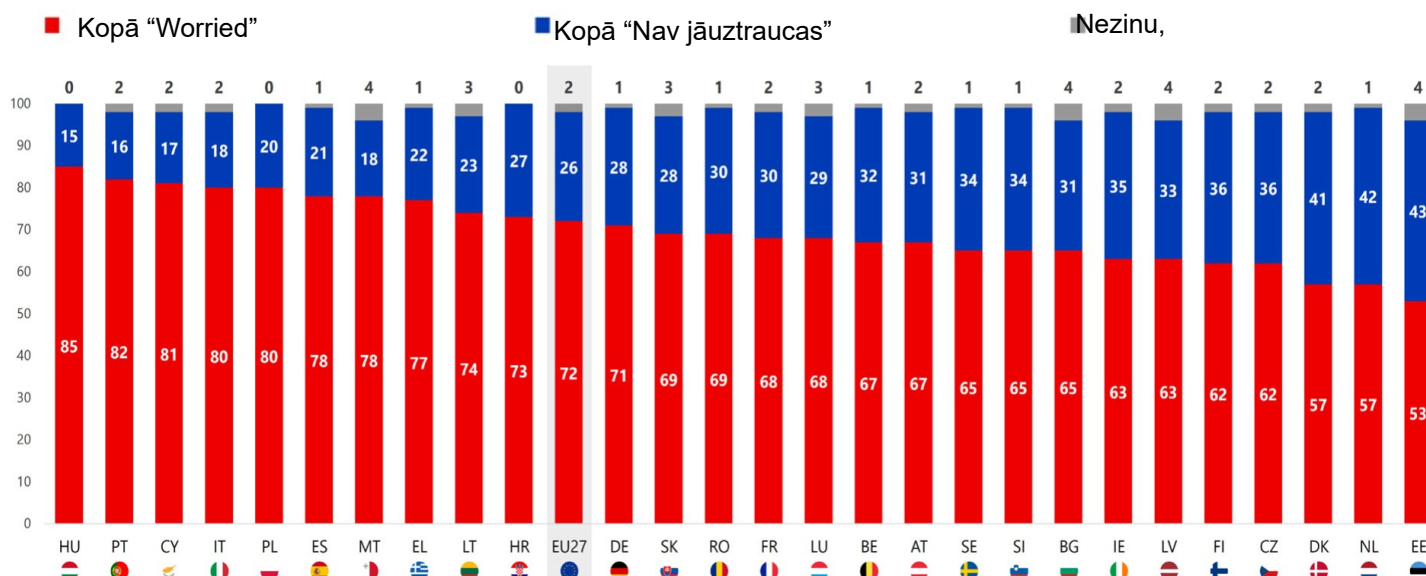
Respondenti Maltā, visticamāk, apgalvo, ka ir nobažījušies par **kodolavārijas risku** (93 %), kam seko Portugālē (89 %), Itālijā un Lietuvā (abās 88 %). Kiprā 70 % apgalvo, ka viņi ir “ļoti noraizējušies”. Zviedrijā mazāk nekā puse (47 %) pauž bažas par kodolavārijas risku, un šis īpatsvars ir salīdzinoši zems arī Nīderlandē (54 %), Dānijā (55 %) un Somijā (58 %).

QA18.3 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — kodolincidenta risks)

Vairāk nekā puse respondentu katrā valstī apgalvo, ka ir noraizējušies par **riskiem mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām, piemēram, brīvībai un demokrātijai**. Vismaz astoņi no desmit uzskata, ka ir noraizējušies Ungārijā (85 %), Portugālē (82 %), Kiprā (81 %), Itālijā un Polijā (abās 80 %), savukārt viszemākais ir Igaunijā (53 %), Dānijā un Nīderlandē (abās 57 %).

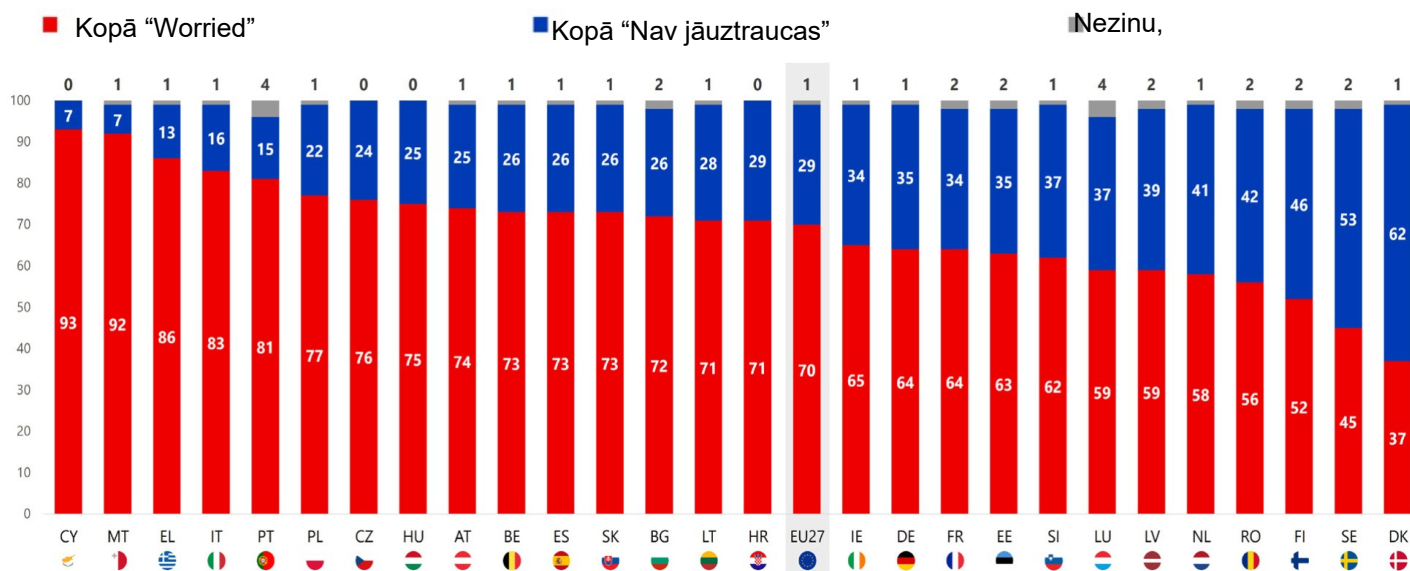
QA18.7 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — riski mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām, piemēram, brīvībai un demokrātijai)

Starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības attiecībā uz to respondentu īpatsvaru, kuri apgalvo, ka ir nobažījušies par **migrāciju**. Visaugstākais rādītājs ir Kiprā (93 %), Maltā (92 %), Grieķijā (86 %), Itālijā (83 %) un Portugālē (81 %). Faktiski vairāk nekā puse respondentu ir ļoti noraizējušies par migrāciju Kiprā (80 %), Maltā (58 %) un Grieķijā (53 %).

Turpretī mazāk nekā puse respondentu ir nobažījušies par migrāciju Dānijā (37 %) un Zviedrijā (45 %).

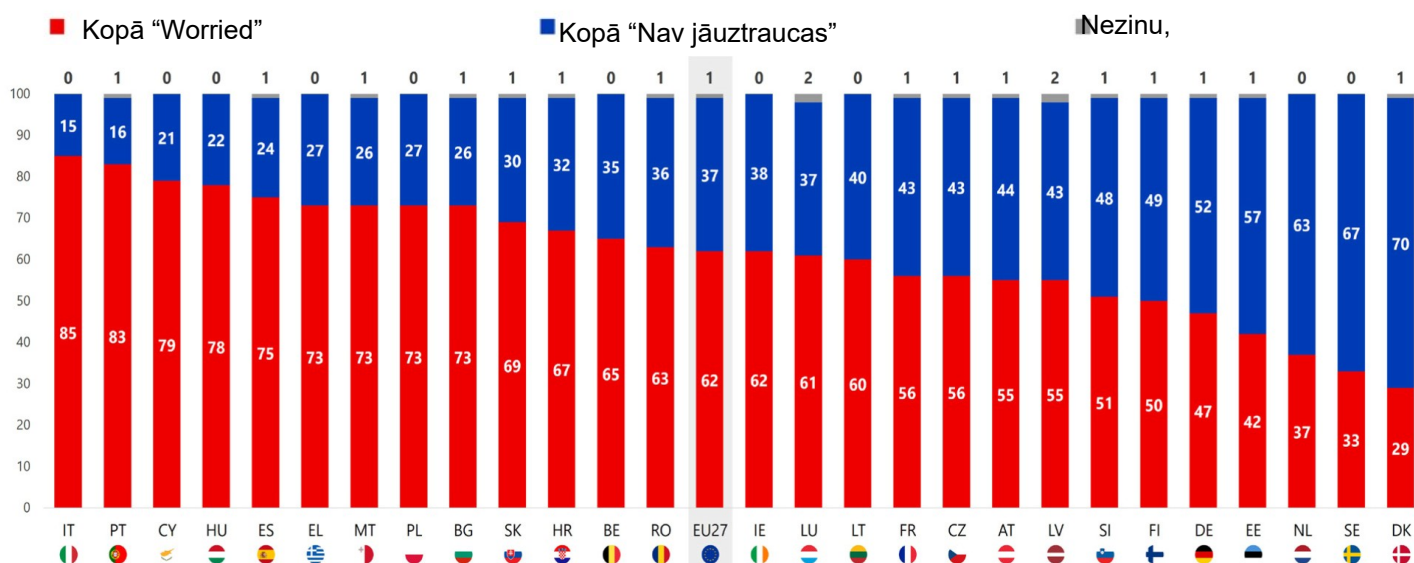
QA18.2 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — migrācija)

Dalībvalstu vidū ir ļoti atšķirīgs to respondentu īpatsvars, kuri pauž bažas par **infekcijas slimību, piemēram, Covid-19 vai pērtiķu baku, izplatīšanos**. Augstākais rādītājs ir Itālijā (85 %), Portugālē (83 %), Kiprā (79 %) un Ungārijā (78 %). Turpretī mazāk nekā puse respondentu Dānijā (29 %), Zviedrijā (33 %), Nīderlandē (37 %), Igaunijā (42 %) un Vācijā (47 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka par lielāko daļu jautājumu sievietes ir vairāk noraizējušās nekā vīrieši. Piemēram, 78 % sieviešu ir noraizējušās par kodolavārijas risku salīdzinājumā ar 69 % vīriešu. Pastāv arī acīmredzamas atšķirības attiecībā uz kara izplatīšanos Ukrainā uz citām valstīm (84 % pret 78 %), infekcijas slimību izplatīšanos (67 % pret 59 %), riskiem mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām (75 % pret 69 %) un nabadzību un sociālo atstumtību (84 % pret 79 %).

QA18.6 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvo dzīvi? (% — infekcijas slimību, piemēram, Covid-19 vai pērtiķu baku, izplatība)

Par lielāko daļu jautājumu vecāka gadagājuma cilvēki ir vairāk noraizējušies nekā jaunāki cilvēki. Vislielākā atšķirība ir attiecībā uz migrāciju: no tiem, kas vecāki par 55 gadiem, 74 % ir noraizējušies par migrāciju, taču šis īpatsvars pastāvīgi samazinās līdz 61 % 15–24 gadu vecuma grupā. Šim vispārīgajam modelim ir divi izņēmumi. Jaunieši ir nedaudz vairāk nobažījušies par klimata pārmaiņām (84 % no 15–24 gadus veciem cilvēkiem salīdzinājumā ar 81 % vecuma grupās), savukārt visas vecuma grupas ir vienlīdz noraizējušās par pieaugošo dzīves dārdzību.

Respondenti, kuri izglītību pametuši agrāk, biežāk ir noraizējušies par lielāko daļu jautājumu. To var redzēt visskaidrāk attiecībā uz infekcijas slimību izplatīšanos. No tiem, kas pametuši izglītību 15 gadu vecumā, 76 % ir nobažījušies par šo jautājumu, salīdzinot ar 66 % no tiem, kas pametuši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, un 56 % no tiem, kas pametuši 20 vai vairāk gadu vecumu. Līdzīgs modelis attiecas arī uz kara izplatīšanos Ukrainā uz citām valstīm, nabadzību un sociālo atstumtību, migrāciju un kodolavārijas risku.

Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, ir mazāk ticami, ka viņi uztraucas par vairākiem jautājumiem. Piemēram, 78 % ir nobažījušies par nabadzību un sociālo atstumtību, salīdzinot ar 88 % no tiem, kuriem ir grūtības laiku pa laikam apmaksāt rēķinus, un 91 %, kuriem lielākoties ir grūtības. Tāds pats modelis attiecas arī uz bažām par migrāciju, riskiem mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām, kara izplatīšanos Ukrainā uz citām valstīm un infekcijas slimību izplatīšanos.

Ja respondentiem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu, viņi, visticamāk, uztraucas par klimata pārmaiņām nekā tie, kuru tēls par Eiropas Parlamentu ir negatīvs (88 % pret 71 %). Tāds pats modelis mazākā mērā attiecas uz kara izplatīšanos Ukrainā uz citām valstīm (82 % pret 77 %) un infekcijas slimību izplatīšanos (65 % pret 59 %). Turpretī tie, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, ir mazāk noraizējušies par migrāciju (67 % salīdzinājumā ar 76 % no tiem, kuriem ir negatīvs Eiropas Parlamenta tēls). Visbeidzot, iedzīvotāji, kuri ir vairāk noraizējušies par nabadzību un sociālo atstumtību un par dzīves dārdzību, visticamāk, vēlēšies, lai EP būtu svarīgāka loma.

QA18 Cik lielā mērā jūs pašlaik uztraucaties vai neesat par katru no šiem jautājumiem par savu un jūsu tuvu dzīvi? (% — ES27)

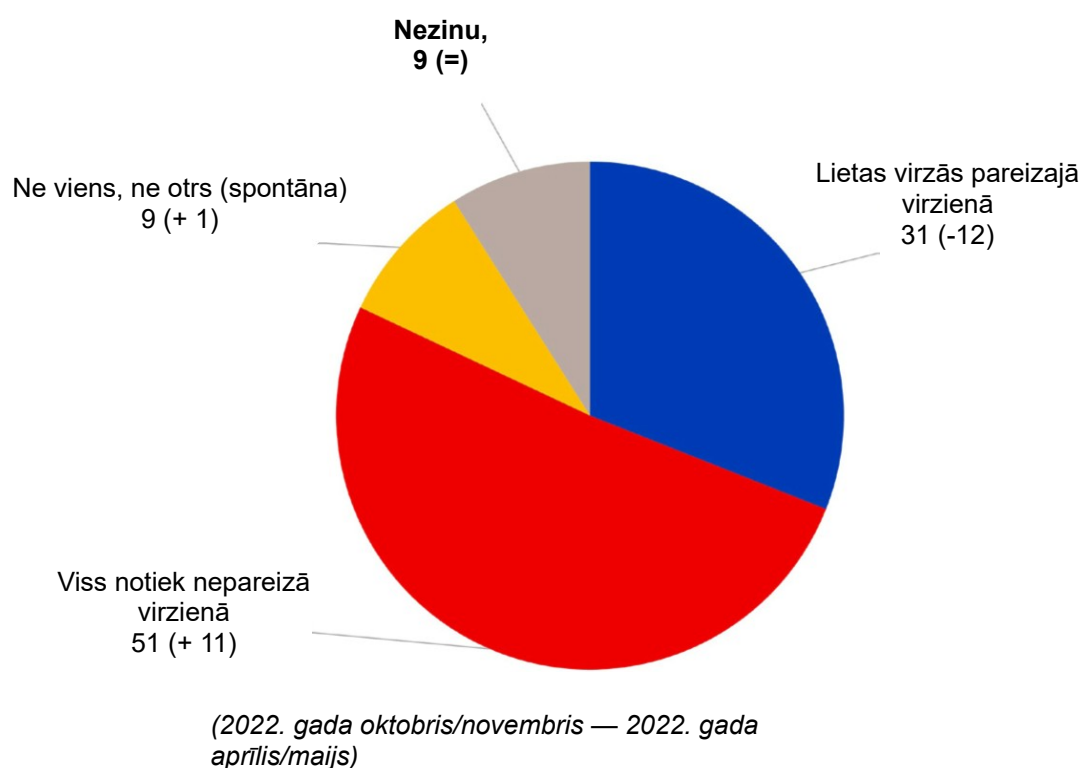
	Klimata pārmaiņas	Migrācija	Kodolinciden- ta risks	Dzīves dārdzības pieaugums, piemēram, pārtikas un enerģijas cenu pieaugums	Kara izplatīšanās Ukrainā uz citām valstīm	Infekcijas slimību, piemēram, Covid-19 vai pērtiķu baktēriju izplatīšanās	Riski mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām, piemēram, brīvībai un demokrātijai	Nabadzība un sociālā atstumtība
ES-27 VALSTIS	81	70	74	93	81	62	72	82
Dzimums								
Skatīt visas atsauksmes	80	68	69	92	78	59	69	79
Sievīšķā sieviete	82	71	78	94	84	67	75	84
Skatīt visas viesnīcas vietā								
15–24	84	61	66	93	76	57	66	77
25–39	81	66	70	93	78	57	71	81
40–54	81	70	74	93	81	61	74	83
55+	81	74	77	94	84	68	73	83
Izglītība (nobeigums)								
15—	81	77	81	96	88	76	75	89
“16–19	79	73	76	94	82	66	74	84
20+	83	65	69	90	78	56	70	77
Joprojām studē	85	59	65	92	76	55	65	79
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielākā daļa laika	77	75	80	96	86	66	75	91
Laiku pa laikam	83	75	79	95	84	71	78	88
Gandrīz nekad	81	65	69	91	78	58	69	78
Eiropas Parlamenta tēls								
Pozitīvas atsauksmes	88	67	74	92	82	65	74	82
Neitrāls neitrāls	80	69	73	93	81	62	70	82
Negatīvas blakusparādīb- as	71	76	73	94	77	59	74	84
Eiropas Parlamenta								

Ioma								
Vairāk svarīgi	87	68	76	93	83	66	75	84
Mazāk svarīgi	71	74	72	91	78	58	70	80
Nav izmaiņu	81	68	73	94	79	59	64	78

1.2 Attieksme uz nākotni

Kā aprakstīts iepriekšējā sadaļā, iedzīvotāji ir noraizējušies par virkni aktuālu jautājumu. Tāpēc nav pārsteidzoši, ka to iedzīvotāju īpatsvars, kuri domā, **ka viss notiek pareizajā virzienā ES**, ir samazinājies kopš 2022. gada aprīļa-maija. Aptuveni trīs no desmit (31 %) pozitīvi vērtē ES virzību, kas ir samazinājums par 12 procentpunktiem. Daļa, kas uzskata, ka lietas notiek nepareizā virzienā, ir palielinājusies par 11 punktiem līdz 51 %. Šīs izmaiņas ir mainījušas pozitīvās pārmaiņas, kas bija vērojamas laikposmā no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada aprīlī-maijā, un tāpēc situācija tagad ir līdzīga pirms gada.

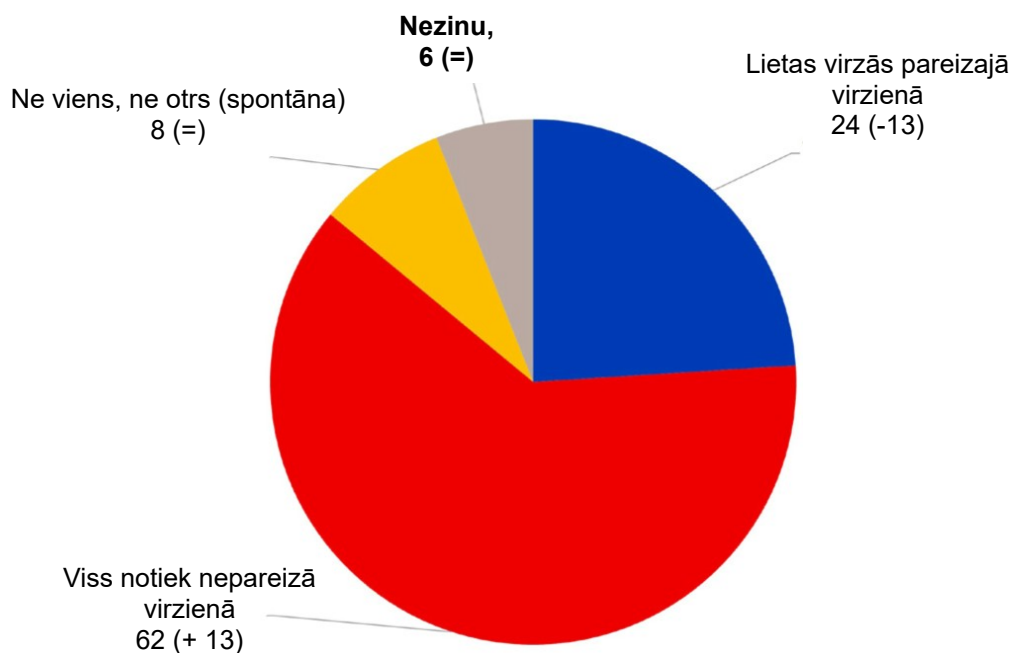
D73.2 — Pašlaik jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? Eiropas Savienība (% — ES27)

Pilsoņi arī ir kļuvuši mazāk optimistiski attiecībā uz **virzienu, kādā notiek viņu pašu valsts**. Aptuveni katrs ceturtais (24 %, -13 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) domā, ka viņu valsts virzās pareizajā virzienā. Skaidrs vairākums (62 %) tagad domā, ka lietas notiek nepareizā virzienā, pieaugums par 13 procentpunktiem kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam un augstākais jebkad reģistrētais īpatsvars.

Kopumā respondenti attiecībā uz ES virzību joprojām ir pozitīvāki nekā viņu valsts virziens (31 % salīdzinājumā ar 24 %), turpinot ilgtermiņa tendenci.

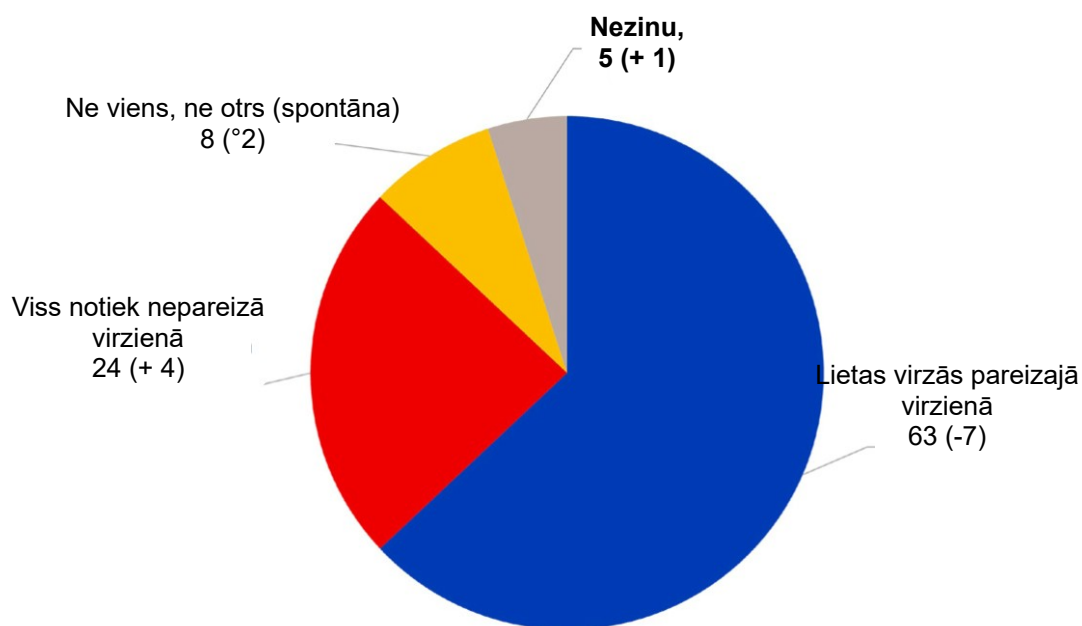
D73.1 — Pašlaik jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? (MŪSU VALSTS) (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris — 2022. gada aprīlis/maijs)

Iedzīvotāji ir pozitīvāki, domājot par **savu dzīvi personīgi**, lai gan pēdējos sešos mēnešos par šo pasākumu ir kļuvuši negatīvāki. Vairāk nekā seši no desmit (63 %) uzskata, ka lietas viņu personīgajā dzīvē notiek pareizajā virzienā (-7 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa-maija), bet 24 % (+4 procentpunkti) saka, ka lietas notiek nepareizā virzienā.

D73.4- Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? Jūsu dzīve personīgi (% — ES-27)

(2022. gada oktobris/novembris — 2022. gada aprīlis/maijs)

Ir tikai trīs dalībvalstis, kurās lielākā daļa respondentu uzskata, ka situācija **savā valstī virzās pareizajā virzienā**: Luksemburga, Malta (abās 65 %) un Īrija (46 %). Atlikušajās 24 valstīs lielākā daļa uzskata, ka situācija viņu valstī virzās nepareizā virzienā, un šis viedoklis ir visizplatītākais Slovēnijā, Spānijā (abās 72 %), Horvātijā (71 %), Francijā un Polijā (abās 70 %).

Visās 27 ES dalībvalstīs respondenti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir kļuvuši mazāk optimistiski, lai gan Grieķijā un Horvātijā šis samazinājums ir neliels (mazāk nekā trīs procentpunkti). Četrās valstīs to īpatsvars, kas domā, ka viņu valstī notiek pareizais virziens, ir samazinājies par vairāk nekā 20 procentpunktiem: Dānija (29 %, -31 procentpunkti), Portugāle (30 %, -25 procentpunkti), Igaunija (29 %, -22 procentpunkti) un Beļģija (24 %, -21 procentpunkts).²⁴

Šo izmaiņu rezultātā negatīvais viedoklis tagad ir vairākuma viedoklis Dānijā, Vācijā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Portugālē, Slovēnijā un Somijā.

²⁴ Visā ziņojumā izmaiņas no iepriekšējā viļņa tiek uzskatītas par pozitīvām vai negatīvām izmaiņām, ja tās ir ± 3 procentpunkti vai vairāk. Izmaiņas, kas ir mazākas par 3 procentpunktiem, tiek uzskatītas par stabilām vai nemainīgām.

D73.1 Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? (MŪSU VALSTS) (%)

	ES-27 VALSTIS	ATR AŠA NĀS VIE TA: RĪG A	EL EL	MT — MT	VIE SNĪ CAS NET ĀLU NO:	BG BG	RĪG A, LV-105 0	ATR AŠA NĀS VIE TA: SK	TĀ TAS IR.	CY CY	LV LV	ES ES	RO IZV ĒLE	SI SI	CZ CZ	FR FR	ATR AŠA NĀS VIE TA: PL	LTD LTD	NL NL	SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIE TĀ	IEP AK.	HU HU	RĪG A, LAT VIJ A	SE — SE	SKA TĪT VIS AS ATS AUK SM ES	RĪG A, LV-105 0	RĪG A, LV-105 0	DĀ NIJ A
Lietas virzās pareizajā virzienā	24	21	211	65	37	15	65	18	25	16	37	18	24	34	32	17	19	28	24	29	46	26	27	26	24	29	30	29
Δ Apr/Ma y 2022	V13 V13	V1 V1	V2 V2	V3 V3	V4 V4	V5 V5	V5 V5	V6 V6	V7 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	V7 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	V8 V8	V10 V10	V10 V10	V10 V10	V12 V12	V12 V12	V13 V13	V17 V17	V17 V17	V19 V19	V19 V19	V20 V20	V20 V20	V20 V20	V21 V21	V22 V22	V25 V25	V31 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS
Viss notiek nepareizā virzienā	62	71	6B 6B	13	43	65	19	72	62	64	41	72	68	39	61	70	70	50	65	53	36	68	59	63	65	46	43	48
Δ Apr/Ma y 2022	☆13	2	4	V1 V1	2	5)	3,0 KM	10	7)	☆1 4	1 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	12	10	2	11	☆1 8	15	20	17	☆1 8	15	19	16	☆1 4	17	20	20	20
Ne viens, ne otrs (spontāna)	8	3	9	18	16	8	12	4	5	16	13	7	3	20	4	7	4	16	10	12.	9	4	7	7	6	12	11	18
Δ Apr/Ma y 2022	=	V1 V1	V2 V2	3,0 KM	2	V2 V2	2	V4 V4	V3 V3	V6 V6	5)	V2 V2	1)	6)	2	V2 V2	=	V3 V3	1 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	1 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	1 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	5)	=	3,0 KM	2	V3 V3	=	9)
Nezinu	6	5	3	4	4	12	4	6	8	4	9	3	5	7	3	6	7	6	1	6	9	2	7	4	5	13	16	5
Δ Apr/Ma y 2022	=	=	=	1 SIS TĒ MA S PRA SĪB AS	=	2	=	=	3,0 KM	V1 V1	2	=	V1 V1	2	V1 V1	V4 V4	V2 V2	=	V1 V1	=	V1 V1	=	4	3,0 KM	2	5)	5)	2

Piecās valstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka situācija Eiropas Savienībā virzās **pareizajā virzienā**: Malta (65 %), Luksemburga, Īrija (abās 48 %), Latvija (47 %) un Lietuva (40 %). Viedoklis ir sadalīts Portugālē (35 % pareizais virziens pret 35 % nepareizs virziens). Atlikušajā 21 valstī respondenti, visticamāk, apgalvo, ka ES notiek nepareizā virzienā, un tas jo īpaši attiecas uz Grieķiju, Beļģiju (abās 62 %) un Spāniju (60 %).

Maltā kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir palielinājies optimisms, ka lietas notiek pareizajā virzienā ES (65 %, + 3 procentpunkti). Tomēr optimisms ir samazinājies 23 dalībvalstīs, jo īpaši Dānijā (31 %, -26 procentpunkti), Portugālē (35 %, -23 procentpunkti), Igaunijā (29 %, 21 procentpunkts) un Beļģijā (25 %, -20 procentpunkti). Pārējās trīs valstīs rezultāti ir saglabājušies stabili.

Šo izmaiņu rezultātā negatīvais viedoklis ir vairākuma viedoklis Bulgārijā, Dānijā, Vācijā, Igaunijā, Nīderlandē, Polijā, Portugālē, Slovēnijā, Somijā un Zviedrijā.

D73.2 Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? Eiropas Savienība (%)

		ES-27 VALSTIS	MT — MT	BG BG	EL EL	T/T	AT RAŠA NĀS VIE TA: SK	RĪGA, LV-1050	RO IZVĒLĒ	AT RAŠA NĀS VIE TA: RĪGA	CY CY	ES	TĀTAS IR.	CZ CZ	ATR AŠA NĀS VIE TA: PL	L▼	FR	HU	SI	LTD	NL	SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIE TĀ	IEPA K.	FL FL	SE — SE	SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIE TĀ	RĪGA, LV-1050	RĪGA, LV-1050	DĀN IJA
Lietas virzās pareizajā virzienā	2022. gada oktobris/Nov	31	55	35	24	36	26	48	30	30	19	25	31	36	40	47	23	33	34	40	37	31	48	15	35	25	29	35	31
	Δ Apr/May 2022	▼12	3,0 KM	▼1	▼1	▼2	▼3	▼4	▼6	▼7	▼7	▼8	▼8	▼9	▼10	▼11	▼12	▼12	▼14	▼15	▼16	▼17	▼17	▼19	▼19	▼20	▼21	▼23	▼26
Viss notiek nepareizā virzienā	2022. gada oktobris/Nov	51	9	38	62	45	55	32	50	55	56	60	55	55	42	26	59	58	35	30	44	48	31	55	43	62	37	35	49
	Δ Apr/May 2022	11	▼5	2	5)	=	3,0 KM	5)	6)	4	9)	9)	10	10	7)	2	☆18	12	4	15	9)	15	12	12	5)	15	17	16	12
Ne viens, ne otrs (spontāna)	2022. gada oktobris/Nov	9	14	8	10	14	6	15	4	6	19	9	5	5	7	10	6	5	21	19	13	13	9	7	10	6	11	12	21
	Δ Apr/May 2022	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	=	▼1	▼3	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	▼4	=	=	▼2	▼1	▼3	2	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	3,0 KM	▼2	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	6)	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	6)	=	4	3,0 KM	5)	2	▼2	2	11	
	2022. gada oktobris/Nov	9	12	18	14	5	13	5	8	9	6	6	9	4	11	17	12	4	11	11	6	8	11	13	12	7	23	1B"	8
Nezinu,	Δ Apr/May 2022	=	2	=	▼1	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	L4 L4	▼2	=	3,0 KM	=	=	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	▼2	=	6)	▼4	▼1	4	▼1	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	1 SISTĒMAS PRASĪBAS	4	8	3,0 KM	6)	5)	3,0 KM

Katrā dalībvalstī lielākā daļa respondentu uzskata, ka viņu personīgajā dzīvē viss notiek pareizajā virzienā. Respondenti, visticamāk, to apgalvo Luksemburgā (82 %), Īrijā un Zviedrijā (abās 80 %), savukārt mazāk nekā puse domā, ka viņu dzīve norit pareizajā virzienā Portugālē (46 %), Polijā (47 %) un Rumānijā (49 %).

Divās valstīs kopš 2022. gada aprīļa-maija ir palielinājies optimisms, ka lietas virzās pareizajā virzienā respondentu personīgajā dzīvē: Slovākija (60 %, + 4 procentpunkti) un Austrija (71 %, + 3 procentpunkti). 23 valstīs ir samazinājies īpatsvars, kas domā, ka viņu dzīve virzās pareizajā virzienā, un sešās valstīs samazinājums pārsniedz 10 procentpunktus: Portugāle (46 %, -19 procentpunkti), Beļģija (54 %, -18 procentpunkti), Polija (46 %, -17 procentpunkti), Ungārija (50 %, -13 procentpunkti), Somija (62 %, -12 procentpunkti) un Malta (76 %, -12 procentpunkti). Grieķijā vai Zviedrijā nav notikušas nekādas izmaiņas.

D73.4 — Pašlaik jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? (% — jūsu dzīve personīgi)

ES-27 VALSTIS	ATR AŠA NĀS VIE TA: SK	VIE SNĪ CAS VIE TA: NO	EL	SE	BG	ATR AŠA NĀS VIE TA: RĪGA	CY	LTD	SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIE TA: S	ES	LV	RĪGA, LV-1050	RO IZVĒLĒ	SI	CZ	RĪGA, LV-1050	NL	DĀ NIJA	IEP AK.	FR	TĀTAS IR.	MT	RĪGA, LV-1050	HU	ATR AŠA NĀS VIE TA: PL	SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIE TA: ME	RĪGA, LV-1050

		VIE TĀ																												S
Lietas virzās pareizajā virzienā	2022. gada oktobris/N ov	63	60	71	70	80	53	52	68	72	76	67	73	82	49	79	71	71	77	75	80	61	50	76	62	50	47	54	46	
		V7 SIS TE																		V7 SIS TE	V7 SIS TE	V7 SIS TE	V7 SIS TE							
	Δ Apr/May 2022	MA S PR ASĪ BAS	A4 A4	A3 A3	= =	V2 V2	V3 V3	V3 V3	V3 V3	V3 V3	V4 V4	V5 V5	V5 V5	V5 V5	V5 V5	V5 V5	V6 V6	V6 V6	V6 V6	MA S PR ASĪ BAS	MA S PR ASĪ BAS	MA S PR ASĪ BAS	MA S PR ASĪ BAS	V12	V12	V13 V13	V17 V17	V18 V18	V19	
Viss notiek nepareizā virzienā	2022. gada oktobris/N ov	24	23	13	16	10	17	34	13	11	13	23	12	7	40	9	22	11	11	12	9	26	36	5	15	41	36	35	28	
	Δ Apr/May 2022	A4 A4	V5 V5	V4 V4	V3 V3	V3 V3	= =	A3 A3	A2 A2	A3 A3	A2 A2	A4 A4	= =	A3 A3	A3 A3	V1 V1	A6 A6	A4 A4	A2 A2	A1 A1	A4 A4	A7 A7	A5 A5	A3 A3	V1 V1	A11 A11	A11 A11	A13 A13	A9 A9	
Ne viens, ne otrs (spontāna)	2022. gada oktobris/N ov	8	11	14	11	8	13	8	16	15	9	8	8	9	5	9	3	8	10	11	6	8	8	16	14	6	7	5	12	
	Δ Apr/May 2022	A2 A2	V1 V1	A2 A2	A2 A2	A4 A4	V2 V2	= =	A1 A1	V1 V1	A3 A3	A2 A2	A2 A2	A3 A3	A2 A2	A4 A4	= =	V1 V1	A3 A3	A5 A5	A2 A2	A1 A1	= =	A9 A9	A8 A8	A1 A1	A4 A4	A2 A2	A4 A4	
Nezinu,	2022. gada oktobris/N ov	5	6	2	3	2	17	6	3	4	2	2	7	2	6	3	4	10	2	2	5	5	6	3	9	3	10	6	14	
	Δ Apr/May 2022	A1 A1	A2 A2	V1 V1	A1 A1	A1 A1	A5 A5	= =	= =	A1 A1	V1 V1	V1 V1	A3 A3	V1 V1	= =	A2 A2	= =	A3 A3	A1 A1	A1 A1	A1 A1	V1 V1	A2 A2	= =	A5 A5	A1 A1	A2 A2	A3 A3	A6 A6	

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka respondenti, kuri turpināja izglītību ilgāk, un tie, kuriem ir mazākas finansiālas grūtības, visticamāk, teiks, ka viss notiek pareizajā virzienā ES. Konkrēti, respondenti, kuri pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, biežāk apgalvo, ka **ES notiek pareizais virziens** (36 %), salīdzinot ar tiem, kuri pametuši izglītību līdz 15 gadu vecumam (22 %). Respondenti, kuriem nekad vai gandrīz nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, drīzāk domā, ka lietas virzās pareizajā virzienā (35 %), nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (16 %).

Ir arī atšķirības pa vecuma grupām. 15–24 gadus veci jaunieši ir vienīgā grupa, kas pauž vienādu daļu pozitīvu un negatīvu viedokļu par to, kā notiek ES (abas 39 %). Turpretī 40–54 gadus veci cilvēki divreiz biežāk apgalvo, ka ES notiek nepareizā virzienā (56 %), un apgalvo, ka viņi virzās pareizajā virzienā (28 %).

Raugoties uz sociāli profesionālajām grupām, vadītāji visdrīzāk apgalvo, ka viss notiek pareizajā virzienā ES līmenī (40 %), savukārt respondenti bezdarbnieki un māsaimnieki vismazāk var teikt, ka lietas virzās pareizajā virzienā (abi 21 %).

Visbeidzot, respondenti, kas seko Eiropas politikai, drīzāk domā, ka Eiropas Savienībā notiek pareizais virziens (37 %), nekā tie, kuri to nedara (23 %).

D73.2 - Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? Eiropas Savienība (%)

	Lietas virzās pareizajā virzienā	Viss notiek nepareizā virzienā	Ne viens, ne otrs (spontāna)	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	31	51	9	9
Skatīt visas vietas				
15–24	39	39	9	13
25–39	33	53	8	6
40–54	28	56	8	8
55+	29	51	10	10

Izglītība (nobeigums)				
15—	22	58	8	12
16–19	29	55	8	8
20+	36	46	10	8
Joprojām studē	39	41	9	11
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	32	51	9	8
Projektu vadītāji	40	43	11	6
Citas baltas apkakles	35	51	8	6
Strādnieki ar rokām	27	57	8	8
Mājas cilvēki	21	61	6	12
Bezdarbnieki	21	62	8	9
Pensionēts	28	50	10	12
Studējošie studenti	39	41	9	11
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	16	71	5	8
Laiku pa laikam	27	58	7	8
Gandrīz nekad/nekad	35	45	10	10
Sekoņiet Eiropas politikai				
Sekot līdzī	37	47	10	6
Nesekoņiet	23	56	8	13

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka valstu līmenī atšķirības ir mazākas nekā ES līmenī. Piemēram, konstatējumi pēc vecuma grupas ir līdzīgi respondentiem, kuri domā, ka **viņu valstī lietas virzās pareizajā virzienā**.

Ir neliela atšķirība pēc izglītības līmeņa, un tie, kuri pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, visticamāk, teiks, ka viņu valstī notiek pareizais virziens (27 %), salīdzinot ar tiem, kuri pametuši izglītību līdz 15 gadu vecumam (20 %). No sociālprofesionālajām grupām vadītāji visdrīzāk apgalvo, ka valsts līmenī notiek pareizais virziens (30 %), bezdarbniekiem (18 %), māsaimniekiem un strādniekiem (abiem 19 %) tas ir vismazāk.

Pastāv acīmredzama atšķirība attiecībā uz finansiālām grūtībām. Respondenti, kuriem nekad vai gandrīz nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, drīzāk domā, ka viņu valstī notiek pareizais virziens (28 %), nekā tiem, kuriem ir grūtības apmaksāt rēķinus lielākoties (13 %).

Attieksme pret situāciju valstu un ES līmenī ir saistīta. No tiem, kas domā, ka lietas virzās pareizajā virzienā ES līmenī, 61 % arī domā, ka viņu valstī viss norit labi. Turpretī 90 % no tiem, kuriem ir negatīvs viedoklis par lietām ES līmenī, arī domā, ka situācija valstu līmenī notiek nepareizā virzienā.

D73.1 Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā,...? (MŪSU VALSTS) (% — ES)

	Lietas virzās pareizajā virzienā	Viss notiek nepareizā virzienā	Ne viens, ne otrs (spontāna)	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	24	62	8	6
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	27	57	8	8
25–39	24	65	7	4

40–54	22	66	7	5
55+	25	60	8	7
Izglītība (nobeigums)				
15—	20	67	6	7
16–19	23	65	7	5
20+	27	59	9	5
Joprojām studē	27	56	8	9
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	25	62	8	5
Projektu vadītāji	30	56	10	4
Citas baltas apkakles	25	64	7	4
Strādnieki ar rokām	19	70	6	5
Mājas cilvēki	19	69	6	6
Bezdarbnieki	18	71	6	5
Pensionēts	26	58	8	8
Studējošie studenti	27	56	8	9
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	13	79	4	4
Laiku pa laikam	20	69	6	5
Gandrīz nekad/nekad	28	57	9	6
Lietas Eiropas Savienībā notiek...				
Pareizais virziens	61	33	4	2
Nepareizs virziens	8	90	1	1
Neviena no tām nav	7	29	61	3

Sociāldemogrāfiskajā analīzē jaunākie respondenti, visticamāk, apgalvo, ka **viņu dzīvē viss notiek pareizajā virzienā**. Šis īpatsvars svārstās no 73 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 59 % vecuma grupā no 55 gadiem.

Atkal pastāv atšķirības pēc izglītības līmeņa un finansiālā stāvokļa. Tie, kas pametuši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk apgalvo, ka lietas notiek viņu dzīves pareizajā virzienā personīgi (71 %) tie, kuri pametuši 16–19 gadu vecumu (59 %) vai 15 gadu vecumā vai mazāk (49 %). Respondenti, kuriem nekad vai gandrīz nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, drīzāk domā, ka viņu dzīvē notiek pareizais virziens (74 %), nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (32 %).

No sociāli profesionālajām grupām vadītāji visdrīzāk apgalvo, ka lietas notiek viņu dzīves pareizajā virzienā personīgi (76 %), bet viszemākais ir bezdarbnieku respondentu vidū (38 %).

D73.4 Pašlaik, vai jūs teiktu, ka kopumā lietas notiek pareizajā virzienā vai nepareizajā virzienā,...? Jūsu dzīve personīgi (%-ES)

	Lietas virzās pareizajā virzienā	Viss notiek nepareizajā virzienā	Ne viens, ne otrs (spontāna)	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	63	24	8	5
Skatīt visas vietas				
15–24	73	17	7	3

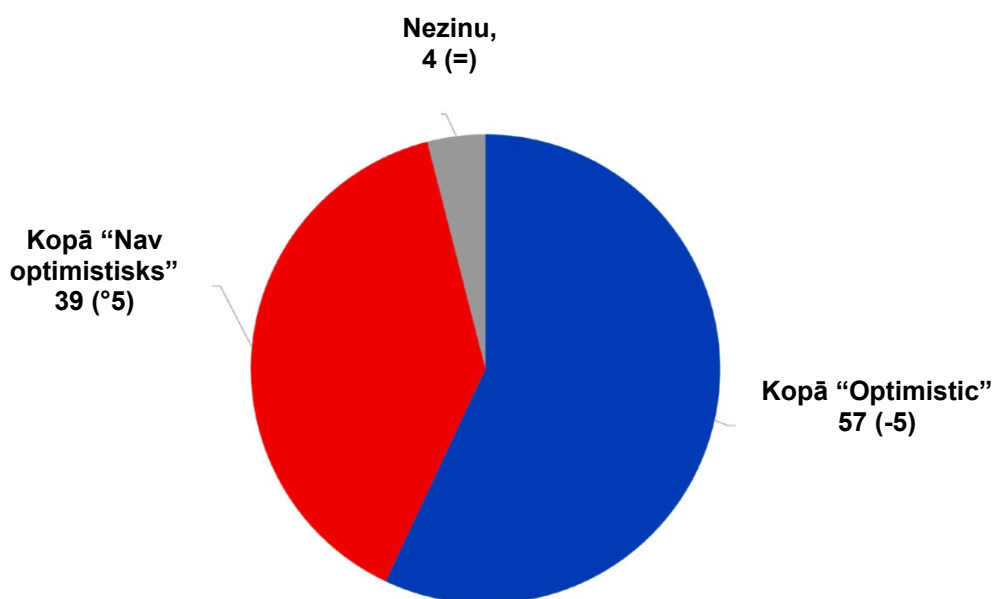
25–39	65	25	6	4
40–54	60	27	8	5
55+	59	25	10	6
Izglītība (nobeigums)				
15—	49	35	10	6
16–19	59	28	8	5
20+	71	17	8	4
Joprojām studē	76	15	6	3
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	68	20	8	4
Projektu vadītāji	76	14	7	3
Citas baltas apkakles	68	21	7	4
Strādnieki ar rokām	57	31	7	5
Mājas cilvēki	47	38	11	4
Bezdarbnieki	38	44	12	6
Pensionēts	60	24	10	6
Studējošie studenti	76	15	6	3
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	32	54	9	5
Laiku pa laikam	49	35	10	6
Gandrīz nekad/nekad	74	15	7	4

Ņemot vērā to, ka pēdējo sešu mēnešu laikā ir samazinājies to īpatsvars, kas domā, ka lietas virzās pareizajā virzienā ES, nav pārsteigums, ka ir samazinājies arī optimisms ES nākotnē. Tomēr **lielākā daļa Eiropas pilsoņu joprojām ir optimistiski.**

Nedaudz mazāk par sešiem no desmit eiropiešiem (57 %, -5 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) apgalvo, ka viņi ir optimistiski attiecībā uz ES nākotni, savukārt 39 % (+ 5 procentpunkti) ir pesimistiski.

Optimisms par ES nākotni joprojām ir salīdzinoši augstā līmenī, salīdzinot ar konstatējumiem pēdējo desmit gadu laikā. Tomēr jaunākie rezultāti liecina par optimisma samazināšanos no 2022. gada aprīļa līdz maijam, un tas ir daļa no stabila samazinājuma kopš 2020. gada, kas sakrīt ar Covid-19 pandēmijas sākumu.

SD22 Vai jūs teiktu, ka jūs esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks par ES nākotni? (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris — 2022. gada aprīlis/maijs)

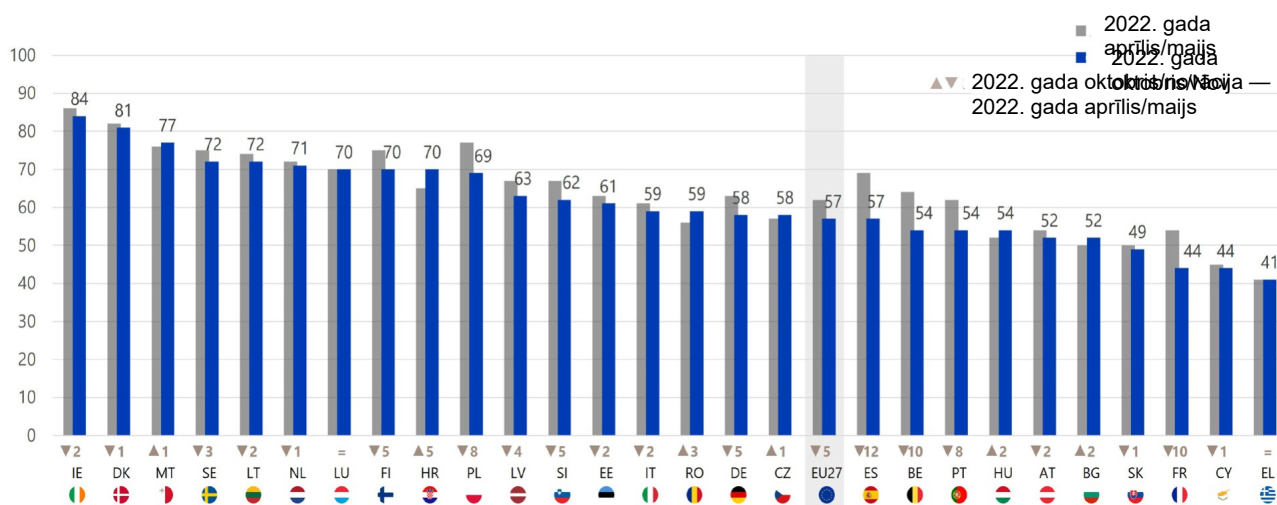
Izņemot Grieķiju, Kipru un Franciju, lielākā daļa respondentu katrā dalībvalstī apgalvo, ka viņi ir optimistiski attiecībā uz ES nākotni. Vismaz trīs ceturtdaļas respondentu šādi domā Īrijā (84 %), Dānijā (81 %) un Maltā (77 %).

Grieķijā 41 % ir optimistiski un 56 % pesimistiski vērtē ES nākotni. Kiprā 44 % ir optimistiski un 53 % pesimistiski, savukārt Francijā 44 % ir optimistiski un 51 % pesimistiski.

Optimisms par ES nākotni ir palielinājies Horvātijā (70 %, + 5 procentpunkti) un Rumānijā (59 %, + 3 procentpunkti). Tomēr tā ir samazinājusies 10 valstīs, lielākais samazinājums vērojams Spānijā (57 %, -12 procentpunkti), Beļģijā (54 %, -10 procentpunkti) un Francijā (44 %, -10 procentpunkti). Rezultāti 15 dalībvalstīs ir saglabājušies stabili.

Šo pārmaiņu rezultātā optimisms ir kļuvis par mazākuma viedokli Francijā.

SD22 Vai jūs teiktu, ka jūs esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks par ES nākotni? (% — optimistisks)

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda dažas atšķirības optimismā par ES nākotni. Iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 24 gadiem (64 %) ir vairāk optimistiski attiecībā uz ES nākotni, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas vecāki par 55 gadiem (55 %). Analīze arī liecina, ka jo ilgāk respondents palika izglītībā, jo lielāka iespēja, ka tas būs optimistisks: 65 % personu, kas pabeigušas izglītību vecumā no 20 gadiem, ir pozitīvas attiecībā uz ES nākotni, savukārt 45 % ir pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem.

Starp sociāli profesionālajām grupām visdrīzāk optimistiskāk būs vadītāji (70 %) un studenti (67 %), jo īpaši salīdzinājumā ar māsaimniecībām un bezdarbniekiem (abi 45 %). Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus (63 %), ir daudz vairāk optimistiski nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (34 %).

Respondentiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (85 %), ir lielāka iespēja justies optimistiskākiem attiecībā uz tās nākotni nekā tiem, kuriem ir neitrāls (43 %) vai negatīvs (9 %) viedoklis par ES. Respondenti, kas seko Eiropas politikai (66 %), arī biežāk jūtas optimistiski attiecībā uz ES nākotni nekā tie, kuri nesejo šādām ziņām (47 %).

SD22 Vai jūs teiktu, ka jūs esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks par ES nākotni? (% — ES)

	Kopā "Optimistic"	Kopā "Ne optimistisks"	Nezinu,	
ES-27 VALSTIS	57	39		4
Skatīt visas vienas vietā				
15–24	64	31		5
25–39	59	38		3
40–54	58	40		2
55+	55	40		5
Izglītība (nobeigums)				
15—	45	49		6
16–19	55	41		4

20+	65	32	3
Joprojām studē	67	29	4
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	58	38	4
Projektu vadītāji	70	28	2
Citas baltas apkakles	63	35	2
Strādnieki ar rokām	54	43	3
Mājas cilvēki	45	49	6
Bezdarbnieki	45	49	6
Pensionēts	54	40	6
Studējošie studenti	67	29	4
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielākā daļa laika	34	61	5
Laiku pa laikam	53	43	4
Gandrīz nekad/nekad	63	33	4
ES tēls			
Kopā "Pozitīvs"	85	13	2
Neitrāls neitrāls	43	50	7
Kopā "Negatīvais"	9	89	2
Sekoņiet Eiropas politikai			
Sekot līdzī	66	32	2
Nesekoņiet	47	46	7

II. PIEAUGOŠĀ DZĪVES DĀRDZĪBA

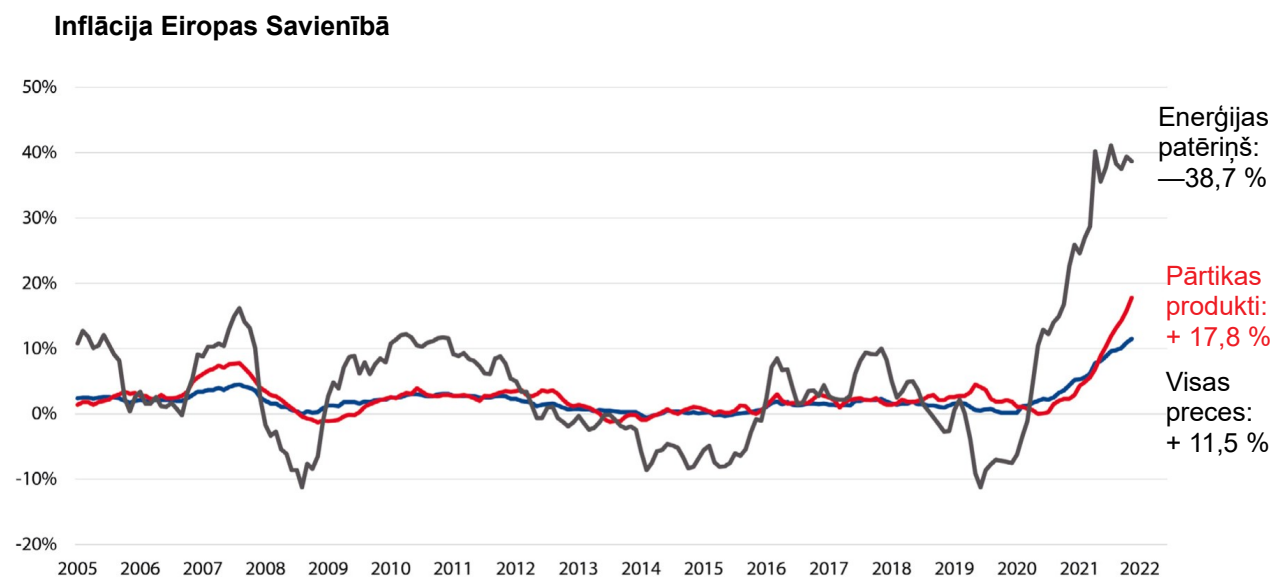
Iepriekšējā nodaļā uzsvērts, ka dzīves dārdzība pieaug kā Eiropas iedzīvotāju lielākā problēma. Tas, visticamāk, ir saistīts ar inflācijas pieaugumu un atspoguļo nesenā Eiropas barometra standarta Eiropas barometra (EB97) konstatējumus, kas liecina, ka dzīves dārdzība pēdējos divos gados ir dramatiski palielinājusies kā joma, kas rada bažas. Šajā nodaļā šis jautājums ir aplūkots sīkāk, izvērtējot mājāsaimniecību pašreizējo finansiālo situāciju un to, kā to dzīves līmeni ir ietekmējuši tādi globāli notikumi kā Covid-19 pandēmija un karš Ukrainā. Pēc tam šajā nodaļā novērtētas dzīves apstākļu un ekonomiskās situācijas gaidas gada laikā.

Lai gan dzīves dārdzības pieaugums kādu laiku ir raizējies, galvenās izmaiņas, kas novērotas šajā ziņojumā, ir tādas, ka nākotnes cerības ir kļuvušas daudz pesimistiskākas. Ja eiropiešiem ir redzējuši dzīves līmeņa pazemināšanos, viņi to galvenokārt sagaida nākamajā gadā. Ir arī ievērojami palielinājusies īpatsvars, kas sagaida, ka viņu pašu dzīves apstākļi un situācija valsts ekonomikā gada laikā būs sliktāka.

Šajā nodaļā arī novērtēta apmierinātība ar pasākumiem, kas veikti, lai risinātu pieaugošās dzīves dārdzības problēmu. Ņemot vērā iedzīvotāju paustās bažas par pieaugošo dzīves dārdzību, nav pārsteidzoši, ka daudzi ir kritiski pret pasākumiem, kas tiek veikti, lai risinātu šo jautājumu gan valstī, gan ES līmenī.

Veids, kā mājāsaimniecības finansiāli pārvalda, ir pats par sevi izšķirošs jautājums, bet tas ietekmē arī citus jautājumus. Kā mēs redzēsim visā ziņojumā, respondentu finansiālā situācija ir viena no galvenajām sociāldemogrāfiskajām iezīmēm, kas ietekmē attieksmi pret dažādiem jautājumiem, tostarp attieksmi pret ES un Eiropas Parlamentu un pret balsošanu Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Eurostat dati skaidri liecina, ka pandēmijas dēļ inflācija ir sākusi palielināties un Ukrainas kara rezultātā tā ir vēl vairāk saasinājusies. Tas jo īpaši attiecas uz enerģijas cenām, kas salīdzinājumā ar to pašu laiku pagājušajā gadā ir pieaugušas par vairāk nekā 35 punktiem. Tā rezultātā ir būtiski ietekmēta eiropiešu dzīves situācija.

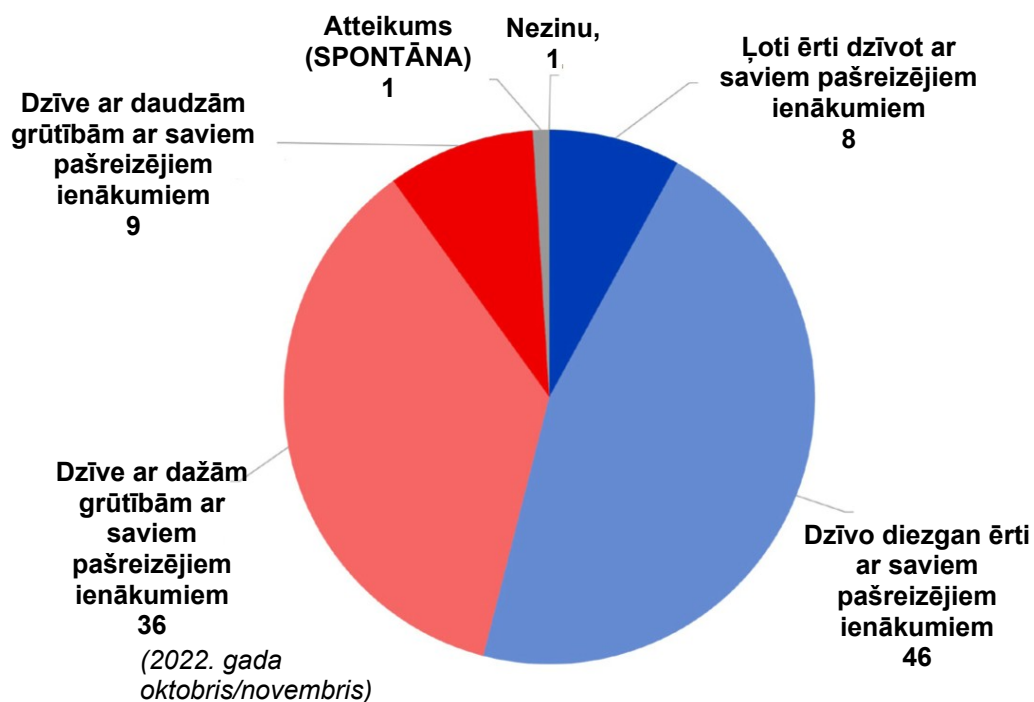
Eurostat: HICP - monthly data (annual rate of change)

URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table [Data retrieved 06 December 2022]

2.1 ES māsaimniecību finansiālais stāvoklis

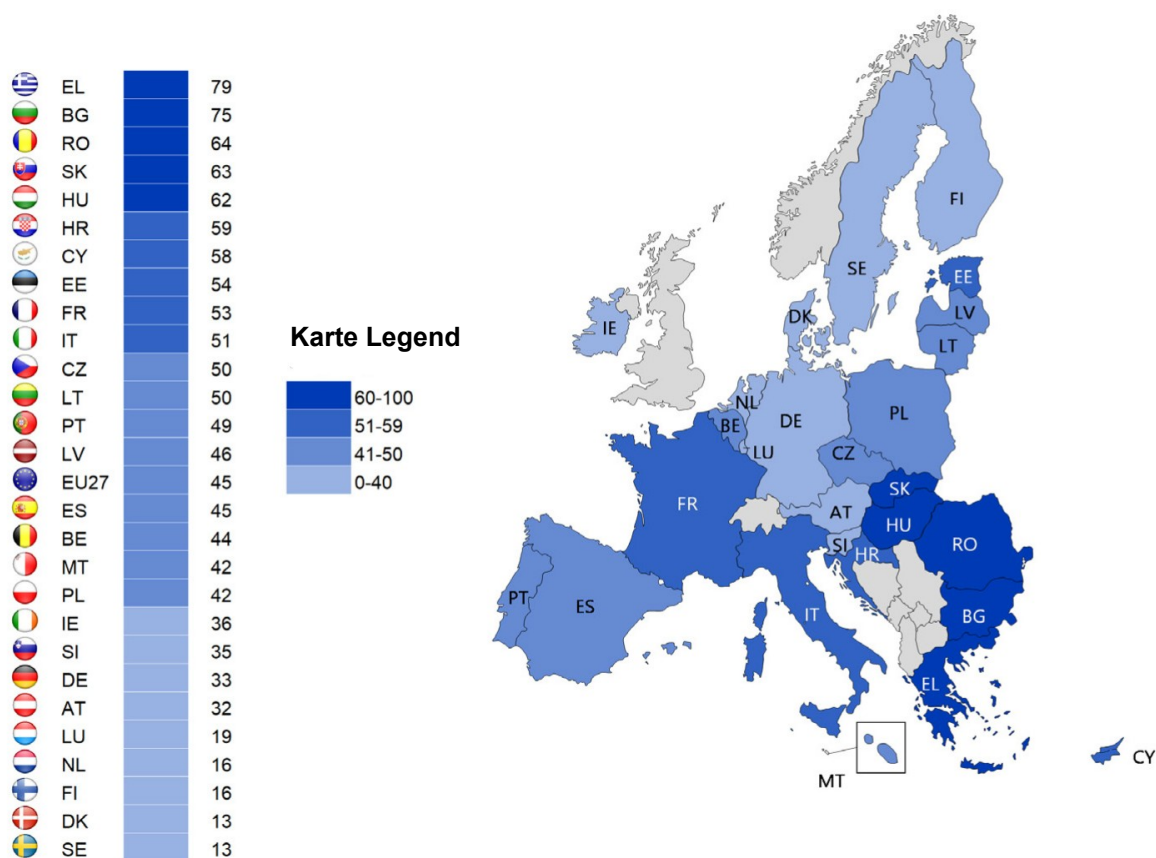
Apsverot viņu finansiālos ienākumus, starp Eiropas pilsoņiem ir liela atšķirība starp tiem, kas **dzīvo ērti**, un tiem, kas **dzīvo ar grūtībām**. Nedaudz vairāk nekā puse (54 %) apgalvo, ka viņi dzīvo ērti, tostarp 8 %, kas dzīvo “ļoti ērti” un 46 % — “drīzāk ērti”. Savukārt 45 % respondentu apgalvo, ka viņiem ir grūtības, tostarp 36 % iedzīvotāju dzīvo ar “dažām grūtībām” un 9 % — ar “lielām grūtībām”.

QA16 Domājot par jūsu māsaimniecības ienākumiem, kā jūs raksturotu savu pašreizējo situāciju? (% — ES27)

Starp valstīm pastāv lielas atšķirības. 16 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu apgalvo, ka dzīvo ērti. Vislielākais īpatsvars ir Zviedrijā (87 %), Dānijā (86 %), Somijā (84 %), Nīderlandē (82 %) un Luksemburgā (80 %). Savukārt 11 valstīs vairākums saka, ka saskaras ar grūtībām. Respondenti, visticamāk, to apgalvo Grieķijā (79 %) un Bulgārijā (75 %), kam seko Rumānija (64 %), Slovākija (63 %) un Ungārija (62 %).

QA16 Domājot par jūsu mājsaimniecības ienākumiem, kā jūs raksturotu savu pašreizējo situāciju? (% — “dzīve ar grūtībām”)

Sociāldemogrāfiskajā analīzē vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka dzīvo ērti ar saviem pašreizējiem ienākumiem (57 % pret 51 %). Nav skaidras atšķirības atkarībā no vecuma.

Ir liela atšķirība pēc izglītības līmeņa. Respondenti, kuri izglītību pabeiguši 20 gadu vecumā vai vecāki, daudz biežāk apgalvo, ka dzīvo ērti (69 %), salīdzinot ar tiem, kuri pametuši 16–19 gadu vecumu (47 %) vai 15 gadu vecumā vai jaunāki (39 %). Ir arī plašas variācijas pēc sociāli profesionālās kategorijas: īpatsvars, kas apgalvo, ka viņi dzīvo ērti, svārstās no 79 % vadītāju līdz 22 % bezdarbnieku.

QA16 Domājot par jūsu mājsaimniecības ienākumiem, kā jūs raksturotu savu pašreizējo situāciju? (% — ES)

	Kopā "Kompleksi dzīvo"	Kopā "Dzīvo ar grūtībām"	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	54	45	0
Dzimums dzimums			
Skatīt visas atsauksmes	57	41	1
Sievišķā sievietē	51	48	0
Skatīt visas viesnīcas vietā			

15–24	55	41	3
25–39	55	44	0
40–54	52	47	0
55+	55	44	0

Izglītība (nobeigums)

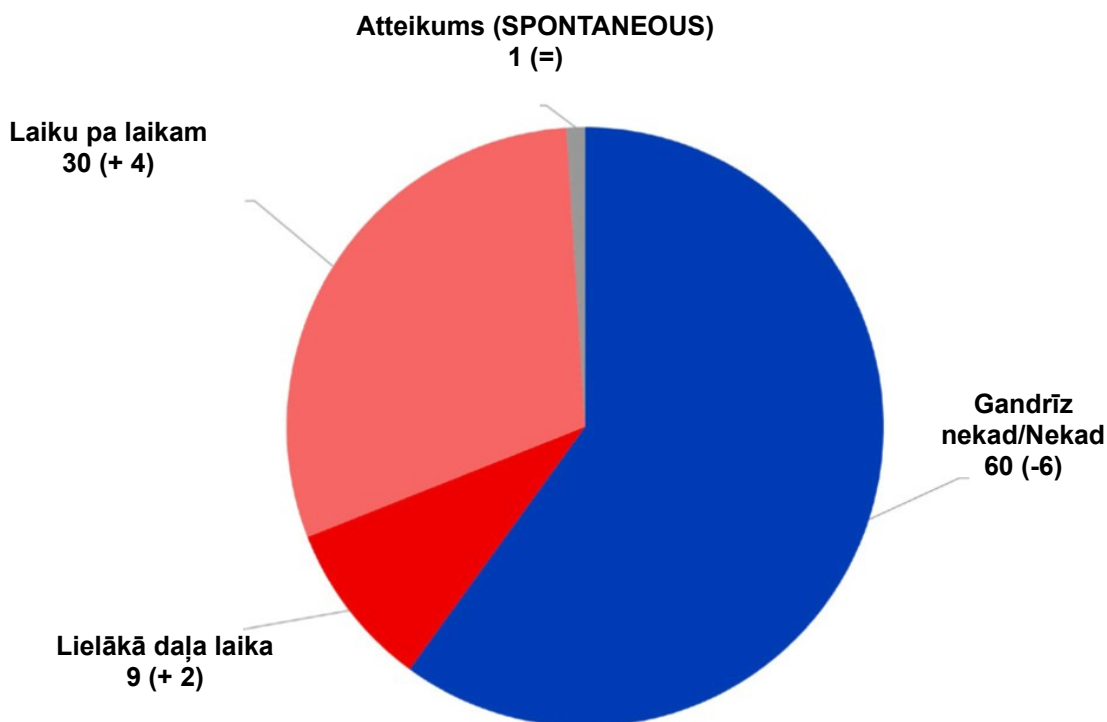
15—	39	61	0
16–19	47	52	0
20+	69	30	0
Joprojām studē	56	39	3

Sociālprofesionālā kategorija

Pašnodarbinātas personas	65	34	0
Projektu vadītāji	79	20	0
Citas baltas apkakles	57	42	0
Strādnieki ar rokām	45	54	0
Mājas cilvēki	35	64	0
Bezdarbnieki	22	77	0
Pensionēts	54	46	0
Studējošie studenti	56	39	3

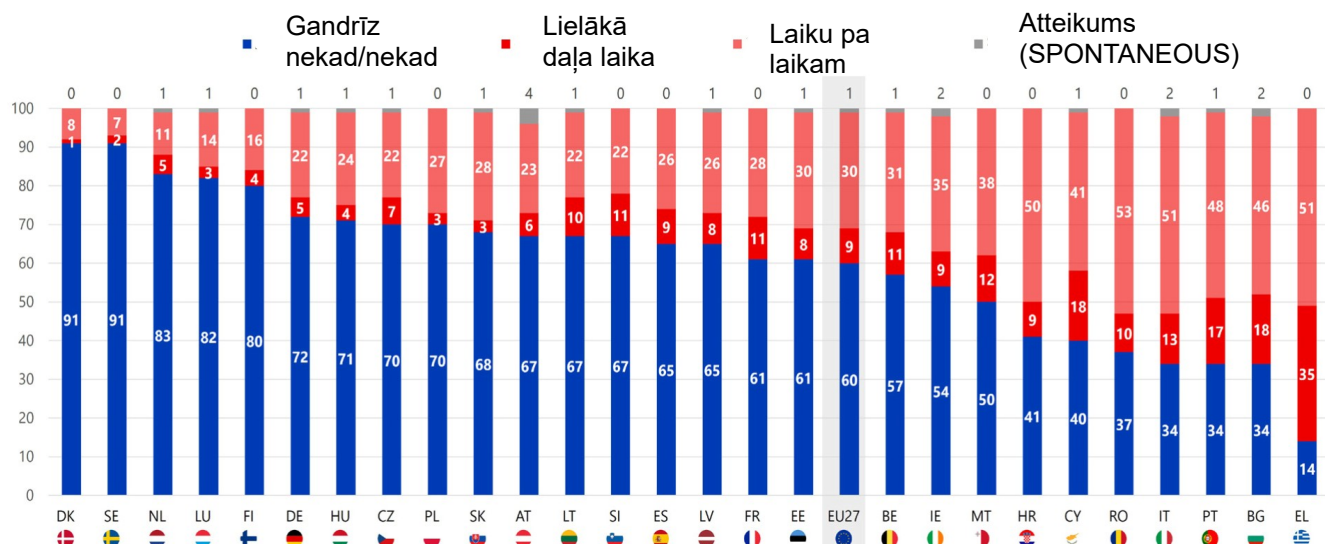
Aptuveni katrs desmitais eiropietis (9 %) apgalvo, ka pēdējo divpadsmit mēnešu laikā viņiem lielākoties ir bijušas **grūtības apmaksāt rēķinus**. Trīs no desmit (30 %) apgalvo, ka viņiem laiku pa laikam ir grūtības, savukārt seši no desmit (60 %) apgalvo, ka viņiem nekad šādas grūtības nav vai gandrīz nekad nav.

D60 Pēdējo divpadsmit mēnešu laikā jūs teiktu, ka jums bija grūtības samaksāt rēķinus mēneša beigās...? (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris — 2022. gada aprīlis/maijs)

Respondenti Grieķijā (35 %) visdrīzāk apgalvo, ka viņiem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, kam seko Bulgārijas, Kipras (abās 18 %) un Portugāles (17 %) respondenti. Otrā galējā situācijā vismaz astoņi no desmit respondentiem apgalvo, ka viņiem nekad nav vai gandrīz nekad nav grūtību Dānijā, Zviedrijā (abās 91 %), Nīderlandē (83 %), Luksemburgā (82 %) un Somijā (80 %).

D60 Pēdējo divpadsmit mēnešu laikā jūs teiktu, ka jums bija grūtības samaksāt rēķinus mēneša beigās...? (%)

Sociāldemogrāfiskajā analīzē respondenti, kuri izglītību pabeidza agrīnā posmā, daudz biežāk apgalvo, ka viņiem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus. Šis īpatsvars ir 16 % to personu vidū, kuras pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, salīdzinot ar 5 % to personu vidū, kuras pabeigušas izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā. Ir arī plašas variācijas pēc sociāli profesionālās kategorijas. Procentuālais īpatsvars, kas apgalvo, ka viņiem ir grūtības apmaksāt rēķinus, lielākoties ir viszemākais vadītāju vidū (3 %) un ir mazāks par vienu desmito daļu lielākajā daļā grupu, bet ir daudz lielāks bezdarbnieku (31 %) un māsaimnieku (20 %) vidū. Rezultāti ir līdzīgi pēc vecuma grupām un starp vīriešiem un sievietēm.

D60 Pēdējo divpadsmit mēnešu laikā jūs teiktu, ka jums bija grūtības samaksāt rēķinus mēneša beigās...? (%) — ES)

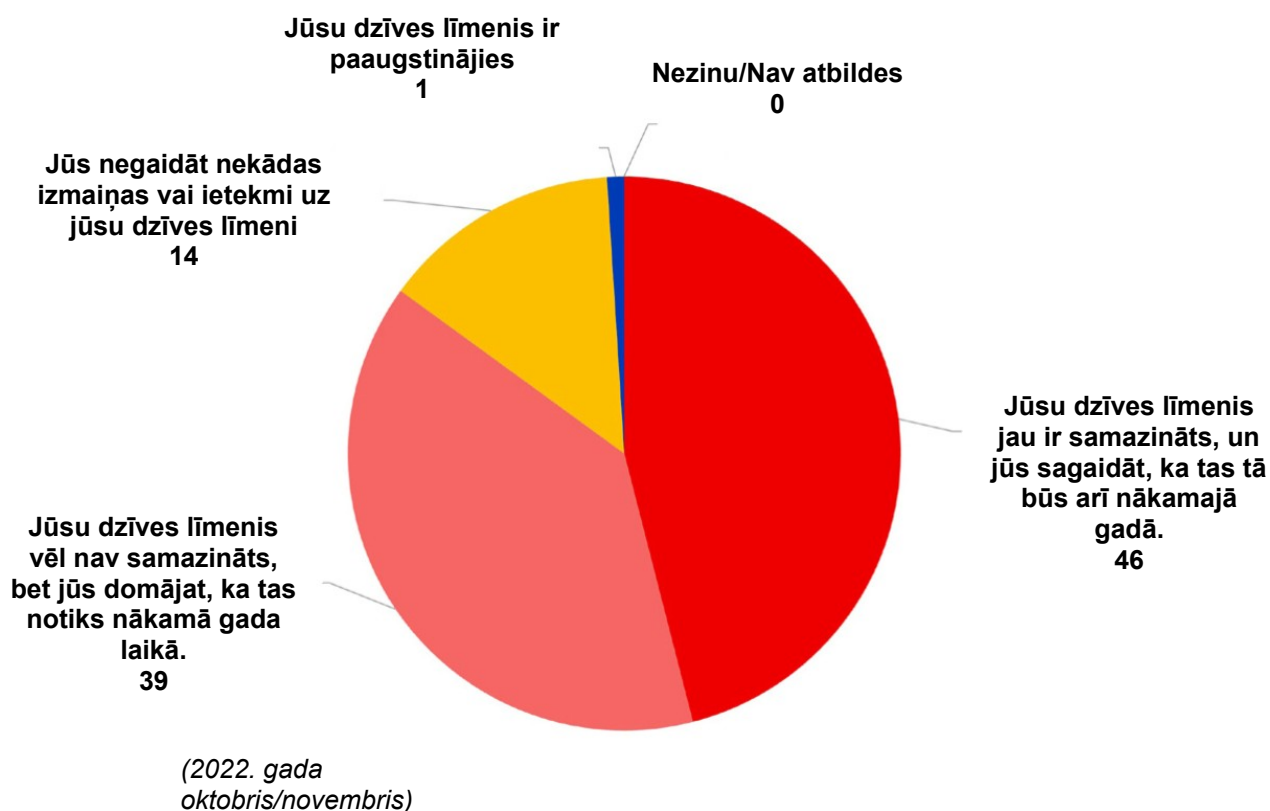
	Lielākā daļa laika	Laiku pa laikam	Gandrīz nekad/Nekad	Atteikums (spontāna)
ES-27 VALSTIS	9	30	60	1
Dzimums dzimums				
Skatīt visas atsauksmes	9	28	62	1
Sievišķā sievietē	9	33	57	1
Izglītība (nobeigums)				
15—	16	39	45	0
16–19	10	36	54	0
20+	5	21	73	1
Joprojām studē	6	28	62	4
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	9	25	64	2
Projektu vadītāji	3	18	78	1
Citas baltas apkakles	6	34	60	0
Strādnieki ar rokām	9	40	50	1
Mājas cilvēki	20	39	41	0

Bezdarbnieki	31	37	32	0
Pensionēts	8	26	66	0
Studējošie studenti	6	28	62	4

Vairāk nekā astoņi no desmit eiropiešiem apgalvo, ka viņi jau ir redzējuši dzīves līmeņa pazemināšanos vai sagaida, ka tas notiks nākamajā gadā.

Respondenti tika aicināti domāt par savu personīgo dzīves līmeni, domājot par tādiem jautājumiem kā Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un inflācijas un cenu paaugstināšanās. Gandrīz puse iedzīvotāju (46 %) apgalvo, ka viņu dzīves līmenis jau ir samazinājies, un viņi cer, ka tas tā būs arī nākamajā gadā. Aptuveni četri no desmit (39 %) apgalvo, ka viņu dzīves līmenis vēl nav samazināts, bet domā, ka tas tā būs nākamajā gadā. Katrs septītais (14 %) apgalvo, ka negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni.

QA17 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē globālo ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, preces un pakalpojumus, ko jūs varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvāk jūsu personiskajai situācijai? (% — ES27)

Eiropas Barometra aptaujā 2022. gada aprīlī-maijā (EB 97.3) tika uzdots līdzīgs jautājums, kurā īpaša uzmanība tika pievērsta Ukrainas kara ietekmei uz dzīves līmeni. Rezultāti bija līdzīgi — četri no desmit ES pilsoņiem (40 %) apgalvoja, ka viņu dzīves līmenis jau ir samazinājies, un gandrīz puse

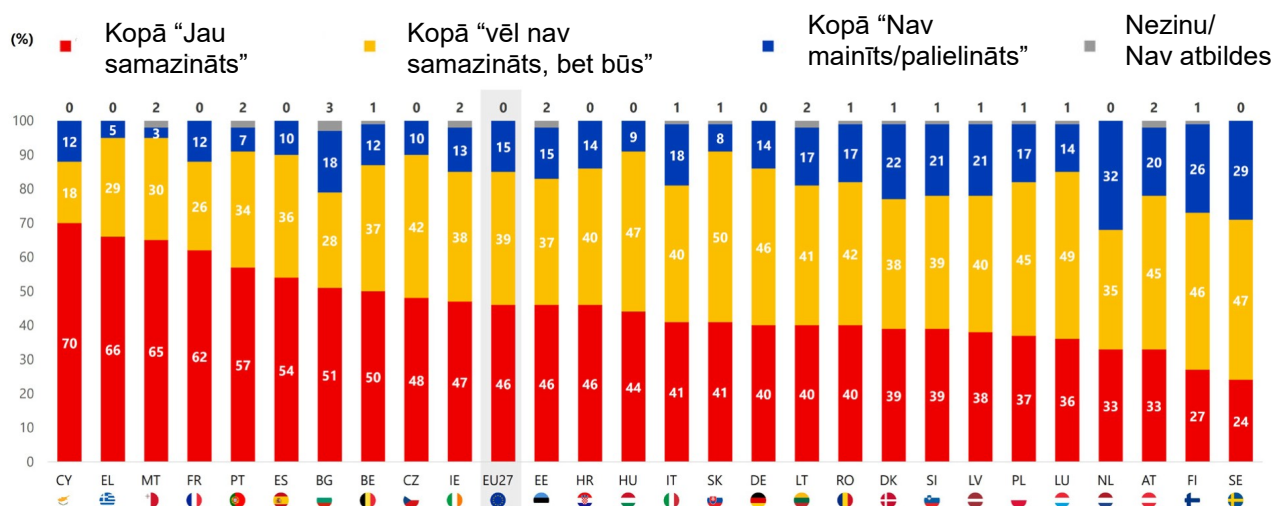
(47 %) to sagaida nākamajā gadā. Šie konstatējumi apstiprina, ka pieaugošā dzīves dārdzība jau ir bijusi nopietna problēma visu 2022. gadu, un paredzams, ka tā turpināsies līdz 2023. gadam.

14 dalībvalstīs vairākums uzskata, ka respondenti jau ir redzējuši dzīves līmeņa pazemināšanos un sagaida, ka tas turpināsies arī nākamajā gadā. Tas ir īpaši iespējams Kiprā (70 %), Grieķijā (66 %), Maltā (65 %) un Francijā (62 %).

12 valstīs visizplatītākā nostāja ir tā, ka respondenti apgalvo, ka viņu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, bet domā, ka tas tā būs nākamajā gadā. Vislielākais īpatsvars ir Slovākijā (50 %), Luksemburgā (49 %), Ungārijā un Zviedrijā (abās 47 %). Slovēnijā vienādas proporcijas apgalvo, ka tās jau ir saskārušās ar dzīves līmeņa pazemināšanos, jo apgalvo, ka tas vēl nav samazināts, bet sagaida, ka tas notiks nākamajā gadā (abos 39 %).

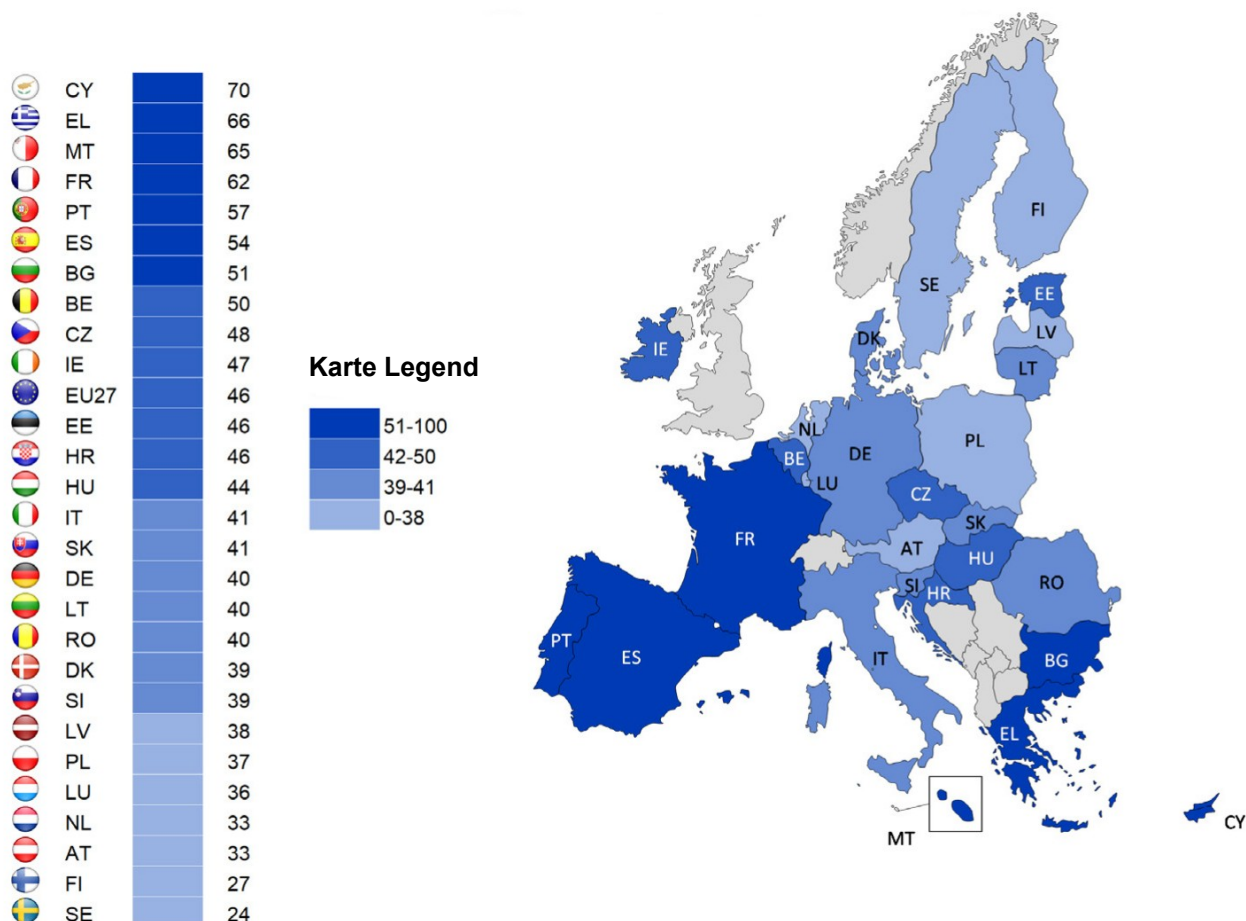
Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni Nīderlandē (30 %), Zviedrijā (27 %), Somijā (25 %) un Dānijā (22 %).

QA17 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē globālo ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, preces un pakalpojumus, ko jūs varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvāk jūsu personiskajai situācijai? (%)

Rezultātu ģeogrāfiskā analīze liecina, ka respondenti Eiropas dienvidu reģionos, visticamāk, apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos salīdzinājumā ar tiem, kas atrodas Eiropas ziemeļos.

QA17 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē globālo ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, preces un pakalpojumus, ko jūs varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvāk jūsu personiskajai situācijai? (% — Tavs dzīves līmenis jau ir samazināts, un jūs sagaidāt, ka tas joprojām notiks nākamajā

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda atšķirības pēc vecuma un izglītības līmeņa, lai gan katrā grupā tā ir tikai minoritāte, kas apgalvo, ka negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni.

Attiecībā uz vecuma grupu respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem visdrīzāk apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos (37 % salīdzinājumā ar 46 %—49 % vecāka gadagājuma iedzīvotāju grupās) un visbiežāk apgalvo, ka negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni (17 % salīdzinājumā ar 13 %—15 %).

Respondenti, kuri izglītību pabeiguši agrīni, biežāk apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos. Šis īpatsvars svārstās no 56 % to personu vidū, kuras pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, līdz 41 % to personu vidū, kuras pabeigušas izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā.

Runājot par sociāli profesionālo kategoriju, respondenti bezdarbnieki, visticamāk, apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos (61 %), savukārt viszemākais ir studentu (34 %) un vadītāju (36 %) vidū.

Kā varētu gaidīt, respondenti, kuriem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, biežāk apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos (77 %), salīdzinot ar tiem, kuriem ir reti vai nekad nav grūtību (35 %).

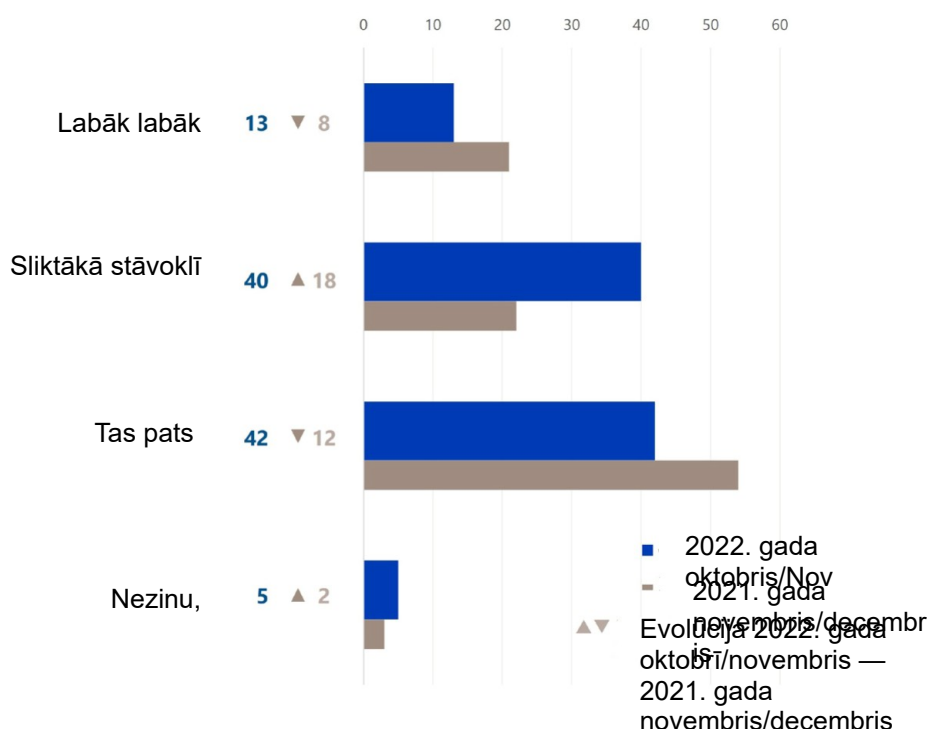
QA17 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē globālo ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, preces un pakalpojumus, ko jūs varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvāk jūsu personiskajai situācijai? (%)

	Jūsu dzīves līmenis jau ir samazināts, un jūs sagaidāt, ka tas tā būs arī nākamajā gadā.	Jūsu dzīves līmenis vēl nav samazināts, bet jūs domājat, ka tas notiks nākamā gada laikā.	Jūs negaidāt nekādas izmaiņas vai ietekmi uz jūsu dzīves līmeni	Jūsu dzīves līmenis ir paaugstinājies	Nezinu/Nav atbildes
ES-27 VALSTIS	46	39	14	1	0
Skatīt visas viesnīcas vietā					
15–24	37	43	17	1	2
25–39	46	40	13	1	0
40–54	49	37	13	1	0
55+	46	38	15	1	0
Izglītība (nobeigums)					
15—	56	32	11	1	0
16–19	49	38	12	1	0
20+	41	41	16	1	1
Joprojām studē	34	45	18	1	2
Sociālprofesionālā kategorija					
Pašnodarbinātas personas	44	40	14	1	1
Projektu vadītāji	36	45	18	1	0
Citas baltas apkakles	43	43	13	1	0
Strādnieki ar rokām	51	36	12	1	0
Mājas cilvēki	54	34	11	0	1
Bezdarbnieki	61	26	12	1	0
Pensionēts	48	36	15	1	0
Studējošie studenti	34	45	18	1	2
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielākā daļa laika	77	14	7	1	1
Laiku pa laikam	57	32	10	1	0
Gandrīz nekad/nekad	35	46	17	1	1

2.2 Nākotnes perspektīva

Iedzīvotāji ir kļuvuši daudz pesimistiskāki par viņu dzīves apstākļiem un situāciju valsts ekonomikā. Četri no desmit eiropiešiem (40 %) sagaida, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs sliktāki, kas ir liels pieaugums no 2021. gada novembra līdz decembrim (+ 18 procentpunkti). Līdzīga proporcija (42 %, -12 procentpunkti) paredz, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs vienādi, bet tikai 13 % domā, ka viņi būs labāki (-8 procentpunkti).

SD21.1 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (% — ES-27)

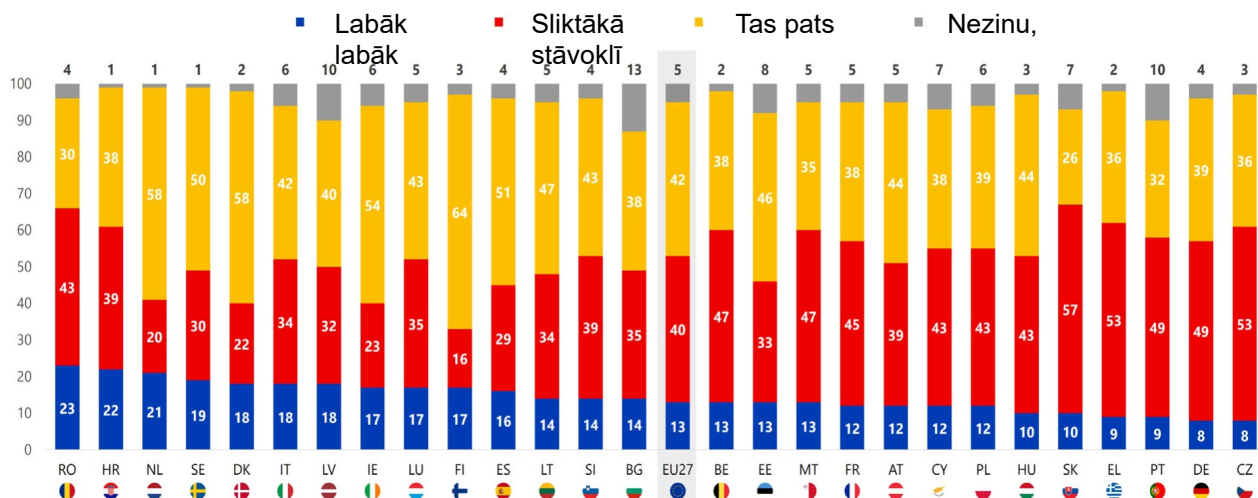

12 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka viņu dzīves apstākļi pasliktināsies gada laikā. Vislielākais īpatsvars ir Slovēnijā (57 %), Čehijā, Grieķijā (abas 53 %), kā arī Vācijā un Portugālē (abas 49 %). Pārējās 15 valstīs vairākums uzskata, ka dzīves apstākļi nemainīsies, un šis uzskats ir visizplatītākais Somijā (64 %), Dānijā, Nīderlandē (abas 58 %) un Īrijā (54 %).

Ir tikai trīs valstis, kurās vairāk nekā katrs piektais respondents uzskata, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki gada laikā: Rumānija (23 %), Horvātija (22 %) un Nīderlande (21 %).

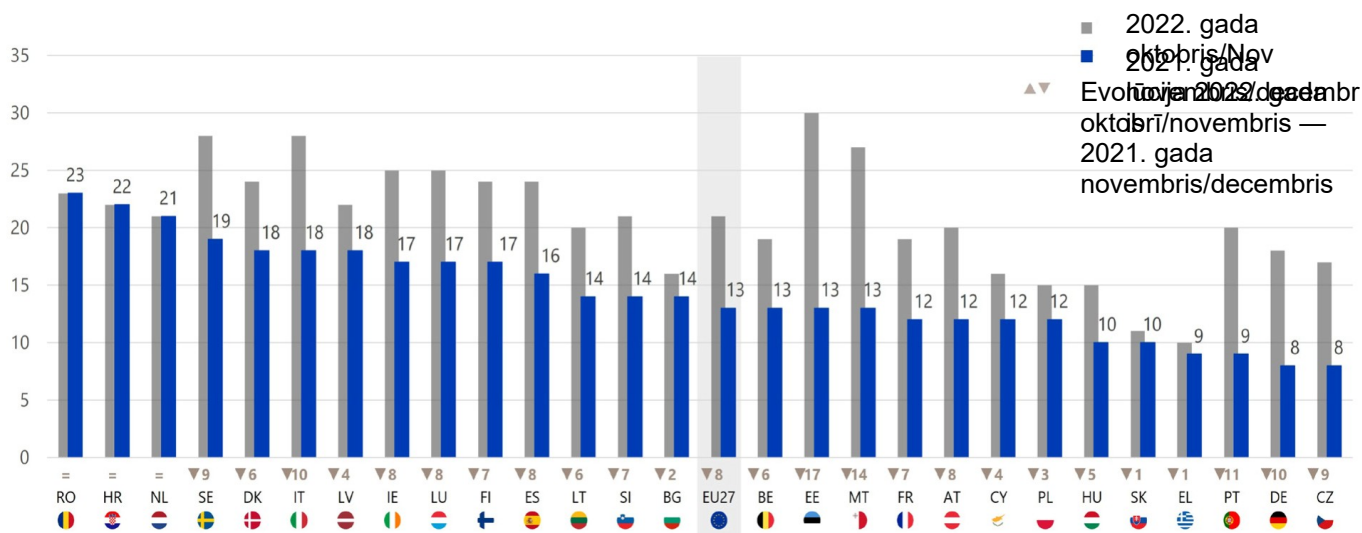
12 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka viņu dzīves apstākļi pasliktināsies gada laikā. Vislielākais īpatsvars ir Slovēnijā (57 %), Čehijā, Grieķijā (abas 53 %), kā arī Vācijā un Portugālē (abas 49 %). Pārējās 15 valstīs vairākums uzskata, ka dzīves apstākļi nemainīsies, un šis uzskats ir visizplatītākais Somijā (64 %), Dānijā, Nīderlandē (abas 58 %) un Īrijā (54 %).

SD21.1 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien?
(% — stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā)

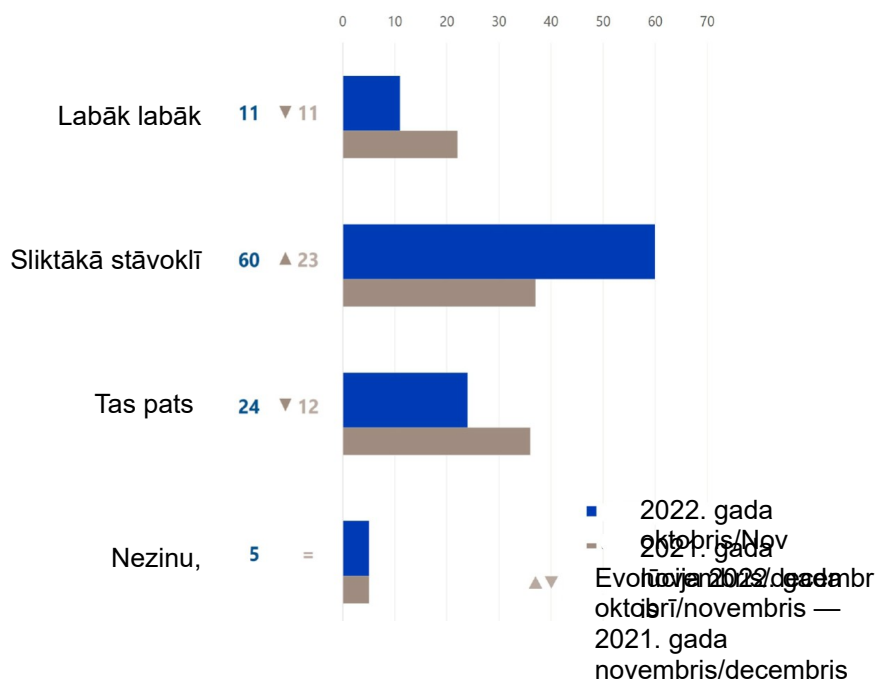
21 dalībvalstī daļa, kas uzskata, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki gada laikā, kopš 2021. gada novembra līdz decembrim ir samazinājusies. Lielākais samazinājums vērojams Igaunijā (13, -17 procentpunkti), Maltā (13 %, -14 procentpunkti), Portugālē (9 %, -11 procentpunkti), Vācijā (8 %, -10 procentpunkti) un Itālijā (18 %, -10 procentpunkti). Pārējās sešās dalībvalstīs rezultāti ir saglabājušies stabili.

SD21.1 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (% — labāki)

Lielākā daļa eiropiešu (60 %) uzskata, ka viņu valsts ekonomikas stāvoklis gada laikā būs sliktāks, un tas ir liels pieaugums salīdzinājumā ar proporciju, kas to teica 2021. gada novembrī-decembrī (+ 23 procentpunkti). Aptuveni ceturtdaļa uzskata, ka situācija viņu tautsaimniecībā gada laikā būs aptuveni tāda pati (24 %, -12 procentpunkti), bet tikai 11 % (-11 procentpunkti) uzskata, ka tas būs labāks.

SD21.2 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (% — ES27)

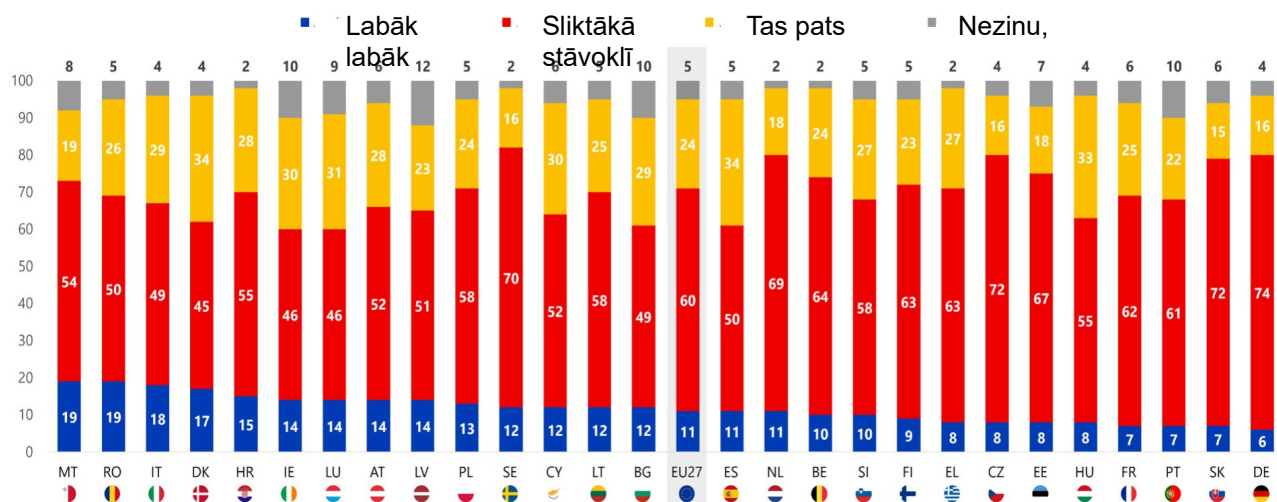

Katrā dalībvalstī lielākā daļa respondentu uzskata, ka situācija viņu tautsaimniecībā pasliktināsies gada laikā. Šis īpatsvars svārstās no 74 % Vācijā un 72 % gan Čehijā, gan Slovākijā līdz 46 % Īrijā un Luksemburgā un 45 % Dānijā.

Respondenti visdrīzāk sagaida, ka situācija viņu valsts ekonomikā nemainīsies Dānijā, Spānijā (abās 34 %) un Ungārijā (33 %).

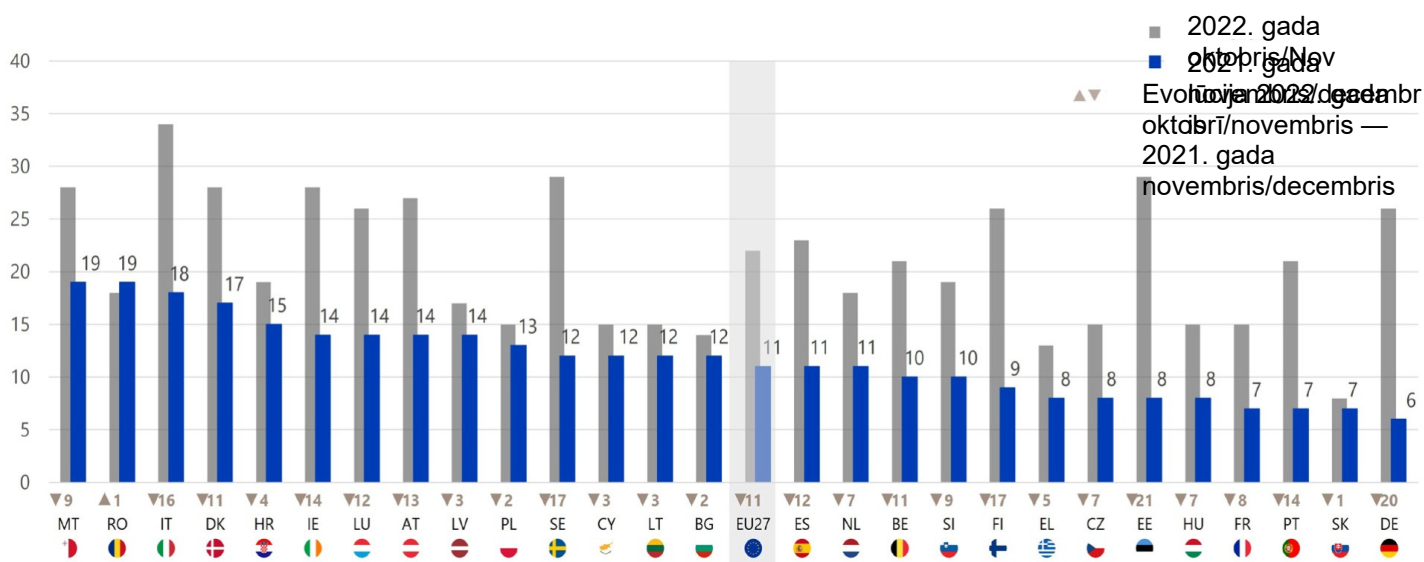
Katrā valstī ne vairāk kā viens no pieciem respondentiem sagaida, ka situācija viņu tautsaimniecībā būs labāka gada laikā. Respondenti visdrīzāk pauž šādu viedokli Maltā, Rumānijā (abās 19 %), Itālijā (18 %) un Dānijā (17 %).

SD21.2 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (% — ES)

23 dalībvalstīs kopš 2021. gada novembra līdz decembrim ir samazinājies īpatsvars, kas uzskata, ka situācija valsts ekonomikā būs labāka gada laikā. Vislielākais samazinājums vērojams Igaunijā (8 %, -21 procentpunkts), Vācijā (6 %, -20 procentpunkti), Zviedrijā (12 %, -17 procentpunkti), Somijā (9 %, -17 procentpunkti), Itālijā (18 %, -16 procentpunkti), Īrijā (14 %, -14 procentpunkti) un Portugālē (7 %, -14 procentpunkti). Rezultāti ir stabili četrās pārējās valstīs (Bulgārija, Polija, Rumānija un Slovākija).

SD21.2 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (% — labāks)

Sociāldemogrāfiskajā analīzē respondenti katrā grupā vairāk domā, kadzīves apstākļi gada laikā būs sliktāki nekā domāt, ka viņi būs labāki. Pastāv nepārprotama atšķirība pa vecuma grupām, proti, 15–24 gadus veci cilvēki, visticamāk, domā, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki gada laikā (25 %), un tie, kas vecāki par 55 gadiem, visticamāk, to apgalvo (7 %).

Respondenti, kuri pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, biežāk domā, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki gada laikā (15 %) un mazāk domā, ka būs sliktāki (34 %), salīdzinot ar tiem, kuri pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāki par 9 % un 46 %.

Attiecībā uz grūtībām apmaksāt rēķinus, nav atšķirības proporcijā, kas domā, ka lietas būs labākas gada laikā. Tomēr tie, kuriem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, biežāk apgalvo, ka viņu dzīves apstākļi būs sliktāki (63 %), salīdzinot ar tiem, kuriem ir reti vai nekad nav grūtību (33 %).

SD21.1 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (% — ES)

	Labāk labāk	Sliktākā stāvoklī	Tas pats	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	13	40	42	5
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	25	29	41	5
25–39	19	39	38	4
40–54	12	43	40	5
55+	7	43	45	5
Izglītība (nobeigums)				
15—	9	46	39	6
16–19	12	45	38	5
20+	15	34	47	4
Joprojām studē	24	28	43	5
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	12	63	20	5
Laiku pa laikam	14	49	32	5
Gandrīz nekad/nekad	13	33	50	4

Rezultāti dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās kopumā ir saskanīgi attiecībā uz cerībām **uz tautsaimniecību** gada laikā. Aplūkojot vecuma grupas, respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk domā, ka situācija valsts ekonomikā gada laikā būs labāka (16 %) nekā tie, kas vecāki par 55 gadiem (9 %).

Respondenti, kuriem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, biežāk apgalvo, ka situācija valsts ekonomikā būs sliktāka (72 %), salīdzinot ar tiem, kuriem ir reti vai nekad nav grūtību (58 %).

Atbildes uz šo jautājumu ir saistītas ar tiem, kas attiecas uz dzīves apstākļiem. No tiem, kas sagaida, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki gadu laikā, 56 % arī sagaida, ka valsts ekonomika būs labāka.

SD21.2 Gada laikā yo domā, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (% — ES)

	Labāk labāk	Sliktākā stāvoklī	Tas pats	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	11	60	24	5
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	16	50	27	7
25–39	12	61	24	3

2022. GADA RUDENS | EB 98.1

40–54	10	63	23	4
55+	9	61	24	6
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	8	72	16	4
Laiku pa laikam	11	61	24	4
Gandrīz nekad/nekad	11	58	26	5
Dzīves apstākļu gaidāmā situācija				
Labāk labāk	56	29	13	2
Sliktākā stāvoklī	3	91	5	1
Tas pats	6	42	49	3

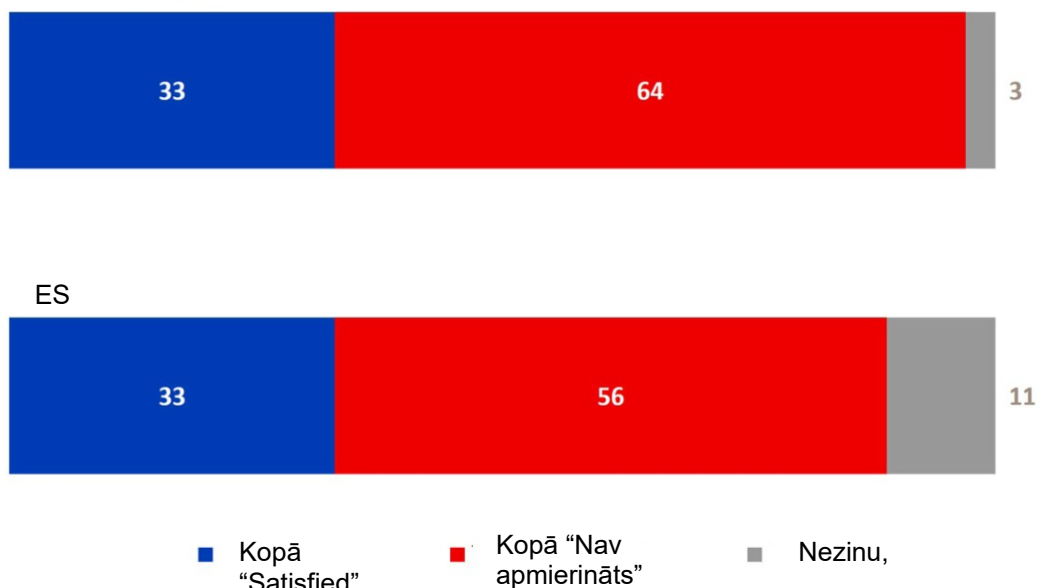
2.3 Apmierinājums ar pašreizējiem valstu un Eiropas pasākumiem

Trešdaļa iedzīvotāju (33 %) apgalvo, ka ir apmierināti ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai risinātu pieaugošo dzīves dārdzību, ko veic viņu **valsts valdība**, savukārt gandrīz divas trešdaļas (64 %) nav apmierināti, tostarp 27 %, kas “nevis nav apmierināti”.

Tāda pati proporcija (33 %) ir apmierināta ar **pasākumiem, ko ES veikusi**, lai risinātu pieaugošās dzīves dārdzības problēmu, un 56 % nav apmierināti, tostarp 22 %, kas “nevis nav apmierināti”.

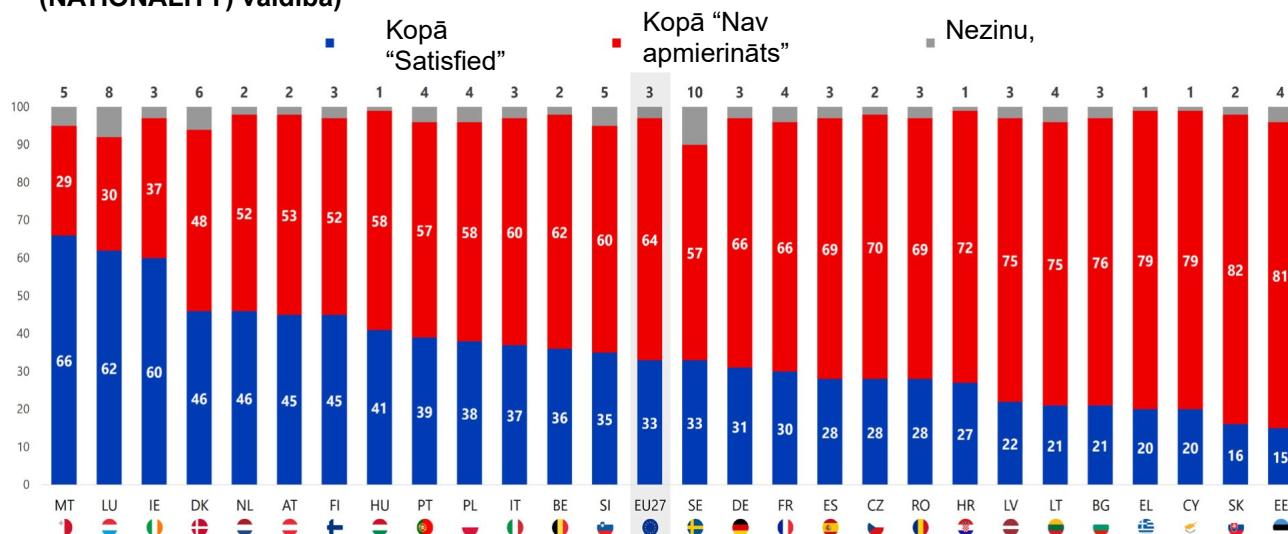
Kopumā respondenti, visticamāk, mazāk vērtēs ES veiktos pasākumus nekā viņu valsts valdība (attiecīgi 64 % un 56 % nav apmierināti), lai gan vairāk respondentu sniedz atbildi “nezinu” attiecībā uz ES (11 %) nekā savas valsts valdībai (3 %).

QA19 Cik jūs esat apmierināti vai neapmierināti ar līdz šim veiktajiem pasākumiem, lai līdz... risinātu pieaugošo dzīves dārdzību (piemēram, pārtikas vai enerģijas cenu pieaugumu)? (% — ES27)
(NATIONALITY) valdība

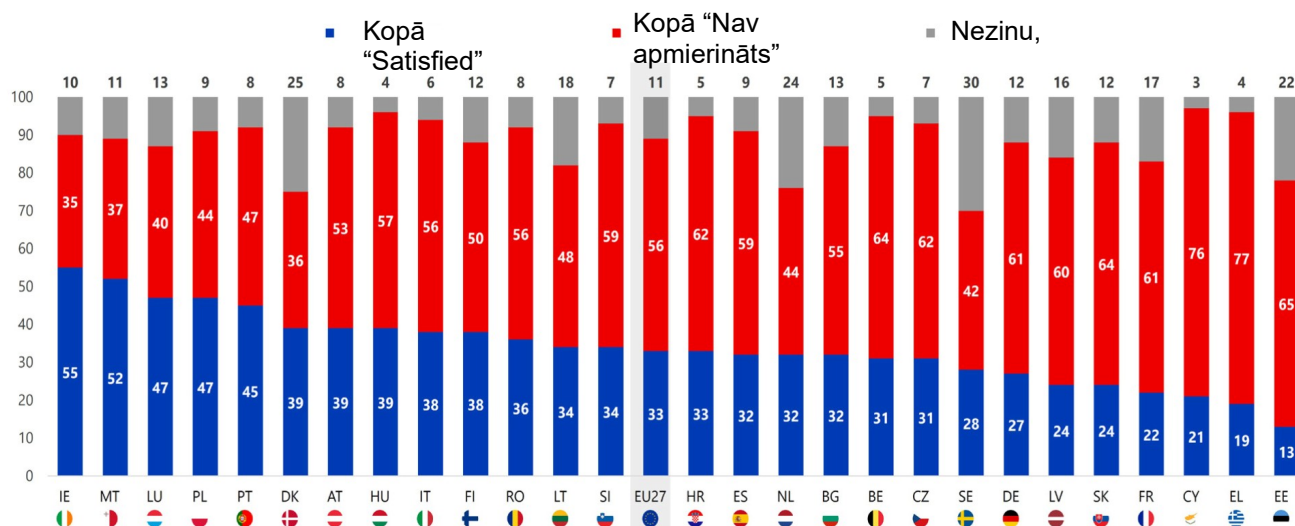
Trīs dalībvalstīs lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir apmierināti ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu pieaugošo dzīves dārdzību, ko veic viņu **valsts valdība**: Malta (66 %), Luksemburga (62 %) un Īrija (60 %). Pārējās 24 dalībvalstīs vairākums nav apmierināti, un tas ir visaugstākais Slovēnijā (82 %), Igaunijā (81 %), Grieķijā un Kiprā (abās 79 %).

QA19.1 Cik esat apmierināti vai neapmierināti ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai risinātu pieaugošo dzīves dārdzību (piemēram, pārtikas vai enerģijas cenu pieaugumu) līdz...? (% — (NATIONALITY) valdība)

Piecās dalībvalstīs lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir apmierināti ar **pasākumiem, ko ES veikusi**, lai risinātu pieaugošās dzīves dārdzības problēmu: Īrija (55 %), Malta (52 %), Luksemburga, Polija (abās 47 %) un Dānija (39 %). Pārējās 22 dalībvalstīs vairākums nav apmierināts, un tas ir visaugstākais Grieķijā (77 %), Kiprā (76 %), Igaunijā (65 %), Beļģijā un Slovākijā (abās 64 %).

QA19.2 Cik esat apmierināts vai neapmierināms ar līdz šim veiktajiem pasākumiem, lai līdz... risinātu pieaugošo dzīves dārdzību (piemēram, pārtikas vai enerģijas cenu pieaugumu)? (% — ES)

Sociāldemogrāfiskajā analizē rezultāti atšķiras atkarībā no izglītības līmeņa un finansiālā stāvokļa, un tas attiecas gan uz valsts valdības, gan ES veiktajiem pasākumiem. Piemēram, respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, visticamāk, būs apmierināti ar savas valsts valdības (36 %) un ES (34 %) veiktajiem pasākumiem nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (attiecīgi 21 % un 20 %). Abos jautājumos apsaimniekotāji, visticamāk, būs apmierināti, savukārt mājokļu un bezdarbnieku respondenti ir vismazāk apmierināti.

Respondenti, kuru vispārējais tēls par ES ir pozitīvs, visticamāk, būs apmierināti ar ES veiktajiem pasākumiem (48 %), salīdzinot ar tiem, kuriem ir negatīvs ES tēls (7 %). Viņi, visticamāk, būs apmierināti arī ar valsts valdības veiktajiem pasākumiem (46 % no tiem, kuriem ir pozitīvs ES tēls, salīdzinot ar 13 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls).

Ja respondenti sagaida, ka valsts ekonomika būs labāka gada laikā, viņi, visticamāk, būs apmierināti ar valdības veiktajiem pasākumiem (55 % salīdzinājumā ar 26 % no tiem, kuri sagaida, ka ekonomiskā situācija būs sliktāka). Tie, visticamāk, būs apmierināti arī ar ES veiktajiem pasākumiem (52 % no tiem, kas sagaida, ka ekonomika būs labāka, salīdzinot ar 26 % no tiem, kuri sagaida, ka tā būs sliktāka).

QA19 Cik jūs esat apmierināti vai neapmierināti ar līdz šim veiktajiem pasākumiem, lai līdz... risinātu pieaugošo dzīves dārdzību (piemēram, pārtikas vai enerģijas cenu pieaugumu)? (% — ES)

	(NATIONALITY) valdība		ES	
	Kopā "Satisfied"	Kopā "Nav apmierināts"	Kopā "Satisfied"	Kopā "Nav apmierināts"
ES-27 VALSTIS	33	64	33	56
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	27	69	28	62
25–39	32	66	32	60
40–54	36	61	34	52
55+	36	57	37	47
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	31	66	32	58
Projektu vadītāji	40	57	38	50
Citas baltas apkalpes	34	63	36	53
Strādnieki ar rokām	29	69	31	61
Mājas cilvēki	27	71	23	66
Bezdarbnieki	26	72	25	64
Pensionēts	34	62	31	57
Studējošie studenti	36	57	37	47
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	21	77	20	72
Laiku pa laikam	31	67	32	60
Gandrīz nekad/nekad	36	60	34	53
ES tēls				
Kopā "Pozitīvs"	46	51	48	40
Neitrāls neitrāls	26	71	23	66
Kopā "Negatīvais"	13	86	7	87
Gaidāmā situācija valsts ekonomikā				
Labāk labāk	55	43	52	40
Sliktākā stāvoklī	26	72	26	63
Tas pats	42	55	41	50

III. ATBALSTS UKRAINAI

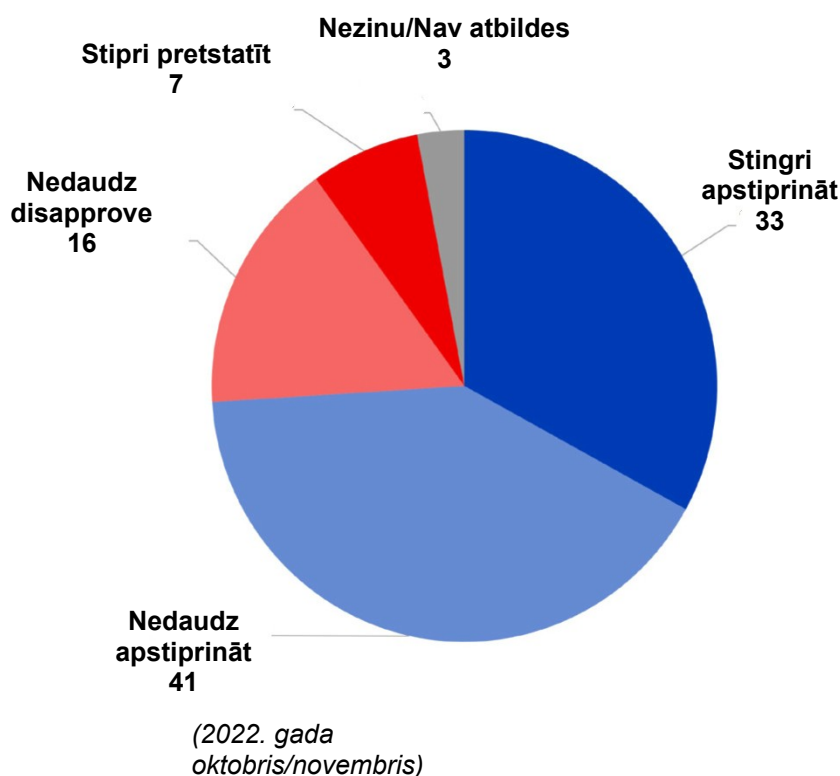
Šajā nodaļā aplūkota eiropiešu attieksme pret karu Ukrainā un ES un dalībvalstu loma. Neraugoties uz daudzajām problēmām, ar kurām saskaras Eiropa, plaši tiek apstiprināts ES atbalsts Ukrainai un tās veiktie konkrētie pasākumi. Lielākā daļa eiropiešu ir apmierināti arī ar ES dalībvalstu sadarbību cīņā pret kara sekām Ukrainā.

Lielākā daļa iedzīvotāju uzskata, ka Krievijas karš Ukrainā būtiski ietekmē viņu dzīvi, un tikai minoritāte uzskata, ka viņu dzīve tā rezultātā nemainīsies.

3.1. Iedzīvotāju atbalsts ES nostājai un pasākumiem Ukrainas atbalstam

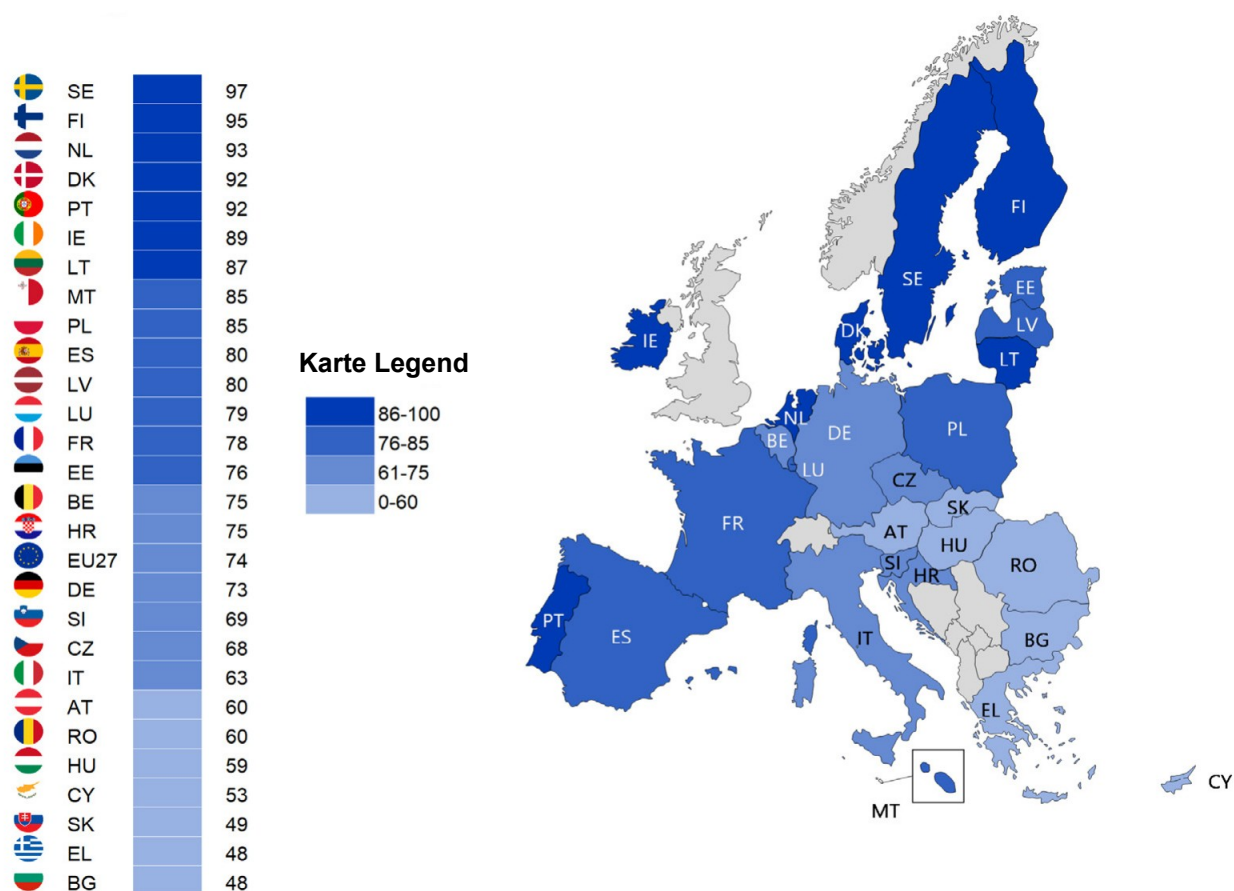
Trīs no četriem ES pilsoņiem (74 %) saka, ka viņi atbalsta ES atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma, un tas ietver 33 %, kas “stingri apstiprina” un 41 %, kas “daži apstiprina”. Aptuveni katrs ceturtais (23 %) nepiekrīt ES atbalstam, tostarp 16 %, kas “dažkārt ir neapmierināti”, un 7 %, kuri “stingri nepiekrīt”.

QA13 Kopumā, vai jūs apstiprināt Eiropas Savienības atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (% — ES27)

Visās valstīs vairāk cilvēku neatbalsta ES atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma. Vislielākais ES atbalsta īpatsvars ir Zviedrijā (97 %), Somijā (95 %), Nīderlandē (93 %), Dānijā un Portugālē (abās 92 %). Visaugstākais neapmierinātības līmenis ir Eiropas dienvidaustrumos, piemēram, Grieķijā (48 %), Slovākijā (46 %), Bulgārijā (44 %) un Kiprā (42 %).

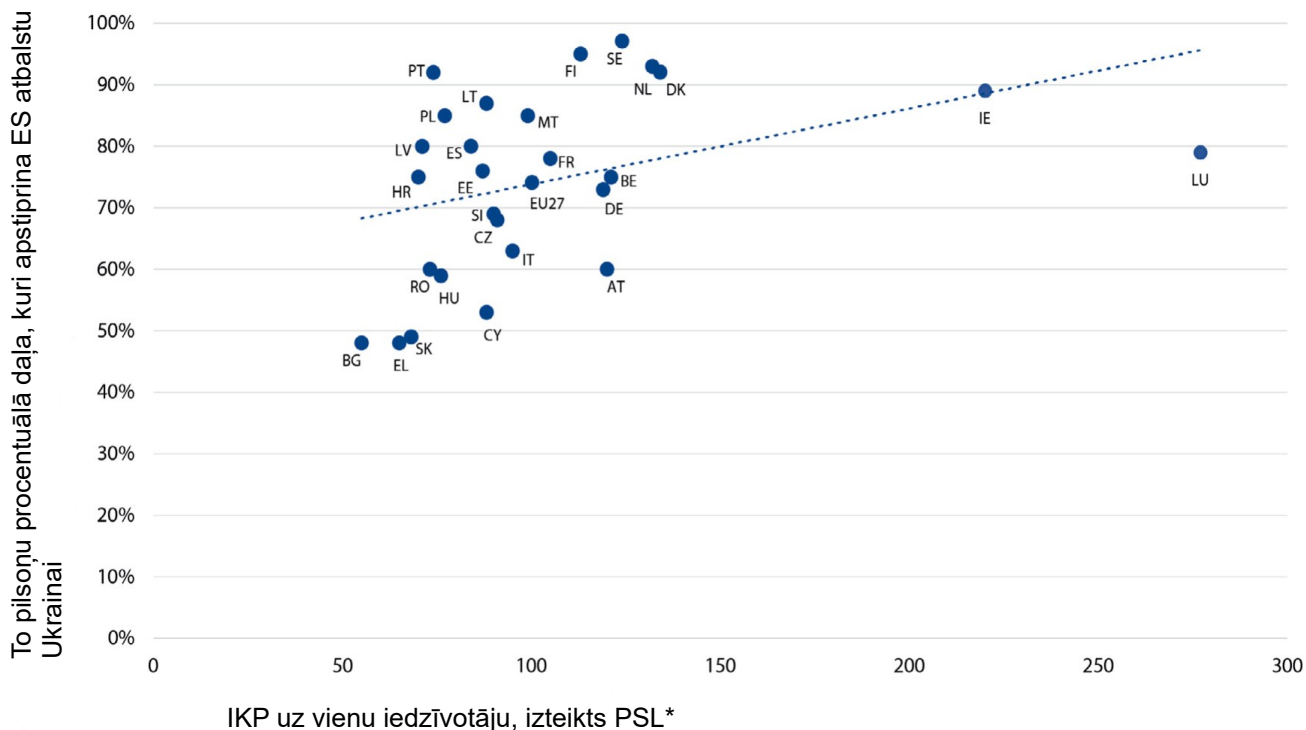
QA13 Kopumā, vai jūs apstiprināt Eiropas Savienības atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (% — kopā “Apstiprināt”)

Aplūkojot iespējamās attiecības starp valsts atbalstu Ukrainai un pilsoņu ekonomisko situāciju, rodas vairākas interesantas atziņas: Pirmkārt, pastāv pozitīva korelācija starp to, ka iedzīvotāji apstiprina ES atbalstu Ukrainai, un to attiecīgo valstu IKP uz vienu iedzīvotāju. Citiem vārdiem sakot, valstis ar augstāku IKP uz vienu iedzīvotāju, visticamāk, apstiprinās ES atbalstu Ukrainai. Attēlā redzams vidējs un pozitīvs korelācijas koeficients (0,39), un ticamības līmenis ir statistiski nozīmīgs vairāk nekā 95 % gadījumu.

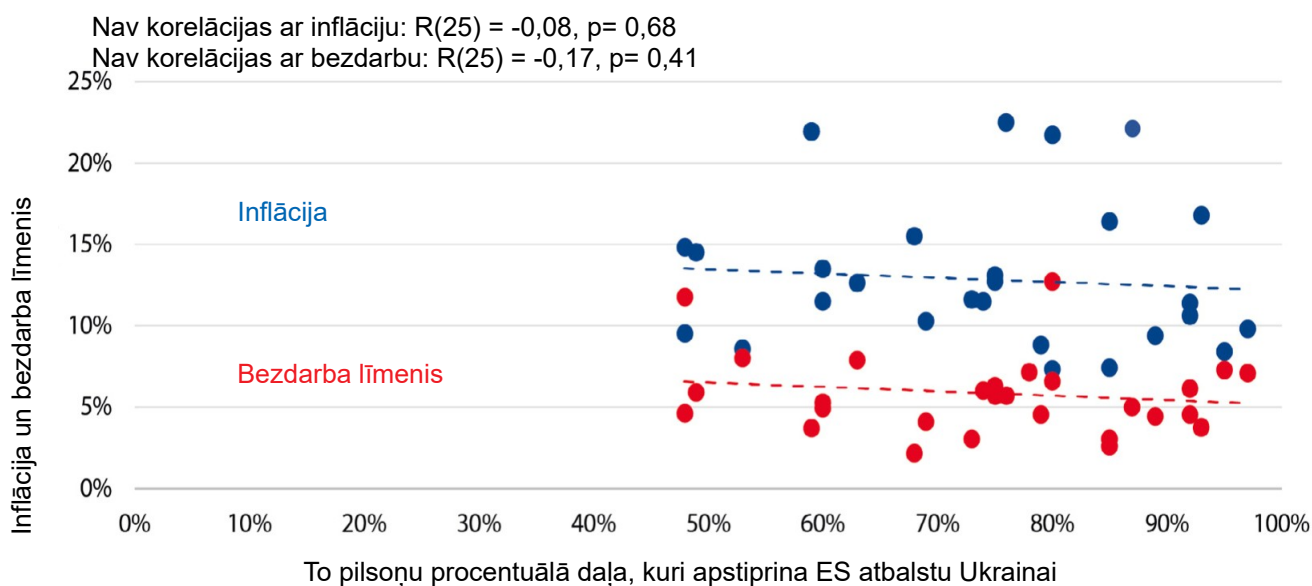
QA13 IKP uz vienu iedzīvotāju un ES atbalsta apstiprināšana Ukrainai

Pozitīva korelācija: $R(25) = 0,39$, $p < 0,5$

No otras puses, un, iespējams, vēl vairāk stāstot par to, kur lielākā daļa Eiropas pilsoņu personīgi stāv šajā jautājumā, nav būtiskas saiknes starp valsts inflācijas līmeni un iedzīvotāju piekrišanu ES atbalstam Ukrainai. Tāpat arī valsts bezdarba līmenis neietekmē to, cik ticams, ka tās pilsoņi apstiprinās ES atbalstu Ukrainai. Neviens no abiem korelācijas koeficientiem nav būtisks (-0,08 inflācijai; un -0,17 attiecībā uz bezdarbu) un abi nav statistiski nozīmīgi ($p > 0,05$).

QA13 Inflācijas/bezdarba līmenis un ES atbalsta Ukrainai apstiprināšana

Eurostat: SPCI — 2022. gada oktobris (gada pārmaiņu temps)

VIETRĀDIS URL:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table

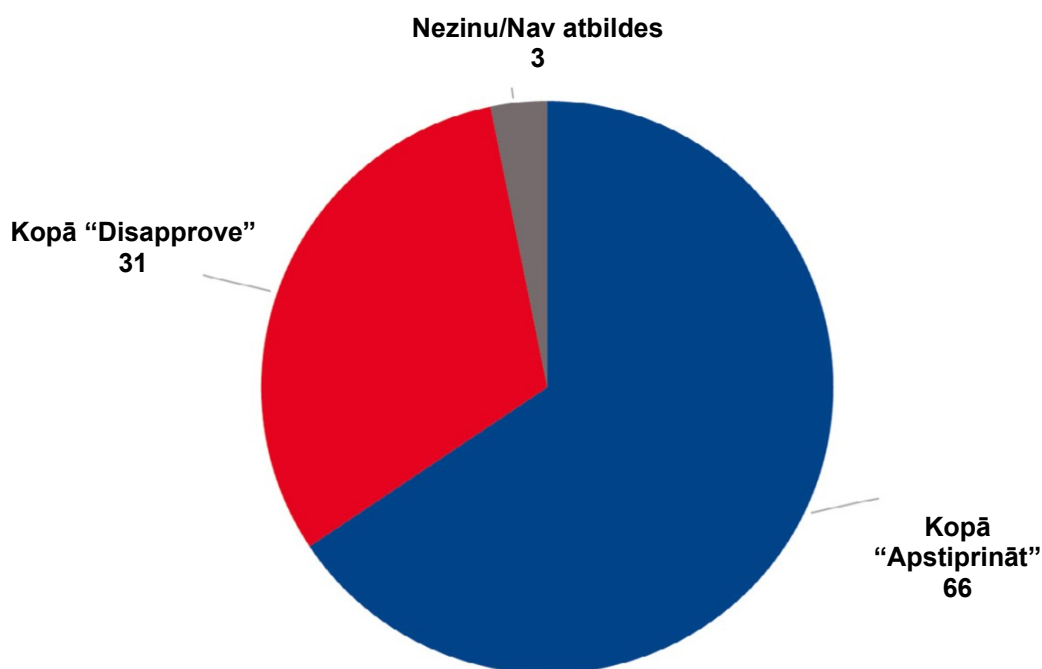
[Dati izgūti 2022. gada 6. decembrī]

Eurostat: Bezdarbs — 2022. gada septembris (sezonāli koriģēts)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Dati izgūti 2022. gada 25. novembrī]

Pat lielākā daļa ES pilsoņu, kuriem ir grūtības apmaksāt rēķinus, apstiprina, ka ES ir Ukraina (66 %), un tikai 31 % nepiekrīt.

QA13 & D60 Divas trešdaļas no tiem, kam ir grūtības apmaksāt rēķinus, apstiprina ES atbalstu Ukrainai

QA13 Kopumā, vai jūs apstiprināt Eiropas Savienības atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā?

Bāze = D60. Vai pēdējo divpadsmit mēnešu laikā jūs teiktu, ka jums bija grūtības samaksāt rēķinus mēneša beigās...? — Lielākā daļa laika un laiku pa laikam

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka augstāk izglītoti respondenti, t. i., tie, kas pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, visticamāk, apstiprinās ES atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma (81 %), salīdzinot ar tiem, kuri pametuši 16–19 gadu vecumu (71 %) vai vecumā līdz 15 gadiem (66 %). Starp sociāli profesionālajām grupām visaugstākais īpatsvars, kas apstiprina ES atbalstu, ir vadītāju vidū (84 %) un viszemākais mājāsaimnieku vidū (63 %). Jaunākie respondenti, visticamāk, apstiprinās ES atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma (77 % 15–24 gadus vecu jauniešu salīdzinājumā ar 73–75 % vecāka gadagājuma cilvēku).

ES atbalsts Ukrainai ir lielāks to respondentu vidū, kuru vispārējais tēls par ES ir pozitīvs (91 % salīdzinājumā ar 38 % no tiem, kuru tēls par ES ir negatīvs).

QA13, Kopumā, vai jūs apstiprināt Eiropas Savienības atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (% — ES)

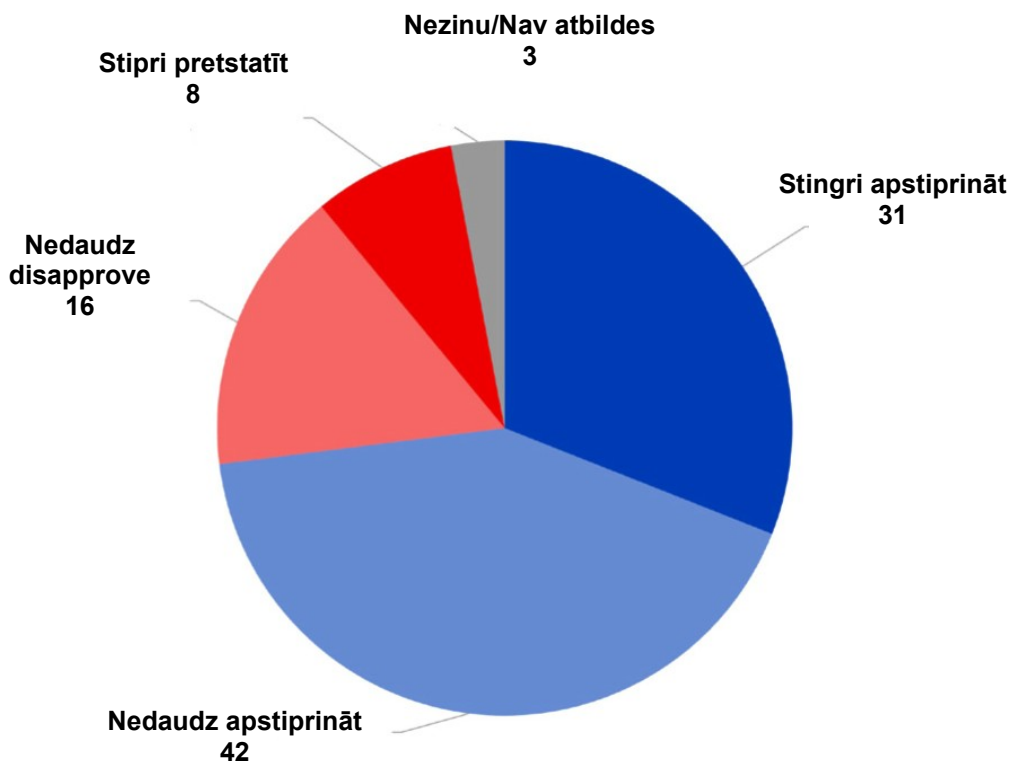
	Kopā "Apstiprināt"	Kopā "Disapprove"	Nezinu/Nav atbildes
ES-27 VALSTIS	74	23	3
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	77	20	3
25–39	75	22	3

40–54	74	23	3
55+	73	24	3
Izglītība (nobeigums)			
15—	66	30	4
16–19	71	26	3
20+	81	17	2
Joprojām studē	79	17	4
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	73	24	3
Projektu vadītāji	84	14	2
Citas baltas apkakles	76	21	3
Strādnieki ar rokām	69	28	3
Mājas cilvēki	63	33	4
Bezdarbnieki	68	27	5
Pensionēts	74	22	4
Studējošie studenti	79	17	4
ES tēls			
Kopā "Pozitīvs"	91	8	1
Neitrāls neitrāls	67	28	5
Kopā "Negatīvais"	38	59	3

Pēc tam respondenti tika aicināti sīkāk apsvērt dažādus pasākumus, ko ES veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijas pret Krievijas valdību vai finansiālu, militāru vai humāno atbalstu.

Aptuveni trīs no četriem ES pilsoņiem (73 %) apgalvo, ka viņi atbalsta ES rīcību Ukrainas atbalstam, un tas ietver 31 %, kas "ļoti apstiprina" un 42 %, kas "daži apstiprina". Aptuveni katrs ceturtais (24 %) nepiekrīt ES darbībām, tostarp 16 %, kas "dažkārt ir neapmierināti", un 8 %, kuri "stingri nepiekrīt".

QA14 Tagad padomāsim sīkāk par dažādām darbībām, ko Eiropas Savienība veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijām pret Krievijas valdību vai finansiālo, militāro vai humāno atbalstu: vai jūs piekrītat vai nepiekrītat šīm darbībām? (% — ES27)

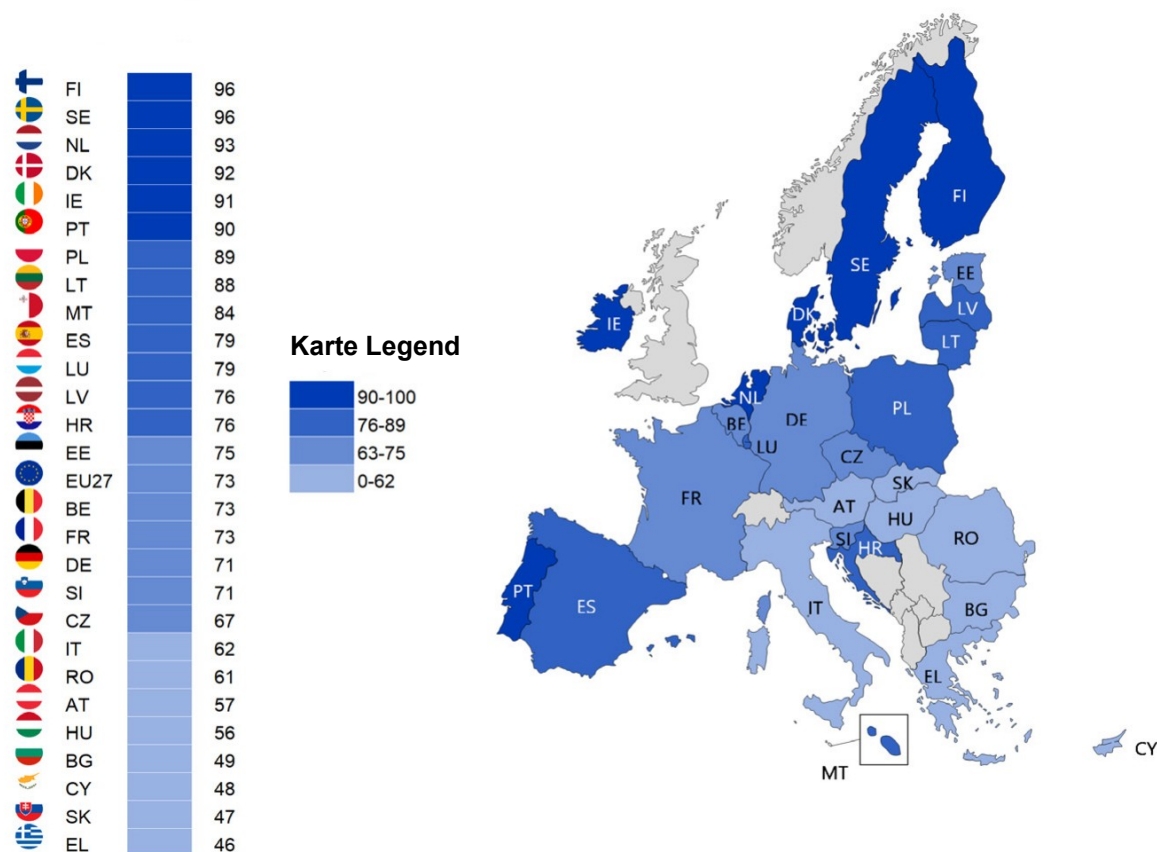

(2022. gada oktobris/novembris)

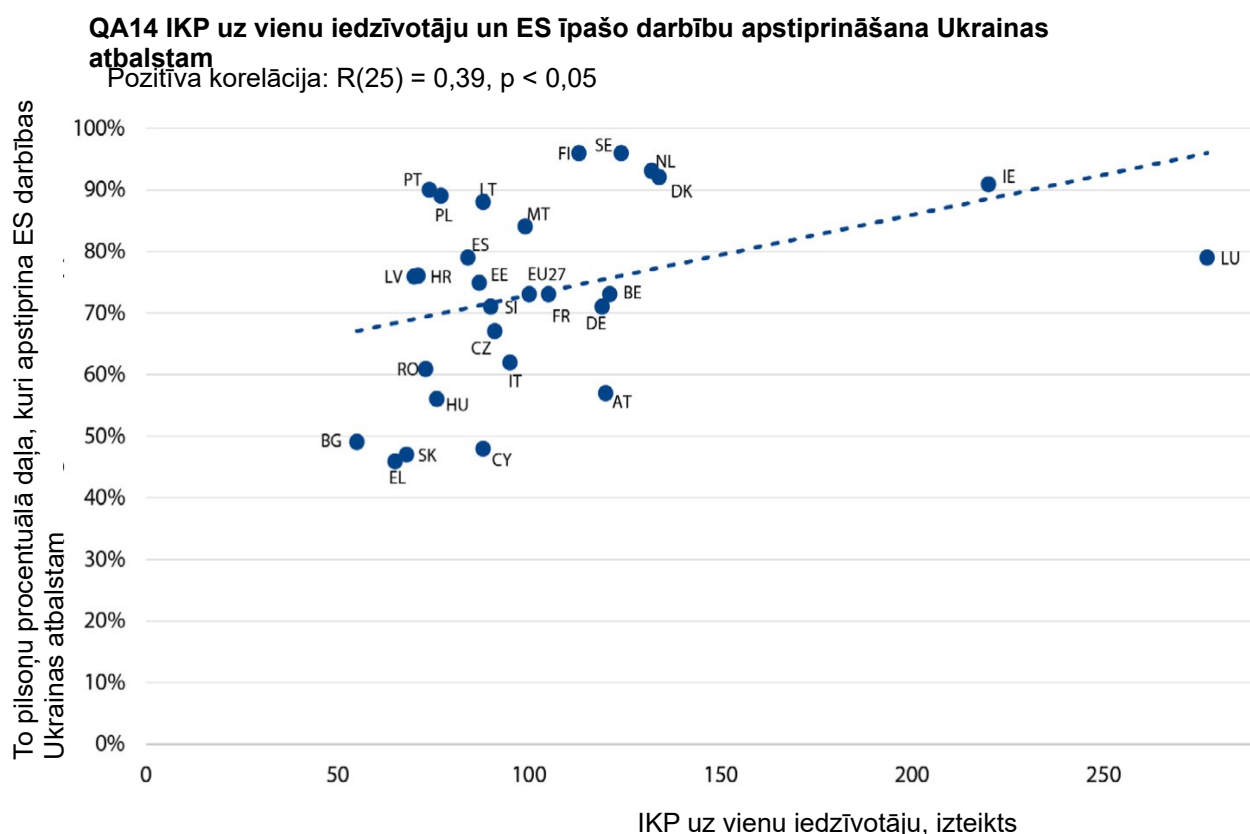
Ir dažādi apstiprināšanas līmeņi ES darbībām Ukrainas atbalstam. 24 valstīs lielākā daļa respondentu atbalsta ES pasākumus, un vairāk nekā deviņi no desmit apstiprina Zviedrijā, Somijā (abās 96 %), Nīderlandē (93 %), Dānijā (92 %) un Īrijā (91 %). Tomēr lielākā daļa nepiekrīt ES darbībām Grieķijā (51 %) un Slovākijā (49 %), savukārt Kiprā ir vienādas proporcijas, kas apstiprina un noliedz (abas 48 %). Noraidījuma līmenis ir salīdzinoši augsts arī Bulgārijā (45 %), Ungārijā (41 %) un Austrijā (40 %).

Kārtējo reizi zemākais apstiprinājuma līmenis ES darbībām Ukrainas atbalstam ir koncentrēts Eiropas dienvidaustrumu reģionos.

QA14 Tagad padomāsim sīkāk par dažādām darbībām, ko Eiropas Savienība veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijām pret Krievijas valdību vai finansiālo, militāro vai humāno atbalstu: vai jūs piekrītat vai nepiekrītat šīm darbībām?
(% — kopā “Apstiprināt”)

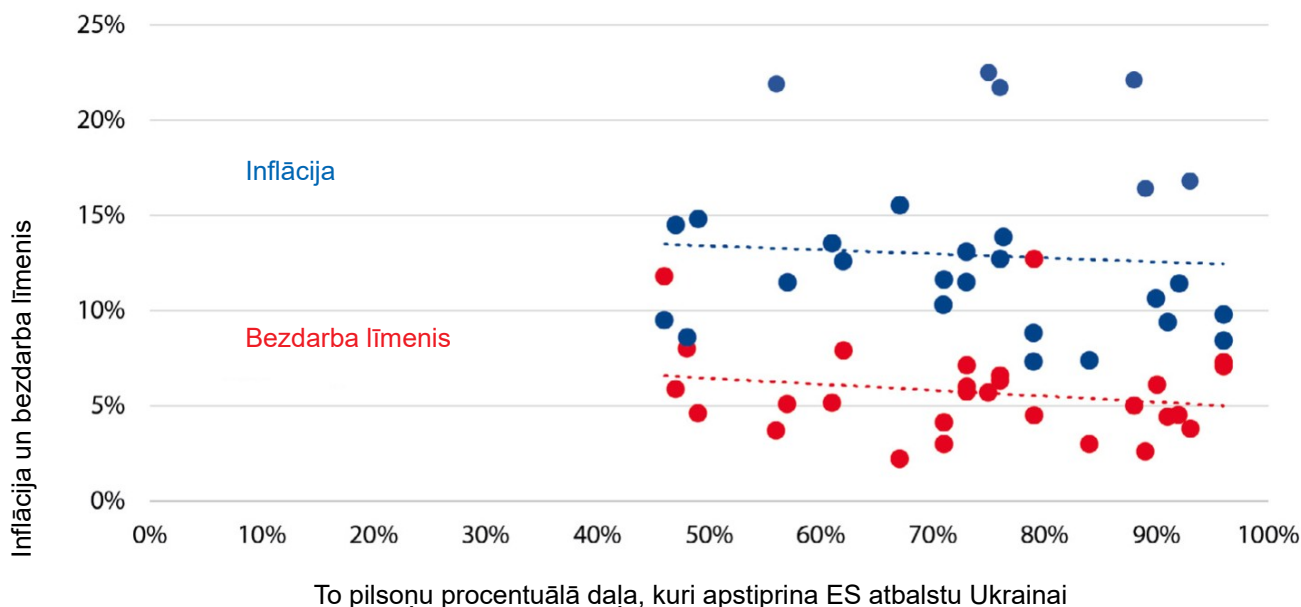
Tāpat kā iepriekš, aplūkojot to, kā pilsoņu ekonomiskā situācija ir saistīta ar valsts atbalstu Ukrainai, pastāv pozitīva korelācija starp to, ka pilsoņi apstiprina ES atbalstu Ukrainai, un to attiecīgo valstu IKP uz vienu iedzīvotāju. Turpmākajā diagrammā iekļautais korelācijas koeficients parāda mērenu pozitīvu korelāciju (0,39), kas ir statistiski nozīmīga ar vairāk nekā 95 % ticamības.

Eurostat — IKP uz vienu iedzīvotāju pirktspējas standartā (PSL) — 2021. gads
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEC00114/default/table> [Dati izgūti 2022. gada 25. novembrī]
 * Pirktspējas standarts (PSL) ir mākslīga valūtas vienība, ko Eurostat izmanto valstu salīdzinājumiem, lai novērstu cenu līmeņa atšķirības starp dalībvalstīm.

Tomērtajā pašā laikā nav būtiskas saiknes starp valsts inflācijas līmeni un to, ka iedzīvotāji apstiprina ES darbības Ukrainas atbalstam. Tāpat arī valsts bezdarba līmenis neietekmē to, cik ticams, ka tās pilsoņi apstiprinās ES darbības Ukrainas atbalstam. Neviens no abiem korelācijas koeficientiem nav būtisks ($-0,07$ inflācijai; un $-0,2$ attiecībā uz bezdarbu), un tie arī nav statistiski nozīmīgi (abos gadījumos p vērtība ir lielāka par $0,05$).

QA14 Inflācijas/bezdarba līmenis un ES īpašo darbību apstiprināšana Ukrainas atbalstam

Eurostat: SPCI — 2022. gada oktobris (gada pārmaiņu temps)

VIETRĀDIS URL:

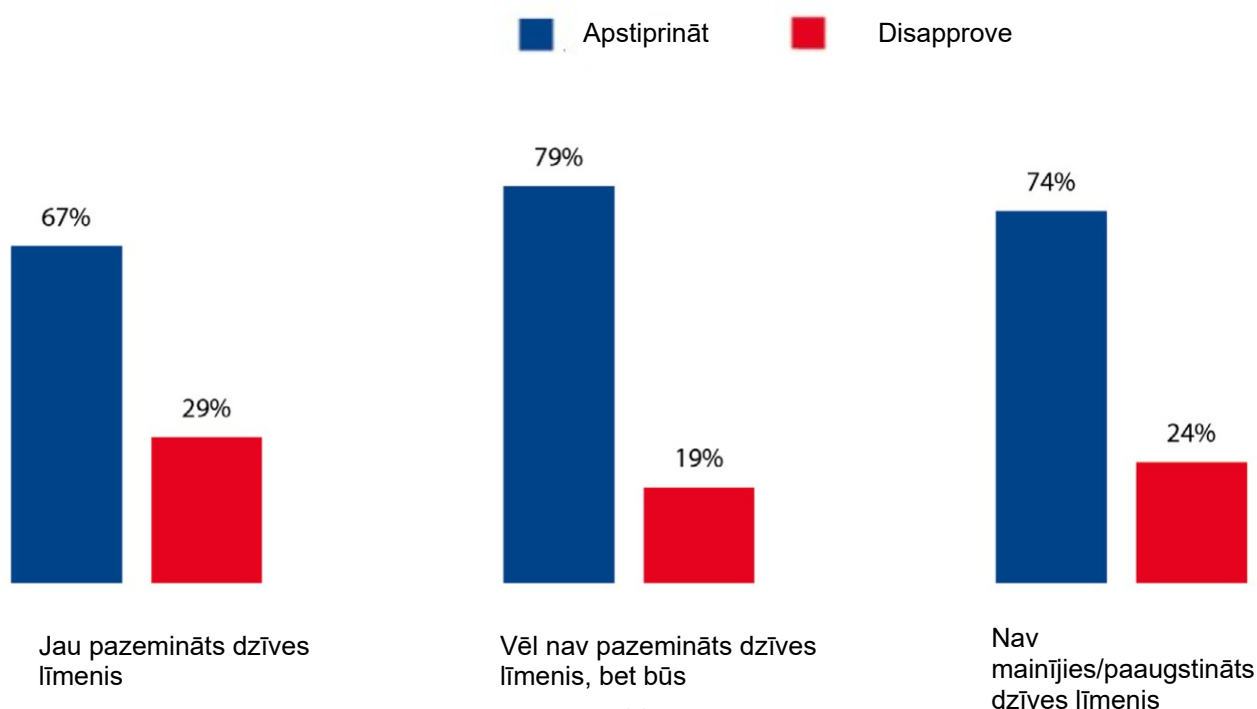
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table [Dati izgūti 2022. gada 6. decembrī]

Eurostat: Bezdarbs — 2022. gada septembris (sezonāli koriģēts)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Dati izgūti 2022. gada 25. novembrī]

Pat lielākā daļa iedzīvotāju, kuru dzīves līmenis ir pazemināts, apstiprina ES īpašos pasākumus

QA14 Tagad padomāsim sīkāk par dažādām darbībām, ko Eiropas Savienība veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijām pret Krievijas valdību vai finansiālo, militāro vai humāno atbalstu: vai jūs piekrītat vai nepiekrītat šīm darbībām?

— 69 —

Bāze = QA17. Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē pasaules ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, iet un pakalpojumus, jūs varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvāk jūsu personiskajai situācijai?

To respondentu vidū, kuru vispārējais tēls par ES ir pozitīvs (90 % salīdzinājumā ar 36 % no tiem, kuru tēls par ES ir negatīvs). Attieksme pret ES darbībām ir arī cieši saistīta ar vispārējo apstiprināšanas līmeni ES atbalstam Ukrainai. No tiem, kas apstiprina ES atbalstu Ukrainai, 93 % arī piekrīt konkrētām ES veiktajām darbībām.

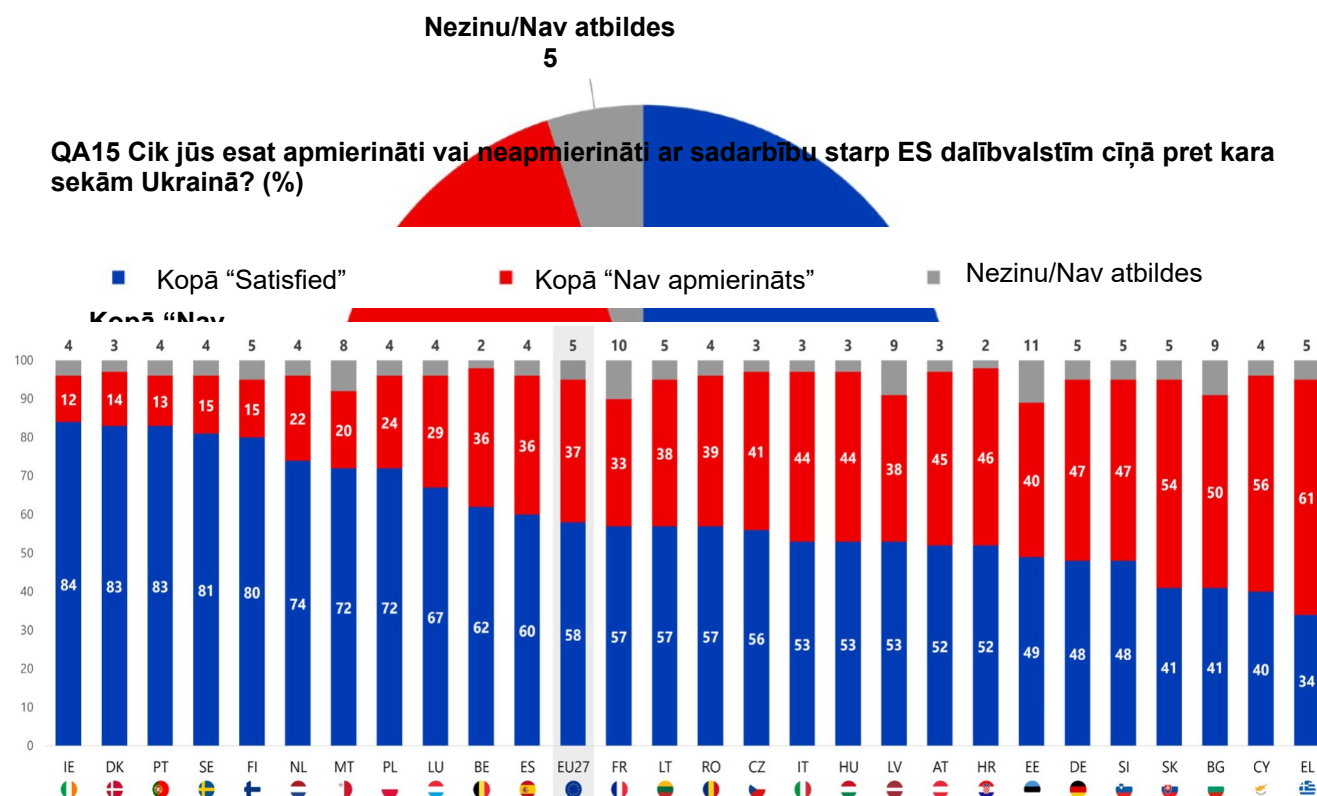
QA14 Tagad padomāsim sīkāk par dažādām darbībām, ko Eiropas Savienība veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijām pret Krievijas valdību vai finansiālo, militāro vai humāno atbalstu: vai jūs piekrītat vai nepiekrītat šīm darbībām? (%)

	Kopā "Apstiprināt"	Kopā "Disapprove"	Nezinu/Nav atbildes
ES-27 VALSTIS	73	24	3
Izglītība (nobeigums)			
15—	64	31	5
16–19	69	28	3
20+	80	18	2
Joprojām studē	79	17	4
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	70	26	4
Projektu vadītāji	82	16	2
Citas baltas apkakles	76	22	2
Strādnieki ar rokām	69	28	3
Mājas cilvēki	63	32	5
Bezdarbnieki	67	30	3
Pensionēts	73	24	3
Studējošie studenti	79	17	4
ES tēls			
Kopā "Pozitīvs"	90	9	1
Neitrāls neitrāls	67	29	4
Kopā "Negatīvais"	36	61	3
ES atbalsta Ukrainai apstiprināšana			
Apstiprināt	93	6	1
Disapprove	15	83	2

3.2 Apmierinājums ar dalībvalstu sadarbību

Lielākā daļa eiropiešu ne tikai apstiprina ES atbalstu Ukrainai, bet arī pozitīvi vērtē to, kā dalībvalstis ir sadarbojušās. Gandrīz seši no desmit iedzīvotājiem (58 %) apgalvo, ka ir apmierināti ar ES dalībvalstu sadarbību cīņā pret kara sekām Ukrainā, savukārt gandrīz četri no desmit (37 %) nav apmierināti.

QA15 Cik jūs esat apmierināti vai neapmierināti ar sadarbību starp ES dalībvalstīm cīņā pret kara sekām Ukrainā? (% — ES27)

Sociāldemogrāfiskajā analīzē apmierinātība ar ES dalībvalstu sadarbību cīņā pret kara sekām Ukrainā ir lielāka to respondentu vidū, kuri pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā (64 %), nekā tie, kuri pametuši 16–19 gadu vecumu (54 %) vai vecumā līdz 15 gadiem (51 %). Sociāli profesionālo grupu vidū visaugstākā apmierinātība ir vadītājiem (66 %), studentiem (63 %) un citiem balto apkakles darbiniekiem (62 %), savukārt māsaimniekiem tas ir viszemākais (48 %).

Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, visticamāk, būs apmierināti (62 %) nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (41 %). Gados jaunāki respondenti, visticamāk, būs apmierināti nedaudz vairāk nekā gados vecāki respondenti (62 % no 15–24 gadus veciem cilvēkiem salīdzinājumā ar 56 % no tiem, kas vecāki par 55 gadiem).

To respondentu vidū, kuru vispārējais tēls par ES ir pozitīvs (77 % salīdzinājumā ar 19 % no tiem, kuru tēls par ES ir negatīvs), ir lielāka apmierinātība ar sadarbību starp ES dalībvalstīm.

Atkal attieksme ir cieši saistīta ar vispārējo apstiprināšanas līmeni ES atbalstam Ukrainai. No tiem, kas apstiprina ES atbalstu Ukrainai, 72 % ir apmierināti ar sadarbību starp ES dalībvalstīm,

salīdzinot ar 14 % to dalībvalstu vidū, kuras nepiekrīt ES atbalstam Ukrainai. No tiem, kas ir apmierināti ar dalībvalstu sadarbību, 68 % vēlas, lai EP būtu svarīgāka loma.

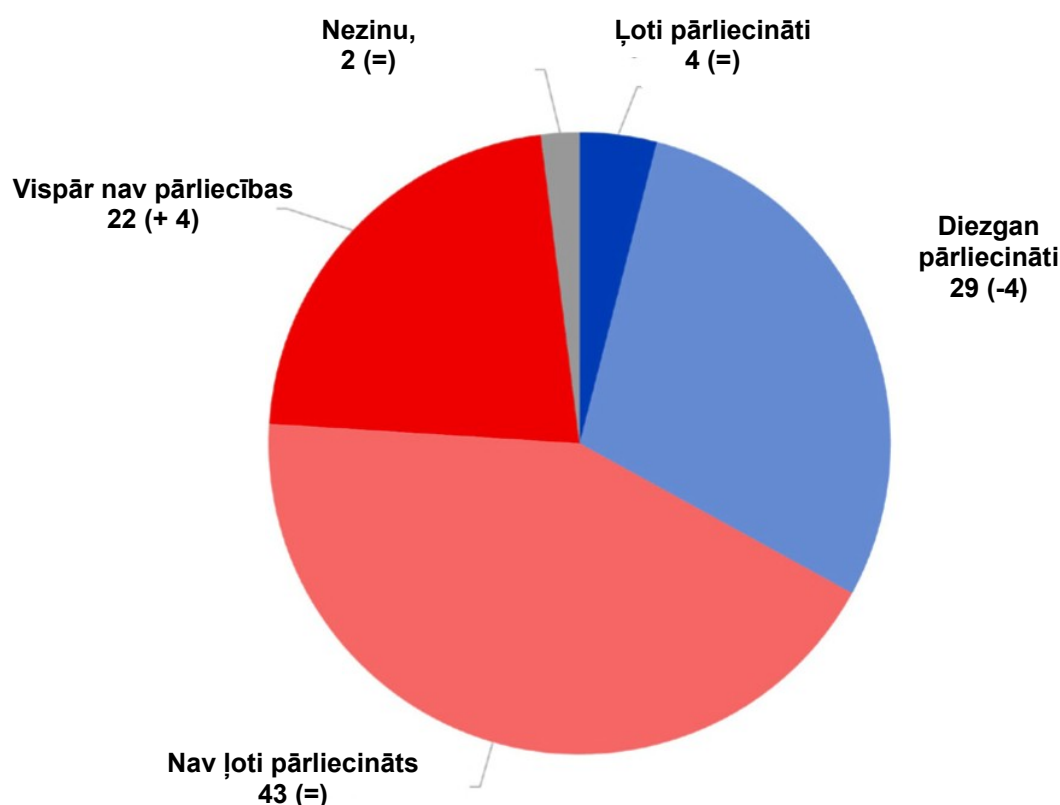
QA15 Cik jūs esat apmierināti vai neapmierināti ar sadarbību starp ES dalībvalstīm cīņā pret kara sekām Ukrainā? (% — ES)

	Kopā "Satisfied"	Kopā "Nav apmierināts"	Nezinu/Nav atbildes
ES-27 VALSTIS	58	37	5
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	62	31	7
25–39	59	37	4
40–54	57	39	4
55+	56	39	5
Izglītība (nobeigums)			
15—	51	42	7
16–19	54	41	5
20+	64	32	4
Joprojām studē	63	30	7
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	55	42	3
Projektu vadītāji	66	31	3
Citas baltas apkakles	62	35	3
Strādnieki ar rokām	54	42	4
Mājas cilvēki	48	43	9
Bezdarbnieki	53	39	8
Pensionēts	56	38	6
Studējošie studenti	63	30	7
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielākā daļa laika	41	52	7
Laiku pa laikam	55	41	4
Gandrīz nekad/nekad	62	33	5
Eiropas Parlamenta loma			
Vairāk svarīgi	68	30	2
Mazāk svarīgi	40	56	4
Nav izmaiņu	62	29	9
ES atbalsta Ukrainai apstiprināšana			
Apstiprināt	72	24	4
Disapprove	14	83	3

3.3 Maza pārlicība, ka dzīve nemainīsies

Tikai trešdaļa iedzīvotāju (33 %) ir **pārliecināti, ka Ukrainas kara un tā iespējamo seku dēļ viņu dzīve nemainīsies** (-4 procentpunkti no 2022. gada aprīļa līdz maijam). Tikai 4 % (bez izmaiņām) ir “ļoti pārliecināti”, ka tas tā būs. Vairākums (65 %, + 4 procentpunkti) apgalvo, ka viņi nav pārliecināti, ka tas tā būs, un 22 % ir “nepārliecināti” (+ 4 procentpunkti).

QA12 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga? (% — ES27)

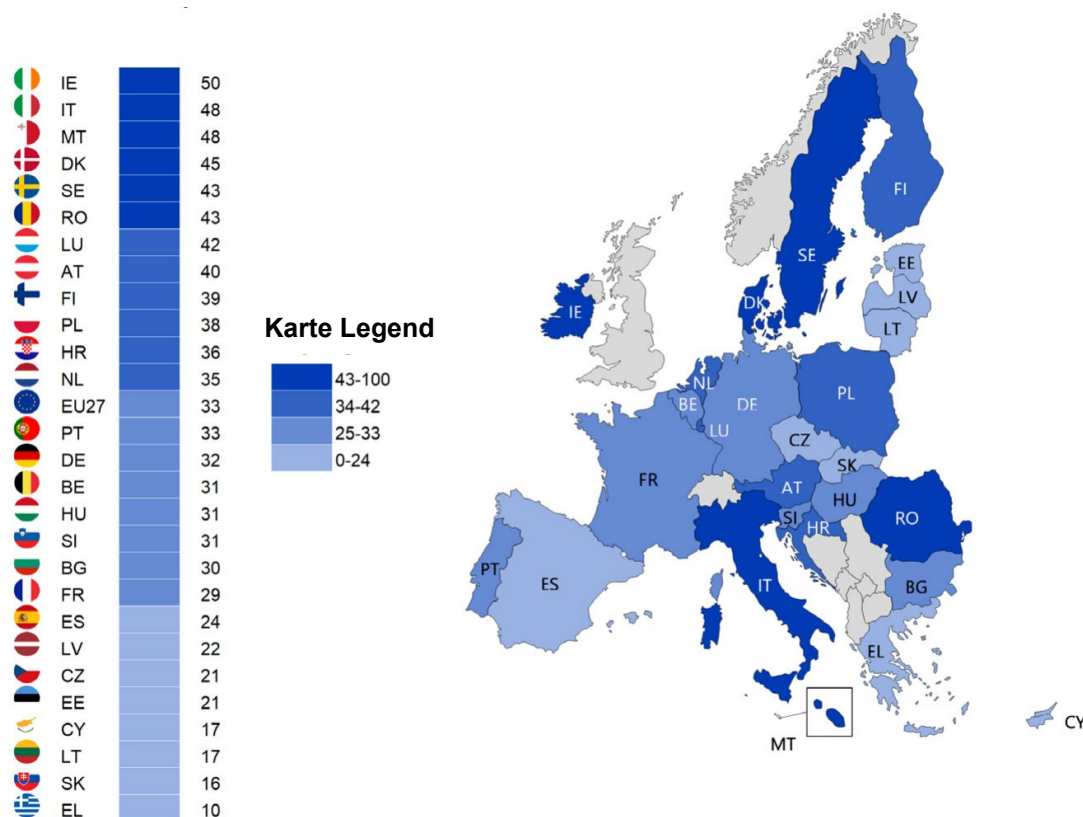
(2022. gada oktobris/novembris —
2022. gada aprīlis/maijs)

Īrija (50 %) ir vienīgā ES dalībvalsts, kurā lielākā daļa respondentu ir pārliecināti, ka Ukrainas kara un tā iespējamo seku rezultātā viņu dzīve paliks nemainīga, lai gan Maltā vienādas proporcijas ir pārliecinātas un nav pārliecinātas (abās 48 %).

Spektra otrā galā tikai 10 % Grieķijā, 16 % Slovākijā un 17 % gan Kiprā, gan Lietuvā uzskata, ka viņu dzīve turpināsies bez izmaiņām.

Kopumā respondenti Eiropas austrumu reģionos ir mazāk pārliecināti, ka Ukrainas kara un tā iespējamo seku dēļ viņu dzīve nemainīsies. Tas jo īpaši attiecas uz dažām valstīm, kas robežojas ar Ukrainu vai Krieviju, piemēram, Baltijas valstīm Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

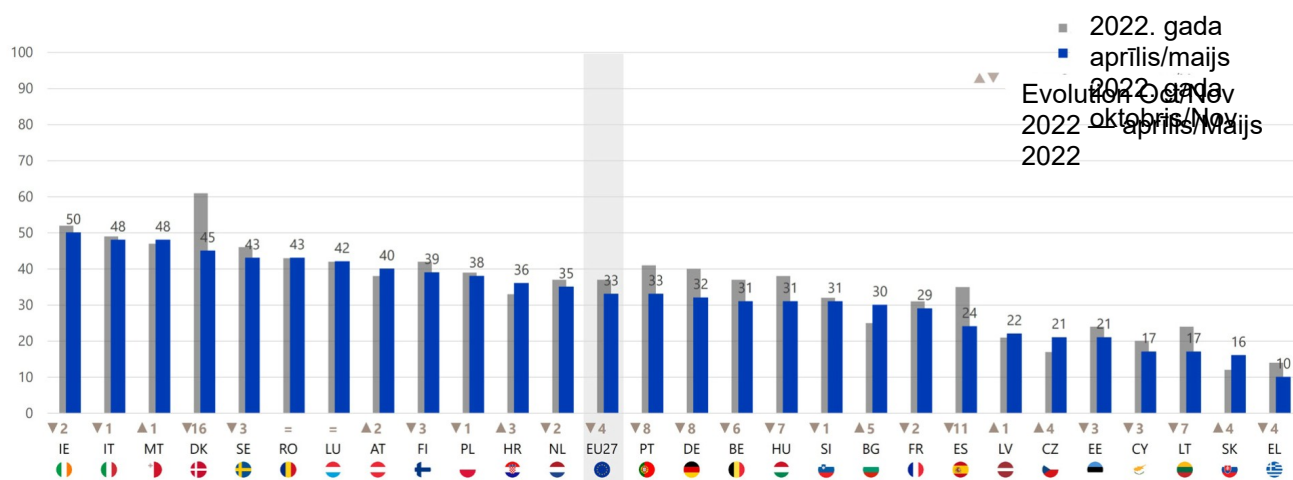
QA12 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga? (% — kopā “Nav pārliecināts”)

Kopš 2022. gada aprīļa-maija četrās ES dalībvalstīs ir palielinājusies uzticēšanās par nemainīgu dzīvi: Bulgārija (30 %, + 5 procentpunkti), Čehija (21 %, + 4 procentpunkti), Slovākija (16 %, + 4 procentpunkti) un Horvātija (36 %, + 3 procentpunkti). Tomēr optimisms ir samazinājies 12 valstīs, jo īpaši Dānijā (45 %, -16 procentpunkti), Spānijā (24 %, -11 procentpunkti), Vācijā (32 %, -8 procentpunkti) un Portugālē (33 %, -8 procentpunkti). Vienpadsmit valstīs nav notikušas nekādas izmaiņas vai gandrīz nekādas pārmaiņas.

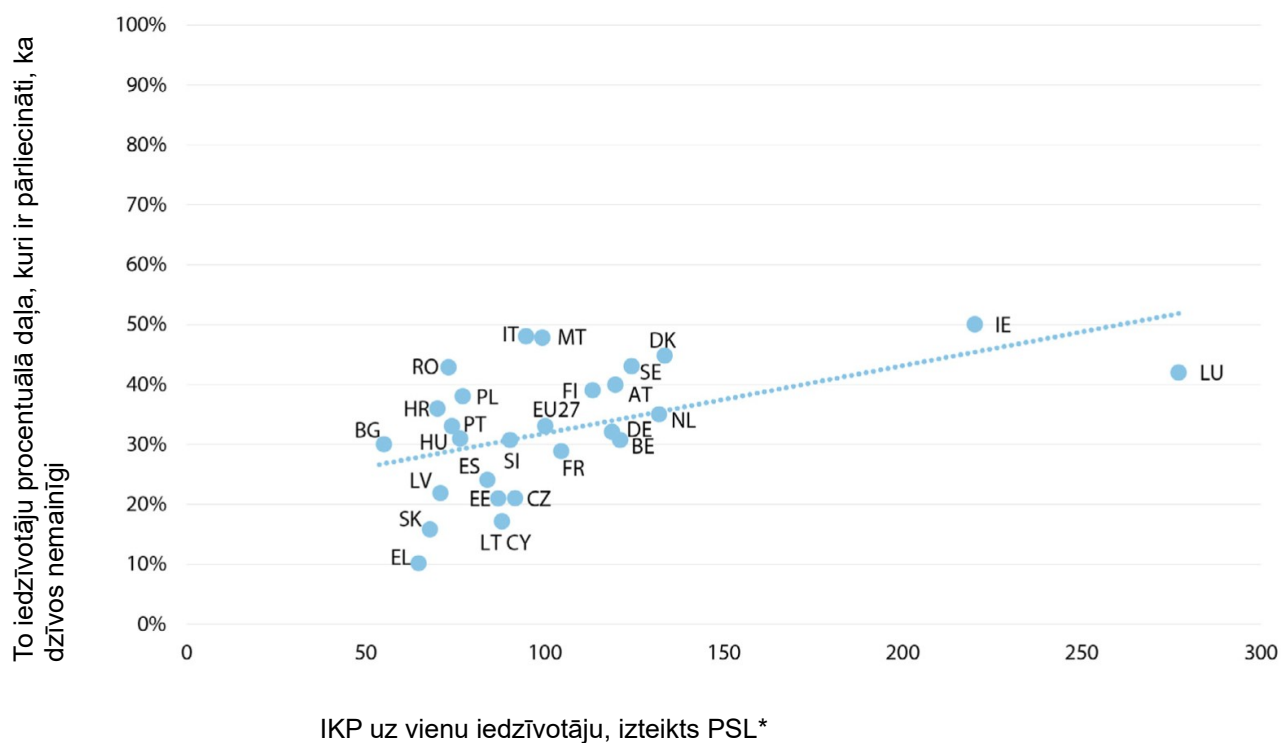
Šo izmaiņu rezultātā negatīvais viedoklis tagad dominē Dānijā.

QA12 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga? (% — kopā “Confident”)

Aplūkojot attiecību starp ekonomisko situāciju dalībvalstīs un iedzīvotāju pārliecību, ka viņu dzīve nemainīsies, iespējams, nav pārsteidzoši, ka valstīs ar mazāku IKP uz vienu iedzīvotāju ir lielāka iespēja, ka viņu dzīve varētu mainīties. Piemēram, Grieķijā tikai 10 % ir pārliecināti, ka viņu dzīve paliks nemainīga, savukārt puse Īrijas iedzīvotāju ir pozitīvi, ka viņu dzīve nemainīsies. Kā parādīts zemāk redzamajā diagrammā, korelācija tiek atrasta, analizējot abus mainīgos kopā. Korelācijas koeficients (0,49) parāda pozitīvu un statistiski nozīmīgu attiecību starp mainīgajiem lielumiem (p-vērtība & 0,01).

QA12 IKP uz vienu iedzīvotāju un pārliecība, ka dzīve nemainīsies

Eurostat — IKP uz vienu iedzīvotāju pirkspējas standartā (PSL) — 2021. gads
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TECOO1_14/default/table [Dati izgūti 2022. gada 25. novembrī]

* Pirkspējas standarts (PSL) ir artilērijas valūtas vienība, ko Eurostat izmanto valstu salīdzinājumiem, lai novērstu cenu līmeņa atšķirības starp dalībvalstīm.

Sociāldemogrāfiskās analīzes rezultāti liecina, ka Ukrainas kara un tā iespējamo seku dēļ vīrieši nedaudz biežāk nekā sievietes ir pārliecināti, ka viņu dzīve saglabāsies nemainīga (36 % pret 31 %). Iedzīvotājiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem šī uzticība ir vislielākā, jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas vecāki par 55 gadiem (40 % salīdzinājumā ar 32 %).

Vadītājiem un studentiem (abiem 40 %) ir lielāka pārliecība nekā citām sociāli profesionālajām grupām, jo īpaši mājsaimniekiem (25 %) un bezdarbniekiem (26 %). Jo mazāk finansiālu grūtību, ko piedzīvo respondents, jo lielāka iespēja, ka viņi būs pārliecināti, ka viņu dzīve turpinās mainīties kara rezultātā Ukrainā: 35 %, kuri saskaras ar vismazākajām grūtībām, ir pārliecināti, salīdzinot ar 21 %, kuriem ir vislielākās finansiālās grūtības.

Respondenti, kuri ir pozitīvi par ES darbībām Ukrainas atbalstam un par sadarbību starp dalībvalstīm, ir pārliecināti, ka viņu dzīve nemainīsies. Piemēram, 40 % no tiem, kas atbalsta ES rīcību kopš kara sākuma, ir pārliecināti, ka viņu dzīve nemainīsies, salīdzinot ar 18 % no tiem, kuri nepiekrīt šīm darbībām.

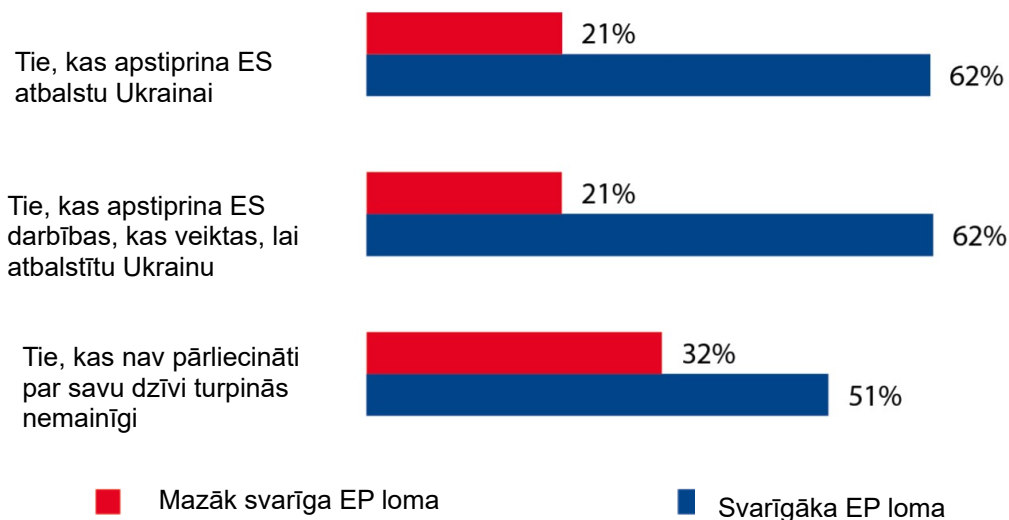
Respondenti, kuri uzskata, ka nesenie notikumi, tostarp karš Ukrainā, neietekmēs viņu dzīves līmeni, visticamāk, būs pārliecināti, ka viņu dzīve nemainīsies (54 %), salīdzinot ar tiem, kuru dzīves līmenis vēl nav ietekmēts, bet kuri domā, ka tas notiks nākamajā gadā (38 %) un tiem, kuru dzīves līmenis jau ir ietekmēts (23 %).

QA12 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga? (% — ES)

	Kopā "Konfidents"	Kopā "Nekonfidenciāls"	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	33	65	2
Dzimums dzimums			
Skatīt visas atsauksmes	36	63	1
Sievišķā sievietē	31	67	2
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	40	57	3
25–39	35	64	1
40–54	33	66	1
55+	32	66	2
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	33	65	2
Projektu vadītāji	40	59	1
Citas baltas apkakles	38	61	1
Strādnieki ar rokām	31	68	1
Mājas cilvēki	25	74	1
Bezdarbnieki	26	73	1
Pensionēts	31	67	2
Studējošie studenti	40	57	3
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielākā daļa laika	21	78	1
Laiku pa laikam	34	65	1
Gandrīz nekad/nekad	35	63	2
ES atbalsta Ukrainai apstiprināšana			
Apstiprināt	40	59	1
Disapprove	18	81	1
Jūsu dzīves līmenis ir...			
Jau ir samazināts	23	76	1
Vēl nav samazināts, bet būs	38	61	1
Nav mainīts/palielināts	54	45	1

Kopumā lielākā daļa iedzīvotāju, kuri atbalsta ES darbības un atbalstu Ukrainai, vēlas, lai EP būtu svarīgāka loma (62 % no tiem, kas apstiprina ES atbalstu Ukrainai, un 62 % no tiem, kas apstiprina konkrētas ES darbības). Ir arī vairākums, kas vēlētos, lai EP būtu svarīgāka loma (51 %) to cilvēku vidū, kuri uzskata, ka viņu dzīve mainīsies.

QA4 Ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā pilsoņi vēlas, lai EP būtu svarīgāka loma

Base = QA13 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga?

Base = QA14 Tagad padomāsim sīkāk par dažādām darbībām, ko Eiropas Savienība veikusi, lai atbalstītu Ukrainu kopš kara sākuma, piemēram, sankcijām pret Krievijas valdību vai finansiālu, militāru vai humāno atbalstu: vai jūs piekrītat vai nepiekrītat šīm darbībām?

Base = QA12 Domājot par karu Ukrainā un tā iespējamo ietekmi uz jūsu dzīvi, cik pārliecināti jūs jūtat, ka jūsu dzīve turpināsies nemainīga?

IV. ES UN EP PILSONU ACĪS

Šajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta iedzīvotāju priekšstatiem par ES un Eiropas Parlamentu. Vispirms tiek pētīta Eiropas Parlamenta loma, pamatvērtības un prioritātes, kas tam būtu jāizstāv, kā arī tā tēls pilsoņu vidū. Nodaļas otrajā pusē uzmanība tiek pievērsta priekšstatiem par ES, tostarp tam, cik svarīga ir dalība ES un kādas priekšrocības tā sniedz.

Iepriekšējā aptauja, kas notika 2022. gada aprīlī un maijā, parādīja Eiropas Parlamenta un ES tēlu rekordaugstā līmenī. Lai gan pašreizējā apsekojumā šie ļoti augstie līmeņi nav saglabāti, ilgtermiņa aina joprojām ir pozitīva, un attieksme joprojām ir pozitīva, neraugoties uz problēmām, ko rada karš Ukrainā, Covid-19 pandēmija un pieaugošā dzīves dārdzība.

Eiropas izturēspējas un vienotības pazīmē eiropieši uzskata, ka prioritāte ir tādu Eiropas kopējo vērtību kā demokrātija aizsardzība, kā arī tādas vērtības kā cilvēktiesību aizsardzība, vārda un domas brīvība un tiesiskums. Attiecībā uz politiskajām prioritātēm iedzīvotāji vēlas, lai Eiropas Parlaments galveno uzmanību pievērstu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību, sabiedrības veselības jautājumam, kā arī ekonomikai un darbvietu radīšanai.

Gandrīz trīs ceturtdaļas eiropiešu apgalvo, ka viņu valsts ir guvusi labumu no ES dalībvalsts, kas ir stabils rādītājs, kas atbalsta ES iedzīvotāju vispārējās noturības pazīmes. Galvenais iemesls, kāpēc viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES, ir ES ieguldījums miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā, kā rezultātā kopš 2021. gada oktobra/novembra ir ievērojami palielināties, un lielākais novērotais no šajā jautājumā uzdotajiem jautājumiem. Starp citiem iemesliem, kas minēti, lai gūtu labumu no ES valstu sadarbības un ES ieguldījuma valsts ekonomikas izaugsmē, izceļas.

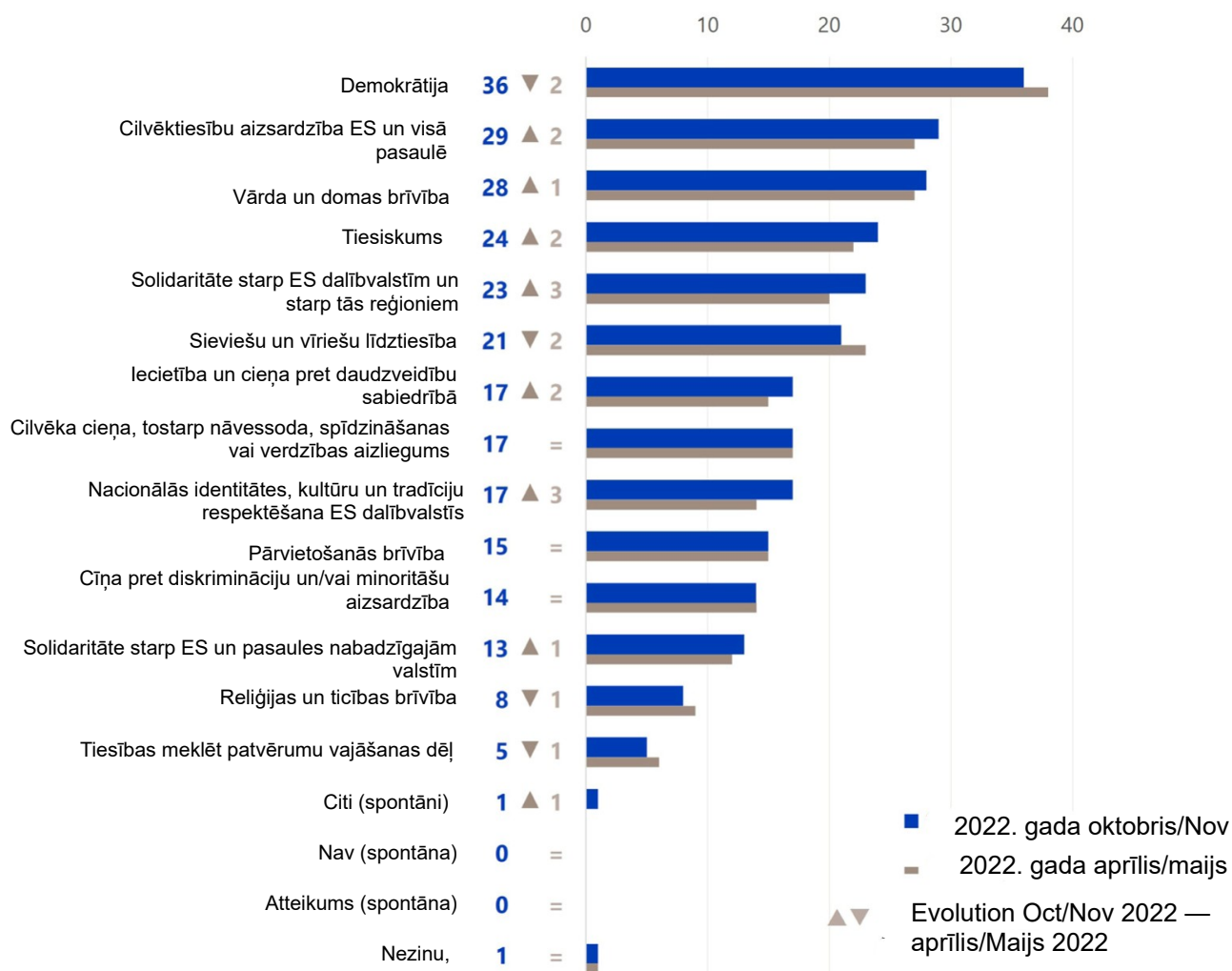
4.1 Eiropas Parlamenta loma un uztvere

Šajā sadaļā galvenā uzmanība pievērsta Eiropas Parlamenta tēlam pilsoņu vidū, tā nākotnes lomas uztverei un tam, kā pilsoņi uztver tā prioritātes un pamatvērtības. Eiropas Parlamenta tēls ir saglabājies augstā līmenī, stingri pieprasot palielināt tā lomu. Turklāt pastāv plašs atbalsts Eiropas Parlamentam, lai aizstāvētu tādas vērtības kā demokrātija un piešķirtu prioritāti tādiem jautājumiem kā nabadzība un sociālā atstumtība, un šīs vērtības un prioritātes ir saglabājušās stabilas, neraugoties uz problēmām, ar kurām saskaras Eiropa.

Eiropas Parlamentam prioritārā kārtā būtu jāizstāv demokrātija. Tā joprojām ir pirmā vērtība iedzīvotājiem (36 %, -2 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam). Vismaz viens no pieciem uzskata, ka Eiropas Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē (29 %, + 2 procentpunkti), vārda un domas brīvība (28 %, + 1 procentpunkts), tiesiskums (24 %, + 2 procentpunkti), solidaritāte starp ES dalībvalstīm un reģioniem (23 %, + 3 procentpunkti) un sieviešu un vīriešu līdztiesība (21 %, -2 procentpunkti). Visas pārējās vērtības min mazāk nekā viens no pieciem respondentiem.

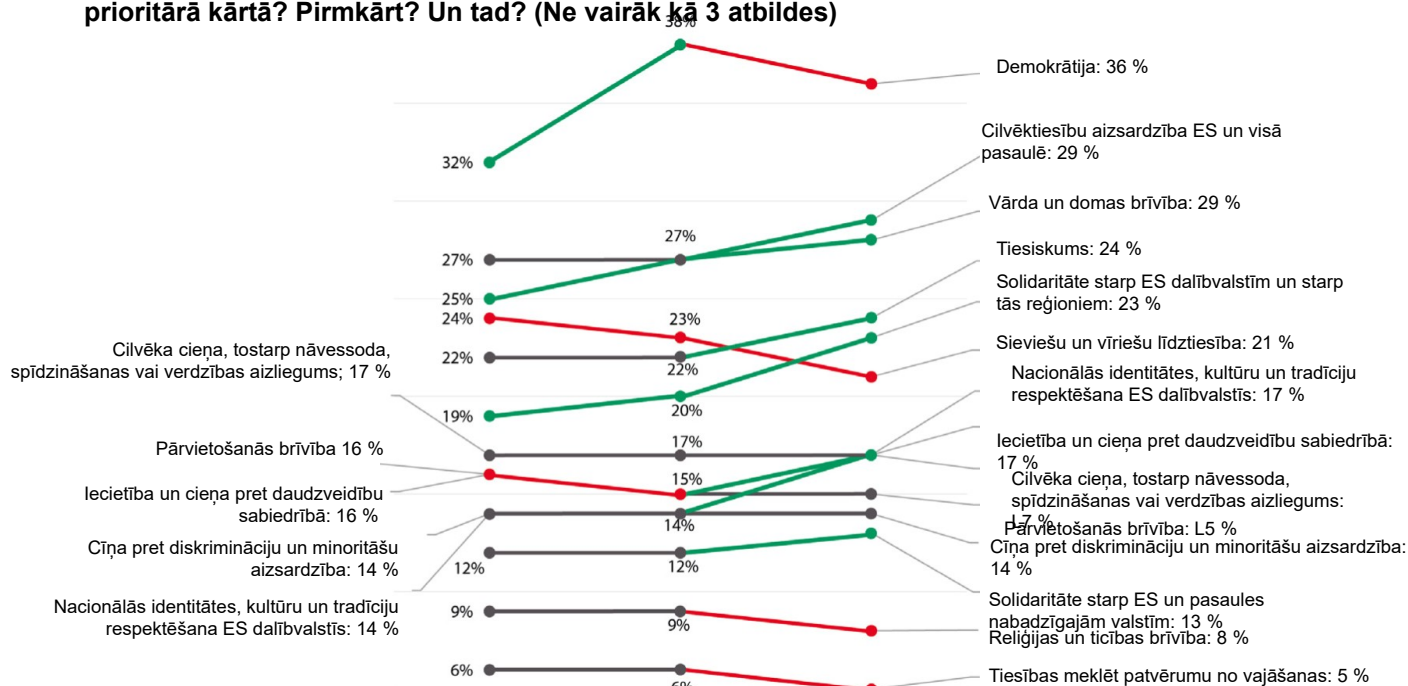
Rezultāti kopš 2022. gada aprīļa-maija ir saglabājušies konsekventi. Tikai divi posteņi liecina, ka izmaiņas ir vairāk nekā divi procentpunkti: solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp to reģioniem (23 %, + 3 procentpunkti) un nacionālās identitātes, kultūru un tradīciju ievērošana ES dalībvalstīs (17 %, + 3 procentpunkti).

Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — ES27)

Salīdzinot ar 2021. gada rudens rezultātiem, kas savākti pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā, tomēr var novērot vēl lielāku pieaugumu. Demokrātija, solidaritāte starp ES dalībvalstīm un to reģioniem un cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē ir palielinājusies par četriem procentpunktiem, savukārt ir palielinājusies arī nacionālās identitātes un kultūras ievērošana (+ 3 procentpunkti) un tiesiskums (+ 2 procentpunkti). Lielākā daļa atlikušo vērtību, kas EP jāaizstāv prioritārā kārtā, ir saglabājušās ļoti stabilas kopš Krievijas iebrukuma, ar vienīgo vīriešu un sieviešu līdztiesības samazināšanos (-3 procentpunkti).

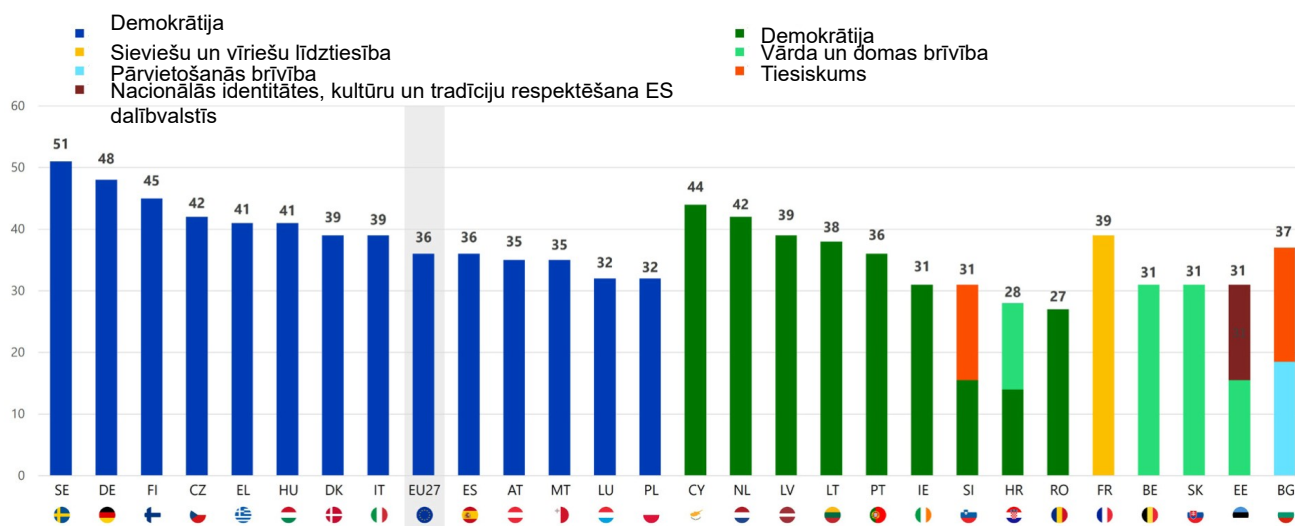
Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes)

13 valstīs respondenti uzskata, ka Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv demokrātija kā prioritāte. Deviņās valstīs cilvēktiesību aizsardzība tiek uzskatīta par galveno prioritāti (vai kopīgu galveno prioritāti). Vārda un domas brīvība ir visvairāk pieminētā (vai visbiežāk pieminētā) vērtība četrās dalībvalstīs. Tiesiskums ieņem augstāko vietu Slovēnijā un Bulgārijā.

Pārvietošanās brīvība ir kopīgais augstākais risinājums Bulgārijā, savukārt Francijā (41 %) ir vienīgā valsts, kurā vīriešu un sieviešu līdztiesība ir visminētākā prioritāte. Cieņa pret nacionālajām identitātēm, kultūrām un tradīcijām ES dalībvalstīs ir ierindota visaugstākajā vietā Igaunijā.

Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (%) — visvairāk pieminētā atbilde pa valstīm)

Demokrātija ierindojas trijās galvenajās vērtībās 21 valstī. Tomēr tajā minētās proporcijas ievērojami atšķiras — no 51 % Zviedrijā, 48 % Vācijā un 45 % Somijā līdz 20 % Horvātijā un Slovākijā.

Cilvēktiesību aizsardzības aizstāvēšana ES un pasaulē ierindojas trijās pirmajās 22 valstīs. Šī vērtība visbiežāk minēta Zviedrijā (49 %), Kiprā (44 %) un Nīderlandē (42 %), un vismazāk minēta Itālijā (21 %) un Bulgārijā (23 %).

Vārda un domas brīvība ierindojas trijās pirmajās 13 valstīs. Tas svārstās no 34 % Francijā, 33 % Čehijā un 32 % Austrijā līdz 15 % gan Bulgārijā, gan Portugālē.

Bulgārijā (37 %) un Slovākijā (31 %) **tiesiskums** ir kopīga augstākā prioritāte, ko aizstāvēt, bet tas ir plaši minēts arī Grieķijā (38 %) un Kiprā (37 %). Turpretī 12 % Francijā un 15 % gan Lietuvā, gan Portugālē uzskata, ka tai vajadzētu būt prioritātei.

Respondenti Grieķijā (39 %), Bulgārijā (34 %), Čehijā (32 %) un Portugālē (31 %) visbiežāk uzskata, ka **solidaritāte starp ES dalībvalstīm** un tās reģioniem būtu jāaizstāv kā prioritāte, un šo vērtību katrā valstī min vismaz 15 %.

Vīriešu un sieviešu līdztiesība ir visvairāk pieminētā vērtība, ko respondenti min Francijā (39 %), un to min arī 31 % Spānijā un 30 % Beļģijā. Turpretī 9 % Grieķijā un Latvijā uzskata, ka tai vajadzētu būt prioritātei.

Turklāt pārvietošanās brīvība Bulgārijā, visticamāk, tiks izvēlēta par prioritāti (37 %) nekā citās valstīs. Proporcijas, kas liecina, ka nacionālās identitātes, kultūras un tradīciju ievērošana ES dalībvalstīs ir īpaši augsta Igaunijā (31 %) un Bulgārijā (30 %).

Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (%)

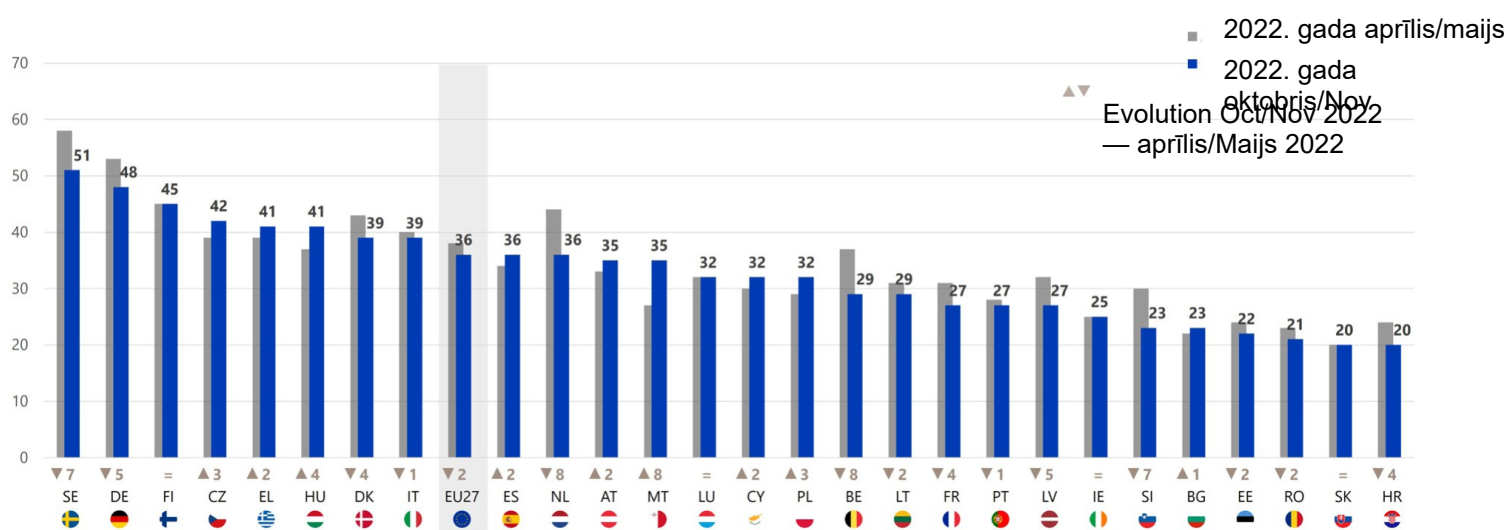
	ES-27 VALSTIS	SK ATĪ T VI SA S AT SA UK SM ES	BG BG	CZ CZ	DĀ NIJ A	SK ATĪ T VI SA S VI ES NĪ CA S VI ET Ā	RĪ GA , LV- 10 50	IE PA K.	EL EL	ES	FR	AT RA ŠA NĀ S VIE TA: RĪ GA	T Ā TA S IR	CY CY	LV LV	LT D	RĪ GA , LV- 10 50	HU	MT — MT	NL	VI ES NĪ C AS N ET ĀL U N O:	AT RA ŠA NĀ S VI ET A: SK	RĪ G A, LA T VI JA	SE — SE				
Demokrātija	36	29	23	42	39	48	22	25	41	36	27	20	39	32	27	29	32	41	35	36	35	32	27	21	23	20	45	51
Cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē	29	26	23	33	35	32	30	31	32	24	26	28	21	44	39	38	31	32	28	42	28	26	36	27	31	29	32	49
Vārda un domas brīvība	28	31	15	33	26	31	31	23	28	29	34	28	29	23	29	26	23	20	17	27	32	19	15	21	30	31	29	31
Tiesiskums	24	17	37	24	16	34	22	18	38	25	12	24	17	37	20	15	18	28	32	20	27	26	15	25	31	29	33	18
Solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem	23	21	34	32	19	25	19	18	39	15	17	27	29	28	23	27	28	19	17	28	17	26	31	26	17	22	20	17
Sieviešu un vīriešu līdztiesība	21	30	10	14	24	13	10	26	9	31	39	15	20	24	9	10	19	10	21	20	22	13	22	13	18	13	17	23
Iecietība un cieņa pret daudzveidību sabiedrībā	17	18	18	10	19	17	15	18	11	16	20	20	16	7	11	20	14	19	16	24	18	14	16	13	23	14	15	13
Cilvēka cieņa, tostarp nāvēssoda, spīdzināšanas vai verdzības aizliegums	17	17	12	12	21	19	12	11	17	15	19	16	19	18	8	12	15	12	18	17	18	17	20	13	14	12	21	26
Nacionālās identitātes, kultūru un tradīciju respektēšana ES dalībvalstīs	17	15	30	25	19	11	31	20	23	12	13	25	21	22	22	23	19	21	16	19	20	19	22	21	17	26	15	11
Pārvietošanās brīvība	15	15	37	21	17	7	26	28	8	14	11	25	19	8	12	16	13	21	16	7	13	25	6	26	21	28	15	10
Cīņa pret diskrimināciju un minoritāšu aizsardzība	14	19	7	6	11	12	10	17	17	14	14	14	18	15	10	13	16	18	24	18	16	12	22	11	8	14	10	10
Solidaritāte starp ES un pasaules nabadzīgajām valstīm	13	12	14	9	10	11	7	10	21	16	13	19	13	17	10	12	17	14	17	9	13	11	22	19	12	10	5	12
Reliģijas un ticības brīvība	8	10	9	4	7	4	11	11	5	5	11	9	9	6	5	6	6	7	13	9	9	11	5	15	7	17	5	4
Tiesības meklēt patvērumu vajāšanas dēļ	5	5	4	1	6	4	5	8	3	5	6	4	5	3	3	7	8	7	8	5	9	8	5	8	2	4	4	8

Nezinu,

1 0 1 2 1 0 2 1 0 1 2 0 1 0 3 1 0 1 4 0 1 1 5 2 2 0 0 0

Salīdzinot ar 2022. gada aprīli-maiju, demokrātijas aizsardzības prioritātes noteikšana respondentiem četrās valstīs ir kļuvusi svarīgāka: Malta (35 %, + 8 procentpunkti), Ungārija (41 %, + 4 procentpunkti), Čehija (42 %, + 3 procentpunkti) un Polija (32 %, + 3 procentpunkti). Turpretī demokrātijas prioritātes ir mazāk minētas deviņās dalībvalstīs, jo īpaši Beļģijā (29 %, -8 procentpunkti), Nīderlandē (36 %, -8 procentpunkti), Slovēnijā (23 %, -7 procentpunkti) un Zviedrijā (51 %, -7 procentpunkti). Pārējās 14 valstīs izmaiņas nav notikušas.

Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — demokrātija)

Sociāldemogrāfiskā analīzeir vērsta uz sešām svarīgākajām vērtībām, kuras, pēc pilsoņu domām, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv par prioritāti. Tas liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes domā, ka prioritātēm vajadzētu būt demokrātijai (39 % pret 34 %) un tiesiskumam (27 % pret 20 %), bet pretēja situācija ir vīriešu un sieviešu līdztiesības gadījumā (16 % pret 26 %). Iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 24 gadiem, visticamāk, uzskata, ka prioritātei vajadzētu būt vārda un domas brīvībai (31 %) un vīriešu un sieviešu līdztiesībai (26 %), taču vismazāk ir pieminēt demokrātiju (27 %), solidaritāti starp dalībvalstīm un reģioniem (19 %) vai tiesiskumu (18 %).

Respondenti, kuri pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, drīzāk domā, ka cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē ir vērtība, ko Eiropas Parlaments aizstāv kā prioritāti (33 %), salīdzinot ar tiem, kuri izglītību pabeidza 15 gadu vecumā vai jaunāki (23 %).

Respondenti, kuri uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, visticamāk, nekā tie, kuri uzskata, ka ir slikti teikt, ka Eiropas Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (27 % salīdzinājumā ar 14 %). Atšķirības vērojamas arī attiecībā uz demokrātiju (39 % laba lieta salīdzinājumā ar 27 % slikti) un cilvēktiesību aizsardzību ES un visā pasaulē (31 % pret 24 %).

Visbeidzot, respondenti, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, biežāk nekā respondenti, kuriem ir negatīvs tēls, uzskata, ka prioritāte būtu jāpiešķir demokrātijai (41 % salīdzinājumā ar 31 %) un solidaritātei starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (29 % salīdzinājumā ar 17 %).

Tomēr cilvēki ar negatīvu tēlu (34 %) drīzāk uzskata vārda un domas brīvību par prioritāti nekā tiem, kam ir pozitīvs tēls (24 %).

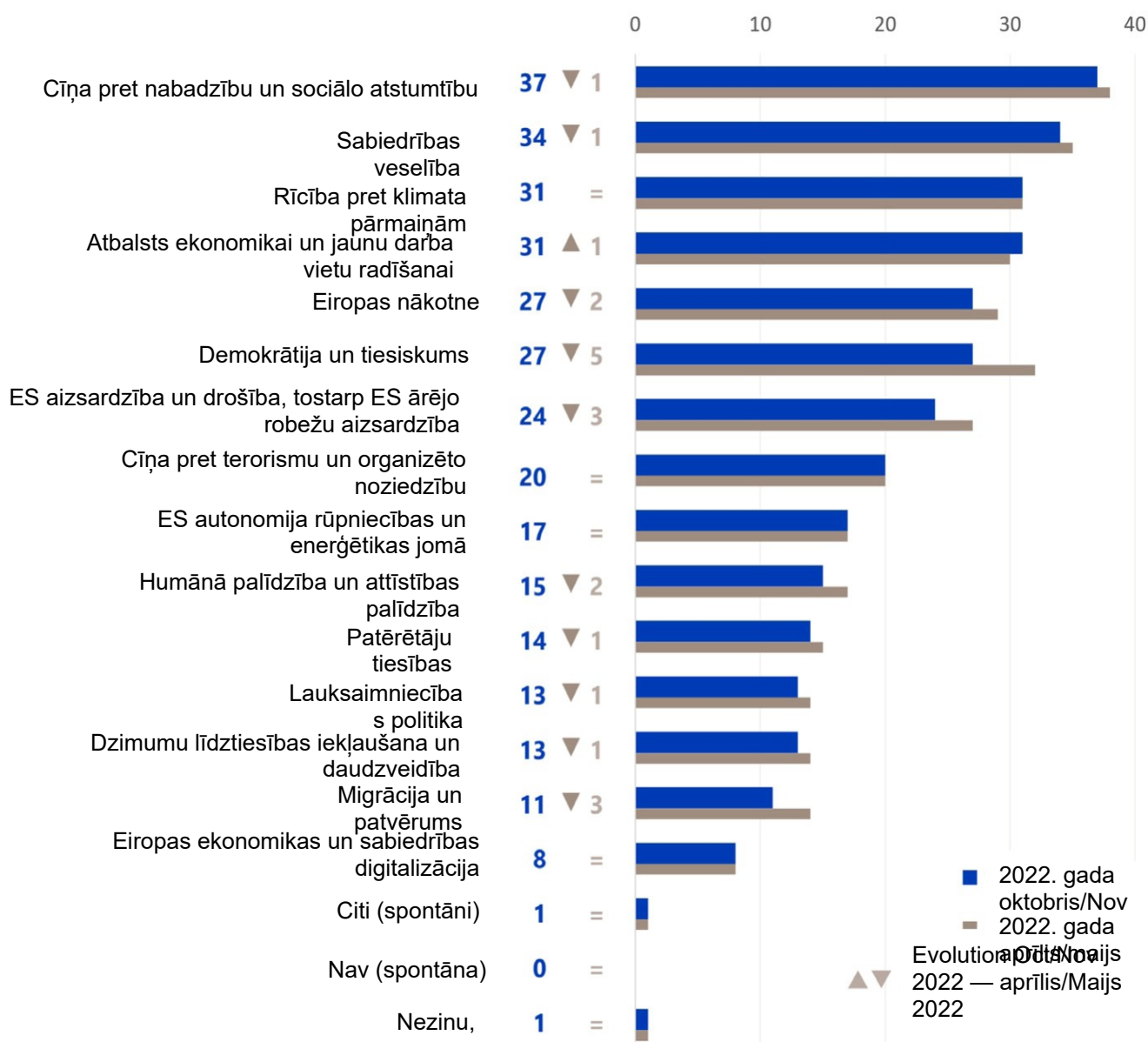
Kuras no turpmāk minētajām vērtībām, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — ES)

	Sieviešu un vīriešu līdztiesība	Solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem	Cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē	Vārda un domas brīvība	Demokrātija	Tiesiskums
ES-27 VALSTIS	21	23	29	28	36	24
Dzimums						
Skatīt visas atsauksmes	16	25	27	30	39	27
Sievīšķā sievietē	26	22	30	26	34	20
Skatīt visas viesnīcas vietā						
15–24	26	19	30	31	27	18
25–39	22	23	30	29	35	23
40–54	20	24	30	28	37	24
55+	20	25	27	27	39	25
Izglītība (nobeigums)						
15—	23	21	23	27	36	22
16–19	21	24	27	29	35	24
20+	19	25	33	28	39	26
Joprojām studē	24	18	32	31	28	18
Eiropas Parlamenta tēls						
Pozitīvas atsauksmes	19	29	31	24	41	27
Neitrāls neitrāls	23	22	28	29	34	22
Negatīvas blakusparādības	20	17	26	34	31	24
Atzinums par valsts dalību ES						
Laba lieta	21	27	31	26	39	25
Slikta lieta	20	14	24	33	27	21
Ne laba lieta, ne slikta lieta	22	20	26	32	32	22

Iedzīvotāji uzskata, ka cīņai pret **nabadzību un sociālo atstumtību** (37 %, -1 procentpunkts kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) **vajadzētu būt Eiropas Parlamenta galvenajai prioritātei**, kam seko sabiedrības veselība (34 %, -1 procentpunkts), rīcība pret klimata pārmaiņām (31 %, bez izmaiņām) un atbalsts ekonomikai un jaunu darbvietu radīšanai (31 %, + 1 procentpunkts). Vismaz viens no pieciem uzskata, ka prioritātei vajadzētu būt demokrātijai un tiesiskumam (27 %, -5 procentpunkti), Eiropas nākotnei (27 %, -2 procentpunkti), ES aizsardzībai un drošībai, tostarp ES ārējo robežu aizsardzībai (24 %, -3 procentpunkti) un cīņai pret terorismu un organizēto noziedzību (20 %, bez izmaiņām).

Vienīgās ievērojamās izmaiņas kopš 2022. gada aprīļa-maija ir tādas proporcijas samazināšanās, kurā kā prioritāra vērtība minēta demokrātija un tiesiskums (27 %, -5 procentpunkti).

**Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā?
Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (% — ES27)**

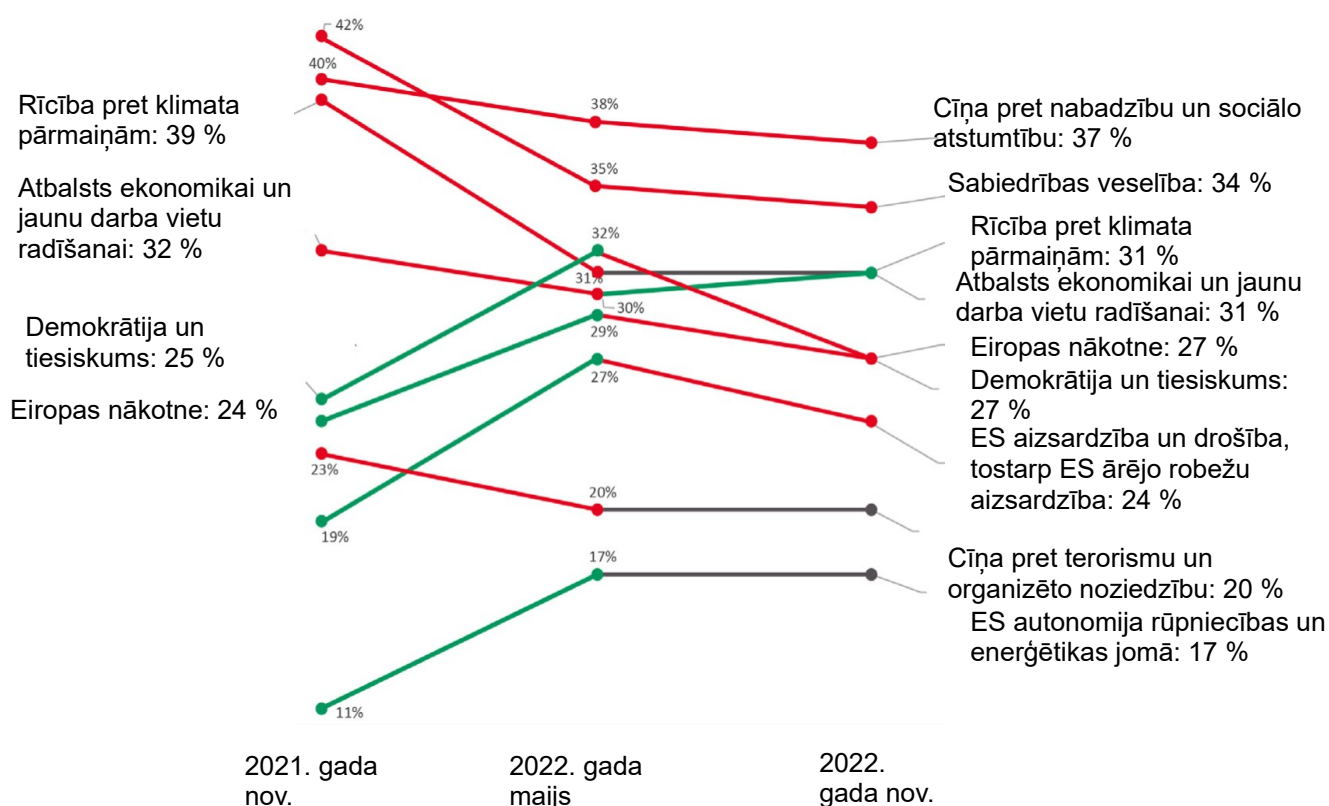

Ir arī interesanti salīdzināt pilsoņu prioritātes pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā, ar situāciju tikai trīs mēnešus pirms kara, un pašreizējo viedokli pēc deviņiem mēnešiem kopš konflikta sākuma: Sabiedrības veselības jautājums ir pastāvīgi samazinājies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Lai gan nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai ir tendence samazināties, atbalsts ekonomikai un jaunu darba vietu radīšana ir palielinājusies kā viena no iedzīvotāju prioritātēm.

Kopumā lielākā daļa prioritāšu pēc kara sākuma ir būtiski mainījušās, bet tagad zināmā mērā ir atgriezušās pirmskara līmenī. Tas attiecas uz Eiropas nākotni, demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ES aizsardzību un drošību.

Iebrukuma sākumācitu prioritāšu popularitātes ziņā ievērojami palielinājās vai samazinājās, un kopš tā laika tās ir saglabājušās tādā pašā līmenī. Tas ietver rīcību pret klimata pārmaiņām (-9 procentpunkti, tad stabila), cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību (-3 procentpunkti, tad stabila), kā arī ES autonomiju rūpniecības un enerģētikas jomā (+ 6 procentpunkti, tad stabila).

Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (% — ES27)

Eiropas Parlamenta risināmie prioritārie jautājumi ES ievērojami atšķiras. Septiņās valstīs respondenti visvairāk vēlas, lai cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību būtu prioritāte. Piecās valstīs respondenti visvairāk vēlas, lai sabiedrības veselība būtu prioritāra. Rīcība pret klimata pārmaiņām ir galvenā prioritāte sešās valstīs, savukārt piecās dalībvalstīs prioritāte ir atbalsts ekonomikai un jaunu darbvieta radīšana (augstāk nekā 2022. gada aprīlī-maijā, kur tā bija galvenā prioritāte tikai Grieķijā).

Vācijā un Somijā galvenā prioritāte ir demokrātija un tiesiskums, savukārt Polijā ES aizsardzība un drošība ir galvenā prioritāte. Čehijas augstākā prioritāte ir ES autonomija rūpniecības un enerģētikas jomā.

Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību ir viens no trim visvairāk minētajiem tematiem 21 valstī, un ES īpatsvars svārstās no 59 % Portugālē, 58 % Grieķijā un 50 % Lietuvā līdz 25 % Maltā, 26 % Somijā un 27 % Igaunijā.

Sabiedrības veselība 17 valstīs ierindojas trīs galvenajos tematos. Visbiežāk tas ir minēts Kiprā (53 %), Spānijā (49 %), Portugālē un Grieķijā (abās 44 %), bet mazāk nekā vienā piektdaļā Vācijā, Zviedrijā (abās 17 %) un Čehijā (18 %).

To respondentu īpatsvars, kuri min **rīcību pret klimata pārmaiņām**, ir vislielākais Zviedrijā (55 %), Nīderlandē (52 %) un Dānijā (47 %), bet viszemākais — Latvijā (9 %), Igaunijā un Bulgārijā (abās 10 %).

Atbalsts ekonomikai un jaunu darbvietu radīšanai ir prioritāte 55 % Grieķijā, 49 % Portugālē un 48 % Lietuvā salīdzinājumā ar 15 % Nīderlandē, 16 % Zviedrijā un 18 % Dānijā.

Somijā (42 %) un Vācijā (41 %) demokrātija un **tiesiskums** tiek uzskatīts par Eiropas Parlamenta prioritāro tematu. To min arī 44 % Zviedrijā, savukārt respondenti vismazāk izvēlas šo prioritāti Portugālē (12 %) un Lietuvā (13 %).

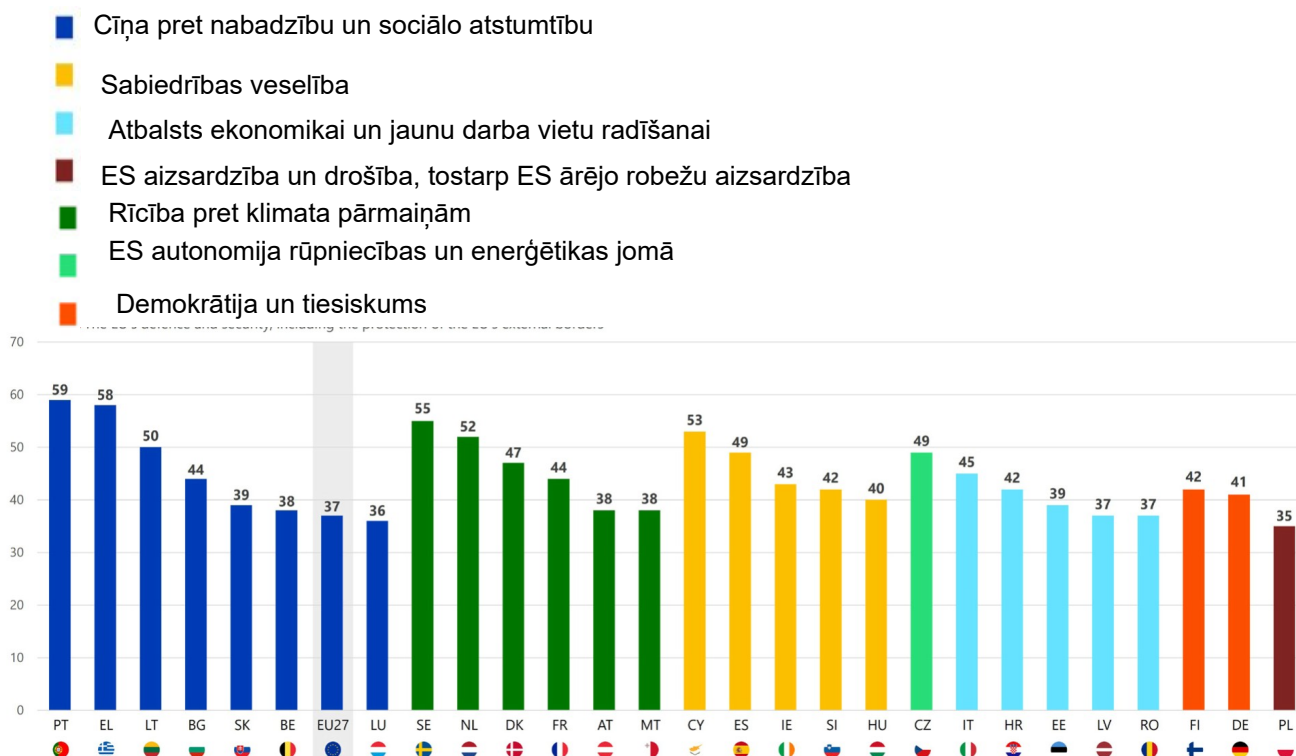
Eiropas nākotne visbiežāk minēta Čehijā (38 %), Vācijā (36 %) un Somijā (35 %). Skalas otrā galā tas ir minēts par 12 % Kiprā un 17 % Portugālē.

To respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka prioritārais temats ir **ES aizsardzība un drošība**, svārstās no 44 % Lietuvā, 42 % Čehijā un 40 % Somijā līdz 11 % Portugālē un 12 % Francijā.

ES autonomija rūpniecības un enerģētikas jomā Čehijā tiek uzskatīta par galveno prioritāti (49 %), un Igaunijā to izvēlas arī 30 %.

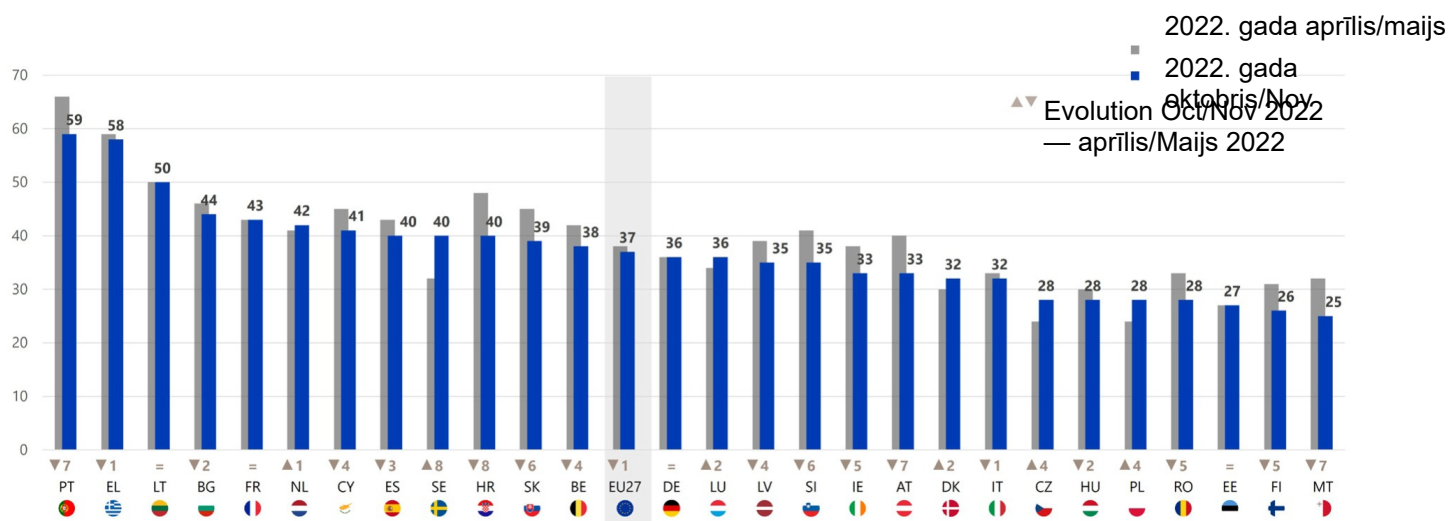
Neviens no pārējiem tematiem nav ierindots pirmajā vietā nevienā valstī. Tomēr ir vērts atzīmēt, ka respondenti Zviedrijā (38 %) daudz biežāk nekā citās valstīs minēja **cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību**, savukārt Maltas iedzīvotāji, visticamāk, noteiks **patērētāju tiesības** (34 %). Respondenti Slovākijā biežāk nekā citās valstīs par prioritāti izvirza lauksaimniecības politiku (30 %), savukārt liela daļa Zviedrijas respondentu min **dzimumu līdztiesību, iekļaušanu un daudzveidību** (32 %). **Migrācija un patvērums** Kiprā (32 %) tiek izvēlēts daudz biežāk nekā citās valstīs.

Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (%) — visvairāk pieminētā atbilde pa valstīm)

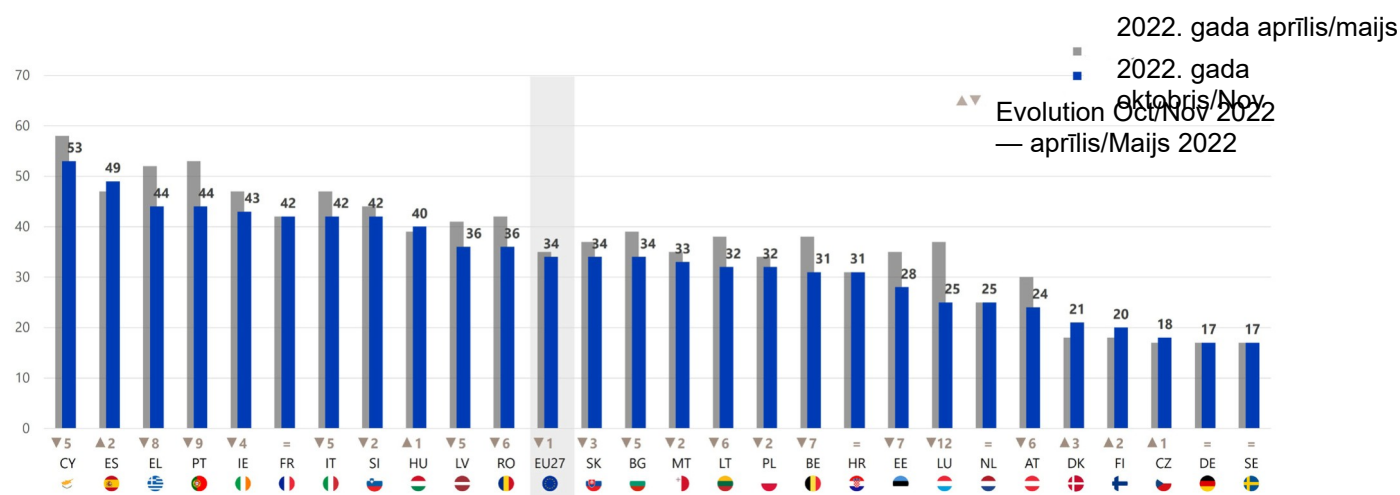
13 valstīs respondenti ir mazāk ticami, ka cīņa pret **nabadzību un sociālo atstumtību** būtu jārisina kā prioritāte nekā 2022. gada aprīlī-maijā. Vislielākais samazinājums vērojams Horvātijā (40 %, -8 procentpunkti), Portugālē (59 %, -7 procentpunkti), Austrijā (33 %, -7 procentpunkti) un Maltā (25 %, -7 procentpunkti). Pieaugums ir vērojams trijās valstīs: Zviedrijā (40 %, + 8 procentpunkti), Polijā (28 %, + 4 procentpunkti) un Čehijā (28 %, + 4 procentpunkti). Pārējās 11 valstīs skaitļi paliek nemainīgi.

**Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā?
Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (%) — cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību)**

Salīdzinot ar 2022. gada aprīli un maiju, 14 dalībvalstīs respondenti uzskata, ka **sabiedrības veselība** būtu jārisina prioritārā kārtā. Lielākais samazinājums ir vērojams Luksemburgā (25 %, - 12 procentpunkti), Portugālē (44 %, -9 procentpunkti) un Grieķijā (44 %, -8 procentpunkti). Sabiedrības veselība Dānijā ir nedaudz palielinājusies (21 %, + 3 procentpunkti), un pārējās 12 valstīs tās ir palikušas nemainīgas.

Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (%) — sabiedrības veselība)

Sociāldemogrāfiskā analīze koncentrējas uz astoņām galvenajām prioritātēm, ko definējuši respondenti, un parāda, ka dažas no lielākajām atšķirībām ir balstītas uz izglītības līmeņiem. Jo ilgāk respondents palika izglītībā, jo lielāka iespēja, ka Eiropas Parlamentam vajadzētu piešķirt prioritāti demokrātijai un tiesiskumam, rīcībai pret klimata pārmaiņām, Eiropas nākotnei un ES

aizsardzībai un drošībai, un jo mazāk ticams, ka prioritātei vajadzētu būt sabiedrības veselībai vai cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību.

Līdzīga tendence ir vērojama saistībā ar respondentu finansiālo stāvokli. Jo mazākas ir viņu finansiālās grūtības, jo lielāka iespēja, ka tās piešķirs prioritāti demokrātijai un tiesiskumam, rīcībai pret klimata pārmaiņām, Eiropas nākotnei un ES aizsardzībai un drošībai, un jo mazāk ticams, ka viņi uzskata, ka prioritātei vajadzētu būt cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību vai ekonomikas atbalstam un jaunu darbvietu radīšanai. Tie, kas vairāk uztraucas par nabadzību un sociālo atstumtību, kā arī par dzīves dārdzību, visticamāk, vēlēšies, lai EP būtu svarīgāka loma.

Analīze arī liecina, ka Eiropas Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka cīņa pret nabadzību un sociālo iekļaušanu (40 % salīdzinājumā ar 34 %) un sabiedrības veselību (37 % pret 30 %). Vīrieši biežāk nekā sievietes vēlas noteikt prioritāti demokrātijai un tiesiskumam (29 % pret 24 %).

Galvenās atšķirības atkarībā no vecuma ir tas, ka gados jaunāki respondenti biežāk nekā vecāka gadagājuma cilvēki min rīcību pret klimata pārmaiņām, savukārt vecāka gadagājuma respondenti biežāk min sabiedrības veselību, ES aizsardzību un drošību, kā arī cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību.

Respondenti, kuri uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, drīzāk vēlas, lai pasākumi pret klimata pārmaiņām tiktu risināti kā prioritāte (37 % pret 18 % no tiem, kas uzskata, ka dalība ES ir slikta lieta), un to pašu var redzēt attiecībā uz Eiropas nākotni (31 % pret 18 %). Cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību biežāk min tie, kas uzskata, ka dalība ES ir slikta lieta (24 % un 18 % no tiem, kas uzskata, ka tā ir laba lieta).

Visbeidzot, respondenti ar pozitīvu Eiropas Parlamenta viedokli biežāk nekā respondenti ar negatīvu viedokli uzskata, ka Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka demokrātija un tiesiskums (31 % pret 23 %), pasākumi pret klimata pārmaiņām (38 % salīdzinājumā ar 22 %) un Eiropas nākotne (32 % pret 22 %). Tie, kas prioritāti piešķir demokrātijai un tiesiskumam, arī biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma.

Kuru no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos prioritārā kārtā izskatīt Eiropas Parlamentā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 atbildes) (% — ES)

	Sabiedrības veselība	Rīcība pret klimata pārmaiņām	Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību	Atbalsts ekonomikai un jaunu darbvietu radīšanai	Eiropas nākotne	Cīņa pret terorismu un organizēto noziedzību	Demokrātija un tiesiskums	ES aizsardzība un drošība, tostarp ES ārējo robežu aizsardzība
ES-27 VALSTIS	34	31	37	31	27	20	27	24
Dzimums								
Skatīt visas atsauksmes	30	31	34	31	29	19	29	25
Sievišķā sieviete	37	32	40	30	26	20	24	22
Skatīt visas vienasvietā								
15–24	30	40	34	32	31	14	24	19
25–39	33	33	36	32	29	17	28	21
40–54	33	30	38	34	25	20	26	24
55+	36	29	38	28	26	22	27	26
Izglītība (nobeigums)								

15—	44	24	43	32	22	21	20	18
16—19	35	27	36	34	28	20	26	25
20+	29	38	36	27	28	20	30	26
Joprojām studē	29	43	37	30	30	14	26	17

Grūtības apmaksāt rēķinus

Lielākā daļa laika	36	21	46	35	19	20	22	17
Laiku pa laikam	37	27	39	35	26	18	23	20
Gandrīz nekad/nekad	31	35	34	28	29	20	29	26

Eiropas Parlamenta tēls

Pozitīvas atsauksmes	30	38	35	32	32	17	31	27
Neitrāls neitrāls	36	30	37	31	26	20	25	22
Negatīvas blakusparādības	34	22	39	29	22	23	23	22

Atzinums par valsts dalību ES

Labā lieta	31	37	37	31	31	18	29	26
Slikta lieta	31	18	34	29	18	24	22	20
Ne laba lieta, ne slikta lieta	39	25	37	32	23	21	23	21

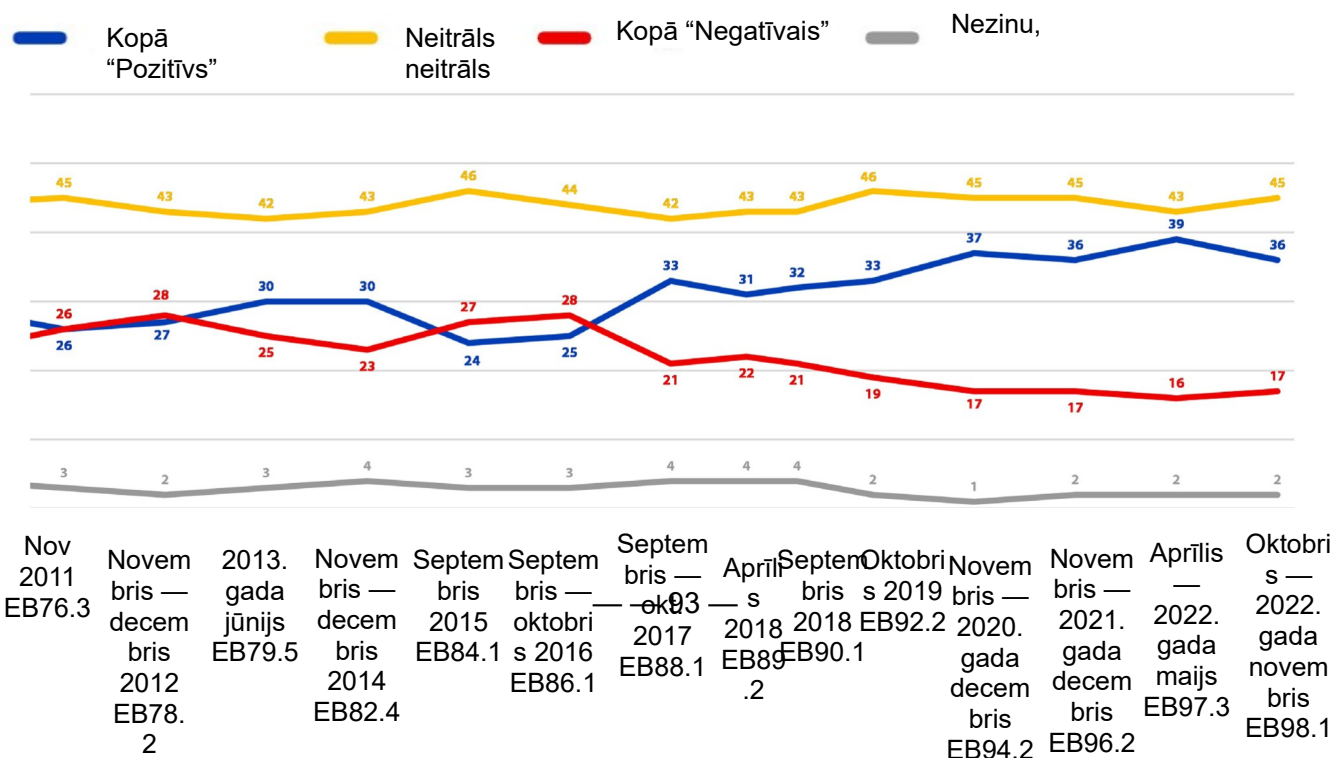
Eiropas Parlamenta loma

Vairāk svarīgi	33	35	37	31	30	19	29	23
Mazāk svarīgi	32	24	35	31	24	22	25	24
Nav izmaiņu	34	32	38	35	27	21	24	28

Iedzīvotājiem ir divreiz lielāka iespēja, ka viņiem būs pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu, lai viņiem būtu negatīvs tēls. Vairāk nekā trešdaļai iedzīvotāju (36 %, -3 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls. Mazāk nekā katrs piektais (17 %, + 1 procentpunkts) ir negatīvs attēls, bet 45 % (+ 2 procentpunkti) saka, ka viņu attēls ir neitrāls.

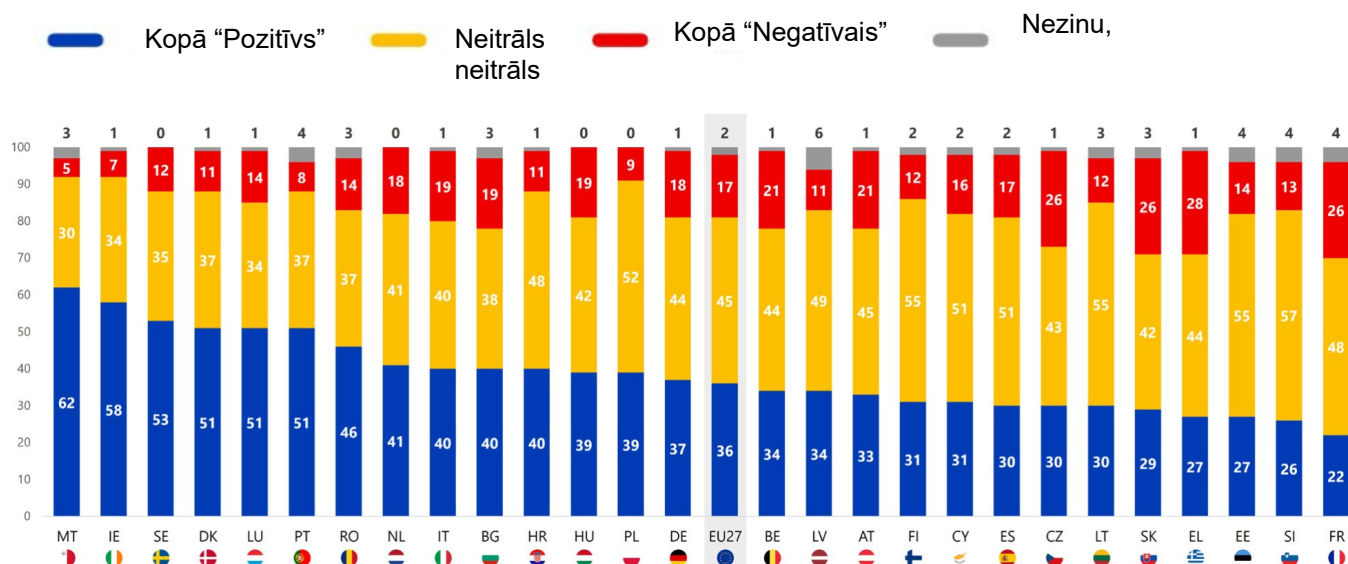
Izmaiņas kopš pēdējās aptaujas ir mainījušas pozitīvās pārmaiņas, kas bija vērojamas laikposmā

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (% — ES)

Kopumā neitrāls skatījums dominē 17 valstīs, bet pozitīvais tēls ir visizplatītākais risinājums astoņās valstīs. Itālijā un Nīderlandē viedoklis ir dažāds (ar vienādu pozitīvo un neitrālo atbilžu īpatsvaru).

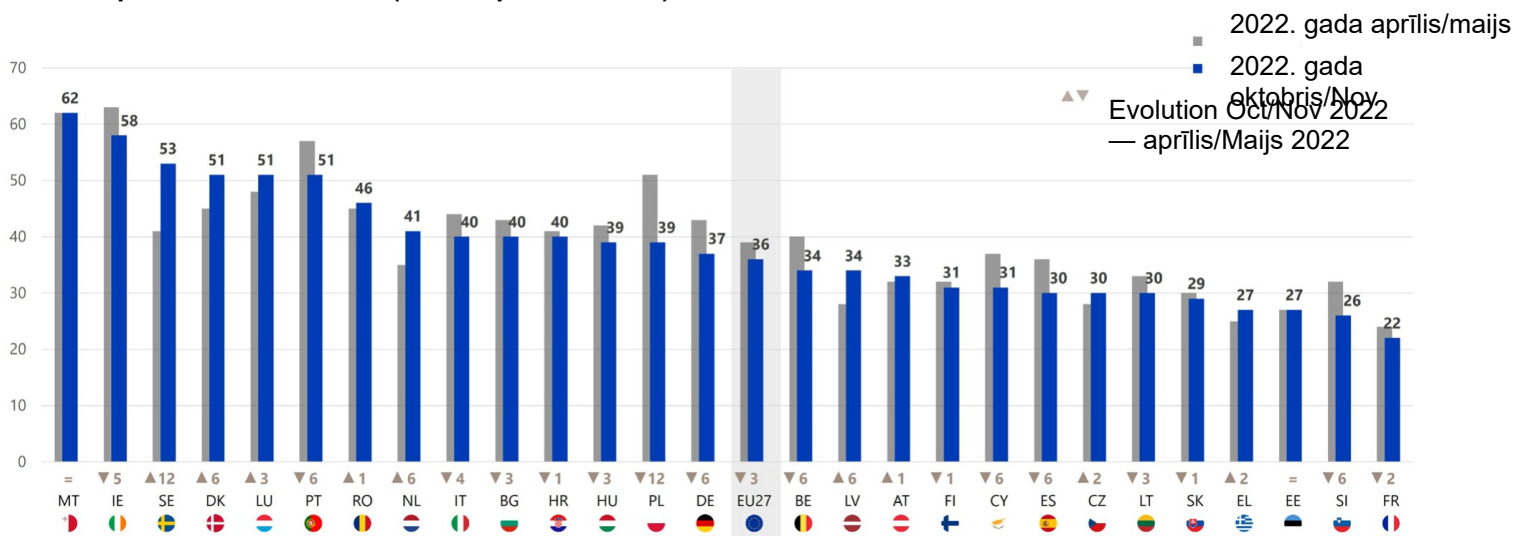
Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (%)

Piecās valstīs respondentiem, visticamāk, būs pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu nekā 2021. gada novembrī-decembrī, un lielākais pieaugums tika novērots Zviedrijā (53 %, + 12 procentpunkti). Rādītājs ar pozitīvu tēlu ir samazinājies 12 valstīs, jo īpaši Polijā (39 %, -12 procentpunkti), un atlikušajās 10 valstīs tā ir saglabājusies stabila.

Šo izmaiņu rezultātā pozitīvais viedoklis tagad ir mazākuma viedoklis Francijā.

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (% — kopā "Pozitīvs")

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina par acīmredzamām atšķirībām pēc izglītības līmeņa un finansiālā stāvokļa. Respondentiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem, ir pozitīvāks viedoklis par Eiropas Parlamentu nekā tie, kuri pabeidza izglītību vecumā no 15 gadiem (42 % salīdzinājumā ar 27 %). Respondentiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, ir lielāka iespēja, ka viņiem ir pozitīvs viedoklis nekā tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (40 % salīdzinājumā ar 23 %).

Procentuālais īpatsvars, kam ir pozitīvs Eiropas Parlamenta viedoklis, atbilst katrai vecuma grupai, lai gan gados vecākiem respondentiem, visticamāk, būs negatīvs viedoklis (20 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem salīdzinājumā ar 10 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem). Pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls ir plašāks vadītāju vidū (49 %), jo īpaši salīdzinājumā ar mājkalpotājiem (24 %), fiziska darba strādniekiem (28 %) un bezdarbniekiem (28 %).

ES pilsoņiem, kuri seko Eiropas politikai (47 %), arī ir lielāka iespēja, ka viņiem būs pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu nekā tiem, kuri to nedara (22 %).

Analīze arī parāda, ka respondentiem ar pozitīvu ES tēlu, visticamāk, būs arī pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls (65 % salīdzinājumā ar 4 % respondentiem ar negatīvu ES tēlu). Turklāt iedzīvotājiem, kuri domā, ka lietas Eiropas Savienībā virzās pareizajā virzienā (61 %), visticamāk, būs pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls nekā tiem, kuri domā, ka lietas virzās nepareizā virzienā (21 %).

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (% — ES)

	Kopā "Pozitīvs"	Neitrāls neitrāls	Kopā "Negatīvais"	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	36	45	17	2
Skatīt visas vietas vietā				
15–24	36	50	10	4
25–39	36	46	17	1
40–54	36	44	19	1

55+	35	43	20	2
Izglītība (nobeigums)				
15—	27	46	23	4
16—19	33	45	21	1
20+	42	41	16	1
Joprojām studē	40	50	7	3
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	41	35	23	1
Projektu vadītāji	49	39	12	0
Citas baltas apkakles	40	44	15	1
Strādnieki ar rokām	28	49	21	2
Mājas cilvēki	24	52	21	3
Bezdarbnieki	28	48	20	4
Pensionēts	35	43	20	2
Studējošie studenti	40	50	7	3
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	23	42	32	3
Laiku pa laikam	32	48	18	2
Gandrīz nekad/nekad	40	43	16	1
ES tēls				
Kopā "Pozitīvs"	65	30	4	1
Neitrāls neitrāls	12	72	14	2
Kopā "Negatīvais"	4	23	72	1
Lietas Eiropas Savienībā notiek...				
Pareizais virziens	61	34	4	1
Nepareizs virziens	21	49	29	1
Neviena no tām nav	39	50	9	2
Sekoņiet Eiropas politikai				
Sekot līdzī	47	37	16	0
Nesekoņiet	22	54	21	3

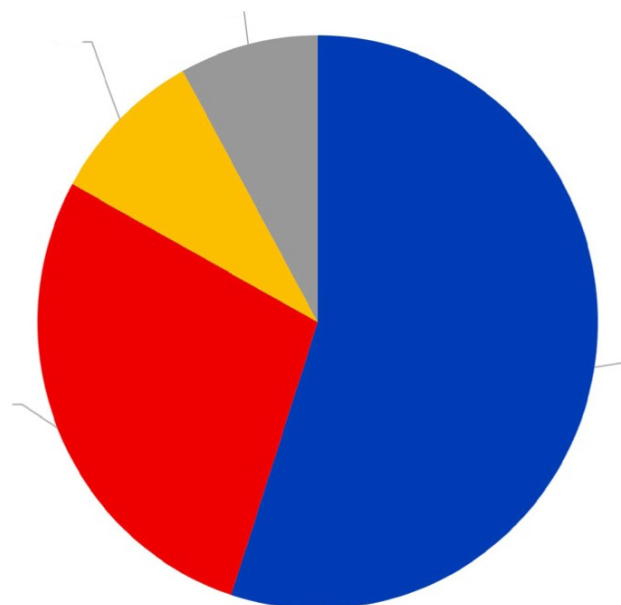
Plaši tiek pausts atbalsts tam, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme. Vairāk nekā puse iedzīvotāju (55 %, -3 procentpunkti kopš 2021. gada novembra līdz decembrim) vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme, savukārt 28 % (+ 1 procentpunkts) vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu mazāk svarīga loma.

QA4 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (% — ES27)

**Nav izmaiņu/Kā tas ir tagad
(spontāna)
9 (+ 1)**

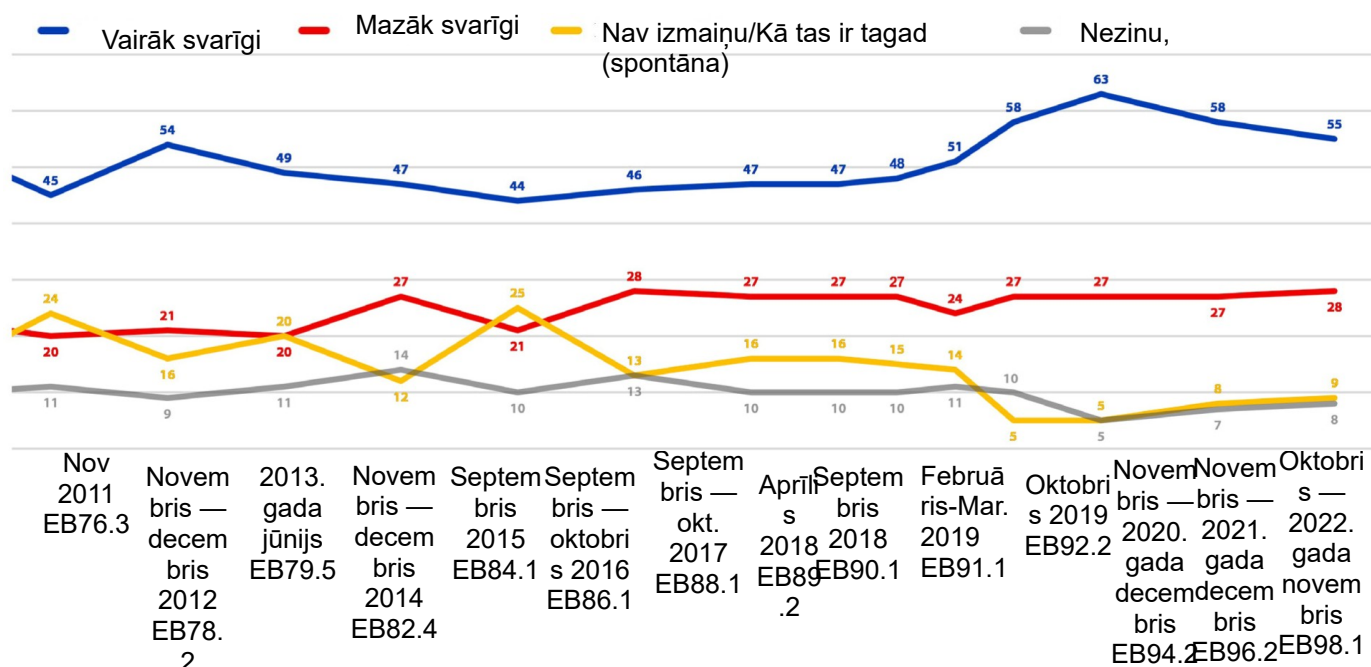
**Mazāk svarīgi
28 (+ 1)**

**Vairāk svarīgi
55 (-3)**

*(2022. gada
oktobris/novembris — 2021.
gada novembris/decembris)*

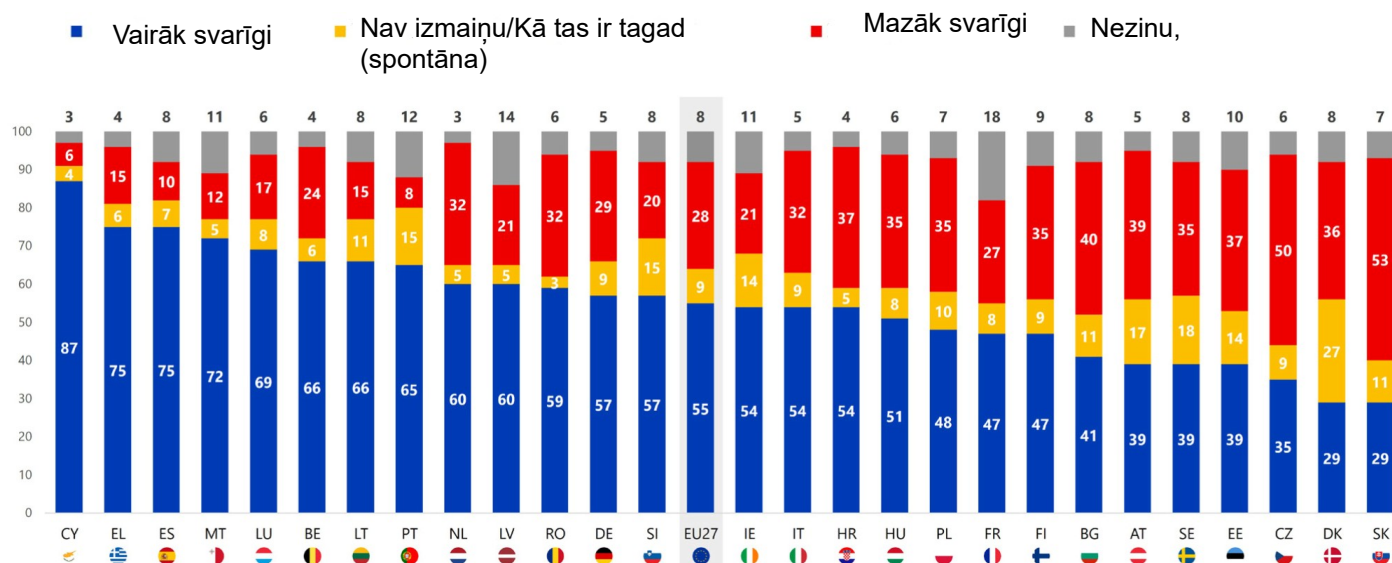
Vēlme pēc svarīgākas Eiropas Parlamenta lomas pēdējā gada laikā ir samazinājusies (-3 procentpunkti kopš 2021. gada novembra līdz decembrim), un tas turpina pakāpeniski negatīvas pārmaiņas kopš 2020. gada novembra līdz decembrim. Tomēr ilgtermiņa tendence ir pozitīva, jo pašreizējie reitingi joprojām ir augstāki nekā lielākā daļa apsekojumu pirms 2019. gada.

QA4 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (% — ES)

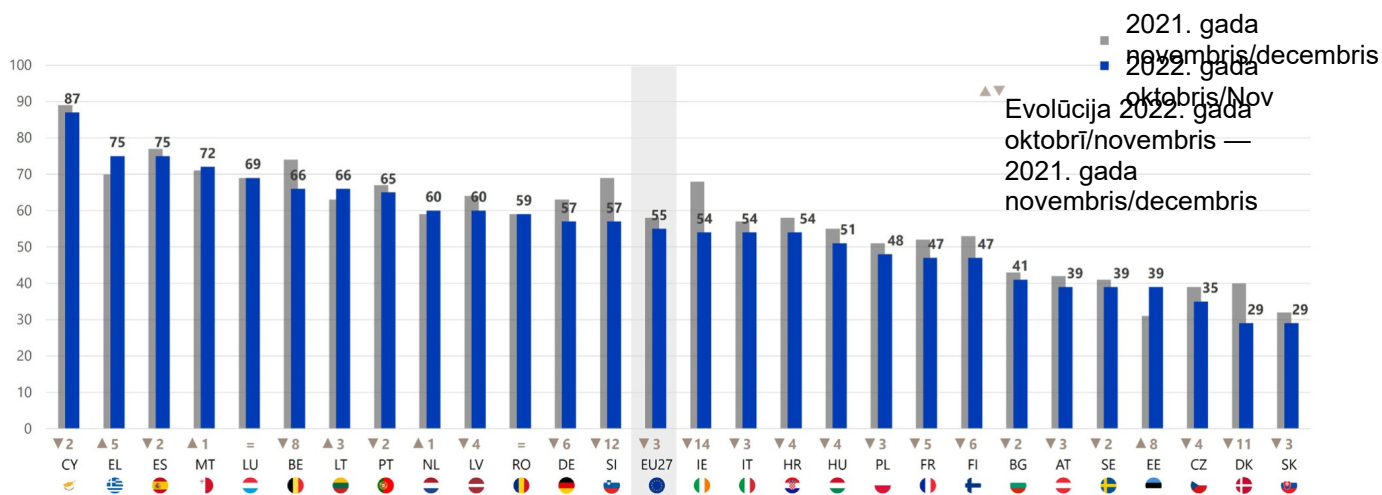
Vēlme pēc nozīmīgākas lomas Eiropas Parlamentam ir vērojama 23 dalībvalstīs, kurās relatīvs vairākums iedzīvotāju vēlas ietekmīgāku iestādi, sākot no 87 % Kiprā līdz 39 % Igaunijā un Zviedrijā. Trīs valstīs lielākā daļa respondentu vēlētos, lai Eiropas Parlamentam nākotnē būtu mazāk svarīga loma: Slovēnija (par 53 % mazāk svarīga), Čehija (50 %) un Dānija (36 %). Austrijā ir vienāds līdzsvars starp tiem, kas vēlas vairāk vai mazāk svarīgu lomu (abas 39 %).

Ir lietderīgi salīdzināt atbildes uz šo jautājumu par Eiropas Parlamenta lomu ar atbildēm uz tā vispārējo tēlu pilsoņu vidū. Plašais vēstījums visā ES ir tāds, ka tie, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, daudz biežāk vēlas, lai tam būtu lielāka nozīme. Ņemot vērā attiecības starp šiem diviem viedokļiem, tie, kuriem ir negatīvs iestādes tēls, visticamāk, vēlēšies, lai tai būtu mazāk svarīga loma. Tajā pašā laikā atsevišķas situācijas var atrast valstu līmenī, piemēram, Grieķijā, kur Eiropas Parlamenta tēls nav īpaši augsts, lai gan respondenti vēlētos, lai tam būtu svarīgāka loma. Turpretī Dānijā un Zviedrijā vispārējais tēls ir pozitīvs, taču tas ir zem vidējā līmeņa, jo vēlas redzēt nozīmīgāku lomu.

QA4 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (%)

QA4 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (% — svarīgāks)

Salīdzinājumā ar 2021. gada novembri un decembri atbalsts svarīgākai Eiropas Parlamenta lomai ir palielinājies par vismaz trim procentpunktiem trijās valstīs: Igaunija (39 %, + 8 procentpunkti), Grieķija (75 %, + 5 procentpunkti) un Lietuva (66 %, + 3 procentpunkti). Kopš 2021. gada novembra līdz decembrim atbalsts Eiropas Parlamenta svarīgākai lomai ir samazinājies 15

dalībvalstīs. Visbūtiskākais samazinājums ir vērojams Īrijā (54 %, -14 procentpunkti), Slovēnijā (57 %, -12 procentpunkti) un Dānijā (29 %, -11 procentpunkti).

No sociāldemogrāfiskā viedokļa jaunākie respondenti biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka loma (58 % 15–24 gadus vecu jauniešu salīdzinājumā ar 53 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem), bet mazāka daļa vēlas mazāk nozīmīgu lomu (20 % salīdzinājumā ar 30 %).

Turklāt izglītotāki respondenti, tāpat kā vadītāji (64 %) un studenti (61 % no tiem, kas pametuši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki), pauž lielāku vēlmi pēc svarīgākas lomas Eiropas Parlamentam (61 %). Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus, arī biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka loma (57 % salīdzinājumā ar 48 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika).

Kā minēts iepriekš valstu analīzē, pastāv saikne starp respondentu vispārējo tēlu par Eiropas Parlamentu un vēlmi ieņemt nozīmīgāku lomu. Kopumā gandrīz astoņi no desmit no tiem, kuriem ir pozitīvs iestādes tēls, vēlas, lai tai būtu svarīgāka loma (78 %), salīdzinot ar aptuveni trim no desmit personām ar negatīvu tēlu (29 %).

QA4 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (% — ES)

	Vairāk svarīgi	Mazāk svarīgi	Nav izmaiņu/Kā tas ir tagad (spontāna)	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	55	28	9	8
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	58	20	10	12
25–39	56	28	9	7
40–54	55	30	8	7
55+	53	30	9	8
Izglītība (nobeigums)				
15—	51	28	8	13
16–19	51	33	9	7
20+	61	24	9	6
Joprojām studē	61	16	11	12
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	57	28	10	5
Projektu vadītāji	64	22	10	4
Citas baltas apkakles	58	28	8	6
Strādnieki ar rokām	50	34	8	8
Mājas cilvēki	51	27	11	11
Bezdarbnieki	52	29	7	12
Pensionēts	51	31	9	9
Studējošie studenti	61	16	11	12
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	48	34	8	10
Laiku pa laikam	52	32	8	8
Gandrīz nekad/nekad	57	26	10	7
Eiropas Parlamenta tēls				
Pozitīvas atsauksmes	78	9	10	3
Neitrāls neitrāls	48	30	11	11
Negatīvas blakusparādības	29	63	3	5

4.2 ES uztvere

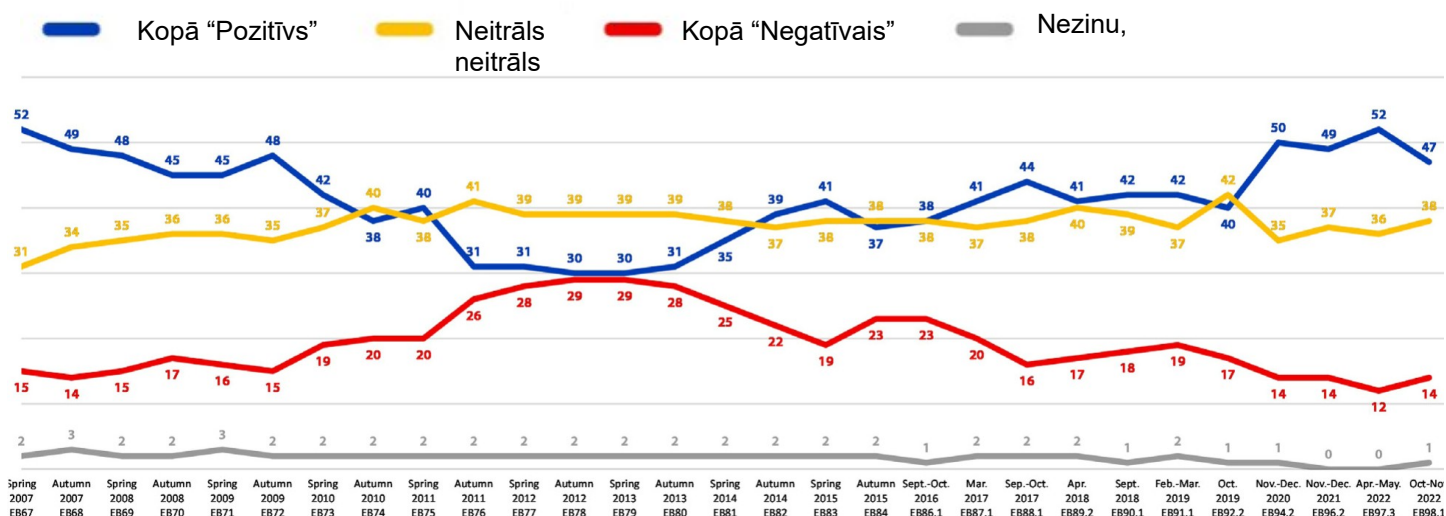
Šajā ziņojuma iedaļā aplūkota attieksme pret ES un tas, kā tā laika gaitā ir mainījusies. Jo īpaši pilsoņi tiek aicināti apsvērt, kā viņi uzskata dalību ES: vai tā ir laba vai slikta lieta un kāpēc.

Tāpat kā attieksme pret Eiropas Parlamentu pēdējā gada laikā ir saglabājusies pozitīva, arī ES tēls saglabā stingru nostāju, un lielākā daļa iedzīvotāju pozitīvi vērtē dalību ES un uzskata to par svarīgu savai valstij.

Šo pozitīvo uzskatu pamatā ir skaidrs priekšstats par ieguvumiem, ko sniedz dalība ES. Trīs galvenās priekšrocības tiek uzskatītas par ES ieguldījumu miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā, dalībvalstu sadarbības uzlabošanā un ekonomikas izaugsmē valsts līmenī.

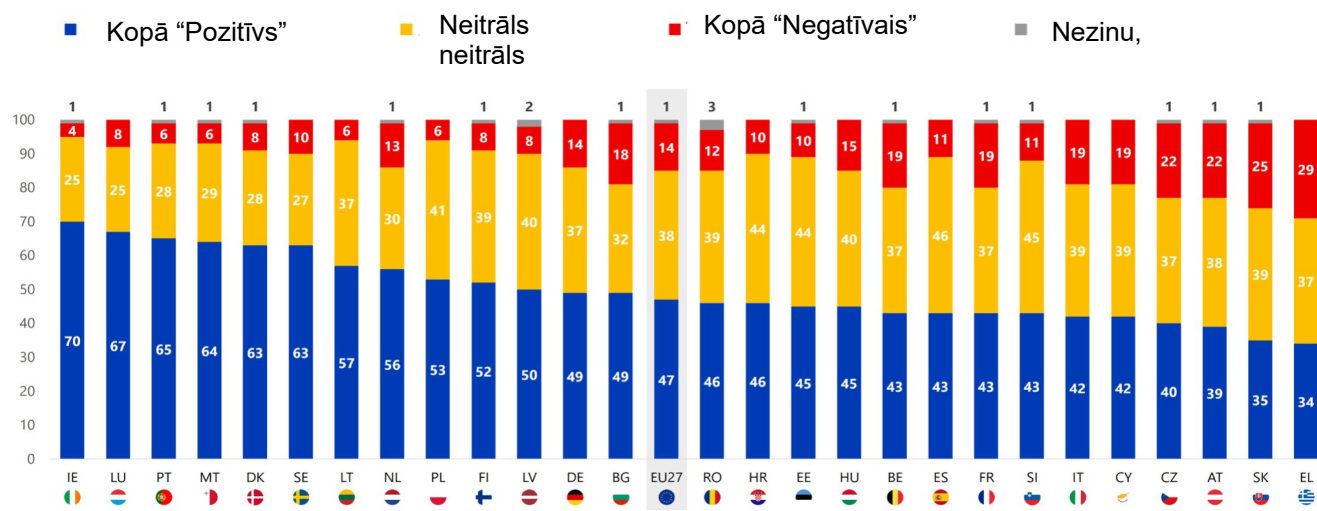
Pēdējo sešu mēnešu laikā **ES tēls** ir kļuvis negatīvāks, 47 % iedzīvotāju apgalvo, ka viņiem ir pozitīvs viedoklis par ES (-5 procentpunkti no 2022. gada aprīļa līdz maijam). Proporcija ar negatīvu viedokli ir 14 % (+ 2 procentpunkti), bet 38 % ir neitrāli (+ 2 procentpunkti). Šīs pārmaiņas ir mainījušas pozitīvās pārmaiņas, kas bija vērojamas laikposmā no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada aprīlim-maijam, lai gan, aplūkojot ilgtermiņa tendences, aina joprojām ir salīdzinoši pozitīva, un atšķirība starp pozitīvajiem un negatīvajiem viedokļiem ir 33 procentpunkti.

D78 Vai kopumā ES uzmundrina jums ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (% — ES)

Katrā ES dalībvalstī pozitīvs ES tēls ir izplatītāks nekā negatīvs tēls, un 23 valstīs visizplatītākā reakcija ir pozitīvs tēls. Slovākijā, Spānijā, Grieķijā un Slovēnijā dominē neitrāls viedoklis.

D78 Vai kopumā ES uzmundrina jums ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (%)

Malta (64 %, + 6 procentpunkti) un Dānija (63 %, + 3 procentpunkti) ir vienīgās valstis, kurās kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir nepārprotami palielinājies ES pozitīvais viedoklis. 15 valstīs respondenti ir mazāk pārliecināti, ka viņiem ir pozitīvs priekšstats par ES, un vislielākais samazinājums vērojams Polijā (53 %, -9 procentpunkti), Slovēnijā (43 %, -9 procentpunkti), Beļģijā (43 %, -8 procentpunkti) un Portugālē (65 %, -8 procentpunkti). Pozitīvais viedoklis pārējās valstīs ir saglabājies relatīvi stabils.

Tomēr salīdzinājumā ar 2021. gada rudeni pieaugums Maltā (+ 12 procentpunkti) un Dānijā (+ 10 procentpunkti) kļūst lielāks, savukārt neto pieaugums ir vērojams arī Slovākijā (+ 5 procentpunkti), Rumānijā, Austrijā un Luksemburgā (+ 4 procentpunkti). Neto samazinājums ir reģistrēts 10 dalībvalstīs, un kopš 2022. gada pavasara novērojami vairāki samazinājumi ir mīkstināti, piemēram, Polijā (-5 procentpunkti) un Portugālē (-2 procentpunkti). Beļģijā atceltais samazinājums (+ 2 procentpunkti). Kopš Krievijas iebrukuma Slovēnija (-9 procentpunkti), Spānija (-6 procentpunkti) un Vācija (-5 procentpunkti) ir valstis ar vislielāko ES pozitīvā tēla neto samazinājumu.

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina par lielām atšķirībām, pamatojoties uz izglītības līmeni, profesiju un finansiālo situāciju. Respondentiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, ir lielāks pozitīvais priekšstats nekā tiem, kuri ir pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāki (57 % pret 35 %). Vadītājiem (61 %) un studentiem (56 %), visticamāk, ir pozitīvs priekšstats par ES, jo īpaši salīdzinājumā ar māsaimniecībām un bezdarbniekiem (abiem 34 %). Analīze arī liecina, ka respondentiem ar vismazākām finansiālām grūtībām, visticamāk, būs pozitīvs tēls (53 %), salīdzinot ar tiem, kuri saskaras ar visgrūtākajām grūtībām (31 %).

Pastāv arī atšķirības pa vecuma grupām, un respondentiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, visticamāk, būs pozitīvs priekšstats par ES (53 % salīdzinājumā ar 45 % respondentu vecumā no 55 gadiem).

Dalībniekiem, kuri seko Eiropas politikai (57 %), visticamāk, būs pozitīvs ES tēls nekā tiem, kuri to nedara (35 %).

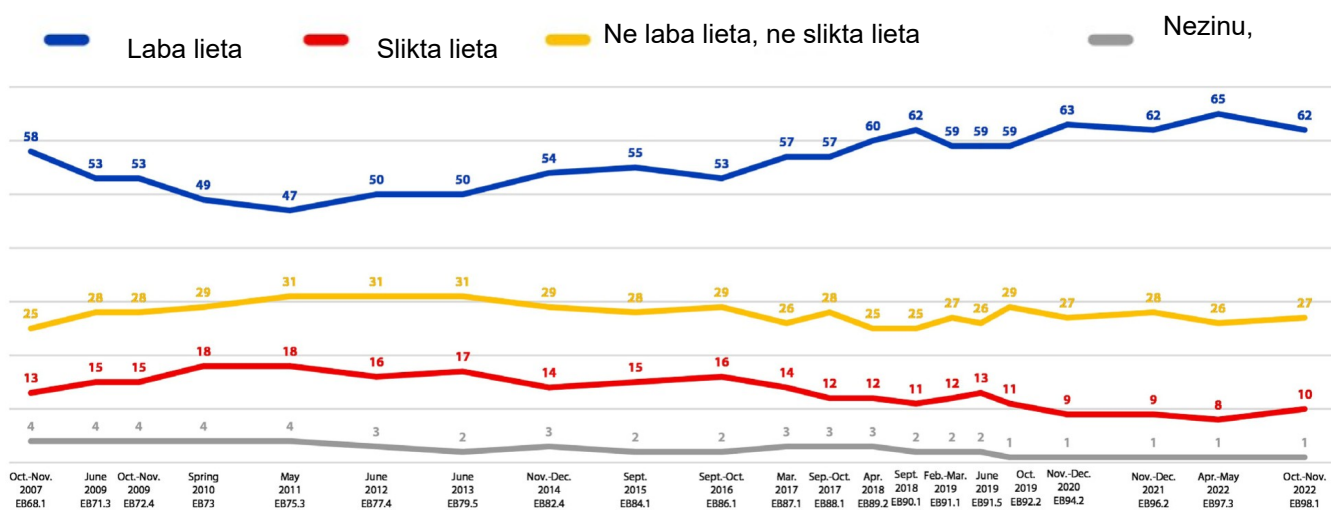
D78 Vai kopumā ES uzmundrina jums ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (% — ES)

	Kopā "Pozitīvs"	Neitrāls neitrāls	Kopā "Negatīvais"	Nezinu,	
ES-27 VALSTIS	47	38	14		1
Skatīt visas viesnīcas vietā					
15–24	53	38	8		1
25–39	48	39	13		0
40–54	46	38	16		0
55+	45	37	17		1
Izglītība (nobeigums)					
15—	35	43	20		2
16–19	42	41	17		0
20+	57	32	11		0
Joprojām studē	56	36	7		1
Sociālprofesionālā kategorija					
Pašnodarbinātas personas	49	33	18		0
Projektu vadītāji	61	29	10		0
Citas baltas apkakles	50	37	13		0
Strādnieki ar rokām	40	44	16		0
Mājas cilvēki	34	46	19		1
Bezdarbnieki	34	45	20		1
Pensionēts	46	37	16		1
Studējošie studenti	56	36	7		1
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielākā daļa laika	31	36	31		2
Laiku pa laikam	39	44	16		1
Gandrīz nekad/nekad	53	35	11		1
Sekoņiet Eiropas politikai					
Sekot līdzī	57	32	11		0
Nesekoņiet	35	46	18		1

Vairāk nekā seši no desmit eiropiešiem (62 %, -3 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) uzskata, ka **viņu valsts dalība ES ir laba lieta**, savukārt katrs desmitais (10 %, + 2 procentpunkti) uzskata, ka dalība ES ir slikta lieta viņu valstij un aptuveni katrs ceturtais (27 %, + 1 procentpunkts) ir neitrāls.

Tāpat kā citos jautājumos, pēdējos sešos mēnešos ir notikušas negatīvas pārmaiņas, un tas ir mainījis pozitīvo tendenci, kas tika novērota laikā no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada aprīlis-maijs. Tomēr, tāpat kā citi pasākumi, pašreizējā situācija joprojām ir pozitīva, aplūkojot ilgtermiņa tendences. Pēdējo gadu rezultāti ir bijuši vieni no vispozitīvākajiem pēdējo 15 gadu laikā.

Vispārīgi runājot, vai jūs domājat, ka (Mūsu VALSTS) dalība ES ir...? (% — ES)

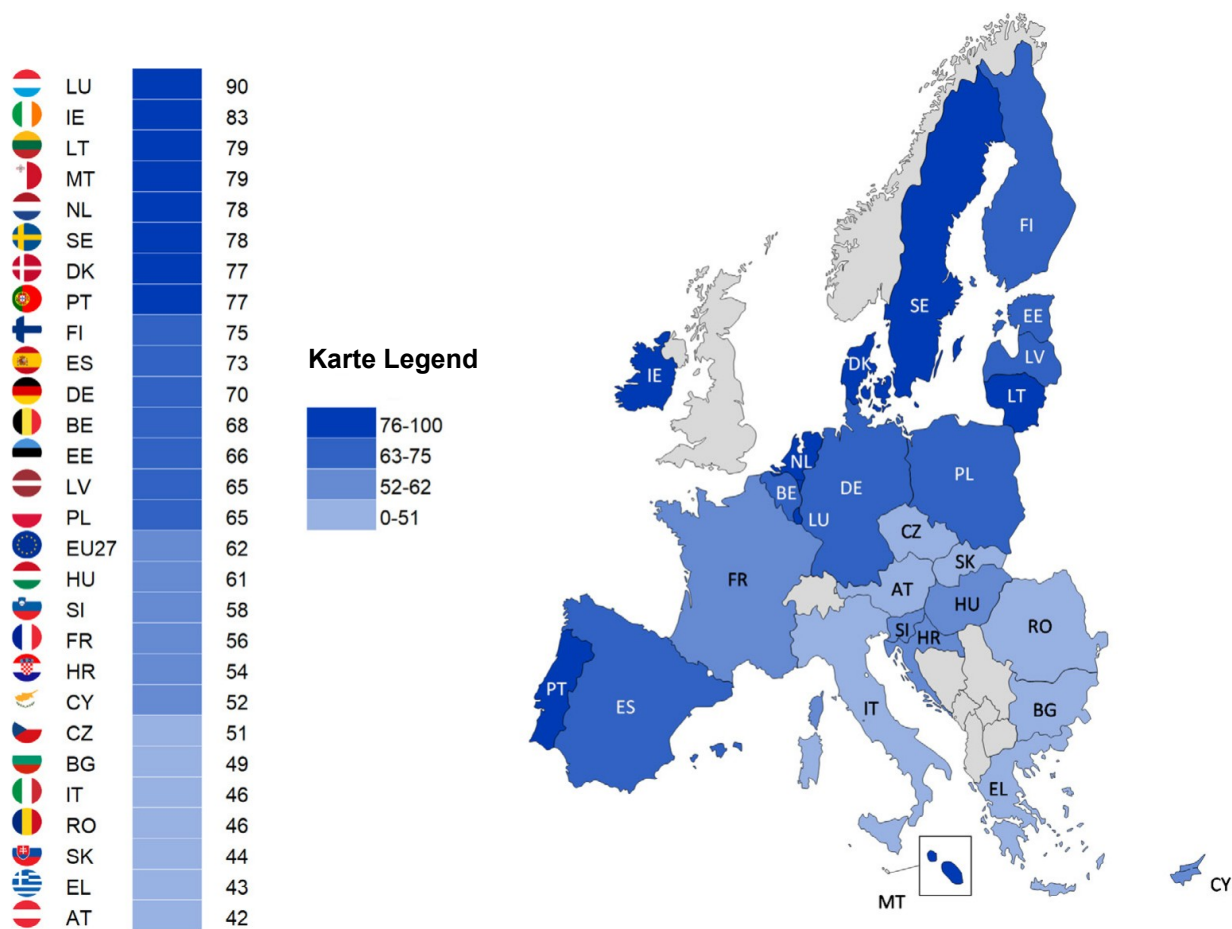

Lai gan tas ir vairākuma viedoklis 25 dalībvalstīs, starp valstīm pastāv ievērojamas atšķirības. Respondenti, visticamāk, uzskata, ka dalība ES ir laba lieta viņu valstij Luksemburgā (90 %), Īrijā (83 %), Lietuvā un Maltā (abās 79 %) salīdzinājumā ar 42 % Austrijā, 43 % Grieķijā un 44 % Slovākijā. Slovākijā un Grieķijā dominējošais viedoklis ir tāds, ka dalība šajās valstīs nav ne laba, ne slikta (attiecīgi 47 % un 44 %).

Rumānija (23 %) un Austrija (20 %) ir vienīgās valstis, kurās vismaz katrs piektais uzskata, ka dalība ES ir slikta viņu valstij.

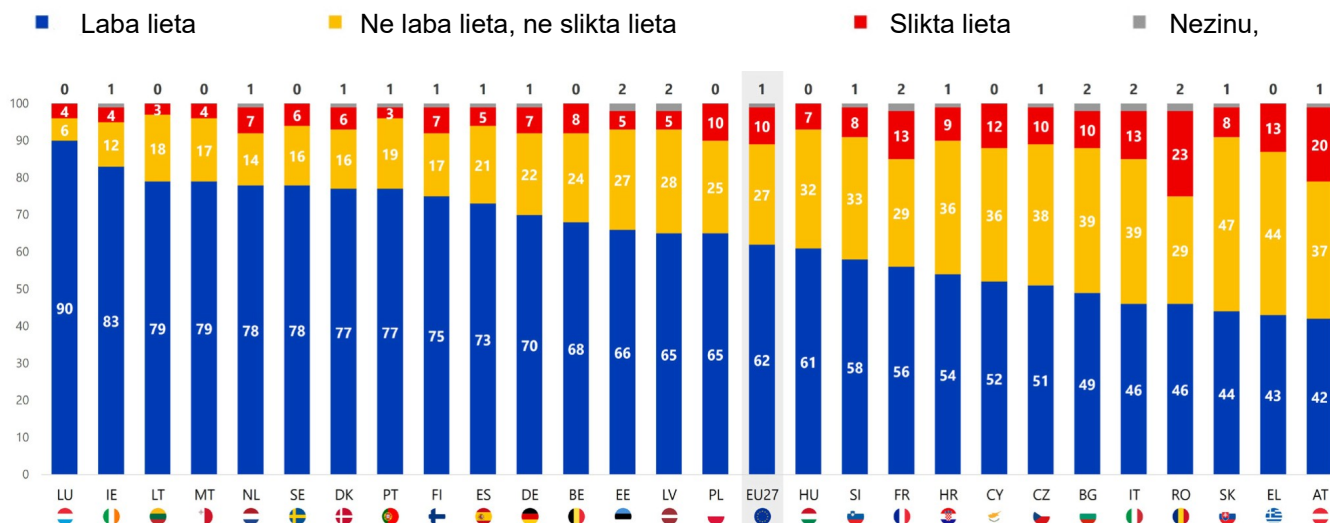
Pozitīvs skatījums uz dalību ES ir visizplatītākais Eiropas ziemeļu un dienvidrietumu reģionos un vismazāk izplatīts Dienvidēiropā un jo īpaši Dienvidaustrumeiropā.

Vispārīgi runājot, vai jūs domājat, ka (Mūsu VALSTS) dalība ES ir...? (% — laba lieta)

Piecās dalībvalstīs kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir pieauguši pozitīvie uzskati par dalību ES, no kuriem lielākais ir Maltā (79 %, + 5 procentpunkti). 13 valstīs respondenti ir mazāk ticami, ka viņu dalība ES ir laba lieta, un vislielākais samazinājums vērojams Igaunijā (66 %, -10 procentpunkti), Slovēnijā (58 %, -9 procentpunkti), Vācijā (70 %, -7 procentpunkti) un Polijā (65 %, -7 procentpunkti). Pozitīvais viedoklis atlikušajās deviņās valstīs ir saglabājies samērā stabils.

Vispārīgi runājot, vai jūs domājat, ka (Mūsu VALSTS) dalība ES ir...? (%)

Kā novērots iepriekšējos gados, pašreizējā sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka gados jaunākie respondenti atbalsta dalību ES. Vislielākais atbalsts ir 15–24 gadu vecuma grupā (68 %), bet zemākais — 55+ grupā (60 %).

Analīze arī liecina, ka tie, kas izglītību palikuši visilgāk (72 %), daudz biežāk domā, ka dalība ES ir laba lieta nekā tie, kas pametuši skolu vecumā no 16 līdz 19 gadiem (55 %) vai 15 gadus veci un jaunāki (51 %). Liels atbalsts ir arī vadītājiem (76 %) un studentiem (73 %), jo īpaši salīdzinājumā ar mājkalpotājiem (48 %).

Atbalsts dalībai ES ir daudz lielāks to cilvēku vidū, kuriem reti/nekad ir grūtības apmaksāt rēķinus (70 %), salīdzinot ar tiem, kuriem laiku pa laikam ir grūtības (52 %) vai lielākoties (43 %).

Šie modeļi ir līdzīgi tiem, kas novēroti iepriekš attiecībā uz respondentu vispārējo tēlu par ES, un atbildes uz abiem jautājumiem ir cieši saistītas. Respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, galvenokārt uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta (89 %), savukārt tikai 16 % uzskata, ka, ja viņu tēls par ES ir negatīvs.

Vispārīgi runājot, vai jūs domājat, ka (Mūsu VALSTS) dalība ES ir...? (%) — ES

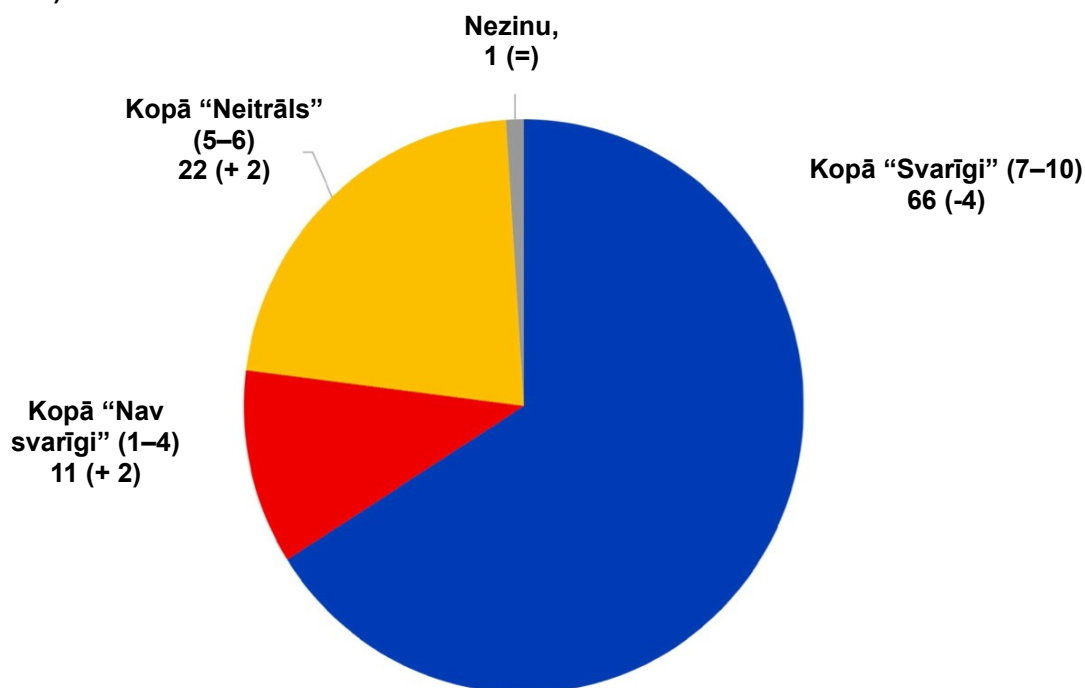
	Laba lieta	Slikta lieta	Ne laba lieta, ne slikta lieta	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	62	10	27	1
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	68	7	23	2
25–39	63	10	27	0
40–54	61	10	28	1
55+	60	10	29	1
Izglītība (nobeigums)				
15—	51	11	35	3
16–19	55	12	32	1
20+	72	7	20	1

Joprojām studē	73	6	20	1
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	63	10	26	1
Projektu vadītāji	76	7	17	0
Citas baltas apkakles	63	9	27	1
Strādnieki ar rokām	54	13	32	1
Mājas cilvēki	48	10	40	2
Bezdarbnieki	58	10	30	2
Pensionēts	60	10	28	2
Studējošie studenti	73	6	20	1
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	43	18	36	3
Laiku pa laikam	52	12	35	1
Gandrīz nekad/nekad	70	7	22	1
ES tēls				
Kopā "Pozitīvs"	89	2	9	0
Neitrāls neitrāls	46	8	45	1
Kopā "Negatīvais"	16	41	41	2

Divas trešdaļas iedzīvotāju (66 %) apgalvo, ka viņiem ir svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts (-4 procentpunkti no 2022. gada aprīļa līdz maijam).²⁵ Aptuveni katrs desmitais (11 %, + 2 procentpunkti) uzskata, ka tas nav svarīgi, un tikai nedaudz vairāk nekā viens no pieciem (22 %, + 2 procentpunkti) ir neitrāls. Tomēr kopš 2021. gada rudens tas ir neto pieaugums (+ 5 procentpunkti) no to iedzīvotāju procentuālās daļas, kuri apgalvo, ka ir svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts, kad gandrīz ceturtdaļa bija neitrāla (24 %, -2 procentpunkti) un 14 % (-3 procentpunkti) norādīja, ka tas nav svarīgi.

²⁵ Respondenti tika aicināti izmantot skalu no 1 līdz 10, kur "1" nozīmē "nevis nav svarīgi" un 10 nozīmē "ļoti svarīgs". Šajā analīzē "svarīgi" ietver tos, kas dod punktus 7–10, "nav svarīgi" punktu skaitu 1–4 un "vidēji svarīgu" punktu skaitu 5 vai 6.

QA8 Cik jums ir svarīgi, lai (Mūsu VALSTS) būtu Eiropas Savienības dalībvalsts? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nevis nav svarīgi” un 10 nozīmē “ļoti svarīgs”?
(% — ES27)

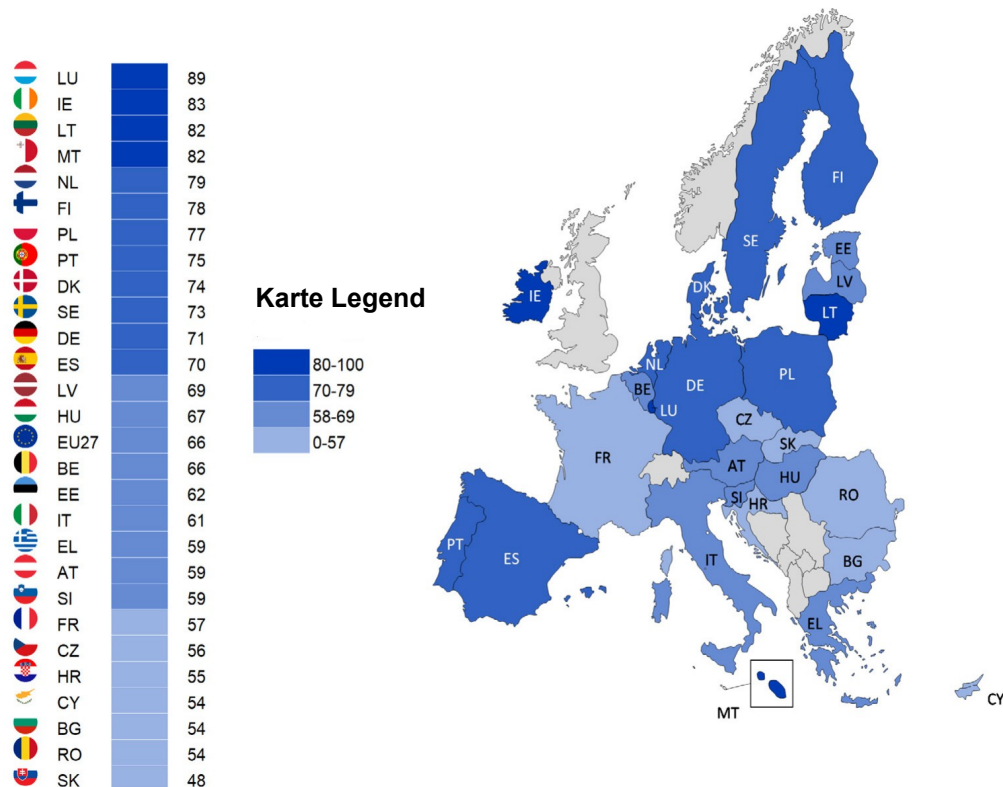
(2022. gada oktobris/novembris —
2021. gada aprīlis/maijs)

Lielākā daļa respondentu katrā dalībvalstī apgalvo, ka viņiem ir svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts, lai gan proporcijas ievērojami atšķiras: no 89 % Luksemburgā, 83 % Īrijā un 82 % gan Lietuvā, gan Maltā, līdz 48 % Slovākijā un 54 % Bulgārijā, Kiprā un Rumānijā. Čehija (21 %) ir vienīgā valsts, kurā katrs piektais uzskata, ka nav svarīgi, ka viņu valsts ir ES dalībvalsts.

Dienvidausturumu valstīs, piemēram, Kiprā, Rumānijā un Bulgārijā, kā arī dažās Austrumeiropas valstīs, piemēram, Čehijā un Slovākijā, respondentu valstu nozīme ir mazāk izteikta nekā citās valstīs. Respondenti Eiropas ziemeļu reģionu valstīs, visticamāk, uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga.

QA8 Cik jums ir svarīgi, lai (Mūsu VALSTS) būtu Eiropas Savienības dalībvalsts?
Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nevis nav svarīgi” un 10 nozīmē “ļoti svarīgs”? — Kopā “Svarīgi (7–10) (%)”

(%)

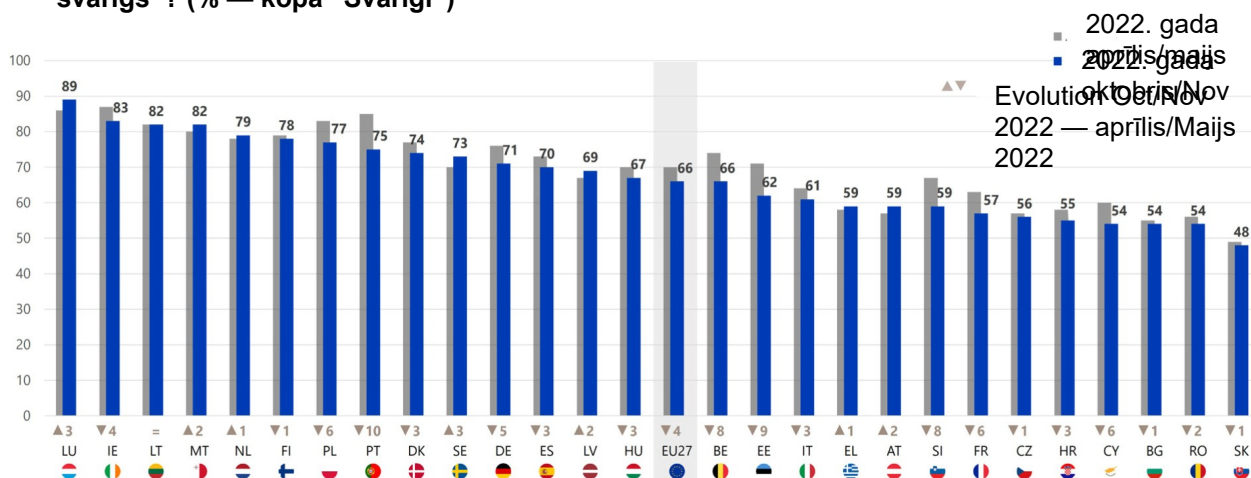

Iepriekšējā apsekojumā (2022. gada aprīlis-maijs) tika ziņots par neredzami lielu īpatnību, kas uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga. Kopš tā laika konstatējumi par atsevišķām valstīm lielākoties ir kļuvuši negatīvāki vai ir saglabājušies stabili.

14 valstīs dalības nozīme ir samazinājusies vismaz par trim procentpunktiem, no kuriem lielākais ir Portugālē (75 %, -10 procentpunkti), Igaunijā (62 %, -9 procentpunkti), Beļģijā (66 %, -8 procentpunkti) un Slovēnijā (59 %, -8 procentpunkti). Ir vērojams neliels pieaugums divās valstīs: Luksemburgā (89 %, + 3 procentpunkti) un Zviedrijā (73 %, + 3 procentpunkti).

Tomēr salīdzinājumā ar pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā 2021. gada rudenī neto samazinājums reģistrēts tikai Slovēnijā (-4 procentpunkti) ar neto pieaugumu kopumā 20 dalībvalstīs, no kurām lielākā ir Lietuvā (+ 20 procentpunkti), Maltā (+ 18 procentpunkti) un Luksemburgā (+ 17 procentpunkti).

QA8 Cik jums ir svarīgi, lai (Mūsu VALSTS) būtu Eiropas Savienības dalībvalsts? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nevis nav svarīgi” un 10 nozīmē “ļoti svarīgs”? (% — kopā “Svarīgi”)

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka vairākums katrā grupā apgalvo, ka viņiem ir svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts, bet šo viedokli vairāk pauž tie, kuriem ir augstākās izglītības līmenis un mazākas finansiālas grūtības. Tas atspoguļo iepriekšējā jautājuma rezultātus, kur šīs grupas, visticamāk, domās, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta.

Konkrētāk, aptuveni trīs ceturtdaļas (76 %) no tiem, kas pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga, salīdzinot ar 62 %, kuri pabeidza 16–19 gadus vecus cilvēkus, un 53 %, kuri pabeiguši 15 gadu vecumu. No sociāli profesionālajām grupām vadītāji (79 %) un studenti (77 %), visticamāk, uzskata, ka dalība ES ir svarīga, jo īpaši salīdzinājumā ar mājkalpotājiem (53 %).

Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtību apmaksāt rēķinus (73 %), biežāk apgalvo, ka viņiem ir svarīgi, lai viņu valsts ir ES dalībvalsts, salīdzinājumā ar tiem, kuriem laiku pa laikam ir problēmas (60 %) vai lielākoties (48 %).

Pastāv zināmas atšķirības pa vecuma grupām, un iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 24 gadiem (71 %), visticamāk, norāda, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga (salīdzinājumā ar 65 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem).

Nav pārsteidzoši, ka deviņi no desmit (90 %) respondentiem ar pozitīvu ES tēlu apgalvo, ka viņu valsts dalība viņiem ir svarīga, salīdzinot ar 23 % respondentu ar negatīvu tēlu.

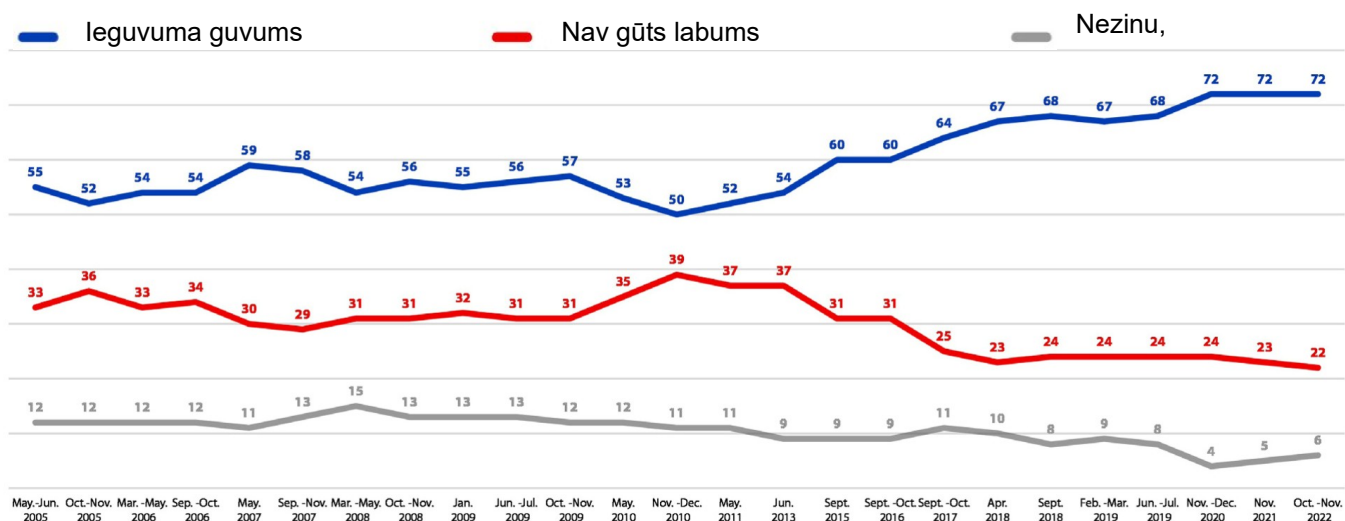
QA8 Cik jums ir svarīgi, lai (Mūsu VALSTS) būtu Eiropas Savienības dalībvalsts? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nevis nav svarīgi” un 10 nozīmē “ļoti svarīgs”? (% — ES)

	Kopā “Svarīgi”	Kopā “Neitrāls”	Kopā “Nav svarīgi”	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	66	22	11	1
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	71	20	7	2
25–39	68	21	11	0

40–54	66	22	11	1
55+	65	22	12	1
Izglītība (nobeigums)				
15—	53	30	14	3
16–19	62	24	13	1
20+	76	16	8	0
Joprojām studē	77	17	4	2
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	68	18	13	1
Projektu vadītāji	79	15	6	0
Citas baltas apkakles	69	21	10	0
Strādnieki ar rokām	60	26	13	1
Mājas cilvēki	53	33	12	2
Bezdarbnieki	58	26	14	2
Pensionēts	65	22	12	1
Studējošie studenti	77	17	4	2
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	48	30	19	3
Laiku pa laikam	60	27	12	1
Gandrīz nekad/nekad	73	18	8	1
ES tēls				
Kopā "Pozitīvs"	90	9	1	0
Neitrāls neitrāls	53	36	9	2
Kopā "Negatīvais"	23	30	46	1

Atspoguļojot viņu uzskatus par to, ka dalība ES ir laba lieta, vairāk nekā **septiņi no desmit ES pilsoņiem** (72 %, kopš 2021. gada novembra līdz decembrim nav izmaiņu) **uzskata, ka viņu valsts kopumā ir guvusi labumu no dalības ES**. Nedaudz vairāk nekā viens no pieciem (22 %, - 1 procentpunkti) saka, ka viņu valsts nav guvusi labumu no dalības.

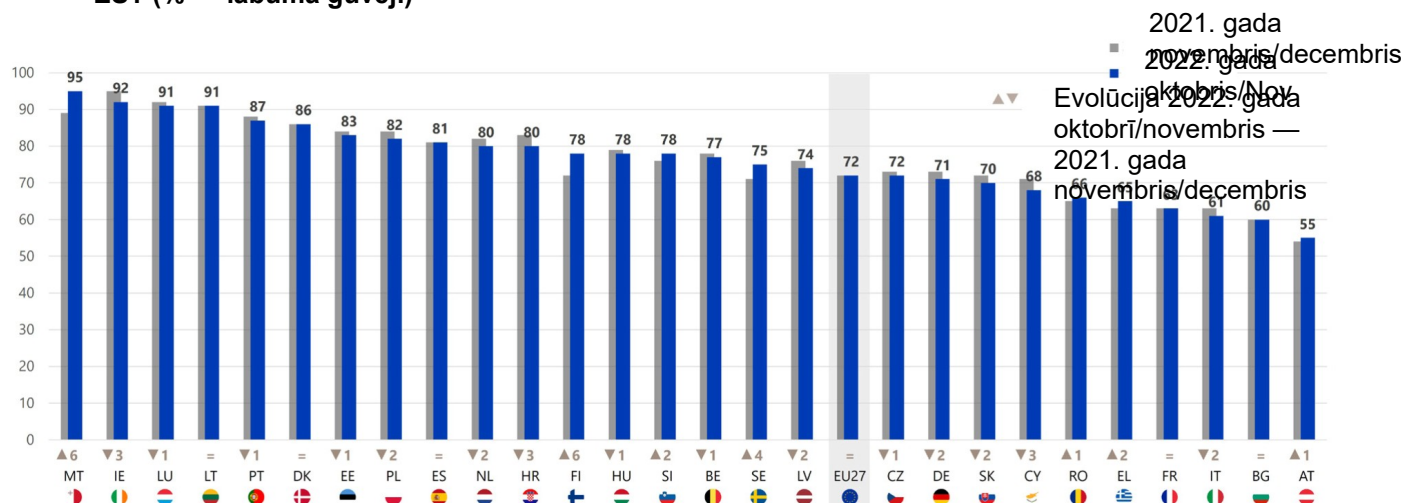
QA9 Ņemot vērā visu, vai jūs teiktu, ka (Mūsu VALSTS) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES? (% — ES)

Katrā ES dalībvalstī vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES, un tas attiecas uz vairāk nekā deviņiem no desmit respondentiem Maltā (95 %), Īrijā (92 %), Luksemburgā un Lietuvā (abās 91 %). Viszemākais rādītājs ir Austrijā (55 %), kam seko Bulgārija (60 %), Itālija (61 %) un Francija (63 %). Austrijā ir vislielākais to cilvēku īpatsvars, kuri uzskata, ka viņu valsts nav guvusi labumu no dalības ES (38 %).

Konstatējumi par atsevišķām dalībvalstīm lielākoties ir saglabājušies stabili kopš 2021. gada novembra līdz decembrim. Tikai sešas dalībvalstis reģistrē izmaiņas vismaz par trim procentpunktiem proporcijā, kas liecina, ka to valsts ir guvusi labumu no dalības ES. Trijās valstīs ir vērojams pieaugums: Malta (95 %, + 6 procentpunkti), Somija (78 %, + 6 procentpunkti) un Zviedrija (75 %, + 4 procentpunkti). Samazinājums vērojams Īrijā (92 %, -3 procentpunkti), Horvātijā (80 %, -3 procentpunkti) un Kiprā (68 %, -3 procentpunkti).

QA9 Ņemot vērā visu, vai jūs teiktu, ka (Mūsu VALSTS) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES? (% — labuma guvēji)

Sociāldemogrāfiskās atšķirības cieši atspoguļo jau novērotās atšķirības attiecībā uz to, vai dalība ES tiek uzskatīta par labu. Viedoklis, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES, ir spēcīgākais to personu vidū, kuras ir pabeigušas izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā (81 %), salīdzinot ar personām, kuras pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (60 %).

Sociālprofesionālajā grupā visaugstākais ir vadītāju (84 %) un studentu (81 %) un māsaimnieku (59 %) īpatsvars. Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtību ar rēķiniem (77 %), biežāk domā, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES, salīdzinot ar tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā gadījumu (55 %).

Pastāv zināma vecuma atšķirība, jo gados jauni cilvēki biežāk saskata ieguvumus no dalības ES nekā gados vecāki cilvēki (77 % no 15–24 gadus veciem cilvēkiem salīdzinājumā ar 68 % no 55 gadu vecuma un vecākiem).

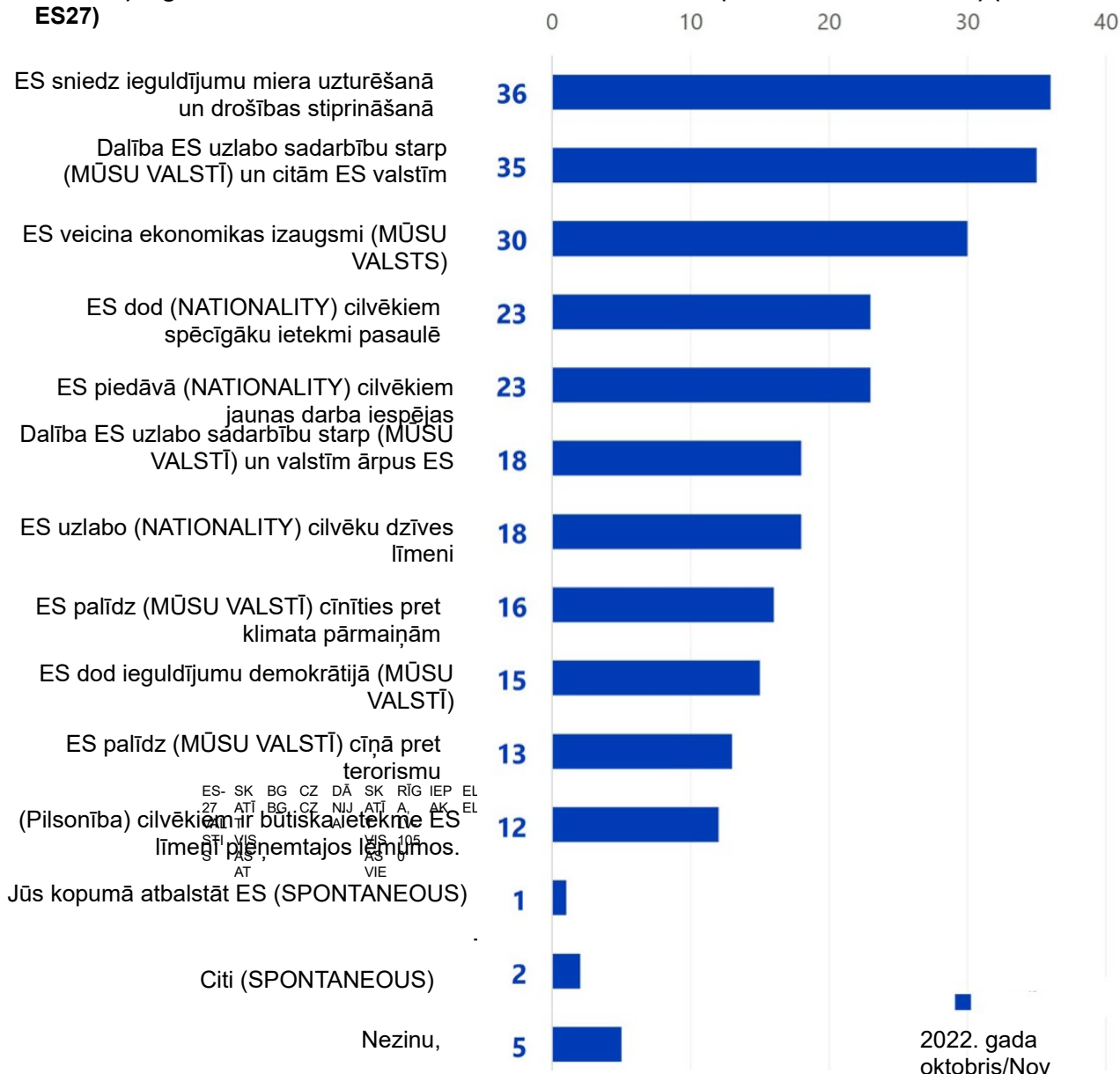
QA9 Ņemot vērā visu, vai jūs teiktu, ka (Mūsu VALSTS) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES? (% — ES)

	leguvuma guvums	Nav gūts labums	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	72	22	6
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	77	15	8
25–39	74	21	5
40–54	72	23	5
55+	68	25	7
Izglītība (nobeigums)			
15—	60	30	10
16–19	67	27	6

20+	81	15	4
Joprojām studē	81	12	7
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	75	20	5
Projektu vadītāji	84	14	2
Citas baltas apkakles	76	20	4
Strādnieki ar rokām	66	29	5
Mājas cilvēki	59	30	11
Bezdarbnieki	65	26	9
Pensionēts	67	24	9
Studējošie studenti	81	12	7
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielākā daļa laika	55	36	9
Laiku pa laikam	65	28	7
Gandrīz nekad/nekad	77	8	5

ES ieguldījums mierā un stabilitātē tiek uzskatīts par tās galveno ieguvumu, un pagājušajā gadā

QA10ab Neatkarīgi no tā, vai uzskatāt, ka (Mūsu VALSTS) ir vai nav guvis labumu no savas ES dalībvalsts, kurš no turpmāk minētajiem ir galvenie iemesli, kāpēc cilvēki domā (MŪSU VALSTS) ir guvuši labumu no dalības ES? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — ES27)

	SA UK SM ES				SNĪ CA S VIE TĀ				TA: RĪG A				U NO: PL				TA: SK											
ES sniedz ieguldījumu miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā	36	35	29	37	38	47	38	19	46	28	36	34	34	45	41	43	27	27	21	48	29	34	24	26	29	29	42	47
Dalība ES uzlabo sadarbību starp (MŪSU VALSTĪ) un citām ES valstīm	35	38	33	35	59	44	30	20	35	30	28	24	34	24	32	24	34	24	23	65	32	22	31	22	29	27	57	72
ES veicina ekonomikas izaugsmi (MŪSU VALSTS)	30	29	25	32	34	28	38	48	27	39	23	32	21	36	30	44	40	38	49	41	31	35	38	26	42	27	25	27
ES dod (NATIONALITY) cilvēkiem spēcīgāku ietekmi pasaulē	23	26	18	19	31	19	13	31	39	20	28	17	31	21	13	15	32	19	29	13	28	20	31	21	12	18	15	18
ES piedāvā (NATIONALITY) cilvēkiem jaunas darba iespējas	23	17	53	38	15	16	38	38	21	22	15	51	21	27	27	38	25	40	40	9	25	32	29	39	31	43	31	24
Dalība ES uzlabo sadarbību starp (MŪSU VALSTĪ) un valstīm ārpus ES	18	21	15	13	20	20	15	10	20	18	14	18	23	11	13	9	14	14	19	25	21	17	14	18	13	15	21	16
ES uzlabo (NATIONALITY) cilvēku dzīves līmeni	18	19	21	26	12	13	32	40	16	22	12	32	9	20	30	38	19	30	25	11	23	35	25	27	26	19	15	5
ES palīdz (MŪSU VALSTĪ) cīnīties pret klimata pārmaiņām	16	18	7	6	18	18	5	16	14	14	14	17	22	18	2	8	15	17	19	25	22	10	13	13	10	17	10	19
ES dod ieguldījumu demokrātijā (MŪSU VALSTĪ)	15	17	17	16	10	18	7	14	15	18	10	12	14	21	10	14	14	19	21	5	13	17	18	21	14	14	7	5
ES palīdz (Mūsu VALSTS) cīņā pret terorismu	13	19	13	11	18	13	8	11	11	12	17	13	13	11	7	8	9	12	12	16	15	10	8	14	6	13	9	14
(Pilsonība) cilvēkiem ir būtiska ietekme ES lēmēj pieņemtajos lēmumos.	12	13	6	6	10	10	4	13	11	9	13	10	15	4	4	8	16	15	20	6	17	15	9	14	4	9	6	17
Nezinu,	5	3	7	6	1	3	5	3	5	5	12	1	7	7	7	3	2	3	2	2	4	2	7	4	6	7	4	2

Sīkākanalizējot valsts rezultātus, ir interesanti izpētīt galvenos ieguvumus atkarībā no tā, vai respondenti uzskata, ka viņu valsts ir vai nav guvusi labumu no dalības ES.

Starp tiem respondentiem, kuri uzskata, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības ES, rodas trīs iemesli: ka ES sniedz ieguldījumu miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā (40 %), ka dalība ES uzlabo sadarbību starp savu valsti un citām ES valstīm (38 %) un ka ES veicina ekonomikas izaugsmi savā valstī (35 %).

Tiem, kas iepriekš bija teikuši, ka viņu valsts nav guvusi labumu, ir divi no tiem pašiem iemesliem, kuriem jautāts, kāpēc cilvēki domā, ka viņu valsts ir guvusi labumu no dalības, proti, sadarbības uzlabošana ar citām ES valstīm (27 %) un ES ieguldījums mierā un drošībā (26 %). Ieguldījums ekonomikas izaugsmē nav daļa no viņu trim galvenajām atbildēm; tā vietā ieguvumi, kas ir kopīgi trešais augstākais, ir jaunās darba iespējas viņu iedzīvotājiem un ka ES dod cilvēkiem viņu valstī spēcīgāku ietekmi pasaulē (19 %).

Pārejot pie detalizētas valstu analīzes, mēs konstatējam, ka respondenti Nīderlandē (48 %), Zviedrijā un Vācijā (abās 47 %) visdrīzāk min ES ieguldījumu **miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā**, savukārt šis ieguvums visdrīzāk tiks minēts Īrijā (19 %) un Maltā (21 %).

ES **ieguldījumu dalībvalstu sadarbībā uzsver** vairāk nekā puse respondentu Zviedrijā (72 %), Nīderlandē (65 %), Dānijā (59 %) un Somijā (57 %). Respondenti Īrijā (20 %), Rumānijā un Polijā (abās 22 %) to visdrīzāk uzskatīs par ieguvumu no dalības.

ES ieguldījums **ekonomikas izaugsmē** tiek uzskatīts par būtisku ieguvumu no dalības ES Maltā (49 %), Īrijā (48 %) un Lietuvā (44 %). Respondenti Itālijā (21 %) un Francijā (23 %) to visdrīzāk uzskatīs par ieguvumu no dalības.

Analīze rāda arī dažus lielus skaitļus par citiem ieguvumiem. ES ieguldījums **jaunās darba iespējās** ir minēts 53 % Bulgārijā, 51 % Ungārijā un 43 % Slovākijā. Liela daļa Grieķijā (39 %) apgalvo, ka ES dod **cilvēkiem viņu valstī spēcīgāku ietekmi pasaulē**. Īrijā 40 % uzskata, ka dalība ES ir ieguvums, ka tas **uzlabo cilvēku dzīves līmeni**.

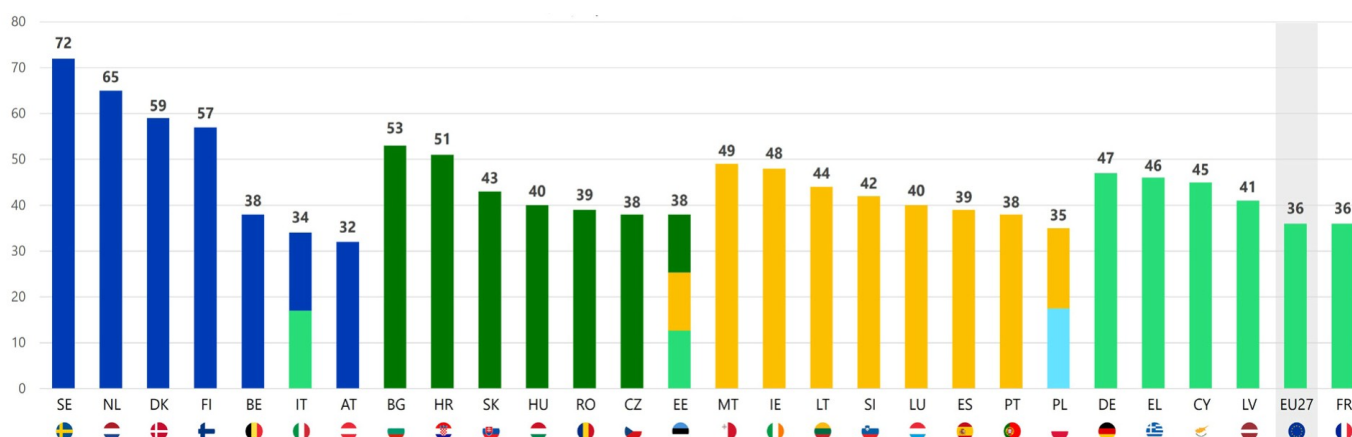
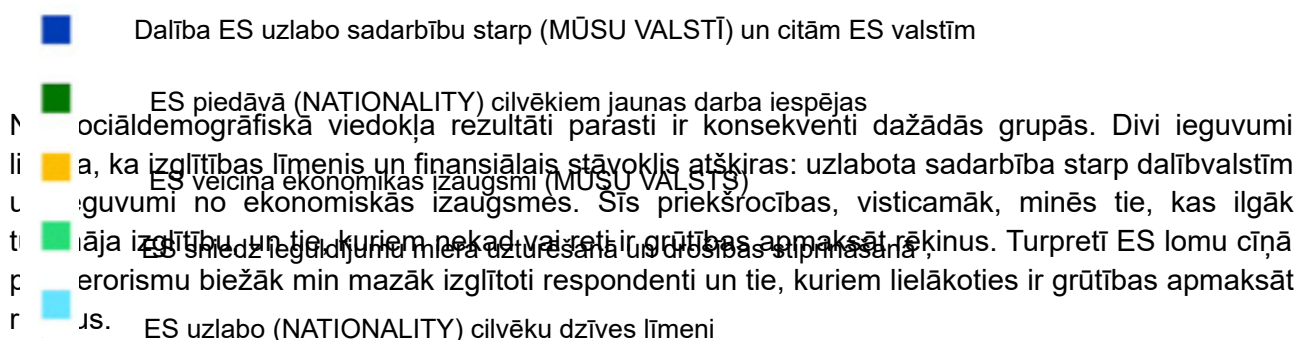
Valstu līmenī kopš 2021. gada novembra līdz decembrim ir notikušas dažas lielas izmaiņas proporcijās, kurās minēti dažādi ieguvumi no dalības ES.

Lielākajā daļā valstu ES ieguldījums **miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā**, visticamāk, tiks pieminēts tagad nekā 2021. gada novembrī-decembrī. Lielākais pieaugums vērojams Latvijā (41 %, + 16 procentpunkti), Lietuvā (43 %, + 15 procentpunkti), Nīderlandē (48 %, + 13 procentpunkti) un Igaunijā (38 %, + 12 procentpunkti). Ungārija ir vienīgā valsts, kurā vērojams samazinājums kopš 2021. gada novembra līdz decembrim (27 %, -3 procentpunkti).

13 valstīs ir palielinājies īpatsvars, kurā minēts ES **ieguldījums dalībvalstu sadarbībā**. Lielākais pieaugums vērojams Igaunijā (30 %, + 7 procentpunkti), Spānijā (30 %, + 7 procentpunkti) un Zviedrijā (72 %, + 7 procentpunkti). Četrās dalībvalstīs ir samazinājies īpatsvars, kas nozīmē, ka dalība ES nodrošina sadarbību starp dalībvalstīm: Latvija (32 %, -9 procentpunkti), Slovēnija (29 %, -6 procentpunkti), Grieķija (35 %, -5 procentpunkti) un Malta (23 %, -3 procentpunkti).

11 valstīs kopš 2021. gada novembra līdz decembrim ir palielinājies īpatsvars, kas liecina, ka ES dod ieguldījumu savas **valsts ekonomikas izaugsmē**. Lielākais pieaugums vērojams Bulgārijā (25 %, + 7 procentpunkti) un Grieķijā (27 %, + 7 procentpunkti). Samazinājums ir vērojams sešās valstīs, jo īpaši Latvijā (30 %, -11 procentpunkti) un Nīderlandē (41 %, -8 procentpunkti).

Citas lielās pārmaiņas kopš 2021. gada novembra-decembra ir tādas, ka respondenti Maltā biežāk apgalvo, ka ES **nodrošina miera uzturēšanu un drošības stiprināšanu** (+ 11 procentpunkti), savukārt Latvijas iedzīvotāji daudz retāk apgalvo, ka ES **smiež cilvēkiem** (+ 20 %, -20 procentpunkti). Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)

	ES sniedz ieguldījumu miera uzturēšanā un drošības stiprināšanā	ES veicina ekonomikas izaugsmi (mūsu valstī)	Dalība ES uzlabo sadarbību starp (mūsu valsti) un citām ES valstīm	Dalība ES uzlabo sadarbību starp (mūsu valsti) un valstīm ārpus ES	ES dod (NATIONALITY) cilvēkiem spēcīgāku ietekmi pasaulē	ES palīdz (mūsu valstij) cīņā pret terorismu	ES palīdz (mūsu valstij) cīnīties pret klimata pārmaiņām	ES piedāvā (NATIONALITY) cilvēkiem jaunas darba iespējas	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	36	30	35	18	23	13	16	23	5
Izglītība (nobeigums)									
15—	35	25	25	16	23	16	17	21	9
16—19	36	28	32	19	23	14	15	24	6
20+	38	34	43	19	23	12	15	22	3
Joprojām studē	36	32	37	19	25	11	19	25	4
Grūtības apmaksāt rēķinus									
Lielākā daļa laika	34	24	28	15	22	19	15	21	10
Laiku pa laikam	35	25	32	19	26	14	17	23	6
Gandrīz nekad/nekad	38	33	37	18	22	12	15	23	4

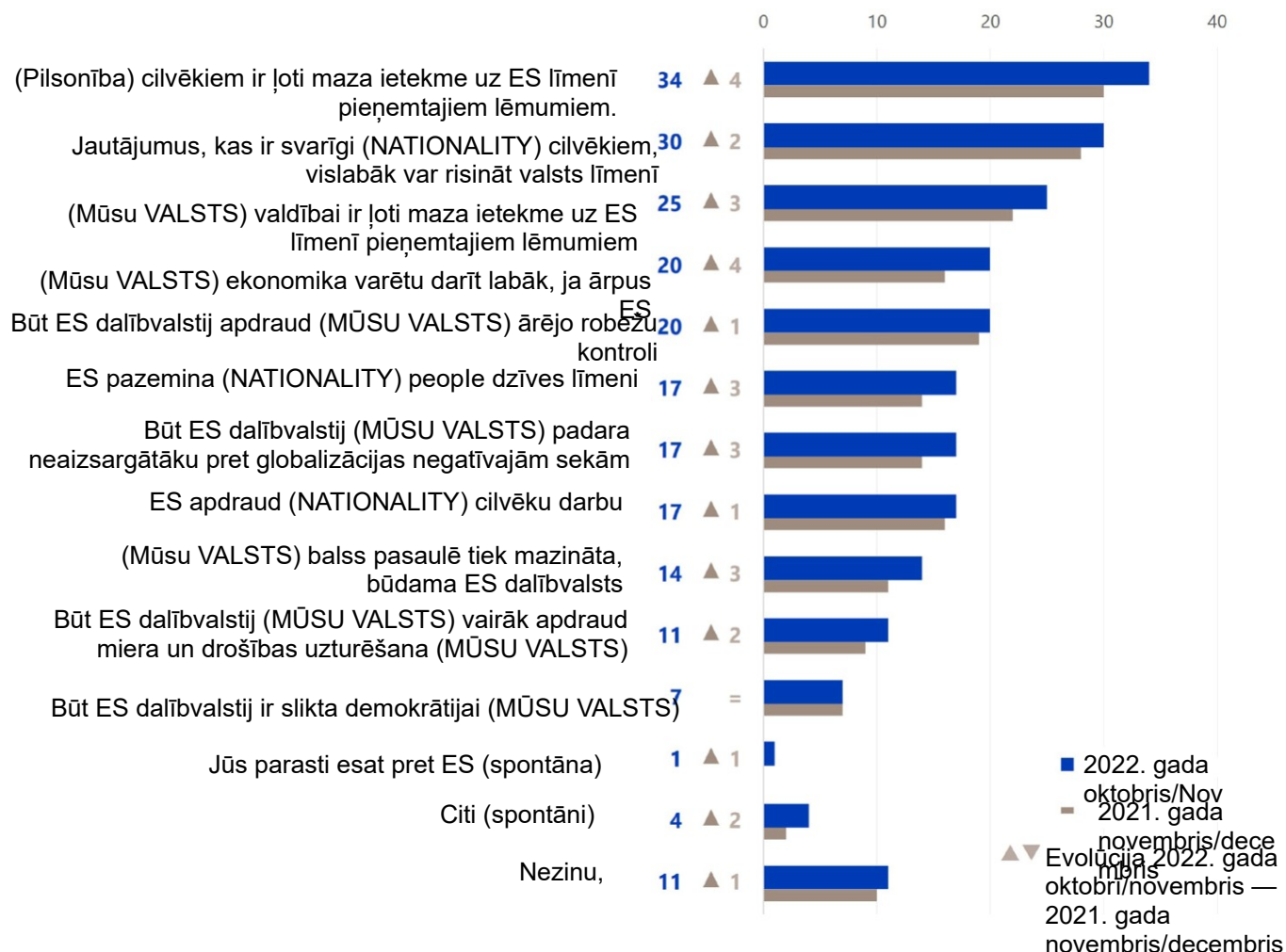
Respondentiem tika lūgts arī apsvērt iemeslus, **kāpēc viņu valsts, iespējams, nav guvusi labumu no dalības ES**, neatkarīgi no viņu pašu uzskatiem par šo tematu. Galvenie iemesli, kāpēc cilvēki uzskata, ka viņu valsts nav guvusi labumu no dalības ES, ir **tas, ka valsts pilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz lēmumiem, kas pieņemti ES līmenī** (34 %, + 4 procentpunkti kopš 2021. gada novembra/decembra), un ka jautājumus, kas ir svarīgi viņu valstij, **vislabāk var risināt valsts līmenī** (30 %, + 2 procentpunkti).

Viens no četriem saka, ka valsts valdībai ir ļoti maza ietekme uz lēmumiem, kas pieņemti ES līmenī (25 %, + 3 procentpunkti), savukārt viens no pieciem saka, ka viņu valsts ekonomika varētu darīt labāk ārpus ES (20 %, + 4 procentpunkti) un ka ES dalībvalsts apdraud savas valsts ārējo robežu kontroli (20 %, + 1 procentpunkts).

Šīs atbildes atspoguļo vispārīgākas debates par to, vai politikas lēmumi būtu jāpieņem ES vai valstu līmenī. Mūsu laika ziņojuma galvenās problēmas²⁶, lielākā daļa uzskata, ka dažādas politikas jomas būtu jārisina vienādi gan ES līmenī, gan valstu līmenī. Daudzās politikas jomās respondenti biežāk apgalvoja, ka šis jautājums būtu jārisina ES līmenī nekā valstu līmenī; tie ietvēra cīņu pret terorismu, migrāciju un bēgļiem, vidi un klimata pārmaiņām, drošības un aizsardzības politiku un enerģētikas politiku. Problēmas, ko iedzīvotāji, visticamāk, vēlēšies risināt valsts līmenī, nevis ES līmenī, bija veselība un nodarbinātība un sociālā aizsardzība.

26 Galvenie izaicinājumi mūsu laikos, Eiropas barometra īpašais apsekojums Nr. 526 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2694>

QA11ab joprojām neatkarīgi no tā, vai uzskatāt, ka (MŪSU VALSTĪ) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES, kurš no turpmāk minētajiem ir galvenie iemesli, kāpēc cilvēki domā (MŪSU VALSTS) nav guvis labumu no dalības ES? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — ES27)

17 dalībvalstīs visbiežāk sastopamais (vai visbiežāk sastopamais) iemesls, kāpēc viņu valsts nav guvusi labumu no dalības ES, ir tas, ka valsts pilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem. 10 valstīs augstākais (vai kopīgais augstākais) ran kediemesls ir tas, ka svarīgi jautājumi vislabāk tiek risināti valsts līmenī.

Itālijā visbiežāk minētais iemesls ir tas, ka valsts valdībai ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem, savukārt Francijā galvenais iemesls ir tas, ka ES pazemina valsts pilsoņu dzīves līmeni.

QA11ab joprojām neatkarīgi no tā, vai uzskatāt, ka (MŪSU VALSTĪ) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES, kurš no turpmāk minētajiem ir galvenie iemesli, kāpēc cilvēki domā (MŪSU VALSTS) nav guvis labumu no dalības ES? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (%)

	ES -27 VA LS TI S	SK ATĪ T VI SA S AT SA UK SM ES	BG BG	CZ CZ	DĀ NIJ A	SK ATĪ T VI SA S VI ES NĪ CA S VI ET Ā	RĪ GA , LV- 10 50	IE PA K.	EL EL	ES	FR	AT RA ŠA NĀ S VI ET A: RĪ GA	TĀ TA S IR.	CY CY	LV LV	LT D	RĪ GA , LV- 10 50	HU	MT — MT	NL	VI ES NĪ CA S NE TĀ LU NO :	AT RA ŠA NĀ S VI ET A: PL	RĪ GA , LV- 10 50	RO IZ VĒ LE	SI	AT RA ŠA NĀ S VI ET A: SK	RĪ GA , LA TV JA	SE — SE
(Pilsonība) cilvēkiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem.	34	30	39	44	52	37	44	31	41	31	25	38	29	46	45	32	32	36	26	51	34	28	20	37	41	32	48	55
Jautājumus, kas ir svarīgi (NATIONALITY) cilvēkiem, vislabāk var risināt valsts līmenī	30	30	35	43	39	32	26	32	41	24	19	37	28	27	17	25	34	37	33	53	31	30	32	26	21	36	45	54
(Mūsu VALSTS) valdībai ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem	25	27	33	35	31	17	26	23	40	17	14	34	33	36	28	26	22	32	27	32	22	27	19	35	32	29	31	32
(Mūsu VALSTS) ekonomika varētu darīt labāk, ja ārpus ES	20	14	14	26	23	25	13	11	26	16	18	21	20	22	14	5	12	14	21	25	27	14	16	16	9	16	21	32
ES dalībvalsts apdraud (MŪSU VALSTS) ārējo robežu kontroli	20	24	14	16	28	28	6	20	14	12	20	21	20	16	5	9	15	18	26	23	29	16	20	14	16	27	7	20
ES pazemina iedzīvotāju dzīves līmeni	17	21	17	14	8	20	11	8	21	10	34	17	14	18	8	8	9	9	13	12	20	8	10	14	13	14	8	7
Būt ES dalībvalstij (MŪSU VALSTS) padara neaizsargātāku pret globalizācijas negatīvajām sekām	17	16	19	16	15	15	14	16	23	16	15	21	20	23	11	14	16	22	25	20	22	18	22	18	19	19	18	17
ES apdraud (NATIONALITY) cilvēku darbu	17	22	12	12	9	17	16	13	21	13	27	23	16	34	15	11	13	13	22	19	23	11	11	16	9	16	6	17
(Mūsu VALSTS) balss pasaulē tiek mazināta, būdam ES dalībvalsts	14	19	16	9	15	10	13	20	13	15	15	9	17	5	8	8	20	14	18	9	15	17	13	15	9	16	6	3
Būt ES	11	16	15	7	9	12	9	12	9	7	8	15	12	7	5	6	16	14	19	8	22	10	19	16	8	16	3	8

dalībvalstij
(MŪSU
VALSTS) vairāk
apdraud miera
un drošības
uzturēšana (OŪr
VALSTS)

Būt ES
dalībvalstij ir
slikta
demokrātijai
(MŪSU
VALSTS)

Nezinu,

7 8 5 7 12 6 7 8 7 6 5 12 10 5 6 3 5 10 14 8 13 10 6 10 5 8 6 7
11 7 12 5 5 7 16 18 4 15 16 1 11 3 18 24 12 8 12 1 4 17 19 7 11 6 11 3

Atkal ir lietderīgi salīdzināt iemeslus, kāpēc valsts, iespējams, nav guvusi labumu no dalības ES, starp tiem, kas uzskata, ka viņu valsts ir guvusi labumu, un tiem, kas uzskata, ka tā nav.

No tiem, kas uzskata, ka viņu valsts ir guvusi labumu, galvenie trīs iemesli ir tas, ka valsts pilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem (34 %), jautājumus, kas ir svarīgi valsts pilsoņiem, vislabāk var risināt valsts līmenī (32 %) un dalībvalstu valdībām ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem (26 %).

Tiem, kas domā, ka viņu valsts nav guvusi labumu, galvenie iemesli iedalās divās grupās: No vienas puses, ir iemesli, kāpēc ES lēmumos trūkst ietekmes uz cilvēkiem (34 %) un valstu valdībām (25 %). Otrajā grupā kopīgs viedoklis ir tāds, ka ES pazemina valstu iedzīvotāju dzīves līmeni (29 %), valsts ekonomiku varētu darīt labāk, ja ārpus ES (27 %) un valstu pilsoņiem svarīgus jautājumus vislabāk varētu risināt valsts līmenī (26 %).

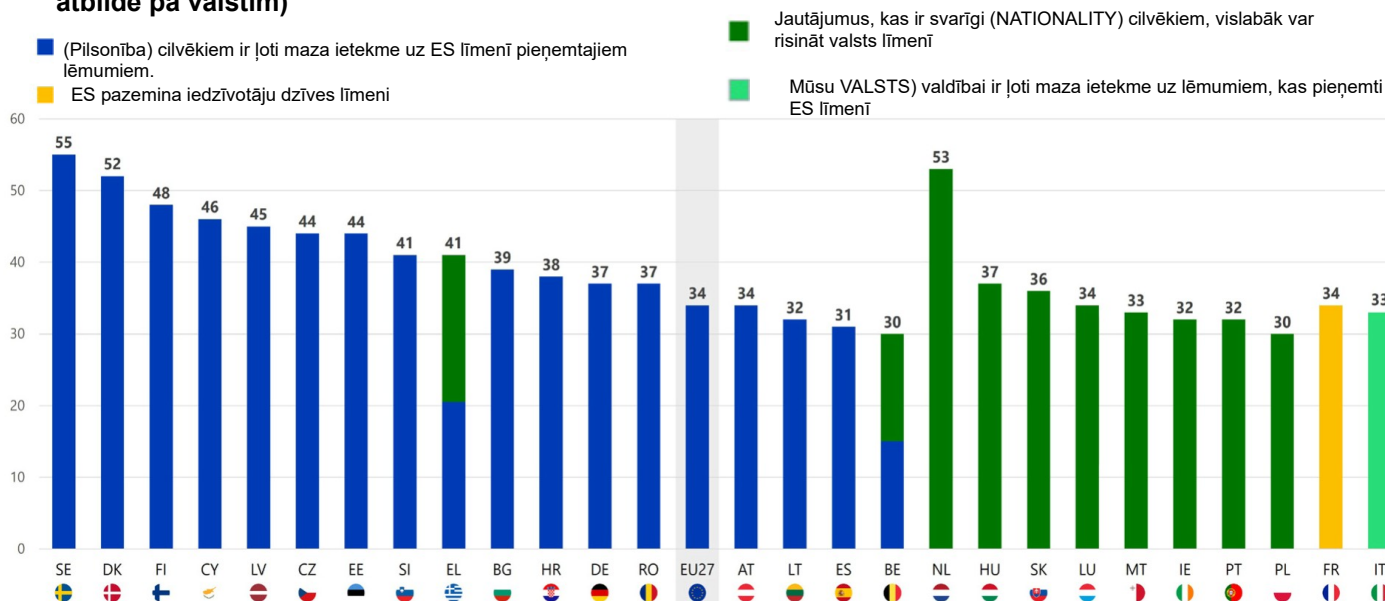
Pārejot uz valsts analīzi, mēs redzam, ka ES kopumā galvenais iemesls, kāpēc cilvēki uzskata, ka viņu valsts nav guvusi labumu no dalības ES, ir tas, ka **valstu pilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem**. Vairāk nekā puse respondentu Zviedrijā (55 %), Dānijā (52 %) un Nīderlandē (51 %) to min, bet ne vairāk kā ceturtdaļa respondentu Portugālē (20 %) un Francijā (25 %).

Vairāk nekā puse respondentu Zviedrijā (54 %) un Nīderlandē (53 %) apgalvo, ka **svarīgus jautājumus vislabāk risināt valsts līmenī**, un liela daļa respondentu minēja arī Somijā (45 %), Čehijā (43 %) un Grieķijā (41 %).

Respondenti Grieķijā (40 %), Kiprā (36 %), Čehijā un Rumānijā (abās 35 %), visticamāk, apgalvo, ka **valsts valdībai ir ļoti maza ietekme** uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem.

Viedokli, ka viņu **valsts ekonomika varētu darīt labākus rezultātus ārpus ES**, sniedz salīdzinoši liela daļa Zviedrijā (32 %), savukārt respondenti Austrijā (29 %), visticamāk, apgalvo, ka ES dalībvalsts **apdraud viņu valsts ārējo robežu kontroli**.

QA11ab joprojām neatkarīgi no tā, vai uzskatāt, ka (MŪSU VALSTĪ) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES, kurš no turpmāk minētajiem ir galvenie iemesli, kāpēc cilvēki domā (MŪSU VALSTS) nav guvis labumu no dalības ES? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (%) — visvairāk pieminētā atbilde pa valstīm)

Valstu līmenī kopš 2021. gada novembra līdz decembrim ir notikušas dažas izmaiņas proporcijās, kurās minēti dažādi iemesli, kāpēc dalība ES nav ieguvums viņu valstij.

13 dalībvalstīs, jo īpaši Kiprā (46 %, + 11 procentpunkti) un Spānijā (31 %, + 10 procentpunkti), ir palielinājies īpatsvars, kas norāda, ka **n ationalpilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem**. Tas ir samazinājies septiņās valstīs, lielākais samazinājums konstatēts Latvijā (45 %, -22 procentpunkti) un Maltā (26 %, -9 procentpunkti).

15 valstīs ir **palielinājies īpatsvars, kas saka, ka svarīgi jautājumi vislabāk tiek risināti valsts līmenī**. Vislielākais pieaugums vērojams Horvātijā (37 %, + 10 procentpunkti), Čehijā (43 %, + 9 procentpunkti) un Ungārijā (37 %, + 8 procentpunkti). Lielākais samazinājums vērojams Slovēnijā (21 %, -7 procentpunkti).

Respondenti biežāk apgalvo, ka **valsts valdībai ir ļoti maza ietekme uz lēmumiem, kas ES līmenī pieņemti** Bulgārijā (33 %, + 8 procentpunkti), Spānijā (28 %, + 8 procentpunkti) un Ungārijā (32 %, + 7 procentpunkti), savukārt Latvijā šis īpatsvars ir ievērojami samazinājies (28 %, -19 procentpunkti).

Ir dažas citas lielas izmaiņas atsevišķos posteļos. Respondenti biežāk apgalvo, ka, būdami ES dalībvalsts, sava valsts **vairāk apdraud miera un drošības uzturēšanu** Luksemburgā (16 %, + 11 procentpunkti) un Portugālē (19 %, + 10 procentpunkti). Maltā ir palielinājies īpatsvars, kas norāda, ka valsts ekonomika varētu uzlaboties **ārpus ES** (21 %, + 10 procentpunkti). Visbeidzot, Latvijā ir samazinājies īpatsvars, kas, teiksim, ir ES dalībvalsts, padara šo valsti **neizsargātāku pret globalizācijas negatīvajām sekām** (11 %, -11 procentpunkti).

Sociāldemogrāfiskajā analīzē konstatējumi dažādās grupās ir ļoti konsekventi.

Ir dažas atšķirības pēc izglītības līmeņa: vairāk izglītoti respondenti, visticamāk, apgalvo, ka valsts pilsoņiem ir ļoti maza ietekme uz lēmumiem, kas pieņemti ES līmenī (36 % no tiem, kas pametuši

izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, salīdzinot ar 30 % no tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu) un ka viņu valstij svarīgus jautājumus vislabāk var risināt valsts līmenī (34 % salīdzinājumā ar 26 %). Turklāt cilvēki, kuriem lielākoties ir grūtības apmaksāt rēķinus, biežāk apgalvo, ka ES pazemina cilvēku dzīves līmeni (27 % salīdzinājumā ar 15 % no tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības).

Q11ab joprojām neatkarīgi no tā, vai uzskatāt, ka (MŪSU VALSTĪ) ir vai nav guvusi labumu no dalības ES, kurš no turpmāk minētajiem ir galvenie iemesli, kāpēc cilvēki domā (MŪSU VALSTS) nav guvis labumu no dalības ES? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 atbildes) (% — ES)

	Būt ES dalībvalstij (MŪSU VALSTS) vairāk apdraud miera un drošības uzturēšana (MŪSU VALSTS)	(Mūsu VALSTS) ekonomika varētu darīt labāk, ja ārpus ES	Jautājumus, kas ir svarīgi (NATIONALITY) cilvēkiem, vislabāk var risināt valsts līmenī	ES dalībvalsts apdraud (MŪSU VALSTS) ārējo robežu kontroli	(Pilsonība) cilvēkiem ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem.	(Mūsu VALSTS) valdībai ir ļoti maza ietekme uz ES līmenī pieņemtajiem lēmumiem	ES pazemina iedzīvotāju dzīves līmeni	Nezinu,
ES-27 VALSTIS	11	20	30	20	34	25	17	11
Izglītība (nobeigums)								
15—	10	20	26	20	30	25	16	14
16—19	13	20	29	21	33	26	19	10
20+	9	19	34	19	36	25	15	10
Joprojām studē	12	20	29	20	32	23	13	13
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielākā daļa laika	12	23	29	17	31	26	27	9
Laiku pa laikam	13	20	28	21	33	26	18	10
Gandrīz nekad/nekad	10	19	32	20	35	25	15	11

V. SILDĪŠANA: PILSONU INTERESE PAR ES UN NĀKAMAJĀM EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM

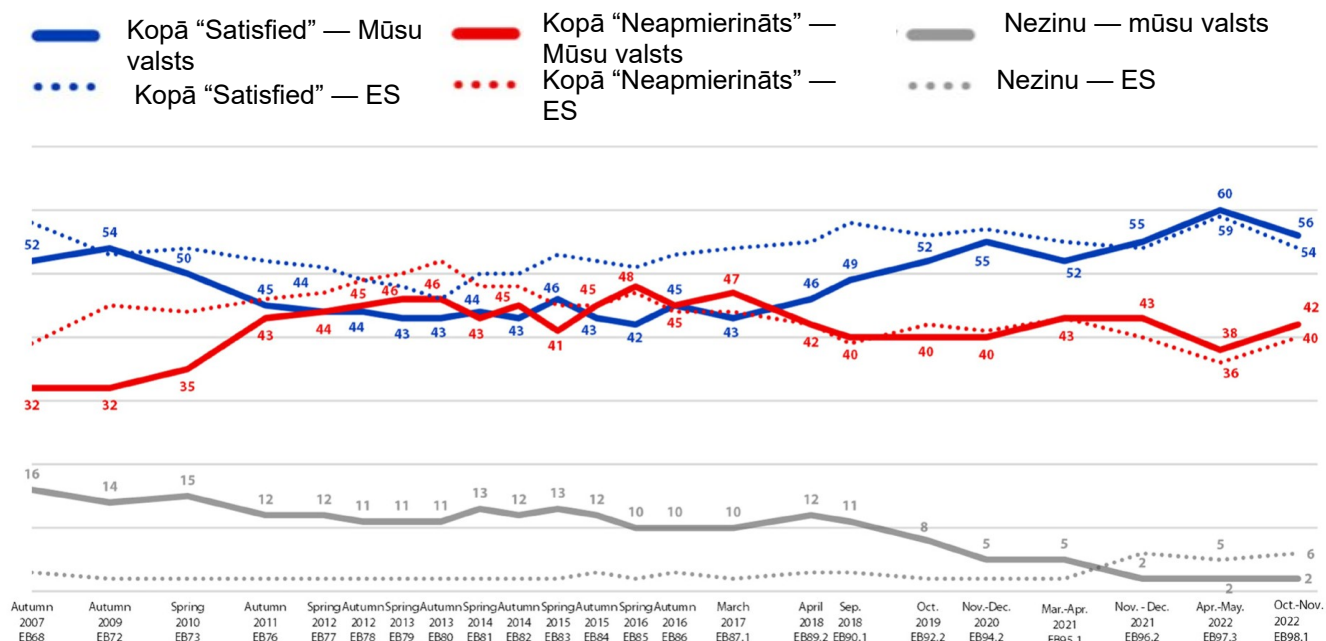
Ziņojumapēdējā nodaļā ir aplūkota pilsoņu interese un līdzdalība Eiropas demokrātiskajos procesos. Tas sākas, izvērtējot pilsoņu viedokļus par demokrātiju ES un viņu viedokļus par to, vai viņu viedoklis ir svarīgs. Kopumā pilsoņi joprojām ir pozitīvi pret to, kā demokrātija darbojas ES, lai gan nav skaidrības par to, vai “mana balss ir svarīga ES un manā valstī”. Pēc tam nodaļā galvenā uzmanība pievērsta pilsoņu interesei par Eiropas politiku un tam, cik lielā mērā viņi saņem informāciju par ES politiku un seko tai.

Pēc tamuzsvars tiek likts uz 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, izpētot pilsoņu zināšanas, interesi un balsošanas iespējamību. Tas ir iepriecinoši, ka jau vairāk nekā puse ES pilsoņu saka, ka viņi ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, un divas trešdaļas saka, ka viņi, visticamāk, balsos.

5.1 Interese par ES lietām

Kā redzams iepriekšējā nodaļā, demokrātija tiek uzskatīta par vissvarīgāko vērtību, kas Eiropas Parlamentam jāaizstāv. Šajā kontekstā tā vēlreiz apliecina, ka **absolūtais vairākums iedzīvotāju joprojām ir apmierināti ar demokrātiju ES un savā valstī**, lai gan vispārējā apmierinātība ar demokrātijas darbību ES un valstu līmenī kopš 2022. gada aprīļa-maija ir samazinājusies. Gandrīz seši no desmit iedzīvotājiem (54 %) apgalvo, ka ir apmierināti ar to, kā **demokrātija darbojas ES** (-5 procentpunkti), savukārt 40 % (+ 4 procentpunkti) nav apmierināti. Attiecībā uz valsts līmeni gandrīz seši no desmit respondentiem (56 %, -4 procentpunkti) ir apmierināti ar **demokrātijas darbību valsts līmenī**, savukārt vairāk nekā četri no desmit respondentiem (42 %, + 4 procentpunkti) apgalvo, ka nav apmierināti.

SD18ab Vai jūs esat ļoti apmierināti, diezgan apmierināti, neapmierināti vai nemaz neapmierināti ar to, kā demokrātija darbojas (Mūsu VALSTS)? Un kā ar to, kā demokrātija darbojas ES? (% — ES)

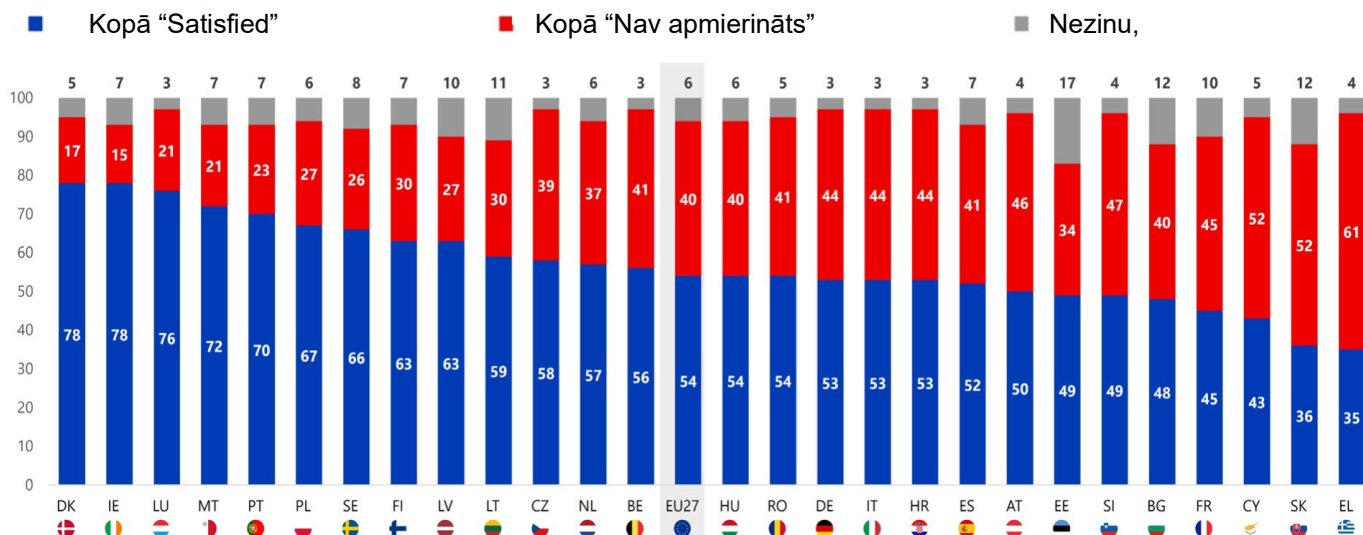
Kā redzams citos jautājumos, negatīvās pārmaiņas kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir mainījušas iepriekšējos sešos mēnešos novēroto pieaugumu, tādējādi gan ES, gan valstu līmeņa reitingi tagad ir līdzīgi kā pirms gada, kad 53 % iedzīvotāju bija apmierināti ar demokrātiju ES un gandrīz seši no desmit (57 %) bija apmierināti ar demokrātiju savā valstī.

Visās valstīs, izņemot četras, lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas ES, un vislielākais īpatsvars ir Īrijā, Dānijā (abās 78 %), Luksemburgā (76 %), Maltā (72 %) un Portugālē (70 %). Trīs dalībvalstīs neapmierinātība ir vairākuma viedoklis: Grieķija (61 % neapmierināta), Slovākija un Kipra (abās 52 %). Francijā ir vienādas proporcijas, kas ir apmierinātas un neapmierinātas (abās 45 %). Maltai ir ļoti liela daļa, kas ir "ļoti apmierināta" (38 %), savukārt Grieķija ir vienīgā valsts, kurā "vismaz katrs piektais ir apmierināts" (26 %).

Kā redzams citos jautājumos, negatīvās pārmaiņas kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir mainījušas iepriekšējos sešos mēnešos novēroto pieaugumu, tādējādi gan ES, gan valstu līmeņa reitingi tagad ir līdzīgi kā pirms gada, kad 53 % iedzīvotāju bija apmierināti ar demokrātiju ES un gandrīz seši no desmit (57 %) bija apmierināti ar demokrātiju savā valstī.

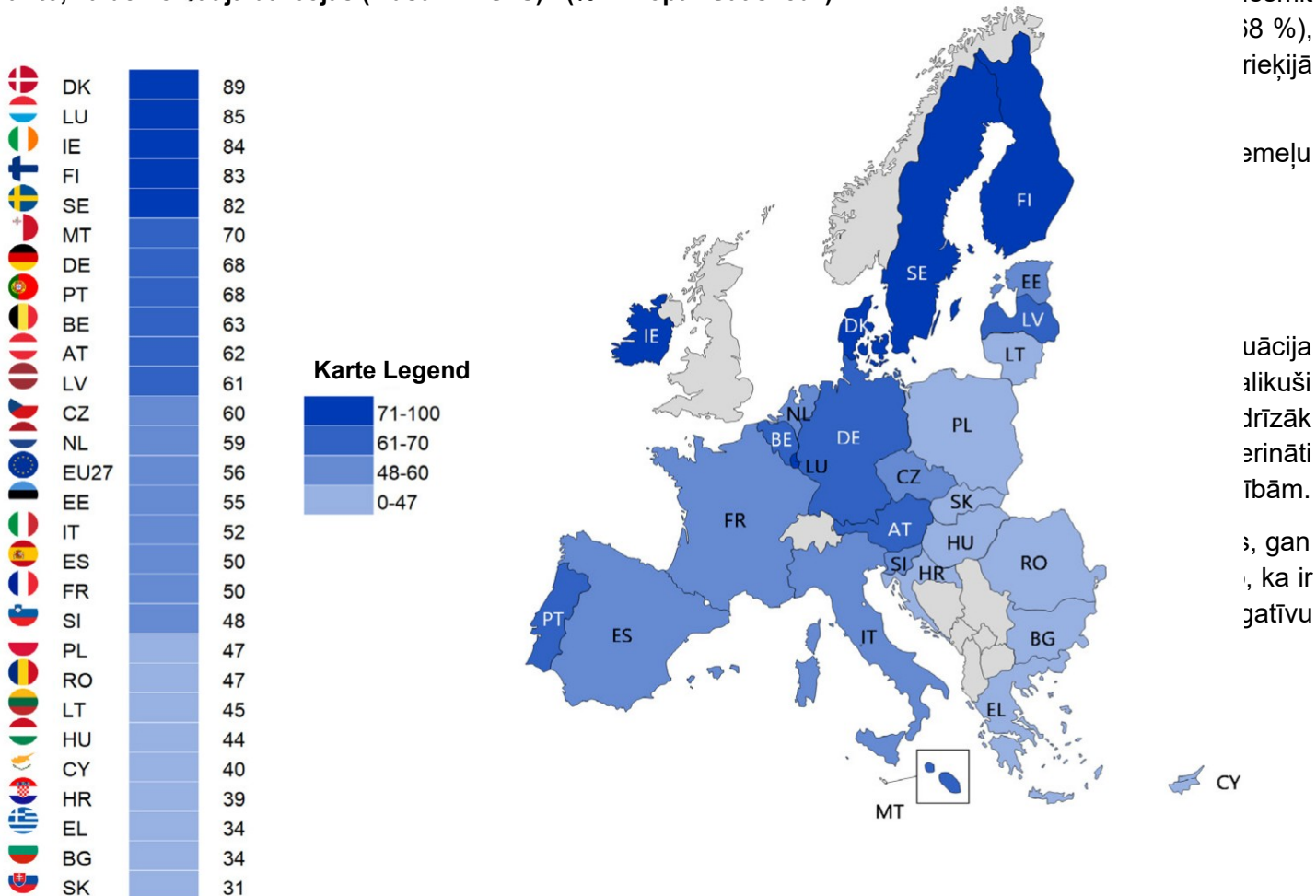
Visās valstīs, izņemot četras, lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar **to, kā demokrātija darbojas ES, un vislielākais īpatsvars ir Īrijā, Dānijā (abās 78 %), Luksemburgā (76 %), Maltā (72 %) un Portugālē (70 %)**. Trīs dalībvalstīs neapmierinātība ir vairākuma viedoklis: Grieķija (61 % neapmierināta), Slovākija un Kipra (abās 52 %). Francijā ir vienādas proporcijas, kas ir apmierinātas un neapmierinātas (abās 45 %). Maltai ir ļoti liela daļa, kas ir "ļoti apmierināta" (38 %), savukārt Grieķija ir vienīgā valsts, kurā "vismaz katrs piektais ir apmierināts" (26 %).

SD18b Un kā par to, kā demokrātija darbojas ES? (%)

Apmierinātība ar to, kā demokrātija darbojas valsts līmenī, visā ES ievērojami atšķiras.

SD18a Vai jūs esat ļoti apmierināts, diezgan apmierināts, ne ļoti apmierināts vai vispār neapmierināts ar to, kā demokrātija darbojas (Mūsdijs VALSTIS)? (%) — kopā (Satisfaits?)

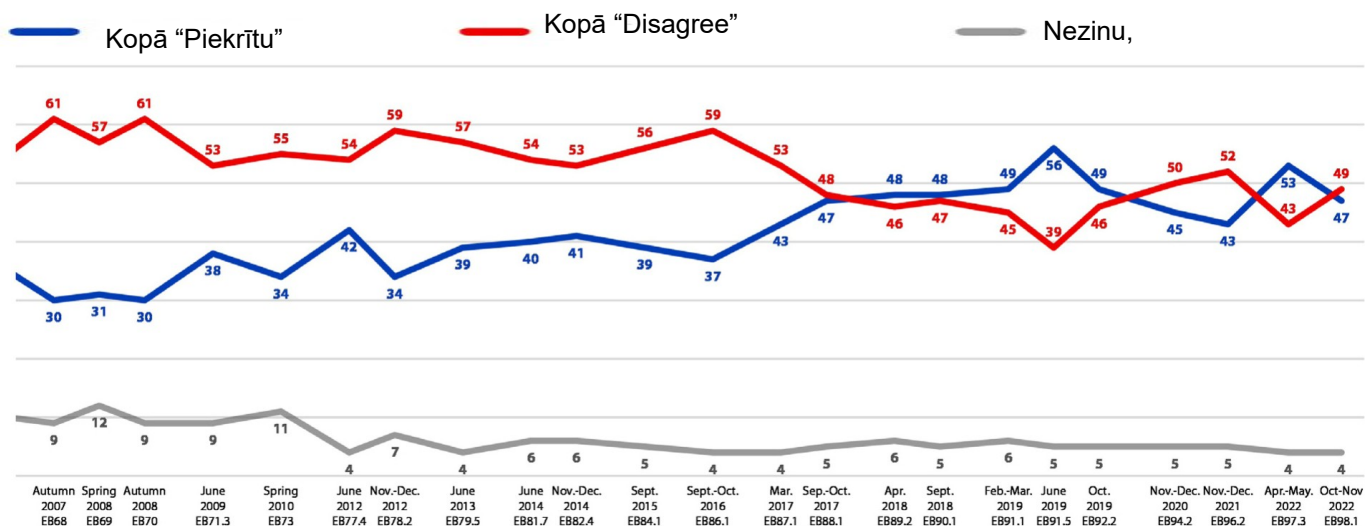
Turklāt tie, kas ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas vienā līmenī, visticamāk, būs apmierināti par to, kā tā darbojas otrā līmenī. Piemēram, 84 % cilvēku, kas ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas savā valstī, ir apmierināti arī ES līmenī, savukārt 77 % no tiem, kas nav apmierināti valsts līmenī, arī ir neapmierināti ES līmenī.

SD18 Vai jūs esat ļoti apmierināti, diezgan apmierināti, ne ļoti apmierināti vai nemaz apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas...? (% — ES)

	Mūsu valsts		ES	
	Kopā "Satisfied"	Kopā "Nav apmierināts"	Kopā "Satisfied"	Kopā "Nav apmierināts"
ES 27 DALĪBVALSTIS	56	42	54	40
Dzimums dzimums				
Skatīt visas atsauksmes	58	41	55	41
Sievišķā sievietē	54	43	52	41
Skatīt visas viesnīcas vietā				
15–24	62	33	62	28
25–39	56	43	56	40
40–54	52	46	52	44
55+	56	42	52	42
Izglītība (nobeigums)				
15—	49	48	43	48
16–19	52	46	50	45
20+	62	37	61	35
Joprojām studē	63	32	65	27
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātas personas	54	44	53	43
Projektu vadītāji	67	32	66	32
Citas baltas apkakles	57	42	59	37
Strādnieki ar rokām	50	48	49	47
Mājas cilvēki	48	48	42	47
Bezdarbnieki	45	54	46	48
Pensionēts	57	41	50	42
Studējošie studenti	63	32	65	27
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielākā daļa laika	32	66	32	61
Laiku pa laikam	51	47	49	45
Gandrīz nekad/nekad	62	36	60	35
Apmierinātība ar demokrātiju ES				
Apmierināti apmierināti	84	16	100	
Nav apmierināts	22	77		100
Eiropas Parlamenta tēls				
Pozitīvas atsauksmes	74	25	82	16
Neitrāls neitrāls	53	44	48	44
Negatīvas blakusparādības	28	71	18	78

To iedzīvotāju īpatsvars, kuri piekrīt, ka **viņu viedoklis ES** tiek ņemts vērā, kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam ir samazinājies (47 %, -6 procentpunkti). Tas nozīmē, ka vienošanās vairs nav vairākuma viedoklis, un rezultāti atgriežas 2020. un 2021. gada līmenī pēc pozitīvas pārmaiņas (+ 10 procentpunkti) laikposmā no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada aprīlis-maijs. Kopš 2022. gada aprīļa-maija ir palielinājusies šis īpatsvars, kas nepiekrīt, un tagad tas ir 49 % (+ 6 procentpunkti).

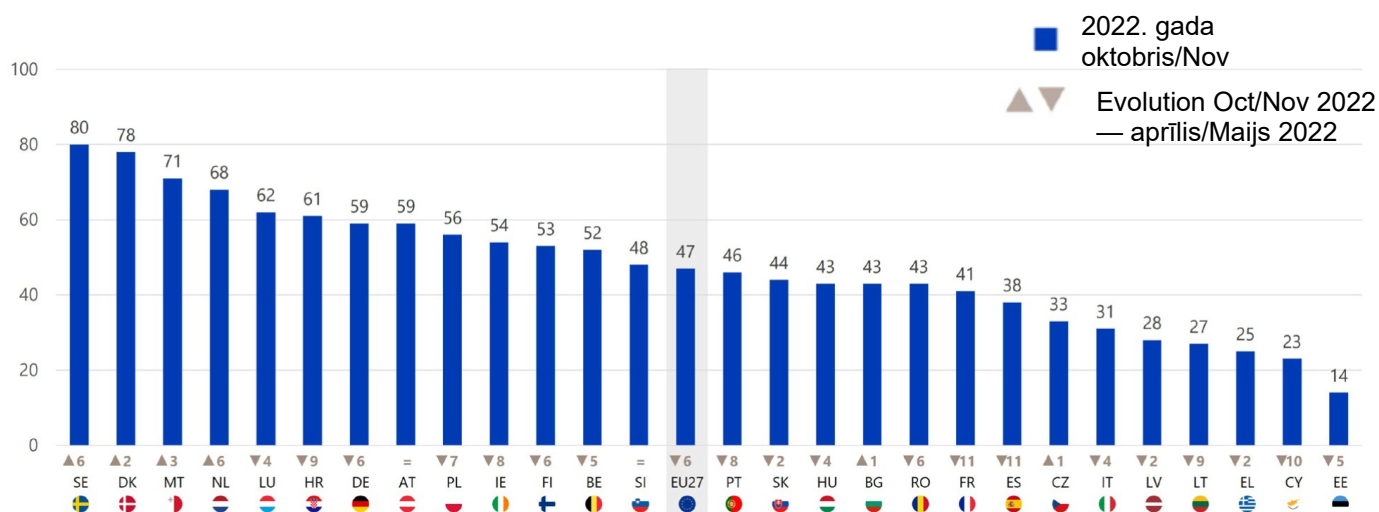
D72.1 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mans viedoklis ir svarīgs ES (% — ES)

12 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā ES, un augstākais līmenis ir Zviedrijā (80 %), Dānijā (78 %), Maltā (71 %) un Nīderlandē (68 %). Pārējās 15 valstīs vairākums nepiekrīt, jo augstākais domstarpību līmenis bija Igaunijā (79 %), Kiprā (74 %) un Grieķijā (73 %).

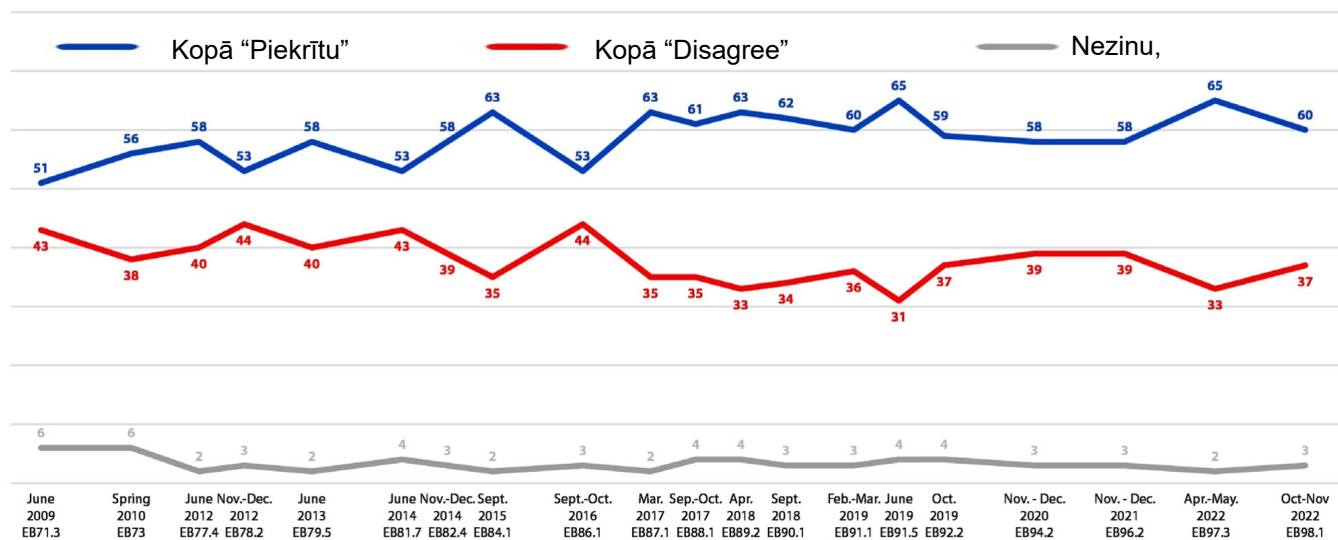
To īpatsvars, kas piekrīt, ka viņu viedoklis ES ir svarīgs, ir palielinājies tikai trijās dalībvalstīs: Zviedrija (80 %, + 6 procentpunkti), Nīderlande (68 %, + 6 procentpunkti) un Malta (71 %, + 3 procentpunkti). Vienošanās ir samazinājusies 16 dalībvalstīs, samazinoties vismaz par 10 procentpunktiem Spānijā (38 %, -11 procentpunkti), Francijā (41 %, -11 procentpunkti) un Kiprā (23 %, -10 procentpunkti). Pārējās astoņās valstīs vienošanās ir saglabājusies stabila.

D72.1 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mans viedoklis tiek ņemts vērā ES (% — kopā “piekrītu”)

Atsaucoties uz ES līmenī novēroto samazinājumu, īpatsvars, kas piekrīt, ka **viņu viedoklis tiek ņemts vērā savā valstī**, ir samazinājies par pieciem procentpunktiem līdz 60 %. Tas, kurš nepiekrīt, ir palielinājies par četriem punktiem līdz 37 %. Šīs izmaiņas maina pozitīvo pāreju no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada aprīlis-maijs, lai rezultāti tagad būtu identiski tiem, kas tika novēroti pirms gada.

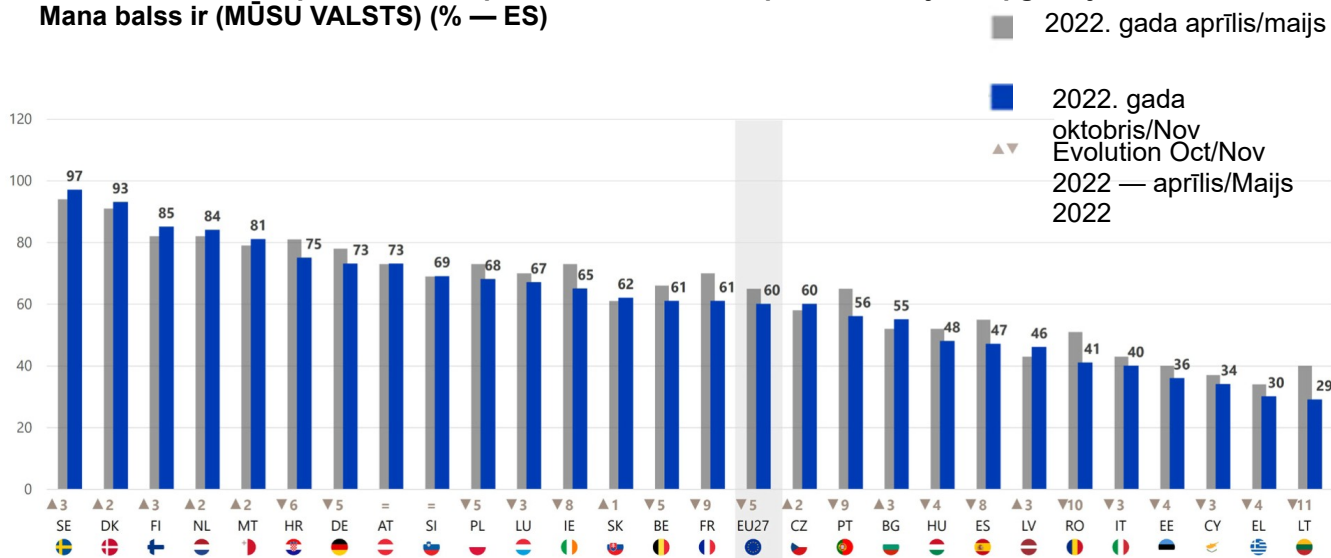
D72.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mana balss ir (MŪSU VALSTS) (% — ES)

18 dalībvalstīs vairākums piekrīt, ka to viedoklis tiek ņemts vērā savā valstī, un šis viedoklis ir vismaz astoņas no desmit Zviedrijā (97 %), Dānijā (93 %), Somijā (85 %), Nīderlandē (84 %) un Maltā (81 %). Pārējās deviņās valstīs lielākā daļa uzskata, ka to viedoklis nav ņemts vērā, un augstākais līmenis ir Grieķijā (68 %), Lietuvā (66 %) un Kiprā (63 %).

Salīdzinot ar 2022. gada aprīli un maiju, respondentiem 16 valstīs tagad ir mazāka iespēja piekrist viedoklim savā valstī, un vislielākais samazinājums vērojams Lietuvā (29 %, -11 procentpunkti), Rumānijā (41 %, -10 procentpunkti), Francijā (61 %, -9 procentpunkti) un Portugālē (56 %, -9 procentpunkti). Vienošanās ir palielinājusies četrās dalībvalstīs: Bulgārijā (55 %, + 3 procentpunkti), Latvija (46 %, + 3 procentpunkti), Somija (85 %, + 3 procentpunkti) un Zviedrija (97 %, + 3 procentpunkti). Pārējās septiņās valstīs vienošanās ir saglabājusies stabila.

D72.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mana balss ir (MŪSU VALSTS) (% — ES)

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka vislielākās atšķirības rodas izglītības un finanšu situācijas dēļ. Jo ilgāk respondents turpināja izglītību, jo lielāka iespēja, ka viņi piekrīt, ka **viņu viedoklis tiek ņemts vērā ES**, vienojoties no 55 % to personu vidū, kuras ir pabeigušas izglītību vecumā no 20 gadiem līdz 35 % to personu vidū, kuras ir pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki.

Analīze liecina, ka sociāli profesionālo grupu vadītāji visdrīzāk piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā ES (59 %), jo īpaši salīdzinājumā ar māsaimniecībām (34 %) un bezdarbniekiem (36 %).

Jo mazāk finansiālu grūtību respondentam rodas, jo lielāka iespēja, ka viņi piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā ES. No tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtību, 53 % piekrīt, lai gan šis īpatsvars ir daudz zemāks (27 %) starp tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika.

Respondenti, kas seko ES politikai, drīzāk piekrīt, ka viņu viedoklis ES tiek ņemts vērā (57 % salīdzinājumā ar 35 % no tiem, kas neievēro ES politiku).

D72.1 Cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem? Mans viedoklis ir svarīgs ES (% — ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27 VALSTIS	47	49
Izglītība (nobeigums)		
15—	35	60
16–19	45	51
20+	55	42
Joprojām studē	50	43
Sociālprofesionālā kategorija		
Pašnodarbinātas personas	46	51
Projektu vadītāji	59	38
Citas baltas apkakles	51	46
Strādnieki ar rokām	44 S2 S2	
Mājas cilvēki	34	62
Bezdarbnieki	36	58
Pensionēts	46	49
Studējošie studenti	50	43
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielākā daļa laika	27	68
Laiku pa laikam	42	54
Gandrīz nekad/nekad	53	43
Sekoņiet Eiropas politikai		
Sekot līdzī	57	41
Nesekoņiet	35	59

Sociāldemogrāfiskajā analīzē respondenti, kas ieguvuši izglītību vecumā no 20 gadiem, drīzāk piekrīt, ka **viņu viedoklis tiek ņemts vērā savā valstī** (68 %), salīdzinot ar tiem, kas ieguvuši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki (47 %). Starp sociāli profesionālajām grupām visdrīzāk piekrīt vadītāji (75 %), savukārt mājokļu un bezdarbnieku respondenti visdrīzāk piekrīt (abiem 46 %).

Jo mazāk finansiālu grūtību respondentam rodas, jo lielāka iespēja, ka viņi piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā savā valstī. Starp tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtību, 68 % piekrīt, bet vienošanās ir 36 % starp tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika.

Respondenti, kas seko ES politikai, drīzāk piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā viņu valstī (69 % salīdzinājumā ar 49 % no tiem, kas neievēro ES politiku).

Abi jautājumi ievērojami pārklājas. Respondenti, kuri piekrīt, ka viņu viedoklis ES tiek ņemts vērā, galvenokārt piekrīt (93 % gadījumu), ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā arī savā valstī.

**D72.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem?
 Mana balss ir (MŪSU VALSTS) (% — ES)**

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Disagree"
ES-27 VALSTIS	60	37
Izglītība (nobeigums)		
15—	47	50
16–19	59	39
20+	68	30
Joprojām studē	59	35
Sociālprofesionālā kategorija		
Pašnodarbinātas personas	57	41
Projektu vadītāji	75	23
Citas baltas apkakles	62	37
Strādnieki ar rokām	55	42
Mājas cilvēki	46	52
Bezdarbnieki	46	49
Pensionēts	63	34
Studējošie studenti	59	35
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielākā daļa laika	36	61
Laiku pa laikam	52	45
Gandrīz nekad/nekad	68	30
Mans viedoklis ir svarīgs ES		
Kopējā piekrišana	93	7
Kopējā neapmierinātība	30	69
Sekoiet Eiropas politikai		
Sekot līdzī	69	30
Nesekoiet	49	47

Pēdējo sešu mēnešu laikā ir samazinājusies iesaistīšanās ES politikā, 56 % iedzīvotāju (-10 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam) apgalvo, ka viņi **seko līdzī tam, kas notiek ES politikā**. Aptuveni viens no sešiem (16 %, -5 procentpunkti) saka, ka viņi seko tam, kas notiek lielākajā daļā laika, un 40 % (-5 procentpunkti) to dara laiku pa laikam. Aptuveni katrs ceturtais (27 %, + 5 procentpunkti) apgalvo, ka reti seko līdzī tam, kas notiek ES politikā, un 17 % (+ 5 procentpunkti) nekad vai gandrīz nekad to nedara. Lai gan šie konstatējumi ir samazinājušies no 2022. gada aprīļa līdz maijam, tas seko pieaugumam laikposmā no 2021. gada novembra līdz 2022. gada aprīlim-maijam, tāpēc rezultāti tagad ir līdzīgi tiem, kādi tie bija pirms gada.

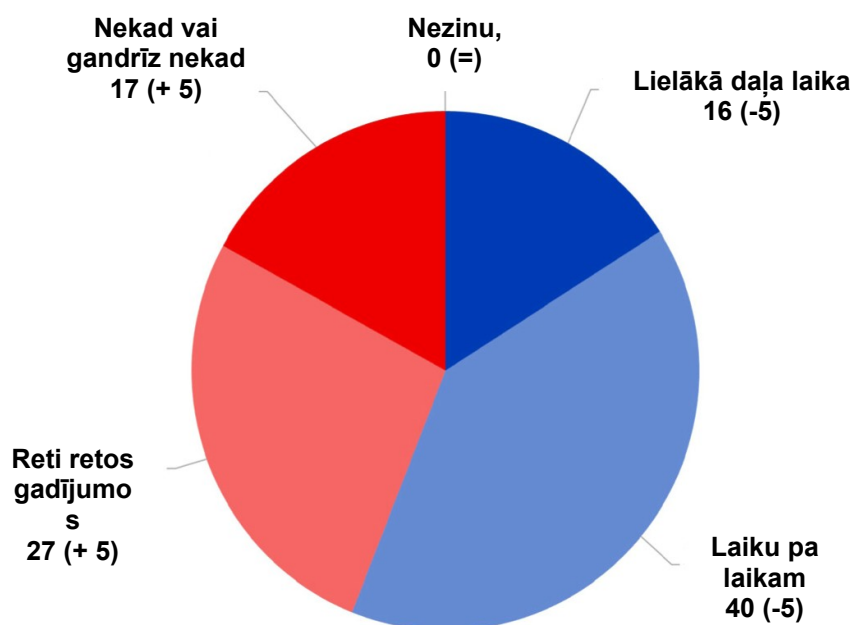
19 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu seko ES politikai, un vislielākais īpatsvars ir Luksemburgā (76 %), Nīderlandē (69 %), Vācijā (68 %), Zviedrijā un Somijā (abās 64 %). Lietuvā vienādas proporcijas "seko" un "neseko" ES politikai (abās 50 %), savukārt ir septiņas valstis, kurās tikai

neliela daļa pilsoņu seko ES politikai. Viszemākie ES politikas rādītāji ir Bulgārijā, Slovēnijā (abās 40 %), Slovākijā (44 %) un Igaunijā (45 %).

Vairāk nekā ceturtdaļa respondentu Maltā (35 %), Luksemburgā (27 %) un Vācijā (26 %) lielākoties seko ES politikai, salīdzinot ar 6 % Bulgārijā un 7 % Slovēnijā, Lietuvā un Rumānijā.

21 ES dalībvalstī respondenti pašlaik ir mazāk pakļauti ES politikai vairāk nekā pirms pusgada, un septiņās valstīs šis samazinājums pārsniedz desmit procentpunktus: Polija (52 %, -20 procentpunkti), Bulgārija (40 %, -18 procentpunkti), Vācija (68 %, -16 procentpunkti), Igaunija (45 %, -15 procentpunkti), Spānija (48 %, -14 procentpunkti), Lietuva (50 %, -12 procentpunkti) un Slovēnija (40 %, -12 procentpunkti). Neliels pieaugums vērojams Luksemburgā (76 %, + 3 procentpunkti) un Rumānijā (53 %, + 3 procentpunkti). Pārējās četrās dalībvalstīs rezultāti ir saglabājušies stabili.

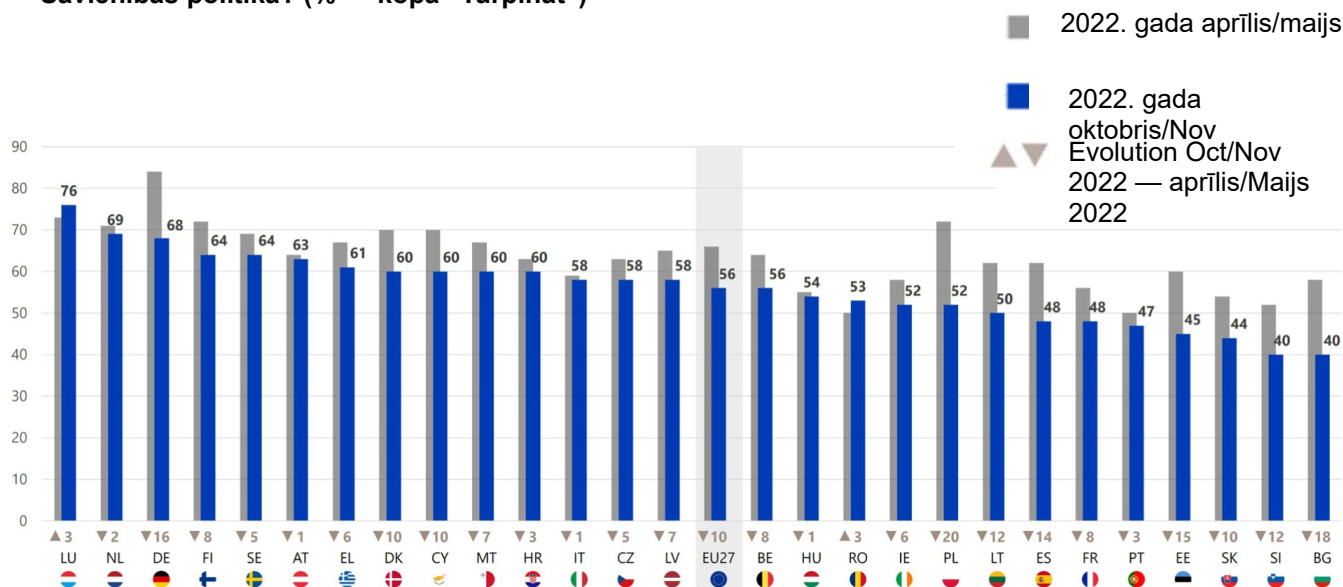
QA2 Daži cilvēki seko līdzī tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas. Citi nav tik ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekosiet tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā? (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris
— 2022. gada aprīlis/maijs)

Sociāldemogrāfiskā analīzeir vērsta uz tiem, kas lielāko daļu laika vai laiku pa laikam seko ES politikai. Tas liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes ievēros ES politiku (61 % pret 52 %). Tas arī liecina, ka cilvēkiem ir lielāka iespēja sekot ES politikai, kad viņi kļūst vecāki, šis īpatsvars pieaug no 42 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 61 % to iedzīvotāju vidū, kas vecāki par 55 gadiem.

QA2 Daži cilvēki seko līdzī tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas. Citi nav tik ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekosiet tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā? (% — kopā "Turpināt")

Jo ilgāk respondents palika izglītībā, jo lielāka iespēja, ka viņi sekos ES politikai. Šis īpatsvars ir 68 % to personu vidū, kuras turpināja izglītību līdz 20 gadu vecumam, salīdzinot ar 45 % to personu vidū, kuras ir pabeigušas 15 gadu vecumu vai jaunākas. Pastāv arī lielas atšķirības starp sociāli profesionālajām grupām, un ES politikai sekojošais īpatsvars svārstās no 70 % vadītāju vidū līdz 38 % mājsaimnieku vidū.

Tiem, kuri saskaras ar nelielām finansiālām grūtībām (61 %), ir daudz lielāka iespēja sekot ES politikai nekā tiem, kuri lielākoties saskaras ar grūtībām (44 %).

Respondenti, kuriem ir pozitīvs ES vai Eiropas Parlamenta tēls, visticamāk sekos līdzī tam, kas notiek ES politikā (attiecīgi 68 % un 74 %). Tomēr, salīdzinot tos, kuru tēls par ES vai Eiropas Parlamentu ir neitrāls (47 % katrā gadījumā), un tos, kuru tēls ir negatīvs (46 % ar negatīvu ES tēlu un 49 % no tiem, kuriem ir negatīvs Eiropas Parlamenta tēls), ir maz vai vispār nav atšķirības attiecībā uz ES politiku.

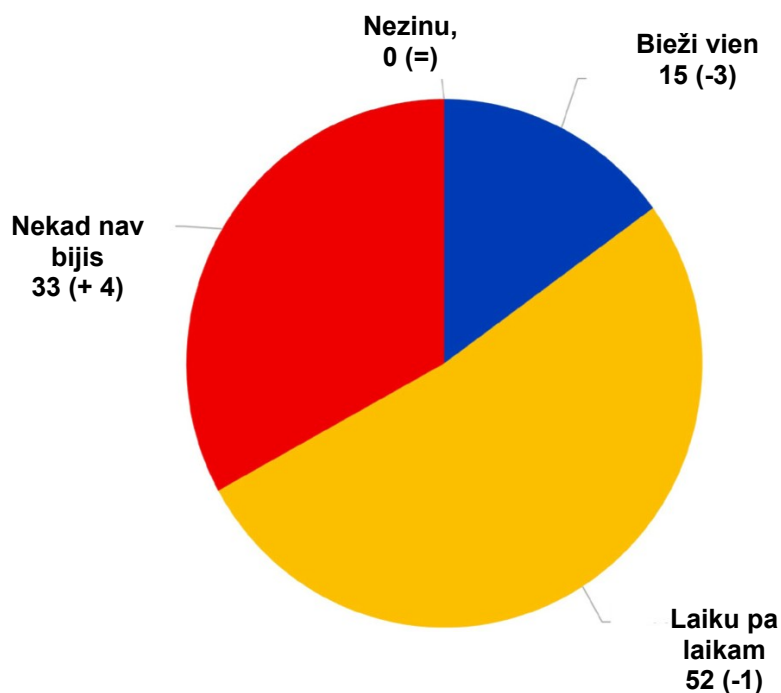
QA2 Daži cilvēki seko līdzī tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas. Citi nav tik ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekosiet tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā? (% — ES)

	Kopā "seko"	Kopā "Neseko"
ES 27 DALĪBVALSTIS	56	44
Dzimums dzimums		
Skatīt visas atsauksmes	61	39
Sievišķā sieviete	52	48
Skatīt visas viesnīcas vietā		
15–24	42	58
25–39	54	46
40–54	58	42
55+	61	39
Izglītība (nobeigums)		
15—	45	55
16–19	54	46
20+	68	32
Joprojām studē	48	52
Sociālprofesionālā kategorija		
Pašnodarbinātas personas	66	34
Projektu vadītāji	70	30
Citas baltas apkakles	60	40
Strādnieki ar rokām	49	51
Mājas cilvēki	38	62
Bezdarbnieki	44	55
Pensionēts	61	39
Studējošie studenti	48	52
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielākā daļa laika	44	56
Laiku pa laikam	53	47
Gandrīz nekad/nekad	61	39
ES tēls		
Kopā "Pozitīvs"	68	32
Neitrāls neitrāls	47	53
Kopā "Negatīvais"	46	54
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvas atsauksmes	74	26
Neitrāls neitrāls	47	53
Negatīvas blakusparādības	49	51

Divas trešdaļas iedzīvotāju vismaz reizēm apspriež Eiropas politiku ar draugiem vai radniekiem. Nedaudz vairāk nekā puse saka, ka reizēm apspriež Eiropas politiskos jautājumus ar draugiem un radniekiem (52 %, -1 procentpunkti kopš 2022. gada aprīļa līdz maijam), savukārt 15 % (-3 procentpunkti) saka, ka bieži apspriež Eiropas politiskos jautājumus. Aptuveni trešdaļa (33 %, +4 procentpunkti) nekad nerunā par šādiem jautājumiem.

Ilgttermiņa tendence liecina, ka salīdzinoši augstā līmenī ir saglabājusies proporcija, kas bieži apspriež Eiropas politiskos jautājumus ar draugiem vai radniekiem. Daļa, kas laiku pa laikam apspriež šādus jautājumus, kopš 2020. gada ir saglabājusies salīdzinoši stabila.

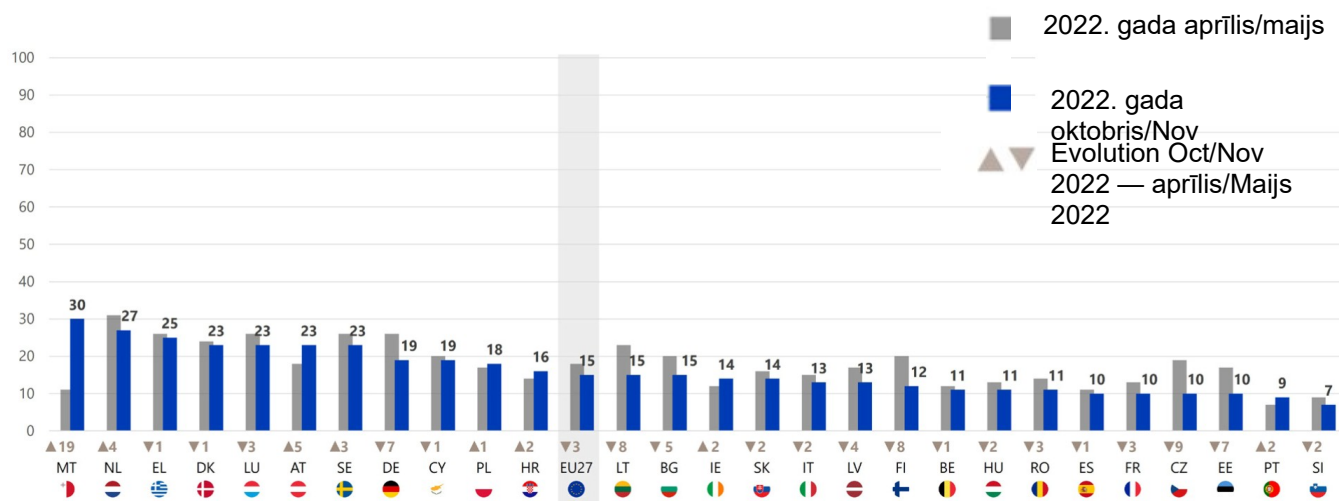
D71.2 Kad jūs kopā ar draugiem vai radniekiem, jūs teiktu, ka jūs apspriest bieži, reizēm vai nekad par...? Eiropas politiskie jautājumi (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris —
2022. gada aprīlis/maijs)

25 valstīs respondenti visbiežāk apgalvo, ka reizēm apspriež Eiropas politiskos jautājumus, un vislielākais īpatsvars ir Ungārijā (69 %), Slovākijā (65 %) un Vācijā (62 %). Spānijā (56 %) un Francijā (54 %) respondenti visbiežāk apgalvo, ka viņi nekad neapspriež Eiropas politiskos jautājumus.

Septiņās valstīs vismaz viens no pieciem saka, ka bieži apspriež Eiropas politiskos jautājumus ar draugiem un radniekiem, ar vislielāko īpatsvaru Maltā (30 %), Nīderlandē (27 %) un Grieķijā (25 %). Turpretī 7 % Slovēnijā un 9 % Portugālē apgalvo to pašu.

D71.2 Kad jūs kopā ar draugiem vai radniekiem, jūs teiktu, ka jūs apspriest bieži, reizēm vai nekad par...? Eiropas politiskie jautājumi (% — bieži)

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka tie, kas turpināja izglītību līdz 20 gadu vecumam vai vairāk (21 %), pašnodarbinātie respondenti (23 %) un vadītāji (22 %), visticamāk, bieži runās par Eiropas politiskajiem jautājumiem ar draugiem un radniekiem. Tie, kas nekad nerunā par Eiropas politiskajiem jautājumiem, visticamāk, būs vecumā no 15 līdz 24 gadiem (44 %), tie, kuri ir ieguvuši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki (48 %), māsaimnieki (50 %), bezdarbnieki (48 %) un tie, kas saskaras ar visgrūtākajām finansiālajām grūtībām (44 %).

D71.2 Kad jūs kopā ar draugiem vai radniekiem, jūs teiktu, ka jūs apspriest bieži, reizēm vai nekad par...? Eiropas politiskie jautājumi (% — ES27)

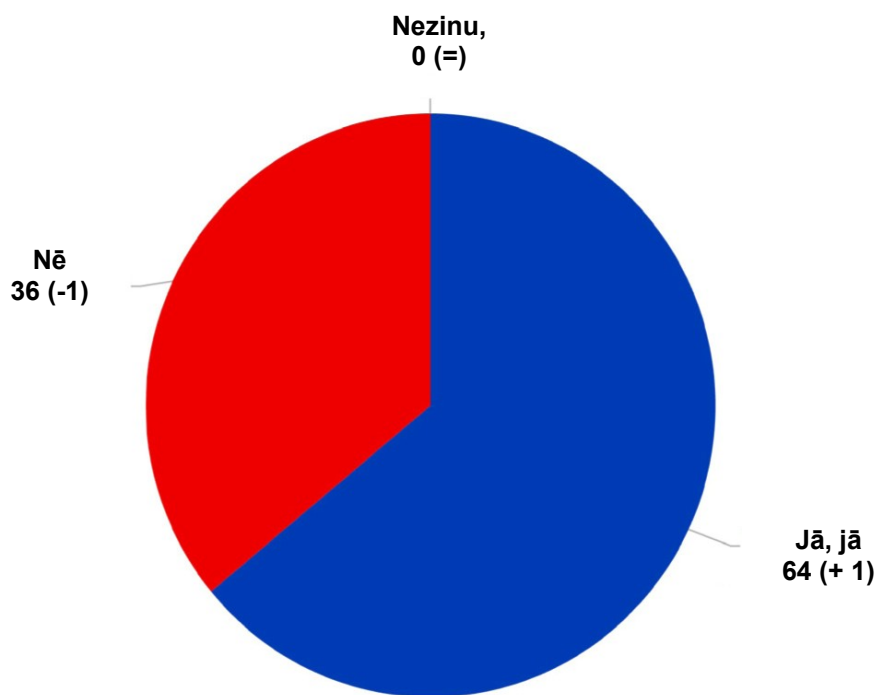
	Bieži vien	Laiku pa laikam	Nekad nav bijis
ES-27 VALSTIS	15	52	33
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	12	44	44
25–39	16	53	31
40–54	15	54	30
55+	15	52	32
Izglītība (nobeigums)			
15—	9	43	48
16–19	13	55	32
20+	21	54	25
Joprojām studē	14	46	40
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	23	54	23
Projektu vadītāji	22	58	20
Citas baltas apakles	15	60	25
Strādnieki ar rokām	12	52	35
Mājas cilvēki	8	41	50
Bezdarbnieki	11	40	48

Pensionēts	14	50	35
Studējošie studenti	14	46	40
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielākā daļa laika	14	42	44
Laiku pa laikam	13	54	33
Gandrīz nekad/nekad	16	53	31

Pirms šīs apakšiedaļas rezultātu izpētes ir vērts atzīmēt, ka citi nesenie apsekojumi liecina, ka Eiropas Parlaments un citas Eiropas iestādes ir ļoti labi informēti. Piemēram, Eiropas Parlamenta aptaujā aptuveni deviņi no desmit iedzīvotājiem apgalvo, ka ir dzirdējuši par Eiropas Parlamentu, un tas laika gaitā ir bijis konsekventi²⁷.

Šajā aptaujā **vairāk nekā seši no desmit ES iedzīvotājiem** (64 %, + 1 procentpunkts kopš 2021. gada novembra līdz decembrim) apgalvo, ka **nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu** vai nu internetā, televīzijā vai radio.

QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio par Eiropas Parlamentu? (% — ES27)

(2022. gada oktobris/novembris — 2021. gada novembris/decembris)

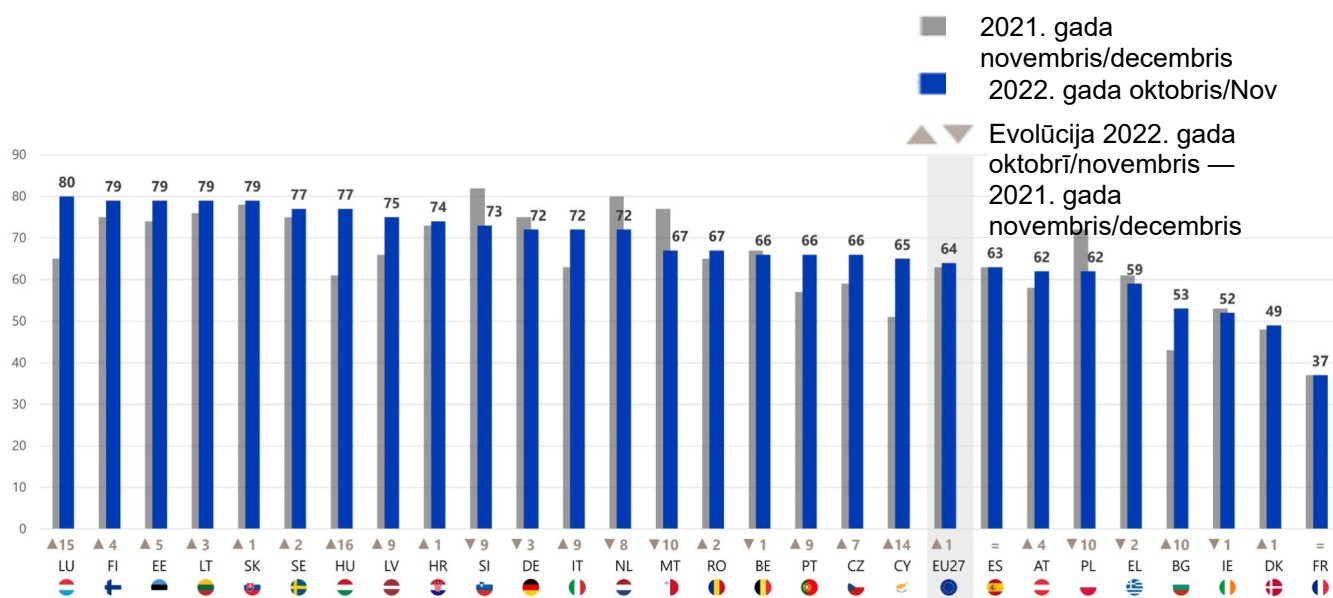
ES ir vērojamas dažas atšķirības: astoņās dalībvalstīs vismaz trīs ceturtdaļas respondentu apgalvo, ka nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu, kuru vadīja Luksemburga (80 %), Igaunija, Somija, Slovākija un Lietuva (visas 79 %). Tomēr tas attiecas uz mazāk nekā pusi respondentu Francijā (37 %) un Dānijā (49 %).

Lai gan kopš 2021. gada novembra līdz decembrim kopumā ES līmenī ir notikušas nelielas pārmaiņas, valstu līmenī ir notikušas dažas būtiskas izmaiņas. Liels pieaugums vērojams Ungārijā (77 %, + 16 procentpunkti), Luksemburgā (80 %, + 15 procentpunkti), Kiprā (65 %, + 14

²⁷ Eiropas Parlamenta standartaptauja 97, 2022. gada vasara

procentpunkti) un Bulgārijā (53 %, + 10 procentpunkti). Ir bijuši arī daži lieli samazinājumi Maltā (67 %, -10 procentpunkti) un Polijā (62 %, -10 procentpunkti). Kopumā 12 valstīs ir vērojams pieaugums kopš 2021. gada novembra līdz decembrim, savukārt piecās valstīs ir vērojams samazinājums.

QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio par Eiropas Parlamentu? (% — jā)

Sociāldemogrāfiskās atziņas liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka nesen ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu (68 % salīdzinājumā ar 59 %), savukārt proporcija pieaug līdz ar vecumu no 49 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 67 % to iedzīvotāju vidū, kuri ir vecumā no 40 līdz 54 gadiem un 55 gadiem. Vairāk izglītoti cilvēki biežāk saka, ka viņi ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko nesen (71 % no tiem, kas pabeidza izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā). Šis īpatsvars ir lielāks arī starp tiem, kuriem reti vai nekad nav grūti apmaksāt rēķinus (67 %), kā arī vadītājiem (73 %) un pašnodarbinātām personām (71 %).

Respondenti, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls (78 %), biežāk apgalvo, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko nesen, nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls (59 %) vai neitrāls attēls (56 %). Tas liek domāt, ka pastāv saikne starp cilvēku tēlu un to, cik daudz viņi lasa, redz vai dzird par Eiropas Parlamentu, lai gan nav skaidrs, kā šie divi faktori mijiedarbojas, t. i., vai informācijas saņemšana noved pie spēcīgāka vai pozitīvāka tēla, vai arī cilvēki, kuriem ir spēcīgāks tēls, biežāk meklē informāciju.

QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio par Eiropas Parlamentu? (% — ES)

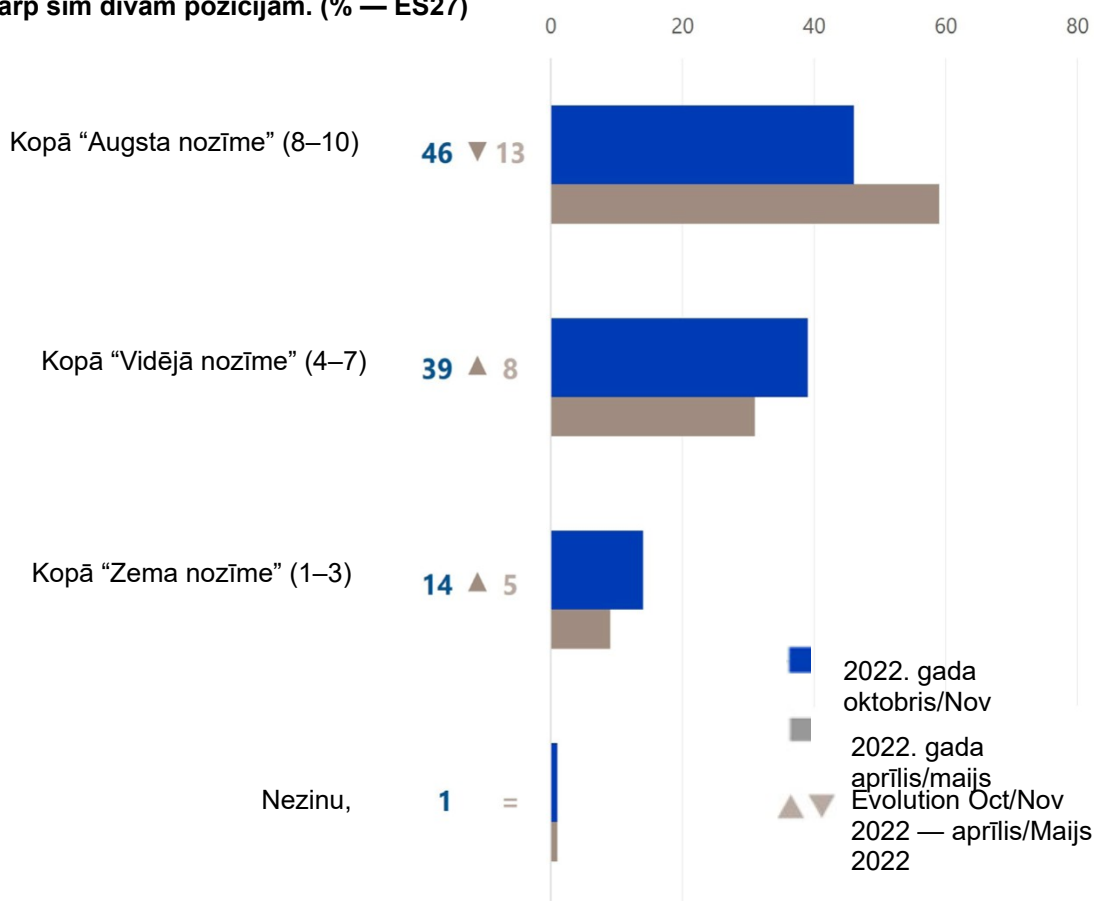
	Jā, jā	Nē
ES 27 DALĪBVALSTIS	64	36
Dzimums dzimums		
Skatīt visas atsauksmes	68	32
Sievišķā sievietē	59	41
Skatīt visas viesnīcas vietā		
15–24	49	51
25–39	61	39
40–54	67	33
55+	67	33
Izglītība (nobeigums)		
15—	58	42
16–19	63	37
20+	71	29
Joprojām studē	52	48
Sociālprofesionālā kategorija		
Pašnodarbinātas personas	71	29
Projektu vadītāji	73	27
Citas baltas apkakles	66	34
Strādnieki ar rokām	60	40
Mājas cilvēki	53	47
Bezdarbnieki	52	48
Pensionēts	67	33
Studējošie studenti	52	48
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielākā daļa laika	54	46
Laiku pa laikam	60	40
Gandrīz nekad/nekad	67	33
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvas atsauksmes	78	22
Neitrāls neitrāls	56	44
Negatīvas blakusparādības	59	41

5.2. Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Balsošanas nozīme Eiropas Parlamenta vēlēšanās kopš 2022. gada aprīļa-maija ir samazinājusies, un mazāk nekā puse iedzīvotāju (46 %) tagad piešķir lielu nozīmi balsošanai (-13 procentpunkti). Aptuveni četri no desmit (39 %, + 8 pp) apgalvo, ka balsošana šajās vēlēšanās ir vidēji svarīga, savukārt 14 % (+ 5 procentpunkti) uzskata, ka viņiem tas ir maznozīmīgs.

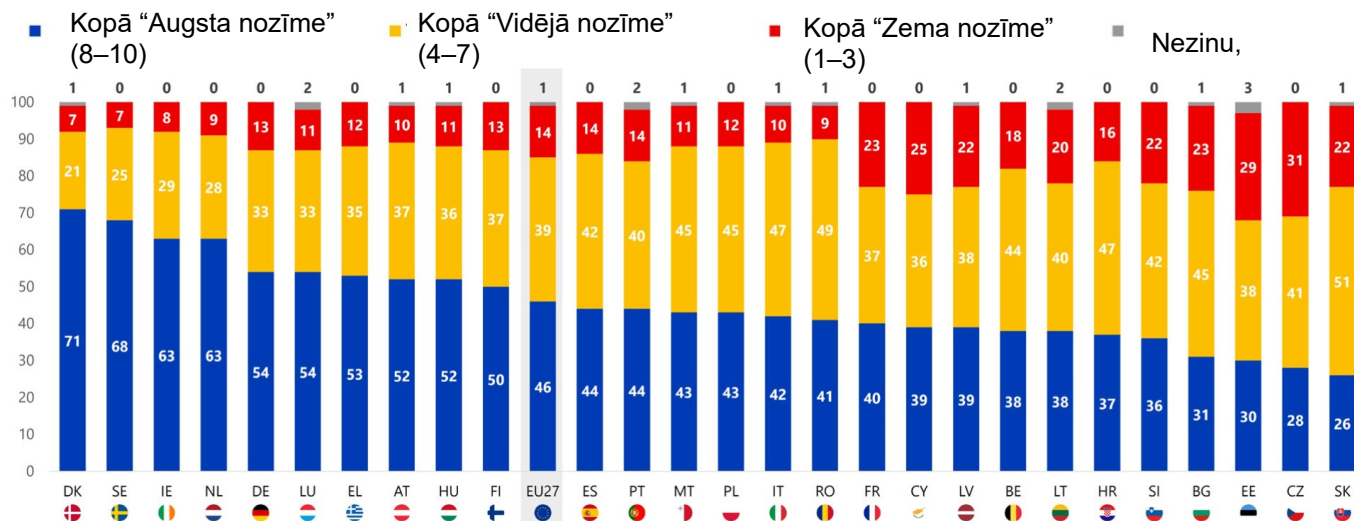
Ilgtermiņa tendenču analīze liecina, ka pašreizējie rādītāji atbilst rezultātiem pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Līdzvērtīgā termiņā (aptuveni 18 mēnešus pirms vēlēšanām) 42 % piešķīra lielu nozīmi balsošanai 2017. gada septembrī un oktobrī, 2018. gada aprīlī (gads pirms pēdējām vēlēšanām) palielinoties līdz 49 %. Tas norāda, ka pašreizējais rezultāts (46 % ar lielu nozīmi) atbilst iepriekšējiem rezultātiem un ka 2022. gada aprīļa-maija rādītājs (59 %) parasti bija augsts.

QA22a Lūdzu, pastāstiet, cik svarīgi ir, lai jūs personīgi balsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kam nav nekādas nozīmes jums, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku, vai galvenais pienākums jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (% — ES27)

15 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu piešķir lielu nozīmi balsošanā Eiropas Parlamenta vēlēšanās, un vislielākais īpatsvars ir Dānijā (71 %), Zviedrijā (68 %), Īrijā un Nīderlandē (abās 63 %). Pārējās 12 dalībvalstīs vairākums uzskata, ka balsošana Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir vidēji svarīga. Respondenti visdrīzāk apgalvo Slovēnijā (51 %), Rumānijā (49 %), Itālijā un Horvātijā (abās 47 %).

QA22a Lūdzu, pastāstiet, cik svarīgi ir, lai jūs personīgi balsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kam nav nekādas nozīmes jums, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku, vai galvenais pienākums jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (%)

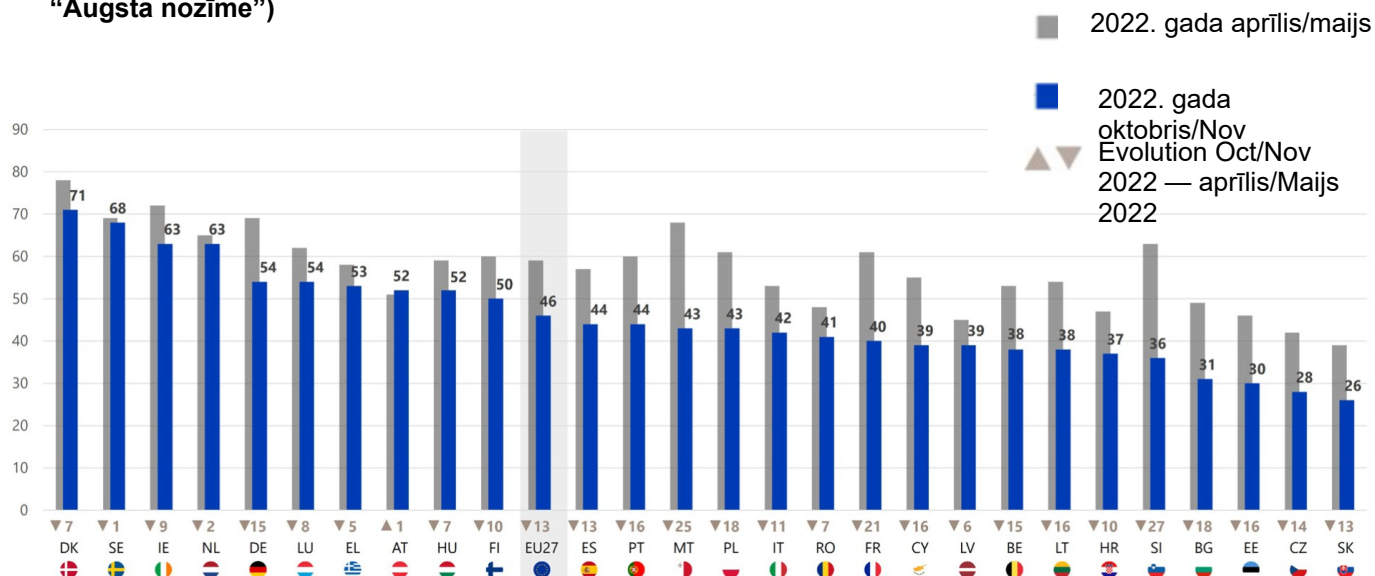

Deviņās valstīs vismaz vienam no pieciem respondentiem ir maza nozīme balsošanā Eiropas vēlēšanās, un lielākā daļa respondentu ir Čehijā (31 %), Igaunijā (29 %) un Kiprā (25 %).

To respondentu īpatsvars visā ES, kuri saka, ka balsošana Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir svarīga, viņiem personīgi ir samazinājies par 13 procentpunktiem kopš 2021. gada aprīļa-maija. Tā ir samazinājusies arī visās valstīs, izņemot Austriju, Zviedriju un Nīderlandi, kur tā ir saglabājusies stabila. Faktiski 17 valstīs samazinājums ir bijis vismaz desmit procentu punkti, un vislielākais samazinājums vērojams Slovēnijā (36 %, -27 procentpunkti), Maltā (43 %, -25 procentpunkti) un Francijā (40 %, -61 procentpunkts).

Šo pārmaiņurezultātā par dominējošo viedokli 11 valstīs ir kļuvusi vidēja (nevis liela) nozīme.

QA22a Lūdzu, pastāstiet, cik svarīgi ir, lai jūs personīgi balsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kam nav nekādas nozīmes jums, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku, vai galvenais pienākums jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (% — kopā “Augsta nozīme”)

Divas trešdaļas (67 %) respondentu uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai viņi personīgi balsotu valsts vēlēšanās (-5 procentpunkti no 2022. gada aprīļa līdz maijam). Ceturtdaļa (25 %, + 3 procentpunkti) apgalvo, ka viņiem tas ir vidēji svarīgi, bet 7 % (+ 2 procentpunkti) apgalvo, ka tas ir maznozīmīgi.

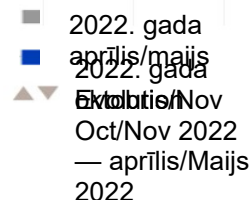
QA22b Un cik svarīgi ir vai nē balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (% — ES27)

Kopā “Augsta nozīme” (8–10)

Kopā “Vidējā nozīme” (4–7)

Kopā “Zema nozīme” (1–3)

Nezinu,

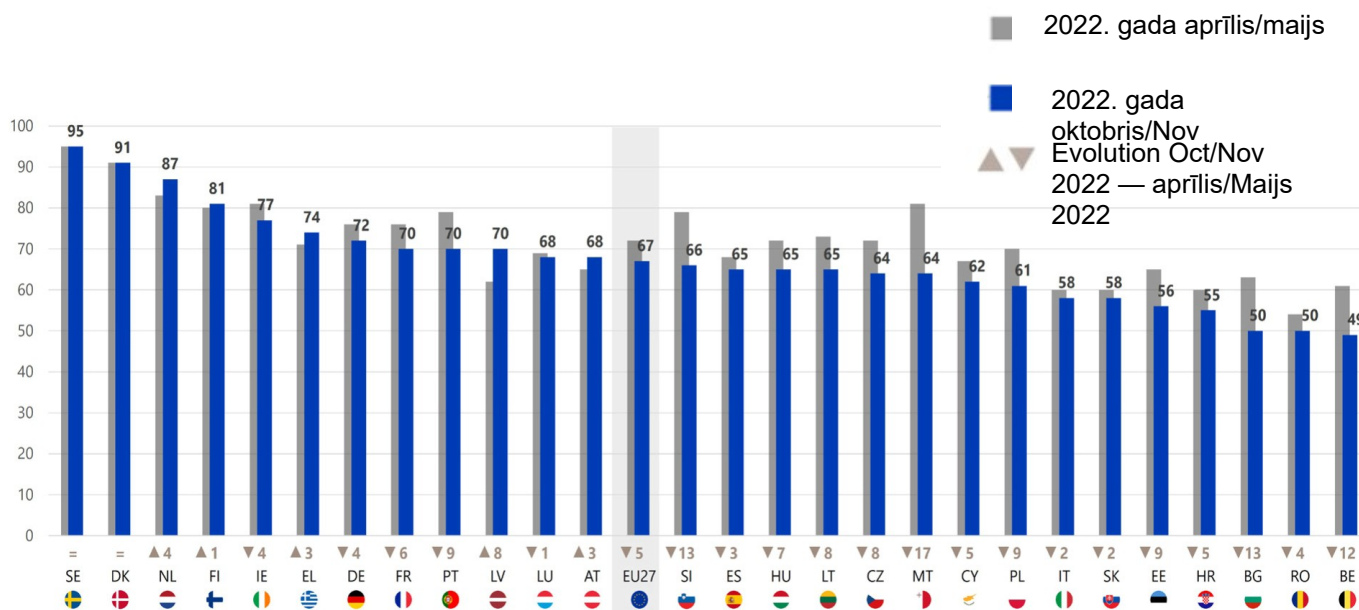
Lielākā daļa respondentu katrā valstī apgalvo, ka balsošana valsts vēlēšanās viņiem ir ļoti svarīga, lai gan proporcija svārstās no 95 % Zviedrijā, 91 % Dānijā un 87 % Nīderlandē līdz 49 % Beļģijā un

50 % gan Bulgārijā, gan Rumānijā. Ir deviņas valstis, kurās vismaz katrs desmitais teiks, ka balsošana šajās vēlēšanās ir maznozīmīga, un to vada Kipra, Beļģija (abās 13 %), Bulgārija, Igaunija un Francija (visas 12 %).

Visās valstīs respondenti, visticamāk, piešķirs lielu nozīmi balsošanā valsts vēlēšanās nekā ES vēlēšanās, taču atšķirības ievērojami atšķiras. Viszemākās atšķirības ir vērojamas Rumānijā (valsts 50 %, ES 41 %), Beļģijā (valsts 49 %, ES 38 %), Ungārijā (valsts 65 %, ES 52 %), Īrijā (valsts 77 %, ES 63 %) un Luksemburgā (valsts 68 %, ES 54 %). Lielākās atšķirības vērojamas Čehijā (valsts 64 %, ES 28 %), Slovākijā (valsts 58 %, ES 26 %), Latvijā (valsts 70 %, ES 39 %) un Somijā (valsts 81 %, ES 50 %).

Salīdzinot ar 2022. gada aprīli un maiju, respondenti, visticamāk, piešķirs lielu nozīmi balsošanai valsts vēlēšanās Latvijā (70 %, + 8 procentpunkti), Nīderlandē (87 %, + 4 procentpunkti), Grieķijā (74 %, + 3 procentpunkti) un Austrijā (68 %, + 3 procentpunkti). Šis īpatsvars ir samazinājies 17 valstīs, jo īpaši Maltā (64 %, -17 procentpunkti), Bulgārijā (50 %, -13 procentpunkti), Slovēnijā (66 %, -13 procentpunkti) un Beļģijā (49 %, -12 procentpunkti). Rezultāti sešās valstīs ir saglabājušies stabili.

QA22b Un cik svarīgi ir vai nē balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (% — kopā “Augstā nozīme”)

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka gados vecāki respondenti, tie, kam ir augstākais izglītības līmenis, vadītāji un tie, kam ir vismazākās finansiālās grūtības, visticamāk, piešķirs lielu nozīmi balsošanai ES un valsts vēlēšanās, un vislielākās atšķirības ir saistītas ar izglītības līmeni un finansiālo situāciju. Piemēram, 52 % no tiem, kuriem ir vismazākās finansiālās grūtības, kā ļoti svarīgi ir balsot Eiropas vēlēšanās salīdzinājumā ar 30 %, kuri saskaras ar vislielākajām finansiālajām grūtībām.

Pozitīvs ES vai Eiropas Parlamenta tēls ir saistīts ar lielu nozīmi balsošanā. Piemēram, tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, ir lielāka iespēja, ka viņi balsos jebkura veida vēlēšanās, jo

viņiem ir liela nozīme. Turklāt tie, kas piekrīt viedoklim Eiropas Savienībā, biežāk piešķirs lielu nozīmi balsošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās nekā tie, kuri neuzskata, ka viņu viedoklis ir svarīgs (64 % salīdzinājumā ar 30 %).

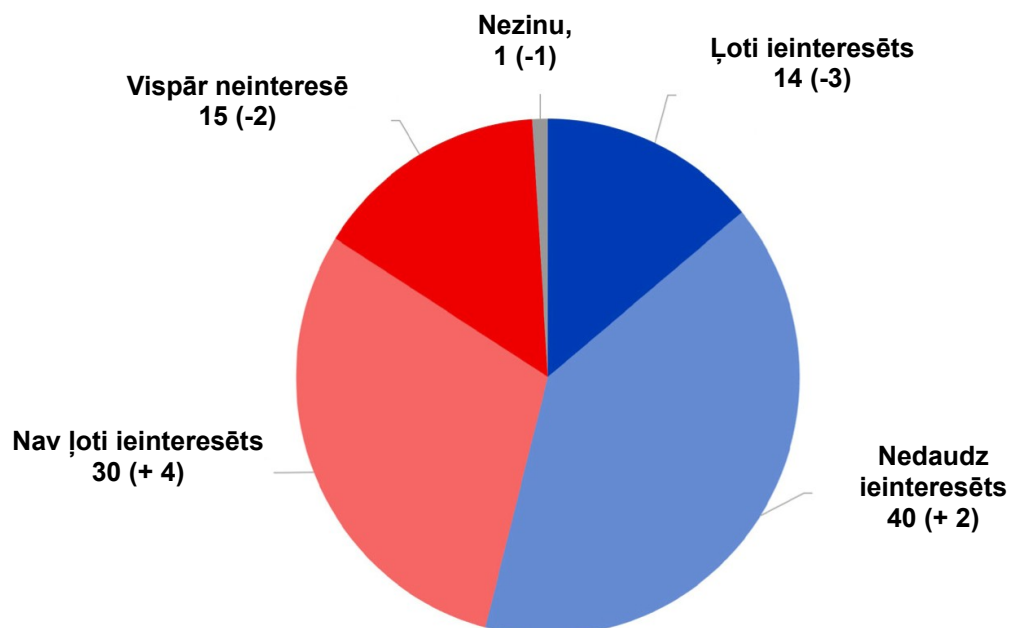
QA22 Lūdzu, pastāstiet, cik svarīgi ir, lai jūs personīgi balsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kam nav nekādas nozīmes jums, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku, vai galvenais pienākums jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (%)

	Eiropas Parlamenta vēlēšanas			Valsts vēlēšanas		
	Kopā "liela nozīme" (8–10)	Kopējā "vidēja nozīme" (4–7)	Kopā "Zema nozīme" (1–3)	Kopā "liela nozīme" (8–10)	Kopējā "vidēja nozīme" (4–7)	Kopējais "zemais nozīmīgums" (1–3)
ES 27 DALĪBVALSTIS	46	39	14	67	25	7
Dzimums dzimums						
Skatīt visas atsauksmes	46	39	15	68	25	7
Sievišķā sievietē	46	40	13	67	26	6
Skatīt visas viesnīcas vietā						
15–24	42	43	13	59	31	8
25–39	45	40	14	66	27	7
40–54	45	40	15	65	26	8
55+	48	37	14	72	22	6
Izglītība (nobeigums)						
15—	38	43	18	59	29	11
16–19	42	41	17	62	30	8
20+	55	34	11	78	17	5
Joprojām studē	47	40	11	64	27	7
Sociālprofesionālā kategorija						
Pašnodarbinātas personas	53	34	13	73	21	6
Projektu vadītāji	59	34	7	81	16	2
Citas baltas apkakles	48	40	11	68	26	5
Strādnieki ar rokām	39	44	17	58	33	9
Mājas cilvēki	33	46	19	53	35	11
Bezdarbnieki	32	42	26	52	31	16
Pensionēts	49	36	15	72	21	6
Studējošie studenti	47	40	11	64	27	7
Grūtības apmaksāt rēķinus						
Lielākā daļa laika	30	42	27	50	33	16
Laiku pa laikam	40	45	14	58	34	7
Gandrīz nekad/nekad	52	35	12	74	20	6
ES tēlnieks						
Kopā "Pozitīvs"	64	31	5	80	16	3
Neitrāls neitrāls	33	50	16	56	35	8
Kopā "Negatīvais"	26	38	35	51	31	18
Mans viedoklis ir svarīgs ES						
Kopējā piekrišana	64	33	3	79	19	1
Kopējā neapmierinātība	30	45	24	56	31	12
Eiropas Parlamenta tēls						
Pozitīvas atsauksmes	67	29	4	82	16	1
Neitrāls neitrāls	36	48	15	61	32	6
Negatīvas blakusparādības	31	37	32	56	29	15

Nedaudz vairāk nekā puse ES pilsoņu (54 %) apgalvo, ka ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kas notiks 2024. gada maijā. Tas ietver 14 % respondentu, kuri apgalvo, ka ir "ļoti ieinteresēti", un 40 %, kuri ir "daži ieinteresēti". Vairāk nekā četri no desmit (45 %) apgalvo, ka viņi nav ļoti ieinteresēti vai vispār nav ieinteresēti.

Šie konstatējumi ir ļoti līdzīgi tiem, kas tika novēroti 2017. gada rudenī (EB88.1) līdzvērtīgā laikā pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2019. gadā.

QA21 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā. Cik jūs interesētu vai neteiktu, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES27)

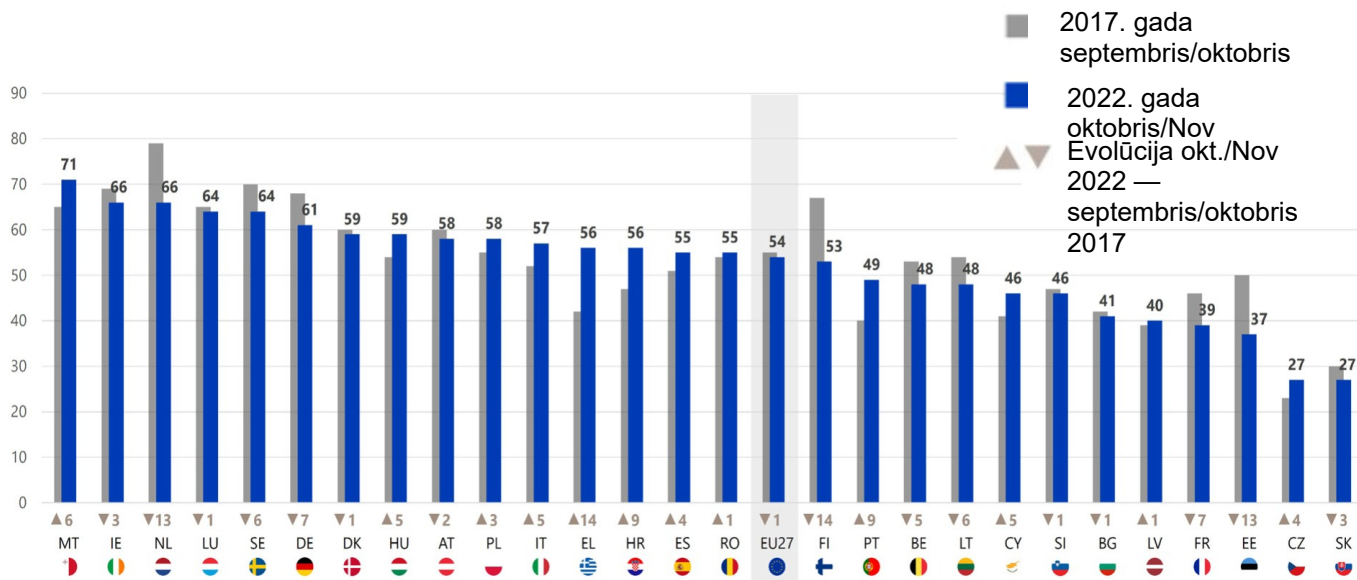

(2022. gada oktobris/novembris — 2017.
gada septembris/oktobris)

Starp dalībvalstīm ir lielas atšķirības proporcijās, kas ir ieinteresētas nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Vairāk nekā seši no desmit respondentiem apgalvo, ka viņi ir ieinteresēti Maltā (71 %), Īrijā, Nīderlandē (abās 66 %), Luksemburgā, Zviedrijā (abās 64 %) un Vācijā (61 %). Otrā galējā situācijā mazāk nekā četri no desmit respondentiem ir ieinteresēti Čehijā, Slovākijā (abās 27 %), Igaunijā (37 %) un Francijā (39 %).

Salīdzinot konstatējumus ar 2017. gada rudenī redzētajiem, interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir palielinājusies desmit dalībvalstīs, jo īpaši Grieķijā (56 %, + 14 procentpunkti), Horvātijā (56 %, + 9 procentpunkti) un Portugālē (49 %, + 9 procentpunkti). Procentu likme ir samazinājusies desmit valstīs, lielākais samazinājums vērojams Somijā (53 %, - 14 procentpunkti), Igaunijā (37 %, -13 procentpunkti) un Nīderlandē (66 %, -13 procentpunkti). Rezultāti ir stabili pārējās septiņās dalībvalstīs.

QA21 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā. Cik jūs interesētu vai neteiktu, ka esat šajās vēlēšanās? (% — kopā "Interested")

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka izglītības līmenis un finansiālās grūtības ir ļoti atšķirīgas. Interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām svārstās no 63 % to personu vidū, kas pabeigušas izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, līdz 43 % to personu vidū, kuras pametušas izglītību līdz 15 gadu vecumam.

Vairāk nekā puse (57 %) iedzīvotāju ar vismazākām finansiālām grūtībām apgalvo, ka viņi ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās salīdzinājumā ar 36 %, kuri saskaras ar vislielākajām finansiālajām grūtībām. Vadītājiem (68 %) ir lielāka iespēja, ka tie ir ieinteresēti citās sociāli profesionālajās kategorijās.

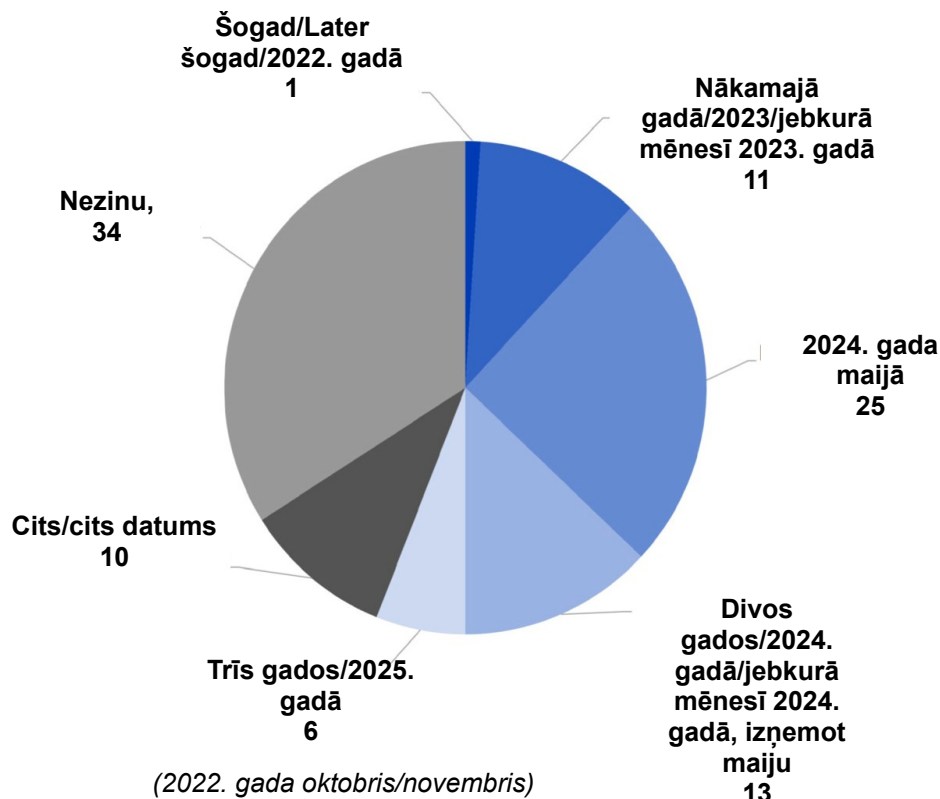
Jaunākie respondenti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir nedaudz mazāk ieinteresēti nekā gados vecāki respondenti (48 % no 15–24 gadus veciem cilvēkiem salīdzinājumā ar 53 %–55 % vecāka gadagājuma iedzīvotāju grupās).

Interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir lielāka to respondentu vidū, kuru tēls par Eiropas Parlamentu ir pozitīvs (79 % salīdzinājumā ar 33 % no tiem, kuru tēls ir negatīvs), tiem, kuri piekrīt viedoklim ES (72 % pret 37 %, kuri nepiekrīt) un tiem, kas seko Eiropas politikai (70 % pret 32 %, kuri nepiekrīt). Septiņi no desmit (71 %) no tiem, kas balsoja pēdējās Eiropas vēlēšanās, saka, ka viņi ir ieinteresēti nākamajās vēlēšanās, salīdzinot ar 26 % no tiem, kas nebalsoja pagājušajā reizē.

QA21 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā. Cik jūs interesētu vai neteiktu, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES)

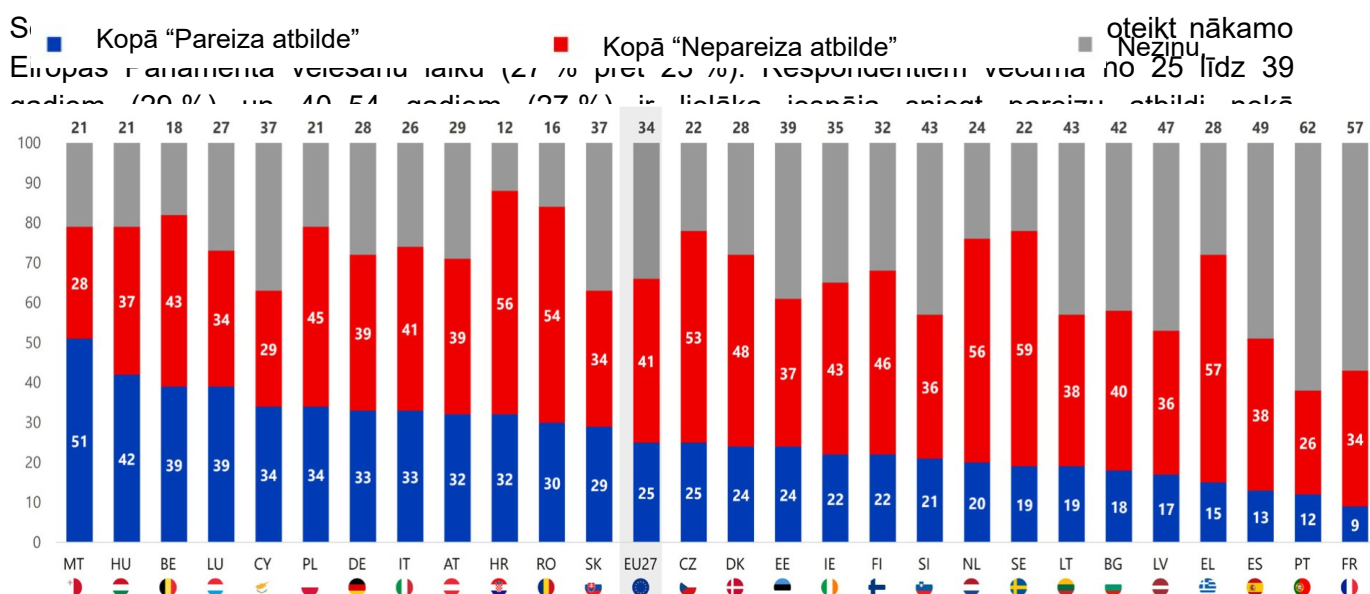
	Kopā "Interested"	Kopā "Neinteresē"
ES-27 VALSTIS	54	45
Skatīt visas viesnīcas vietā		
15–24	48	50
25–39	53	46
40–54	54	45
55+	55	44
Izglītība (nobeigums)		
15—	43	56
16–19	51	48
20+	63	36
Joprojām studē	53	45
Sociālprofesionālā kategorija		
Pašnodarbinātas personas	61	39
Projektu vadītāji	68	32
Citas baltas apkakles	57	42
Strādnieki ar rokām	47	52
Mājas cilvēki	41	58
Bezdarbnieki	42	57
Pensionēts	54	45
Studējošie studenti	53	45
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielākā daļa laika	36	63
Laiku pa laikam	51	48
Gandrīz nekad/nekad	57	42
ES tēlnieks		
Kopā "Pozitīvs"	73	26
Neitrāls neitrāls	41	58
Kopā "Negatīvais"	27	72
Mans viedoklis ir svarīgs ES		
Kopējā piekrišana	72	27
Kopējā neapmierinātība	37	62
Balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās		
Jā, jā	71	28
Nē	26	73
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvas atsauksmes	79	20
Neitrāls neitrāls	44	55
Negatīvas blakusparādības	33	67
Sekojiet Eiropas politikai		
Sekot līdzī	70	30
Nesekojiet	32	66

Respondentiem tika jautāts, kad viņi uzskatīja, ka **nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks** viņu valstī. **Katrs ceturtais iedzīvotājs (25 %) sniedza pareizu atbildi 2024. gada maijā, savukārt** četri no desmit (41 %) sniedza nepareizu atbildi, visbiežāk sniedzot nepareizu mēnesi 2024. gadā (13 %) vai norādot datumu 2023. gadā (11 %). Viens no trim respondentiem (34 %) norādīja, ka nezina.

QA20 Jūsaprāt, kad nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks šeit (MŪSU VALSTĪ)? (% — ES27)

Starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības attiecībā uz to respondentu īpatsvaru, kuri spēj pareizi noteikt nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu laiku. Respondenti visdrīzāk zina pareizo atbildi Maltā (51 %), Ungārijā (42 %), Luksemburgā un Beļģijā (abās 39 %). Viszemākais īpatsvars, kas sniedz pareizo atbildi, ir vērojams Francijā (9 %), Portugālē (12 %), Spānijā (13 %) un Grieķijā (15 %).

Liela daļa respondentu sniedz nepareizu atbildi Zviedrijā (59 %), Grieķijā (57 %), Horvātijā un Nīderlandē (abās 56 %), savukārt respondenti, visticamāk, nezina Portugālē (62 %) un Francijā (57 %).

QA20 Jūsaprāt, kad nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks šeit (MŪSU VALSTĪ)? (%)

Baltās apkakles darbinieki (32 %), vadītāji (31 %) un pašnodarbinātas personas (30 %), visticamāk, sniegs pareizu atbildi, jo īpaši salīdzinājumā ar mājsaimniecībām (13 %).

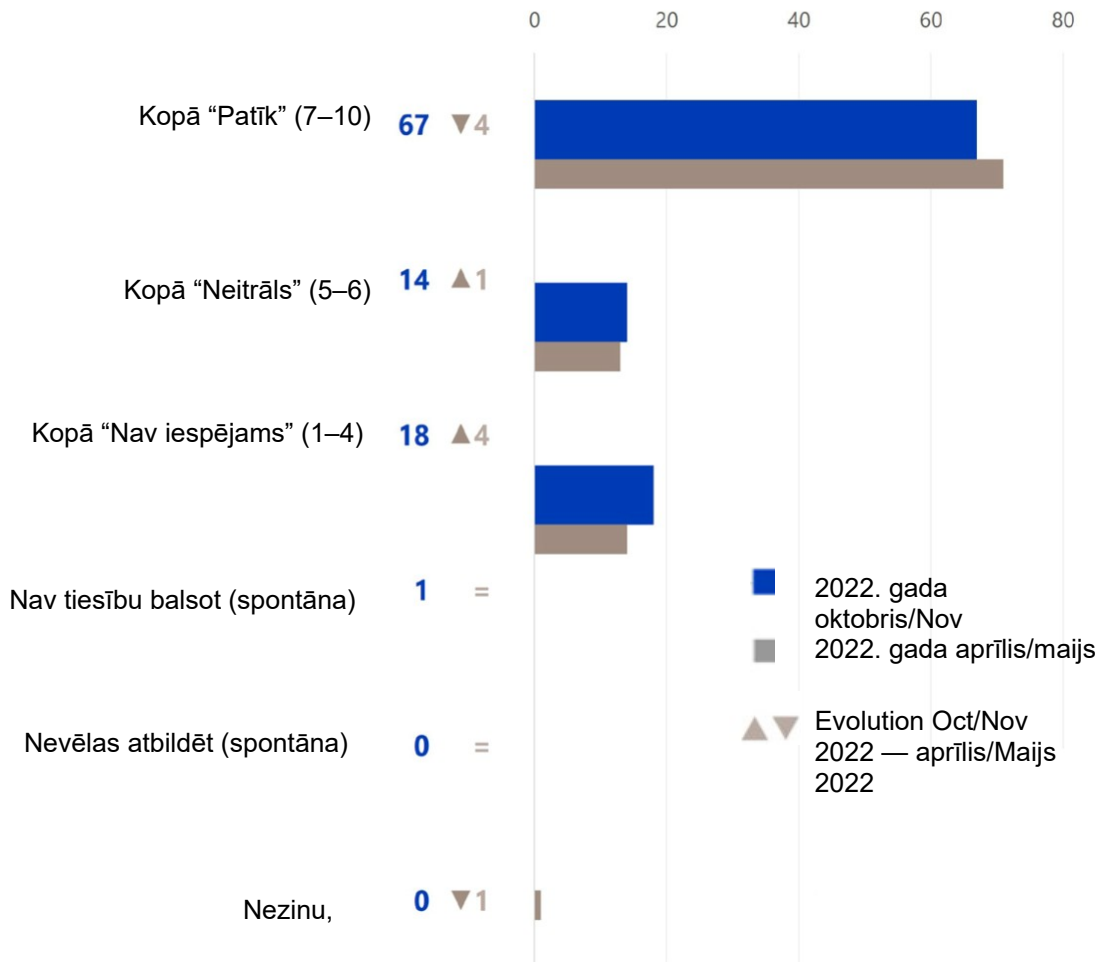
Zināšanas par nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu laiku ir augstākas to respondentu vidū, kuri balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (31 % pret 16 % no tiem, kuri nebalsoja), kā arī tie, kuri plāno balsot nākamajās vēlēšanās (29 % pret 12 % no tiem, kas neplāno balsot). Pareizas zināšanas ir arī augstākas starp tiem, kam ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls (32 % salīdzinājumā ar 22 % personu ar neitrālu tēlu un 19 % ar negatīvu tēlu), kā arī tiem, kas seko Eiropas politikai (31 % pret 16 %, kuri to nedara).

QA20 Jūsaprāt, kad nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks šeit (MŪSU VALSTĪ)? (% — ES)

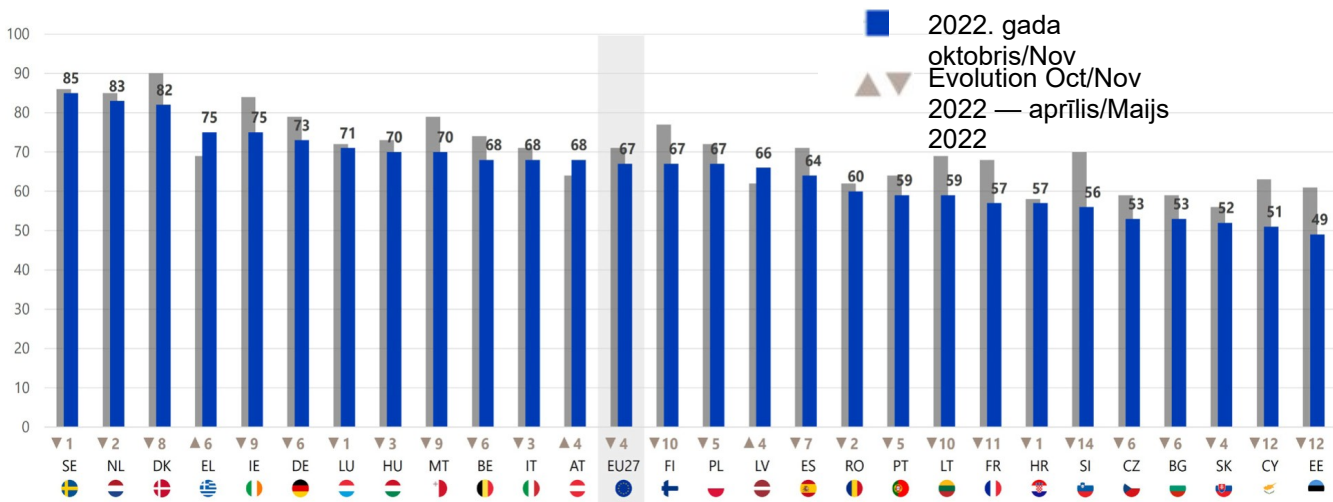
	Kopā "Pareiza atbilde"	Kopā "Nepareiza atbilde"	Nezinu,
ES 27 DALĪBVALSTIS	25	41	34
Dzimums dzimums			
Skatīt visas atsauksmes	27	42	31
Sievīšķā sievietē	23	40	37
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	21	38	41
25–39	29	41	30
40–54	27	44	29
55+	22	41	37
Izglītība (nobeigums)			
15—	17	39	44
16–19	25	42	33
20+	29	42	29
Joprojām studē	22	38	40
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	30	42	28
Projektu vadītāji	31	41	28
Citas baltas apakles	32	42	26
Strādnieki ar rokām	26	44	30
Mājas cilvēki	13	41	46
Bezdarbnieki	17	37	46
Pensionēts	20	41	39
Studējošie studenti	22	38	40
Balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā, jā	31	42	27
Nē	16	42	42
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvas atsauksmes	32	43	25
Neitrāls neitrāls	22	40	38
Negatīvas blakusparādības	19	45	36
Iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Visdrīzāk	29	43	28
Maz ticams, ka	12	37	51
Sekoņiet Eiropas politikai			
Sekot līdz	31	44	25
Nesekoņiet	16	38	46

Iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir nedaudz samazinājusies no 2022. gada aprīļa līdz maijam, un 67 % (-4 procentpunkti) pilsoņu apgalvo, ka viņi, visticamāk, balsos šādās vēlēšanās, ja tās rīkotu nākamnedēļ. Tikai viens no pieciem (18 %, + 4 pp) saka, ka viņi diez vai balsos, bet 14 % (+ 1 procentpunkts) ir neutral²⁸. Šis nelielais samazinājums izriet no ievērojama pieauguma laikposmā no 2021. gada novembra līdz decembrim (58 %) līdz 2022. gada aprīlim-maijam (71 %).

28 Atbildes tika sniegtas skalā no 1 līdz 10, t. i., desmit punktu skalā, kur "1" nozīmē "nevis ticams" un "10" nozīmē "ļoti iespējams", un šie rezultāti tika sagrupēti šādi: iespējams (7–10), neitrāls (5–6), visticamāk (1–4).

QA231-J nākamnedēļ notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur "1" nozīmē "nav iespējams" (abos virzienos). **QA231-J** nākamnedēļ notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur "1" nozīmē "nav iespējams" Trijās valstīs ziņotāji atbildēja, ka (% iespējama kopējais skaitlis) camāk, balsos Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ja tās rīkotu nākamnedēļ: Grieķija (75 %, + 6 procentpunkti), Austrija (68 %, + 4 procentpunkti) un Latvija (66 %, + 4 procentpunkti). Šis īpatsvars samazināsies, ja 2022. gada 19. jūnijā notiks vēlēšanas.

Vecuma, izglītības līmeņa un finansiālā stāvokļa galvenās atšķirības sociāldemogrāfiskajā analīzē. Tie vecumā no 15 līdz 24 gadiem ir mazāk ticami teikt, ka viņi balsos Eiropas vēlēšanās (55 %), savukārt tie, kas vecāki par 55 gadiem, visticamāk teiks, ka balsos (70 %). Tie, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem (78 %), daudz biežāk apgalvo, ka balsos, nekā tie, kas pabeiguši izglītību jaunā vecumā, un jo īpaši tie, kas pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāki (58 %).

Analīze arī parāda, ka respondentam ir mazāk finansiālu grūtību, jo lielāka iespēja, ka viņi balsos. Konkrēti, 73 % ar vismazākajām grūtībām apgalvo, ka viņi, visticamāk, balsos, salīdzinot ar 48 % ar visgrūtākajām grūtībām. Vadītāji (80 %) biežāk apgalvo, ka balsos par citām sociāli aktīvām grupām, jo īpaši mājkalpotājiem (54 %) un bezdarbniekiem (55 %).

Respondenti, kuri bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem (83 %), biežāk balsos, ja nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks nākamnedēļ, nekā tie, kas par to runā laiku pa laikam (73 %) vai nekad (48 %). Respondenti, kas seko Eiropas politikai, biežāk apgalvo, ka balsos, nekā tie, kuri to nebalso (80 % pret 50 %). Turklāt iedzīvotājiem, kuri uzskata, ka viņu viedoklis ES ir svarīgs (84 %), ir lielāka iespēja teikt, ka viņi balsos, nekā tie, kuri uzskata, ka to neskaita (51 %).

Ietekmīgs ir arī Eiropas Parlamenta tēls: tie, kuriem ir pozitīvs tēls, visticamāk, teiks, ka balsos, nekā tie ar negatīvu tēlu (86 % pret 50 %).

QA28 Ja nākamnedēļ notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur “1” nozīmē “nav iespējams” un “10” nozīmē “ļoti iespējams”. (% — ES)

	Kopā “Nav iespējams” (1–4)	Kopā “Neitrāls” (5–6)	Kopā “Patīk” (7–10)
ES-27 VALSTIS	18	14	67
Skatīt visas viesnīcas vietā			
15–24	22	16	55
25–39	19	16	65
40–54	18	14	68
55+	17	13	70
Izglītība (nobeigums)			
15—	26	16	58
16–19	20	16	64
20+	12	10	78
Joprojām studē	18	14	59
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātas personas	16	10	74
Projektu vadītāji	9	11	80
Citas baltas apkakles	15	14	71
Strādnieki ar rokām	22	18	60
Mājas cilvēki	28	17	54
Bezdarbnieki	31	14	55
Pensionēts	19	11	69
Studējošie studenti	18	14	59
Grūtības apmaksāt rēķinus			

Lielākā daļa laika	34	17	48
Laiku pa laikam	20	18	60
Gandrīz nekad/nekad	15	11	73
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem			
Bieži vien	9	8	83
Laiku pa laikam	13	14	73
Nekad nav bijis	32	17	48
Mans viedoklis ir svarīgs ES			
Kopējā piekrišana	6	10	84
Kopējā neapmierinātība	30	18	51
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvas atsauksmes	5	8	86
Neitrāls neitrāls	21	18	59
Negatīvas blakusparādības	35	15	50
Sekojiet Eiropas politikai			
Sekot līdzī	9	11	80
Nesekojiet	30	18	50

SECINĀJUMI

Pašreizējā 2022. gada rudens Eiropabarometra apsekojuma rezultāti liecina, ka pieaugošā dzīves dārdzība Eiropas iedzīvotājiem rada lielas bažas, un daudzi jau ir saskārušies ar viņu dzīves līmeņa pazemināšanos.

Līdztekus dzīves dārdzības pieaugumam eiropieši ir noraizējušies arī par nabadzību un sociālo atstumtību, klimata pārmaiņām un kara izplatīšanos Ukrainā uz citām valstīm. Tikai trešdaļa iedzīvotāju ir pārliecināti, ka Ukrainas kara un tā seku dēļ dzīve nemainīsies.

Neraugoties uz šīm bažām un problēmām, plaši tiek apstiprināts ES atbalsts Ukrainai un konkrētie pasākumi, ko tā ir veikusi līdz šim. Lielākā daļa ir apmierināta ar ES dalībvalstu sadarbību kara seku novēršanā.

Kopumā iedzīvotājiem joprojām ir pozitīvs ES tēls. Vairāk nekā seši no desmit eiropiešiem uzskata, ka dalība ES ir laba lieta, divas trešdaļas apgalvo, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga, un vairākums ir optimistiski attiecībā uz ES nākotni. ES ieguldījums mierā un stabilitātē tiek uzskatīts par tās galveno ieguvumu, un pagājušajā gadā tas ir palielinājies.

Ir saglabāties arī Eiropas Parlamenta pozitīvais tēls, jo divreiz lielākam iedzīvotāju skaitam ir pozitīvs skatījums nekā negatīvam tēlam. Plaši tiek atbalstīts arī tas, ka Eiropas Parlamentam ir lielāka nozīme. Jo īpaši pilsoņi vēlas, lai Eiropas Parlaments turpinātu aizsargāt tādas vērtības kā demokrātija, cilvēktiesības un vārda un domas brīvība. Eiropieši uzskata, ka Eiropas Parlamenta politiskās prioritātes ir cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību, sabiedrības veselība, rīcība pret klimata pārmaiņām un atbalsts ekonomikai un jaunu darbvietu radīšana.

Tuvojoties 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ir svarīgi uzraudzīt sabiedrības izpratni par līdzdalību un iesaistīšanos. Eiropas Parlamenta 2024. gada vēlēšanām ir veicinošs ieinteresētības līmenis un iesaistīšanās tajās, un tās ir līdzvērtīgas tām, kas bija vērojamas līdzvērtīgā laikā pirms 2019. gada vēlēšanām. Lai gan tikai ceturtdaļa pilsoņu var pareizi pateikt, kad notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas, vairāk nekā puse saka, ka viņi ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, un aptuveni divas trešdaļas teica, ka viņi, visticamāk, balsos, “ja Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks nākamnedēļ”.

TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

No 2022. gada 12. oktobra līdz 7. novembrim Kantar Public veica Eiropas barometra aptaujas 98.1. vilni pēc Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta, Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļas un Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāta "Mediju uzraudzības un Eiropas barometra nodaļas" pieprasījuma.

Vilnis aptver Eiropas Savienības dalībvalstu attiecīgās valstspiederības iedzīvotājus, kuri dzīvo katrā no 27 dalībvalstīm un kuru vecums ir 15 gadi un vairāk.

Visās valstīs un teritorijās izmantotā pamatparauga struktūra ir stratificēta vairākposmu nejaušība (iespējams) viens. Katrā valstī izlases pamats vispirms ir sadalīts pa NUTS reģioniem un katrā reģionā, izmantojot pilsētas mēru (DEGURBA). Katrā slānī atlasīto izlases punktu skaits atspoguļo strata populāciju 15+. Otrajā posmā paraugu ņemšanas vietas tika veidotas ar varbūtību, kas ir proporcionāla to 0+ populācijas lielumam katrā stratā.

Tādējādi paraugi atspoguļo visu to valstu teritoriju, kuras apsektas saskaņā ar EUROSTAT NUTS II (vai līdzvērtīgu sistēmu) un atbilstoši attiecīgo tautību rezidentu iedzīvotāju sadalījumam lielpilsētā, pilsētā un lauku teritorijās.

Katrā no izvēlētajiem paraugu ņemšanas punktiem pēc nejaušības principa tika noteikta sākuma koordināta un reversais ģeokodēšanas rīks, ko izmanto, lai identificētu koordinātai tuvāko adresi. Šī adrese bija sākumadrese izlases pastaigā. Papildu adreses (katra N-pasta adrese) tika izvēlētas standarta "nejaušā maršruta" procedūrās no sākotnējās adreses. Katrā mājsaimniecībā respondents tika izraudzīts pēc nejaušības principa. Atlase pēc nejaušības principa bija atkarīga no mājsaimniecības lieluma. Piemēram, mājsaimniecībām, kurās ir divi 15 locekļi, skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (personu, kas atbild uz pārbaudītāja anketu), vai citu atbilstīgo mājsaimniecības locekli. Mājsaimniecībām, kurās ir trīs 15 locekļi, skripts tika izmantots, lai atlasītu informatoru (1/3 no laika) vai divus citus atbilstīgos mājsaimniecības locekļus (2/3 no laika). Ja tika atlasīti divi pārējie locekļi, intervētājam tika ieteikts lūgt jaunāko vai vecāko. Skripts nejauši piešķirtu atlasītajam jaunākajam vai vecākajam ar vienādu varbūtību. Šis process turpinās četriem 15+ mājsaimniecības locekļiem — pēc nejaušības principa lūdzot jaunākos, otrs jaunākos un vecākos. Mājsaimniecībām, kurās ir pieci 15+ dalībnieki, mēs atgriežamies pie pēdējās dzimšanas dienas noteikuma. Ja nav notikusi saziņa ar kādu mājsaimniecības locekli vai ja izvēlētais respondents nav pieejams (aizņemts), intervētājs atkārtoti apmeklēja vienu un to pašu mājsaimniecību vēl trīs reizes (kopā četri kontakta mēģinājumi). Intervētāji nekad nenorāda, ka aptauja tiek veikta Eiropas Parlamenta vai Eiropas Komisijas vārdā iepriekš; pēc aptaujas pabeigšanas tās var sniegt šo informāciju pēc pieprasījuma.

Somijā un Zviedrijā darbā pieņemšanas posms nedaudz atšķīrās. Šajās valstīs adrešu izlase katrā paraugu ņemšanas vietā tika atlasīta no adreses vai iedzīvotāju reģistra (Somijā atlase netiek veikta visos izlases punktos, bet dažās vietās, kur sagaidāms, ka atbildes līmenis uzlabosies). Adrešu atlase tika veikta pēc nejaušības principa. Pēc tam ar mājāsaimniecībām sazinājās pa tālruni un pieņēma darbā, lai piedalītos aptaujā. Nīderlandē tiek izmantots divrāmju RDD paraugs (mobīlie un fiksētie numuri), jo nav visaptveroša iedzīvotāju reģistra ar pieejamiem tālruņa numuriem. Skaitļu atlase abos rāmjos tiek veikta nejaušā veidā, katram skaitlim iegūstot vienādu atlases varbūtību. Atšķirībā no Zviedrijas un Somijas izlase nav kopta.

VALSTIS	INSTITUTES	N INTERVIJAS	FIELDWORK DATES	IEDZĪVOTĀJU SKAITS 15+	PROPORCIONĀLĀ DAĻA ES27
SKA TĪT VIS AS ATS AUK SME S	Belģija	Mobiel Centre Tirus izpēte	1073	12/10/2022 01/11/2022	9619330 2,53 %
BG BG	Bulgārija	Kantar TNS BBSS	1033	12/10/2022 25/10/2022	5917534 1,56 %
CZ CZ	Čehija	STUMBRA/ATŽIME	1003	12/10/2022 07/11/2022	8982036 2,36 %
DĀN IJA	Dānija	Mantle Dānija (Kantar Public)	1003	12/10/2022 01/11/2022	4891261 1,29 %
SKA TĪT VIS AS VIE SNĪ CAS VIET Ā	Vācija	Kantar Deutschland Sistēmas Prasības	1500	12/10/2022 31/10/2022	71677231 18,87 %
RĪG A, LV- 1050	Igaunija	Kantar Eesti Sistēmas Prasības	1006	13/10/2022 31/10/2022	1111597 0,29 %
IEPA K.	Īrija	B un A Pētniecība	1006	13/10/2022 26/10/2022	4005909 1,05 %
EL EL	Grieķija	Kantar Grieķija	1009	12/10/2022 25/10/2022	9167896 2,41 %
ES	Spānija	TNS Investigacion de Mercados y Atzinums	1018	13/10/2022 25/10/2022	40639381 10,70 %
FR	Francija	ESP-Leaderfield	1002	12/10/2022 25/10/2022	55700114 14,66 %
ATR AŠA NĀS VIET A: RĪG A	Horvātija	Hendal Hendal Sistēmas Prasības	1007	12/10/2022 25/10/2022	3461468 0,91 %
1T 1T	Itālija	TestPoint Italia	1027	12/10/2022 21/10/2022	51599668 13,58 %
CY CY	Kipras Rep.	Cymar tirgus izpēte	505	12/10/2022 16/06/2022	752304 0,20 %
LV LV	Latvija	Kantar TNS Latvia	1031	12/10/2022 26/10/2022	1590245 0,42 %
LTD	Lietuva	Norstat LT	1002	12/10/2022 31/10/2022	2373312 0,62 %
RĪG A,	Luksemburga	TNS Ilres	507	12/10/2022 26/10/2022	533335 0,14 %

2022. GADA RUDENS | EB 98.1

LV-1050							
HU	Ungārija	Kantar Hoffmann	1043	12/10/2022	25/10/2022	8313539	2,19 %
MT							
— MT	Malta	Misco Internatipnal	507	12/10/2022	03/11/2022	446788	0,12 %
NL	Nīderlande	Kantar Nīderlande	1010	12/10/2022	27/10/2022	14763684	3,89 %
VIE							
SNĪ							
CAS	Austrija	DAS Österreichische Gallup Institut	1008	12/10/2022	25/10/2022	7647176	2,01 %
NET							
ĀLU							
NO:							
ATR							
AŠA							
NĀS	Polija	Pētniecības kolektīvs	1014	13/10/2022	25/10/2022	31982941	8,42 %
VIET							
A:							
PL							
RĪG							
A, LV-1050	Portugāle	Marktest — Mārketings, Organizaçao e Formaçao	1028	12/10/2022	27/10/2022	8915624	2,35 %
RO							
IZVĒLE	Rumānija	Centrul Pentru Sudierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1058	12/10/2022	25/10/2022	16174719	4,26 %
SI	Slovēnija	Mediana DOO	1002	12/10/2022	02/11/2022	1791246	0,47 %
ATR							
AŠA							
NĀS	Slovākija	MNFORCE MNFORCE	1004	12/10/2022	25/10/2022	4591487	1,21 %
VIET							
A:							
SK							
FL	Somija	Taloustutkimus Oy Sistēmas Prasības	1006	12/10/2022	31/10/2022	4672932	1,23 %
FL							
SE							
— SE	Zviedrija	Mantle Zviedrija (Kantar Public)	1019	12/10/2022	01/11/2022	8541497	2,25 %
SE							
		KOPĀ ES27	26431	12/10/2022	07/11/2022	379864254	100,00%

* Jāatzīmē, ka noapaļošanas dēļ šajā tabulā norādītais kopējais procentuālais daudzums var pārsniegt 100 %.

Intervēšanas režīms pa valstīm

Intervijas tika veiktas, izmantojot klātienes intervijas vai nu fiziski cilvēku mājās, vai attālinātu video mijiedarbību attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaiste klātienē" vai CAVI, datorizēta video intervija tika veikta tikai Čehijā un Dānijā.) Katrai valstij tiek veikts salīdzinājums starp respondentu izlasi un visumu (t. i., kopējo iedzīvotāju skaitu valstī). Svari tiek izmantoti, lai saskaņotu atbildes paraugu uz visumu pēc dzimuma pēc vecuma, reģiona un urbanizācijas pakāpes. Eiropas aplēsēm (t. i., ES vidējam rādītājam) tiek veikta atsevišķu valstu svērums korekcija, tos sverot uz augšu vai uz leju, lai atspoguļotu 15+ iedzīvotāju īpatsvaru ES 15+ iedzīvotāju vidū.

COUNTRIES	N° OF CARI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,073	1,073
BG	Bulgaria	1,033	1,033
CZ	Czechia	706	297 1,003
DK	Denmark	911	92 1,003
DE	Germany	1,500	1,500
EE	Estonia	1,006	1,006
IE	Ireland	1,006	1,006
EL	Greece	1,009	1,009
ES	Spain	1,018	1,018
FR	France	1,002	1,002
HR	Croatia	1,007	1,007
IT	Italy	1,027	1,027
CY	Rep. Of Cyprus	505	505
LV	Latvia	1,031	1,031
LT	Lithuania	1,002	1,002
LU	Luxembourg	507	507
HU	Hungary	1,043	1,043
MT	Malta	507	507
NL	Netherlands	1,010	1,010
AT	Austria	1,008	1,008
PL	Poland	1,014	1,014
PT	Portugal	1,028	1,028
RO	Romania	1,058	1,058
SI	Slovenia	1,002	1,002
SK	Slovakia	1,004	1,004
FI	Finland	1,006	1,006
SE	Sweden	1,019	1,019
TOTAL EU27		26,042	389 26,431

CARI :	COUNTRIES	Response rates
CAVI :		

Atbildes reakcijas rādītāji

Atbilžu skaitu aprēķina, dalot pabeigto interviju kopējo skaitu ar visu apmeklēto adrešu skaitu, izņemot tās, kas nav atbilstīgas, bet ieskaitot tās, kurās atbilstība nav zināma. Attiecībā uz EUROBAROMETER apsekojuma 98.1. vilni atbildes līmenis ES27 valstīs, ko aprēķināja Kantar Public, ir šāds:

BE	Belgium	45.3%
BG	Bulgaria	46.3%
CZ	Czechia	52.2%
DK	Denmark	45.4%
DE	Germany	25.8%
EE	Estonia	42.4%
IE	Ireland	43.4%
EL	Greece	29.3%
ES	Spain	31.5%
FR	France	35.9%
HR	Croatia	43.3%
IT	Italy	23.4%
CY	Rep. Of Cyprus	47.0%
LV	Latvia	33.8%
LT	Lithuania	42.6%
LU	Luxembourg	26.9%
HU	Hungary	61.7%
MT	Malta	80.4%
NL	Netherlands	61.6%
AT	Austria	41.2%
PL	Poland	51.0%
PT	Portugal	41.8%
RO	Romania	61.3%
SI	Slovenia	48.6%
SK	Slovakia	67.8%
FI	Finland	13.3%
SE	Sweden	63.3%

Kļūdu robežas

Lasītājiem tiek atgādināts, ka aptaujas rezultāti ir aplēses, kuru precizitāte, kas ir vienāda, balstās uz parauga lielumu un novēroto procentuālo daļu. Ja paraugi ir aptuveni 1000 intervijas, reālie procenti atšķiras šādās ticamības robežās:

Statistiskās rezerves saistībā ar paraugu ņemšanas procesu
(95 % ticamības līmenī)

	dažādi izlases lielumi ir rindās					dažādi novērotie rezultāti ir slejās					
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Globālā polikrīze iedzīvotājiem rada vairākas, dziļas problēmas. Eiropas Parlamenta 2022. gada rudens Eiropabarometra apsekojumā tie ir skaidri izklāstīti un parāda dzīves dārdzības krīzes būtisko ietekmi uz ikdienas dzīvi. Tomēr, neraugoties uz šīm bažām, atbalsts ES joprojām ir liels. Visā Eiropas Savienībā iedzīvotāji aicina Eiropas Parlamentu aizstāvēt demokrātiju, aizsargāt cilvēktiesības un domas brīvību. Viņi arī vēlas, lai par prioritāti izvirzītu cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību, “sabiedrības veselību”, “rīcību pret klimata pārmaiņām” un “atbalstu ekonomikai”.

Apsekojumu no 2022. gada 12. oktobra līdz 7. novembrim veica KANTAR PUBLIC visās 27 ES dalībvalstīs. 26 431 intervija notika galvenokārt klātienē un vajadzības gadījumā tika pabeigtas ar video režīmu, un ES rezultāti tika svērti atbilstoši iedzīvotāju skaitam katrā valstī.

Lai iegūtu plašāku informāciju par pilnu aptauju, skenējiet QR kodu:

**SABIEDRISKĀS DOMAS UZRAUDZĪBAS NODAĻAS PUBLIKĀCIJA
KOMUNIKĀCIJAS ĢENERĀLDIREKTORĀTS
EIROPAS PARLAMENTS
dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer**

EB042EP
KATALOGA NUMURS: QA-CE-22-009-EN-N
ISBN: 978-92-848-0015-5
ISSN: 2529-6973
LAIKA ZIŅAS: 10.2861/732690

© Eiropas Savienība, 2022